

SPRAWOZDANIE

Z WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2022 R.

INFORMACJA O WYKONANIU WYDATKÓW
W UKŁADZIE ZADANIOWYM

Rada Ministrów

Warszawa

2023

Spis treści

Wprowadzenie	5
Funkcja 1. Zarządzanie państwem.....	7
Funkcja 2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny.....	22
Funkcja 3. Edukacja, wychowanie i opieka	35
Funkcja 4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym.....	40
Funkcja 6. Polityka gospodarcza kraju.....	52
Funkcja 7. Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo	63
Funkcja 8. Kultura fizyczna.....	69
Funkcja 9. Kultura i dziedzictwo narodowe.....	75
Funkcja 10. Szkolnictwo wyższe i nauka.....	82
Funkcja 11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic.....	90
Funkcja 12. Środowisko.....	98
Funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny	111
Funkcja 14. Rynek pracy.....	123
Funkcja 15. Polityka zagraniczna	131
Funkcja 16. Sprawy obywatelskie	141
Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju	154
Funkcja 18. Sprawiedliwość	161
Funkcja 19. Transport i infrastruktura transportowa	174
Funkcja 20. Zdrowie	188
Funkcja 21. Polityka rolna i rybacka.....	200
Funkcja 22. Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna	214
Aneksy tabelaryczne	215

Wprowadzenie

Informacja o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym w roku 2022 (dalej *Informacja*) stanowi wykonanie przepisu art. 182 ust. 2 pkt 5 i ust. 6 ustawy o finansach publicznych (uofp) nakładającego na Radę Ministrów obowiązek przedłożenia tego dokumentu Sejmowi oraz Najwyższej Izbie Kontroli wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej. Informacja przedstawia omówienie i zestawienie planowanych i poniesionych wydatków oraz planowanych i osiągniętych wartości mierników stopnia realizacji celów sporządzane w układzie zadań budżetowych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (art. 182 ust. 6 pkt 2 uofp).

Materiały na potrzeby opracowania *Informacji* zostały przygotowane na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1731), wydanego na podstawie art. 41 uofp, ustalającego rodzaje, formy i terminy oraz sposoby sporządzania sprawozdań z wykonania planów finansowych w układzie zadaniowym przez jednostki budżetowe, państwowe fundusze celowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej oraz państwowe osoby prawne.

Ponadto, zgodnie z art. 182 ust. 6 pkt 1 uofp, *Informacja* ta zawiera także dane dotyczące omówienia realizacji *Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WFPF)* w zakresie wskazanym przez art. 104 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, tj. w odniesieniu do celów wraz z miernikami stopnia ich realizacji, w układzie obejmującym główne funkcje państwa.

Sposób i zakres danych zaprezentowanych w sprawozdaniu jest adekwatny do ustaleń metodologicznych dotyczących podstawowych zagadnień planowania budżetowego w układzie zadaniowym, określonych w odniesieniu do 2022 r. przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*.

Niniejsza *Informacja* została opracowana na podstawie materiałów sprawozdawczych dysponentów, sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, jak również w oparciu o dodatkowe, szczegółowe komentarze i dane statystyczne przygotowane przez dysponentów, wskazujące na uwarunkowania oraz ryzyka wpływające na odchylenia wykonanych wartości mierników od wartości założonych w planie na rok 2022.

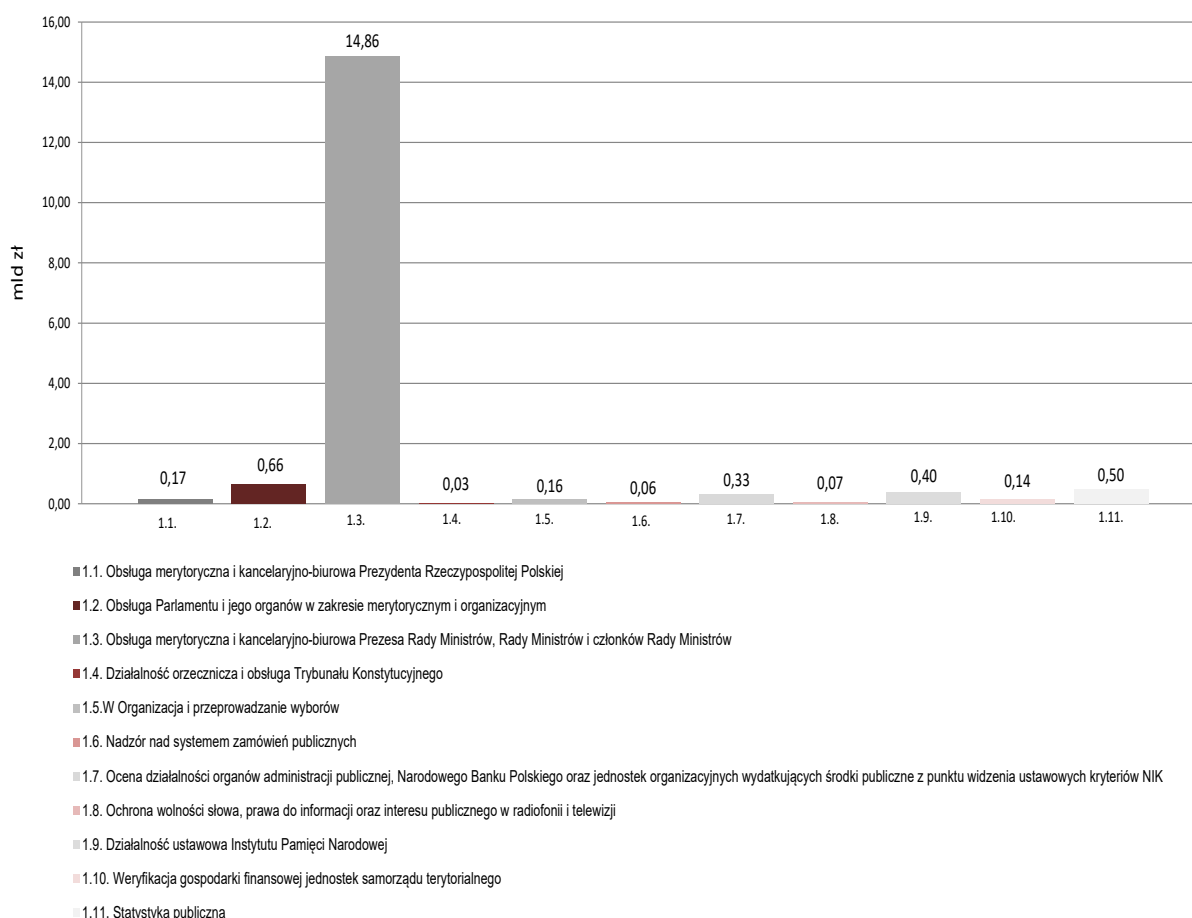
Funkcja 1.

Zarządzanie państwem

W zakresie funkcji realizowane były zadania mające na celu wypełnianie najistotniejszych postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, określających podstawowe zasady ustroju demokratycznego. Funkcja obejmowała sprawy dotyczące zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowej, a także realizację zadań przez te instytucje państwa, które miały istotny – ogólny wpływ na sprawne oraz przejrzyste i praworządne funkcjonowanie państwa. Ponadto, w funkcji ujęte zostały zadania związane z koordynacją polityki właścicielskiej, dotyczącej zarządzania mieniem państwowym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 1. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **17.373.711 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 57.774 tys. zł.

Wykres 1: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 1.1. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu funkcjonowania instytucji pomocniczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Kancelarii Prezydenta RP. Działalność wykonywana w ramach zadania miała zagwarantować sprawną i efektywną obsługę Urzędu Prezydenta RP (prawną, merytoryczną, organizacyjną, gospodarczą, finansową, kancelaryjno-biurową oraz techniczną) w realizacji jego konstytucyjnych i ustawowych kompetencji – dotyczących m.in. reprezentacji państwa na arenie międzynarodowej, sprawowania zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi RP, nadawania orderów i odznaczeń państwowych, nadawania obywatelstwa polskiego oraz stosowania prawa łaski. W zakresie zadania realizowana była także obsługa urzędu Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej** i Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.1. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	181.305	0	174.960	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezydenta RP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 77,95 mln zł.

Zadanie 1.2. Obsługa Parlamentu i jego organów w zakresie merytorycznym i organizacyjnym

Realizacja zadania dotyczyła wykonywania czynności organizacyjnych, technicznych i doradczych związanych z działalnością Parlamentu. Zadanie obejmowało takie rodzaje działalności jak: przygotowanie i obsługę posiedzeń Sejmu i Senatu oraz posiedzeń komisji sejmowych i senackich, udzielanie wsparcia merytorycznego parlamentarzystom (w procesie legislacyjnym oraz podejmowaniu inicjatyw ustawodawczych), jak również zapewnianie posłom i senatorom technicznych, organizacyjnych oraz finansowych warunków wykonywania mandatu, a także prowadzenie spraw socjalno-bytowych parlamentarzystów.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Sejmu i Kancelarię Senatu**.

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.2. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	706.971	0	660.791	0

Zadanie 1.3. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów

Zadanie polegało na realizacji działań związanych z zapewnieniem sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów oraz innych organów opiniotwórczo-doradczych i pomocniczych PRM i RM, jak również – związanych z tworzeniem i ogłaszaniem prawa. Zadanie realizowane było m.in. poprzez: obsługę działalności legislacyjnej Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, obsługę prawną Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, redagowanie i udostępnianie Dziennika Ustaw RP oraz Dziennika Urzędowego RP „Monitor Polski”. W ramach zadania rozpatrywane były również skargi, wnioski i petycje. Zadanie obejmowało także zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji publicznej, nadzór nad członkami służby cywilnej i ich rozwój zawodowy.

W zakresie tego obszaru działań znajdowało się także zapewnienie przygotowania członków korpusu służby cywilnej, w tym słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, do prawidłowego wykonywania zadań w urzędach administracji publicznej. Ponadto, zapewniono obsługę Prezesa Rady Ministrów w zakresie zadań związanych z zarządzaniem mieniem państwowym.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji**, Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Instytut Europy Środkowej, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Polski Instytut Ekonomiczny oraz Fundusz Inwestycji Kapitałowych.

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz jednostek podległych, a także Rządowego Centrum Legislacji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.3. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	323.833	15.856	14.834.486	25.402

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Obsługi Administracji Rządowej**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 67,16 mln zł;
2. **Instytut Europy Środkowej**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 3,61 mln zł;
3. **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 5,80 mln zł;
4. **Polski Instytut Ekonomiczny**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 13,66 mln zł;
5. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 20,74 mln zł;
6. **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 10,23 mln zł;
7. **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 4,69 mln zł;
8. **Fundusz Inwestycji Kapitałowych**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 625,00 mln zł.

Zadanie 1.4. Działalność orzecznicza i obsługa Trybunału Konstytucyjnego

Zadanie dotyczyło finansowania wsparcia działalności orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zgodności przepisów prawa uchwalanych przez władzę ustawodawczą oraz wydawanych przez centralne organy państwa, a także obsługi technicznej w zakresie organizacyjnym i merytorycznym. Realizacja zadania zapewniała poprawę stanu zgodności stanowiącego prawa z Konstytucją RP i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi poprzez m.in. kontrolę hierarchicznej zgodności aktów prawnych, przy jednoczesnym zwiększaniu sprawności rozpatrywania spraw przesyłanych do Trybunału Konstytucyjnego od uprawnionych podmiotów w procesie kontroli konstytucyjności prawa (dzięki wsparciu obsługi merytorycznej i organizacyjnej Trybunału Konstytucyjnego).

Zadanie realizowane było przez **Trybunał Konstytucyjny**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.4. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.804	0	30.738	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie 1.5.W Organizacja i przeprowadzanie wyborów

Zakres zadania dotyczy organizacji w Rzeczypospolitej Polskiej wyborów do Sejmu i Senatu, wyborów Prezydenta RP, wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wyborów uzupełniających, przedterminowych i ponownych. Zadanie dotyczy także przeprowadzania referendów o zasięgu regionalnym oraz ogólnokrajowym, jak również koordynacji organizacji wyborów realizowanych przez jednostki Krajowego Biura Wyborczego na szczeblu centralnym i poprzez delegatury KBW, finansowania działalności lokalnych organów wyborczych. Zadanie dotyczy także prowadzenia spraw związanych z ustanawianiem zarządów komisarycznych. Ponadto w zadaniu ujęto finansowanie partii politycznych – subwencje i dotacje dla partii politycznych i komitetów wyborczych (a także kontrolę finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych).

Zadanie realizowane było przez **Krajowe Biuro Wyborcze**, Ministerstwo Finansów oraz Wojewodów.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	156.194	0	160.354	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego lub kategorię wydatków, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Krajowego Biura Wyborczego.

Zadanie 1.6. Nadzór nad systemem zamówień publicznych

Realizacja zadania zapewniała kontrolę procesu udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą, co wpłynęło na skuteczne wykrywanie wszelkich nieprawidłowości oraz zapewniło sprawne i skuteczne funkcjonowanie systemu środków

ochrony prawnej. Prowadzone były pozakontrolne działania w zakresie przestrzegania zasad systemu zamówień, upowszechniana była wiedza z zakresu zamówień publicznych, organizowane były przedsięwzięcia edukacyjne, a także prowadzona była działalność wydawnicza dotycząca tej problematyki.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Zamówień Publicznych**.

Celem określonym dla zadania było **utrzymanie standardów działań ukierunkowanych na zapewnienie przestrzegania procedur wydatkowania środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.6. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	41.255	16.600	40.531	15.698

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wszczętych kontroli fakultatywnych oraz udzielonych odpowiedzi w stosunku do liczby wniosków (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	80	93,3

Komentarz:

Działania dotyczą przede wszystkim zamówień o wartości niższej od progów unijnych, określonych przepisami prawa, stanowiących jednocześnie przeważającą część rynku zamówień publicznych w Polsce.

Wartość miernika na 2022 r. określona została na poziomie wyższym w porównaniu do lat poprzednich. Zaplanowany poziom wskaźnika uwzględniał poziom osiągniętych wartości miernika w latach poprzednich, jak również potencjalne ryzyko dla jego wykonania w związku z wejściem w życie nowej ustawy Prawo zamówień publicznych. Stabilizacja wprowadzonych regulacji prawnych i orzecznictwa w tym zakresie będą miały wpływ na podniesienie planowanej wartości miernika w latach przyszłych.

Zrealizowana wartość miernika w 2022 r. wynikała w głównej mierze z mniejszej liczby wniosków o przeprowadzenie kontroli, które wpłynęły do Prezesa UZP – w roku 2022 wpłynęło ok. 15% mniej wniosków w odniesieniu do roku poprzedniego. Ponadto, kontynuowane były działania zarządcze umożliwiające sprawne rozpatrywanie wpływających wniosków, w tym m.in. – związane z priorytetyzacją realizowanych zadań).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 1.7. Ocena działalności organów administracji publicznej, Narodowego Banku Polskiego oraz jednostek organizacyjnych wydających środki publiczne z punktu widzenia ustawowych kryteriów NIK

Zadanie obejmowało działania służące ocenie sprawności funkcjonowania państwa oraz skuteczności gospodarowania środkami publicznymi poprzez wskazywanie zagrożeń nieprawidłowości, nierzetelności i braku uczciwości w realizacji zadań publicznych. Celem oceny było zapewnienie możliwości jak najlepszego wypełniania przez państwo jego obowiązków wobec obywateli, jak również wzmocnienie dbałości o przestrzeganie prawa i reguł gospodarności. Osiąganiu tych celów sprzyjało stosowanie nowoczesnych metod planowania, programowania i przeprowadzania kontroli, opartych na jednolitych standardach i metodyce, z udziałem technik informatycznych, a także stałe doskonalenie metodycznych podstaw kontroli.

Zadanie realizowane było przez **Najwyższą Izbę Kontroli**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie działań wpływających na sprawne funkcjonowanie państwa i pozytywne oddziaływanie na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.7. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	332.460	0	332.460	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Procent wydatków publicznych poddanych badaniu w danym roku w ramach kontroli wykonania budżetu państwa (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 15	21

Komentarz:

Miernik odnosi się do bardzo istotnego elementu działalności NIK, jakim jest kontrola wykonania budżetu państwa. Jej wyniki umożliwiają wywiązanie się z konstytucyjnego obowiązku przedłożenia Sejmowi Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej wraz z absolutorium dla Rady Ministrów. Miernik pozwala na pomiar rezultatów zadań w zakresie oceny działalności organów administracji publicznej oraz Narodowego Banku Polskiego.

Docelowa wartość miernika określa wielkość zbadanych wydatków publicznych objętych kontrolą wykonania budżetu państwa. Planowaną wartość miernika przyjęto kierując się założeniem optymalizacji zakresu podmiotowego i przedmiotowego kontroli wykonania budżetu państwa, mając na celu zwiększenie efektywności posiadanych zasobów.

Głównymi czynnikami, które w 2022 r. wpłynęły na osiągniętą wartość miernika były:

- 1) odpowiednie założenia co do wielkości badanych prób na etapie opracowania programu kontroli,
- 2) wprowadzenie konieczności uzgadniania z departamentem koordynującym, tj. Departamentem Budżetu i Finansów, każdego przypadku odstąpienia od badania określonej wielkości zrealizowanych wydatków.

Prowadzony był też bieżący nadzór nad realizacją przyjętego założenia odnośnie do wielkości próby zbadanych wydatków przez poszczególne jednostki organizacyjne NIK oraz Departament Budżetu i Finansów z wykorzystaniem Systemu Monitorowania Postępowania Kontrolnego (SMOK II).

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez adresatów wystąpień pokontrolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	> 60	83,4

Komentarz:

Miernik ten obejmuje wszystkie obszary działalności kontrolnej NIK istotne z punktu widzenia pozytywnego oddziaływania na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych. Osiągnięta wartość pozwala na ocenę skuteczności realizacji celu, przy założeniu, że przyjęte do realizacji wnioski pokontrolne przyczyniają się do sprawnego funkcjonowania państwa. Miernik został wykonany na znacznie wyższym poziomie w stosunku do minimalnego poziomu wykonania przyjętego w planie. Realizację miernika wspierały m.in. takie działania jak:

- stały monitoring wykorzystania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz wykonania wartości miernika,
- realizacja przez kierowników jednostek kontrolowanych obowiązku informacyjnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań, zgodnie z art. 62 ustawy o NIK.

W 2022 r. realizowano także kontrole doraźne sprawdzające, badanie stanu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w latach poprzednich w ramach kontroli planowych, a także prowadzono stały monitoring wykorzystania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz wykonania wartości miernika.

Zadanie 1.8. Ochrona wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji

Zadanie pozwoliło na realizację kompetencji ustawowych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT), wynikających z art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, w ramach działalności ukierunkowanej na ochronę wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. W zakresie realizacji zadania wydawane były rozstrzygnięcia w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, sprawowana była kontrola działalności nadawców publicznych i komercyjnych (w szczególności poprzez monitoring programów oraz rozpatrywanie skarg), a także opiniowane były projekty aktów prawnych. Prowadzone były rejestry programów rozpowszechnianych wyłącznie w sieciach teleinformatycznych i rozprowadzanych w sieciach operatorów telekomunikacyjnych. Określane były opłaty abonamentowe oraz podział wpływów z tych opłat między spółki

publicznego radia i telewizji. Ponadto, organizowane były badania treści i odbioru usług medialnych.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Radiofonii i Telewizji** oraz Krajowy Instytut Mediów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie odbiorcom dostępu do pluralistycznej oferty, swobody wypowiedzi oraz debaty publicznej w mediach;
- Działania na rzecz rozwoju mediów audiowizualnych w Polsce;
- Nadzór regulacyjny i finansowanie mediów publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.8. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	67.985	0	66.409	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba rozpatrzonych spraw związanych ze sposobem prowadzenia debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach (w tym: skarg i wniosków, oświadczeń i stanowisk KRRiT oraz innych aktywności podejmowanych na rzecz wspierania swobody wypowiedzi i debaty publicznej w mediach), w odniesieniu do liczby spraw o tym charakterze przekazanych do KRRiT oraz zaplanowanych w KRRiT do realizacji (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	100

Komentarz:

Wartość docelowa miernika jest mierzona procentem rozpatrzonych skarg i wniosków wpływających do KRRiT oraz aktywności organu dotyczącej sytuacji na rynku mediów audiowizualnych w zakresie debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach.

Na wykonanie wartości miernika w 2022 r. zgodnie z przyjętym planem wpłynęło przede wszystkim korzystanie z procedur wypracowanych i doskonalonych w latach ubiegłych, w tym w szczególności: bieżące monitorowanie terminowości wykonywania zadań, jak również comiesięczne podsumowania stanu postępowań.

1) Relacja zadań wykonanych w porównaniu do zaplanowanych w Strategii Regulacyjnej w danym roku oraz w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT (w %)

2) Procentowy udział sumy zadań wykonanych do sumy zadań zaprojektowanych w Strategii Regulacyjnej w danym roku oraz w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT dotyczących nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 100	1) 100
	2) 100	2) 100

Komentarz:

Wartość mierników została ustalona na podstawie zadań zaplanowanych z Strategii Regulacyjnej KRRiT oraz w Planie Pracy KRRiT i Biura KRRiT, w tym w zakresie nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych. Realizacja zadań wpływa na poprawę atrakcyjności programów i audycji oraz wykonywanie misji przez nadawców publicznych, a także na realizację ustawowego obowiązku kontroli dostawców usług medialnych w zakresie przestrzegania regulacji dotyczących wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji.

Na wykonanie planowanej wartości miernika wpłynęły w dużej mierze współpraca i aktywne uczestnictwo w pracach innych instytucji zajmujących się działaniami na rzecz rozwoju mediów audiowizualnych, a także podnoszenie poziomu merytorycznego związanego z dostępem do aktualnych badań, raportów w związku z przygotowaniem Informacji do Sprawozdania z działalności KRRiT.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Krajowy Instytut Mediów**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 49,74 mln zł.

Zadanie 1.9. Działalność ustawowa Instytutu Pamięci Narodowej

W ramach zadania Instytut realizował działalność statutową (archiwalną, śledczą, lustracyjną i edukacyjną) określoną w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN). Ustawowym zadaniem IPN jest poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego, poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność archiwalna dotyczyła ewidencjonowania, gromadzenia, przechowywania, opracowywania, zabezpieczania, udostępniania i publikowania dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących zbrodni popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność śledcza polegała na prowadzeniu postępowań w zakresie ścigania zbrodni nazistowskich, komunistycznych i innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych, popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz

postępowania o czyny z art. 54 i 55 ustawy o IPN. W zakresie działalności lustracyjnej przygotowywane i publikowane były informacje dotyczące funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, osób rozpracowywanych, funkcjonariuszy państwowych i partyjnych w latach 1944-1990 oraz osób publicznych, prowadzony był rejestr oświadczeń lustracyjnych oraz przygotowywane i prowadzone były postępowania lustracyjne. Ponadto IPN realizował działalność edukacyjną obejmującą m.in. działalność wydawniczą, naukową, wystawienniczą, badawczą i dokumentacyjną.

Zadanie realizowane było przez **Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Upowszechnianie wiedzy o najnowszej historii Polski na podstawie zgromadzonego materiału archiwalnego i ściganie zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacja ich wyników;
- Poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.9. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	399.341	0	397.948	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba zrealizowanych wniosków o udostępnienie dokumentów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	49.550	48.058
<p>Komentarz:</p> <p>Archiwum IPN prowadziło działalność szerzącą wiedzę o zadaniach Instytutu, informując o możliwościach i warunkach zapoznania się z materiałami zgromadzonymi w zasobie Instytutu. Promowano wiedzę o posiadanym zasobie i historii (np. poprzez organizację konferencji o najnowszych materiałach pozyskanych do zasobu).</p> <p>Natomiast na nieco niższe wykonanie miernika w 2022 r. wpływ miał czynnik zewnętrzny, na który archiwum IPN nie miało możliwości bezpośredniego wpływu – niższa od przewidywanej była liczba złożonych wniosków o udostępnianie dokumentów.</p>		

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1) 3.449 ^{*)} 2) 92 ^{**)}	1) 4.428 ^{*)} 2) 100 ^{**)}

Komentarz:

Instytut Pamięci Narodowej przyjął pomiar swojej działalności odnoszący się do dwóch ważnych aspektów działalności Instytutu. Pierwsza z wartości, prezentowanych dla tego miernika, dotyczy przedsięwzięć z zakresu działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników, natomiast druga – przedsięwzięć w zakresie poszukiwań i identyfikacji.

Na wyższe wykonanie miernika w 2022 r. w przypadku pierwszej z wartości miernika „Liczba zrealizowanych przedsięwzięć” (w zakresie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników) wpływ miało m.in. oszacowanie liczby zadań do zrealizowania w ciągu roku przy uwzględnieniu niepewnej sytuacji rozwoju pandemii w 2022 roku. Dzięki zniesieniu obostrzeń możliwa była realizacja projektów edukacyjnych, prowadzenie działań cyklicznych, uroczystości rocznicowych, konkursów, wystaw, większa w stosunku do pierwotnie zakładanej liczba działań rewaluowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (organizacjami, szkołami, stowarzyszeniami itp.), prowadzenie współpracy międzynarodowej, intensywne prowadzenie prac badawczych i przygotowanie prac naukowych.

Ponadto na realizację miernika w 2022 r. pozytywny wpływ miały m.in.:

- prowadzenie internetowych portali edukacyjnych, wykorzystywanie mediów społecznościowych do realizacji zadań edukacyjnych i promocji publikacji IPN, prowadzenie konkursów i szkoleń w trybie online,
- intensyfikacja działań transmitowanych w kanale IPN TV,
- udział w wydarzeniach gamingowych,
- zwiększenie liczby wystaw plenerowych,
- udział w targach książki,
- cykliczne spotkania promocyjne książek.

W zakresie drugiej z wartości tego miernika, w 2022 r. również nastąpiło wyższe w stosunku do planowanego wykonanie, co było możliwe w szczególności dzięki:

- optymalizacji organizacji Biura Poszukiwań i Identyfikacji umożliwiającej podjęcie dodatkowych działań poszukiwawczych oraz dodatnim wynikiem badań naukowych dzięki większej skuteczności w typowaniu miejsc spoczynku osób, które straciły życie wskutek walk z narzuconym systemem totalitarnym, jak również położeniu dużego nacisku na prowadzenie badań identyfikacyjnych odnalezionych szczątków ludzkich,
- kontynuowaniu propagowania wiedzy o najnowszej historii Polski, przez co świadomość społeczeństwa odnośnie do zbrodni totalitaryzmu corocznie wzrasta (zwiększenie liczby osób składających wnioski z informacjami o miejscu spoczyniania szczątków ofiar zbrodni komunistycznych i niemieckich).

*) Przedsięwzięcia Biura Edukacji Narodowej, Wydawnictwa IPN, Biura Przystanków Historia, Biura Wydarzeń Kulturalnych, Biura Rzecznika Prasowego, Biura Współpracy Międzynarodowej, Biura Nowych Technologii, Biura Badań Historycznych oraz Biura Prezesa.

**) Przedsięwzięcia Biura Poszukiwań i Identyfikacji.

Zadanie 1.10. Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

W ramach zadania Regionalne Izby Obrachunkowe sprawowały nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych oraz dokonywały kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, a także innych podmiotów – w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek

samorządu terytorialnego. RIO opracowywały raporty, analizy i opinie w sprawach określonych ustawami. W zakresie objętym nadzorem i kontrolą prowadziły działalność informacyjną, instruktażową oraz szkoleniową.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki finansowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.10. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	138.046	0	138.592	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez kierowników podmiotów kontrolowanych - adresatów wystąpień pokontrolnych w danym roku (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 91	99

Komentarz:

Miernik prezentuje efekt działalności 16 Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO) w zakresie działań kontrolno-nadzorczych. Przyjmuje się, że w wyniku podjęcia działań kontrolnych i skierowanych na podstawie ich wyników wystąpień pokontrolnych weryfikowana jest poprawność gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego (również, gdy kontrolą objęte są podmioty spoza sektora publicznego, korzystające z dotacji ze środków jednostek samorządu terytorialnego). Realizacja miernika ma wpływ na usuwanie ze sfery finansów publicznych działań niepożądanych, niezgodnych z prawem i ma istotne znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jst podlegających kontroli i nadzorze izb.

Na realizację wartości miernika oddziaływały, w poszczególnych RIO, takie czynniki jak:

- przyjęcie większej, niż zakładano liczby wniosków do realizacji przez jednostki kontrolowane,
- stała analiza tematyki kontroli kompleksowej i wybór najistotniejszych zagadnień do kontroli (obciążonych największym ryzykiem dla finansów publicznych),
- ustawowy 60-dniowy termin od dnia podpisania protokołu kontroli na przekazanie wystąpienia pokontrolnego kontrolowanej jednostce,
- monitoring wykonania planu kontroli, a w konsekwencji wydanych zaleceń pokontrolnych,
- kilkustopniowa weryfikacja wystąpień pokontrolnych pod kątem zasadności formułowania wniosków i właściwie zastosowanej podstawy prawnej (bieżący kontakt z Zespołami Radców Prawnych) kierowanych do jst,
- precyzyjnie i zrozumiale formułowane ustalenia i wnioski pokontrolne, niestanowiące przeszkód do ich przyjęcia i realizacji przez kierowników jednostek kontrolowanych, co nie dawało jednostkom kontrolowanym podstawy do złożenia zastrzeżeń do ww. wniosków. Wystąpienia pokontrolne publikowane były w Biuletynach Informacji Publicznej Regionalnych Izb Obrachunkowych. Informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli, w tym

- stwierdzonych nieprawidłowościach, upowszechniano dodatkowo poprzez materiały informacyjne, instruktażowe i szkoleniowe przygotowywane z myślą o pracownikach jst,
- odpowiednie przygotowanie kadry inspektorów – bieżące szkolenia i instruktaż inspektorów kontroli,
 - wsparcie postępowań kontrolnych i realizacji ustawowych zadań mające na celu rozwój i unowocześnienie metodyki kontroli, przy wykorzystaniu własnych doświadczeń, jak i rozwiązań przyjętych w innych RIO lub innych organach kontroli państwowej – w tym w szczególności w zakresie wsparcia technicznego - infrastruktura IT.

Zadanie 1.11. Statystyka publiczna

Zadanie obejmowało działalność Głównego Urzędu Statystycznego i jednostek mu podległych lub nadzorowanych. Zadanie ukierunkowane było na zapewnienie bezpieczeństwa informacyjnego kraju. Realizacja zadania umożliwiała funkcjonowanie statystyki publicznej. Przeprowadzane były prace naukowo-badawcze i szkoleniowo-edukacyjne wspomagające działalność służb statystyki publicznej. Działania ujęte w zadaniu polegały m.in. na zbieraniu, gromadzeniu oraz opracowywaniu danych statystycznych, w oparciu o spójną metodologię Europejskiego Systemu Statystycznego (tj. tak, aby zapewnić potrzeby zarówno odbiorców krajowych, jak i międzynarodowych – poprzez porównywalność wyników). W ramach zadania udostępniane i rozpowszechniane były także wynikowe informacje statystyczne oraz prowadzone były krajowe rejestry urzędowe dotyczące podmiotów gospodarki narodowej i podziału terytorialnego kraju.

Zadanie realizowane było przez **Główny Urząd Statystyczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Dostarczenie zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego kraju;
- Zapewnienie użytkownikom dostępu do informacji o podmiotach gospodarki narodowej oraz możliwości identyfikacji jednostek podziału terytorialnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.11. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	478.033	10.014	478.669	16.674

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania "Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS" oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu, wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych Unii Europejskiej (w %)

2) Wskaźnik realizacji zobowiązań Prezesa GUS dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 100	1) 100
	2) 100	2) 100
<p>Komentarz:</p> <p>Pierwszy z ww. mierników umożliwia ocenę realizacji zadań wynikających ze zobowiązań prawnych, dotyczących dostarczenia użytkownikom wynikowych informacji statystycznych. Miernik drugi ma za zadanie określić poziom realizacji zobowiązań Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności – takie założenie zostało przyjęte ze względu na specyfikę oraz zasady prowadzenia krajowego rejestru urzędu podmiotów gospodarki narodowej REGON i krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT.</p> <p>Do pełnego wykonania wartości mierników przyczyniły się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stałe monitorowanie jednostek w zakresie terminowości przekazywania danych, - monitorowanie wewnętrznych procesów przetwarzania i przygotowania danych statystycznych, - nadzór nad bezpieczeństwem teleinformatycznym przez administratorów sieci, - terminowa realizacja wniosków aktualizujących rejestr REGON składanych przez podmioty oraz generowanych w oparciu o dane administracyjne, - terminowe i poprawne wprowadzanie zmian w systemach rejestru TERYT. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

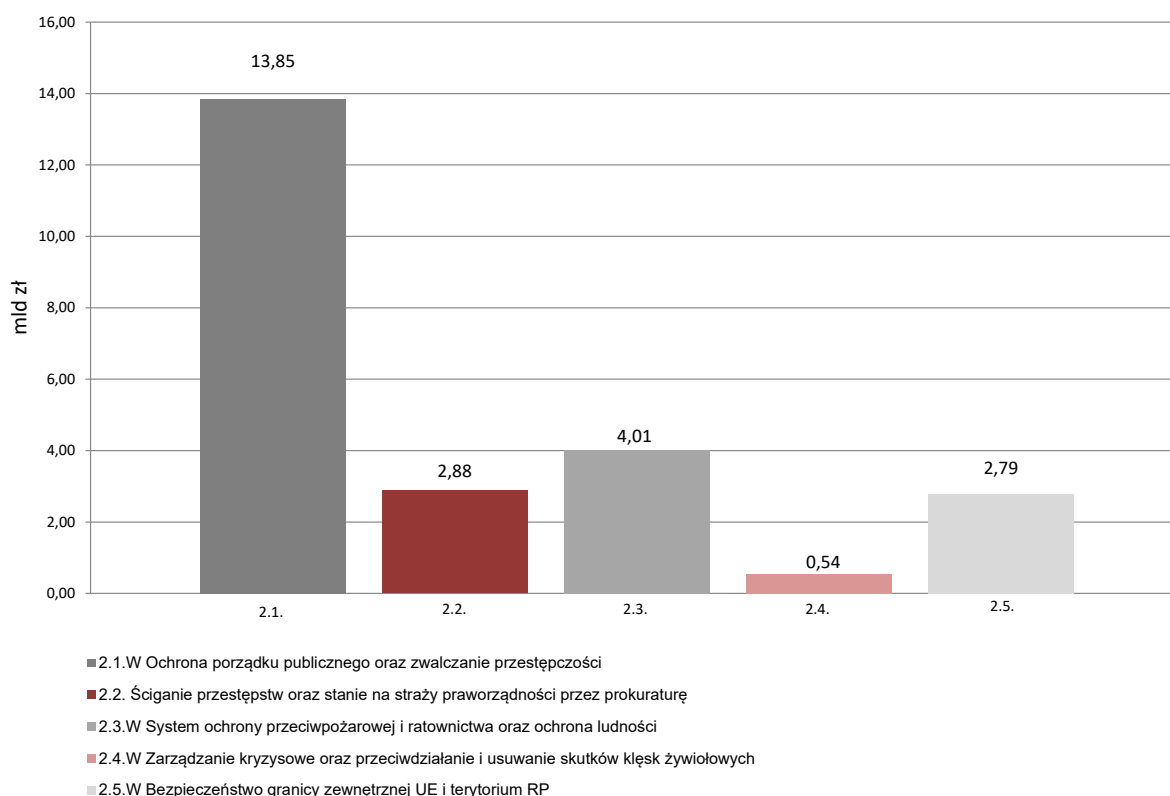
Funkcja 2.

Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny

W zakresie funkcji ujęte zostało funkcjonowanie służb państwowych – bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego – ukierunkowane na zapobieganie i zmniejszanie przestępczości (w tym m.in. przestępczości zorganizowanej, zwalczanie korupcji i zagrożeń terrorystycznych), a także na zapewnienie bezpieczeństwa granicy zewnętrznej Unii Europejskiej i terytorium RP oraz sprawy związane z zapobieganiem i łagodzeniem skutków katastrof naturalnych lub spowodowanych działalnością człowieka. Zapewniane było bezpieczeństwo najważniejszych osób, urządzeń i obiektów w państwie. Ponadto, prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jak również – działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim, a także dotyczące poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 2. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **24.061.095 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 240.142 tys. zł.

Wykres 2: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 była **poprawa funkcjonowania służb bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 2. przyjęto następujące mierniki:

- Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem (w %) – jego wykonanie w 2022 r. wyniosło 71,72%, wobec poziomu co najmniej 68% przyjętego w planie. Na wykonanie miernika wpływ miały przedsięwzięcia ukierunkowane na zwiększenie skuteczności pracy Policji w wykrywaniu sprawców przestępstw, w tym m.in.: intensywna praca operacyjno-rozpoznawcza i dochodzeniowo-śledcza Policji, która przyczyniła się do zwiększenia wykrywalności w 7 kategoriach przestępstw, wykorzystywanie nowoczesnych środków technicznych i technologii w procesie wykrywczym oraz stałe podnoszenie świadomości społecznej;
- Średni czas oczekiwania na podjęcie interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od momentu przyjęcia zgłoszenia (w minutach i sekundach) – wartość wykonania miernika w 2022 r. wyniosła 13 min. 21 sek., wobec zaplanowanej na poziomie nie dłużej niż 10 minut. Wartość miernika przekracza wartość planowaną do osiągnięcia, przede wszystkim z powodu ogólnego wzrostu średniej dziennej liczby zdarzeń w stosunku do lat poprzednich, jak również wystąpienia jednocześnie wielu interwencji na danym obszarze;
- Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %) – wartość miernika w 2022 r. zaplanowano na poziomie 88%, natomiast wykonanie wyniosło 87,35%. Uwarunkowania realizacji zadań Straży Granicznej w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 2.5.W Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP.

Zadanie 2.1.W Ochrona porządku publicznego oraz zwalczanie przestępczości

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło szerokiego obszaru działalności publicznej ukierunkowanej na zapewnienie ochrony porządku publicznego – życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi działaniami naruszającymi te dobra, a jednocześnie mającej na celu zwalczanie przestępczości. Realizowane były działania polegające m.in. na wykonywaniu służby prewencyjnej – patrolowej i obchodowej, służące zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Inicjowane i organizowane były działania mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Gromadzone oraz przetwarzane i przekazywane (uprawnionym podmiotom) były informacje kryminalne, a także wykonywana była koordynacja działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa powszechnego w porządku publicznym. Zadanie obejmowało rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń. Zwalczanie i zapobieganie przestępczości dotyczyło m.in. zjawiska korupcji, przestępczości gospodarczej, przestępczości zorganizowanej o zasięgu krajowym i międzynarodowym (m.in. o charakterze ekonomicznym i narkotykowym), jak też zagrożeń

terrorystycznych. Ponadto zapewniane było bezpieczeństwo naczelnych organów państwa, obiektów i urzędów o szczególnym znaczeniu, konwojowanie oraz nadzór nad zatrzymanymi, a także stosowanie zabezpieczeń policyjnych, poszukiwanie osób zaginionych i ukrywających się przed organami ścigania oraz przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Realizowane były zadania związane z operacjami policyjnymi podejmowanymi w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa podczas organizowanych zgromadzeń publicznych oraz imprez masowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Centrum Usług Logistycznych, **Fundusz Wsparcia Policji** oraz Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 2.1.W w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	13.111.601	55.010	13.729.207	116.355

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średniookresowy wskaźnik zagrożenia (średnia – w danym okresie – liczba przestępstw na 100 tys. ludności)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≤ 194	192,4

Komentarz:

Wartość miernika została wyliczona na podstawie stosunku liczby stwierdzonych przestępstw do liczby ludności faktycznie zamieszkałej na obszarze administracyjnym Polski.

Uzyskana wartość miernika jest efektem m.in. wykonywania przez policjantów czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w celu rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania przestępstw. Prowadzenie skutecznych działań zmierzających do zapobiegania przestępczości oraz wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców wynikało z przyjętej strategii działania wynikającej z zadań określonych w ustawie o Policji. Wpływ na osiągniętą wartość miernika miały m.in.: prowadzenie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, jak też współpracy Policji ze społeczeństwem w zakresie reagowania na niezgodne z prawem zachowania, a ponadto praca operacyjno-rozpoznawcza i dochodzeniowo-śledcza Policji.

Działaniami mającymi na celu wzmocnienie efektów realizacji zadania były w 2022 r. m.in. bieżące analizy osiąganych wyników przez poszczególne garnizony Policji oraz działania ukierunkowane na zwiększenie efektywności i skuteczności prowadzonych czynności dochodzeniowo-śledczych, jak też – stałe dostosowanie programów nauczania na kursach doszkalających policjantów do dynamiki zmian w zakresie metod i form dokonywania przestępstw (nowe technologie).

Jednym z istotnych przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu społecznym była realizacja projektu pt. „Identyfikacja ofiar handlu ludźmi jako podstawa uzyskania wsparcia przez pokrzywdzonego”, mającego na celu zwiększenie skuteczności Policji w identyfikacji ofiar handlu ludźmi.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Usług Logistycznych**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 50,43 mln zł;
2. **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.509,81 mln zł;
3. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 13,93 mln zł.

Zadanie 2.2. Ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności przez prokuraturę

Zadanie dotyczyło działalności prokuratury zapewniającej poszanowanie praw obywateli oraz ujawnianie przestępstw i ściganie ich sprawców. W szczególności realizacja tego zadania następowała poprzez prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami, a także koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw lub przestępstw skarbowych, prowadzonej przez inne organy państwowe. Realizowane działania obejmowały również wytaczanie powództw w sprawach cywilnych oraz składanie wniosków i udział w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli tego wymagała ochrona praworządności, interesu społecznego, własności lub praw obywateli oraz zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych i udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem takich decyzji, a także podejmowanie środków zmierzających do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę.

Zadanie realizowane było przez **Prokuraturę Krajową** i Ministerstwo Obrony Narodowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa i obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.870.327	5.312	2.870.781	4.754

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik pozostałości spraw karnych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1,40	1,28
Komentarz: Planowana na 2022 r. wartość miernika uwzględniała utrzymanie wysokiego poziomu wpływu spraw karnych oraz występującą (w okresie wcześniejszym) niekorzystną tendencję, wiążącą się z ograniczeniami organizacyjnymi związanymi ze stanem epidemii COVID-19. Osiągnięcie wyniku korzystniejszego niż zakładano możliwe było dzięki zastosowaniu wypracowanych we wcześniejszych latach rozwiązań organizacyjnych ukierunkowanych na efektywną realizację zadań ustawowych. W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.		

Zadanie 2.3.W System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności

W ramach zadania realizowanego przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz organizacje społeczne – wykonujących swoje kompetencje, na podstawie ustaw: o ochronie przeciwpożarowej, o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz prawo o stowarzyszeniach (jednostki OSP oraz podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego i wodnego), prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim na obszarze całego kraju. W szczególności zapewniano funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego, do czego niezbędne były: koordynacja działań związanych z ochroną przeciwpożarową, wykonywanie interwencji ratowniczo-gaśniczych, przygotowanie zawodowe na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a ponadto – zagwarantowanie optymalizacji organizacji sieci Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Bezpośrednie zapobieganie (rozpoznawanie i przeciwdziałanie) zagrożeniom pożarowym oraz poważnym awariom przemysłowym uzupełniało propagowanie ochrony przeciwpożarowej. Jednocześnie w zadanie wpisuje się Obrona Cywilna, prowadząca m.in. szkolenia i akcje informacyjne z zakresu obrony cywilnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.**

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności interwencji ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej tworzących Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.640.021	20.115	3.899.455	114.069

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek interwencji ratowniczych, w których jednostka Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 90	86.08

Komentarz:

Zwiększenie odsetka interwencji ratowniczych, w których jednostka krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg) dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut, jest jednym z podstawowych oczekiwań społecznych w stosunku do służb ratowniczych.

W wyliczeniu wartości miernika uwzględniono 560.923 zdarzenia (pożarów i miejscowych zagrożeń) zarejestrowane w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku. W 86,08 % interwencji ratowniczych jednostka ksrg dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut.

Realizacji wartości miernika w 2022 r., sprzyjały takie czynniki jak: stałe utrzymywanie minimalnych stanów osobowych w Jednostkach Ratowniczo Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP), poprawa dyspozycyjności jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) włączonych do ksrg, poprawa stanu technicznego pojazdów gaśniczych w JRG PSP.

Natomiast niekorzystny wpływ na poziom wykonania miernika miały takie czynniki jak:

- 1) Wystąpienie jednocześnie wielu interwencji na obszarze chronionym. W takich sytuacjach czas dotarcia jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do miejsca zdarzenia może ulec znacznemu wydłużeniu, zwłaszcza w sytuacjach gdy przyczyny interwencji wiążą się z nagłymi i nieprzewidywalnymi zjawiskami atmosferycznymi powodującymi wystąpienie zagrożenia życia i zdrowia;
- 2) Ogólny wzrost średniej dziennej liczby zdarzeń w stosunku do lat poprzednich. W 2022 r. znaczna część pożarów dotyczyła obiektów mieszkalnych oraz upraw i rolnictwa – odpowiednio 24% i 23% wszystkich pożarów. Największy wzrost w stosunku do roku 2021 odnotowano w zakresie pożarów upraw – aż o 80%. Kolejną grupą pożarów, które miały znaczny wpływ na długość czasu dojazdu były pożary lasów. Zanotowano wzrost liczby tych zdarzeń o 119,78% w stosunku do 2021 r.;
- 3) Jednoczesne występowanie znacznej liczby zdarzeń na danym obszarze. W 2022 r. część miejscowych zagrożeń (MZ) dotyczyła zdarzeń związanych z usuwaniem skutków zagrożeń atmosferycznych takich jak silne wiatry czy opady deszczu i wyniosła 42% wszystkich MZ. Zauważono dużą korelację liczby MZ atmosferycznych ze średnim czasem podjęcia interwencji przez jednostki ksrg. Wzrost MZ atmosferycznych w danym miesiącu powyżej 20% wszystkich MZ znacząco wpłynął na zwiększenie czasu podjęcia interwencji (jest to związane z jednoczesnym wystąpieniem znacznej liczby zgłoszeń zdarzeń na danym obszarze). W takich przypadkach ustalana jest kolejność – zdarzeniom nadawane są priorytety, w zależności od zagrożenia życia dla ludzi. Zdarzenia te realizowane były zgodnie z możliwościami interwencyjnymi (należą do nich najczęściej usuwanie

złamanych drzew blokujących drogi czy powodujących zerwanie linii energetycznych – nie są bezpośrednio związane z zagrożeniem życia ludzkiego, jednak wpływają na wartość miernika). Zdarzenia takie miały miejsce w 2022 roku w marcu, stąd też średni czas podjęcia interwencji w tym miesiącu wyniósł aż 16 minut i 26 sekund;

- 4) Znaczna część działań dotyczyła zdarzeń związanych z koronawirusem SARS-CoV-2, wsparcia humanitarnego dla Ukrainy oraz koordynacji pomocy humanitarnej dla uchodźców, działaniami humanitarnymi oraz działaniami związanymi z katastrofą ekologiczną na Odrze;
- 5) Awaria Centrum Powiadamiania Ratunkowego CPR (luty 2022).

W celu wzmocnienia efektów zadania w 2022 r. realizowane były następujące działania:

- 1) W 2022 roku przeprowadzono inspekcje gotowości operacyjnej w 12 jednostkach ratowniczo-gaśniczych PSP oraz 9 inspekcji gotowości operacyjnej stanowisk kierowania Komend Wojewódzkich oraz stanowisk kierowania Komend Powiatowych/Miejskich PSP. Ponadto przeprowadzono trzy inspekcje pododdziałów centralnego odvodu operacyjnego (wszystkie zakończyły się oceną pozytywną);
- 2) Intensyfikacja rozbudowy ksrg na terenach gmin o niskim i średnim poziomie zabezpieczenia operacyjnego, zgodnie ze „Zbiornym planem sieci jednostek OSP przewidzianych do włączenia do ksrg w latach 2021-2024”.

W 2022 roku Komendant Główny PSP włączył do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 209 jednostek OSP (w tym 135 nowo włączonych, a 74 w ramach przedłużenia).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i z rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 243,47 mln zł.

Zadanie 2.4.W Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W tym obszarze ujęta została działalność państwa polegająca m.in. na koordynacji przedsięwzięć z zakresu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania zagrożeniom, w tym terrorystycznym, a także – działań administracji rządowej i samorządowej mających na celu przeciwdziałanie wystąpieniu skutków klęsk żywiołowych (oraz ich usuwanie), wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie odbudowy komunalnej infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych, a także zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej. W ramach tego zadania podejmowane były m.in. przedsięwzięcia polegające na utrzymaniu centrum zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania monitoringu zagrożeń, a także działania w zakresie testowania planów zarządzania kryzysowego przeprowadzanych przez administrację publiczną w zakresie zarządzania kryzysowego. Prowadzono nadzór nad wdrażaniem przez operatorów infrastruktury krytycznej Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej m.in. poprzez weryfikację planów ochrony tej infrastruktury. Zapewniany był spójny obieg informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym i wojewódzkim w zakresie zarządzania kryzysowego oraz optymalne warunki techniczne i organizacyjne związane z eksploatacją sieci komunikacyjnych służb ratowniczych. W ramach zadania finansowane było funkcjonowanie i rozwój systemu powiadamiania ratunkowego - SPR (numer 112) oraz systemu ostrzegania o zagrożeniach (ALERT RCB).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Wojewodów oraz Fundusz Wsparcia Policji.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Usuwanie skutków klęsk żywiołowych;**
- **Zrealizowanie do 2023 roku programów mających na celu zapobieganie wystąpienia skutków klęsk żywiołowych;**
- **Zapewnienie spójnego obiegu informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym w zakresie zarządzania kryzysowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	361.056	617	539.551	474

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zrealizowanych przez podmioty publiczne zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych oraz liczba podmiotów prywatnych poszkodowanych w wyniku działania żywiołu, którym udzielono pomocy z budżetu państwa (w szt.)

2) Liczba zrealizowanych poprzez podmioty publiczne w ramach programów zadań związanych z zapobieganiem wystąpienia skutków klęsk żywiołowych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	1) 3.547		1) 1.763	
	2) 51		2) 34	

Komentarz:

Mierniki obrazują pomoc udzielaną przez Państwo związaną z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, związaną z realizacją „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

Realizacja mierników wpływa na rzeczywistość społeczno-gospodarczą (odbudowa infrastruktury technicznej samorządów, jak i infrastruktury prewencyjnej wpływa pozytywnie na obrót gospodarczy i działalność firm budowlanych). Jednocześnie udzielenie wsparcia osobom poszkodowanym przez klęski żywiołowe pozytywnie wpływa na społeczeństwo poprzez budowanie zaufania do państwa, jak i możliwość szybkiego zapewnienia potrzeb bytowych osób poszkodowanych.

Mniejsze od planowanego wykonanie wartości pierwszego miernika spowodowane było:

- 1) udzieleniem pomocy mniejszej liczbie podmiotów prywatnych i jednostek samorządu terytorialnego niż zakładano (mniejsza liczba zgłoszonych potrzeb),
- 2) rezygnacją z wykonania części zadań z powodu braku zezwoleń na realizację inwestycji drogowej,
- 3) mniejszą częstotliwością występowania i zakresem szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe, niż zakładano (incydentalność zjawiska).

Wartość wykonania drugiego z mierników dotyczyła zadań zrealizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie, wynikających z kontraktów zawartych między inwestorem a wykonawcą. Niższe wykonanie wartości miernika w 2022 r. wynikało z:

- 1) wydłużenia czasu trwania kontraktów ze względu na konieczność realizacji robót dodatkowych, trudności z dostawami materiałów budowlanych oraz sprzętu elektronicznego a także złe warunki pogodowe (dotyczyło to m.in. zadań: „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów”, „Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy - zbiornik Malinówka 1”, „Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy - zbiornik Malinówka 2”, „Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała w gm. Tarnów m. Tarnów”),
- 2) wstrzymania prac w sierpniu ze względu na skażenie wód pochodzących z rzeki Odry i braku zawarcia umowy podwykonawczej z podmiotem mającym realizować prace czerpalne (dotyczyło zadania: Etap I: „Baza postojowo-cumownicza dla jednostek lodołamaczy”),
- 3) opóźnień terminu zakończenia umowy z powodu niekorzystnej sytuacji hydrologicznej – niskie stany wód na Odrze w miesiącach, w których zaplanowano roboty (dotyczyło zadania: Etap II: „Budowa infrastruktury postojowo-cumowniczej na Odrze Dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego - część 1”),
- 4) ograniczenia tempa realizacji w związku z istotnym zmniejszeniem dostępności mas ziemnych na skutek agresji Rosji na Ukrainę (dotyczyło zadania: „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie - Odcinek 3”,
- 5) opóźnień w realizacji kontraktu w wyniku przedłużających się uzgodnień z Bankiem Światowym dotyczących dokumentów przetargowych (dotyczyło m.in. zadań: „Wysokowydajne komputery”, „Budowa zbiornika wodnego Kąty-Myscowa na rzece Wisłoce. Opracowanie Projektu budowlanego i wykonawczego wraz z przedmiarami i kosztorysami zbiornika wraz z zabezpieczeniami osuwisk, projektem przepławki, dróg dojazdowych, projektem rozbiórki budynków, projektem przeniesienia kościoła oraz z projektami rozbiórki infrastruktury technicznej wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych”, „Budowa zbiornika Kąty-Myscowa na rzece Wisłoce. Opracowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego obszar czaszy zbiornika oraz obszary niezbędne do przesiedleń na terenie gminy Nowy Żmigród i Krempna lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego”).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Ewaluacja systemu zarządzania kryzysowego w latach 2021-2030 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	20	20,21
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika jest prezentowana w ujęciu narastającym i odzwierciedla procentowy postęp realizacji celu w perspektywie do roku 2030.</p> <p>Ocenie punktowej podlegają działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Szkolenie i ćwiczenia administracji publicznej oraz komunikacja kryzysowa”; 2) „Utrzymanie centrum zarządzania kryzysowego i monitoring zdarzeń”; 3) „Procedury zarządzania kryzysowego, ochrona infrastruktury krytycznej i współpraca międzynarodowa”. <p>Na realizację zadania wpływ miały następujące czynniki oraz działania:</p>		

- 1) Zmiana liczby nadesłanych raportów częściowych, planów zarządzania kryzysowego i planów ochrony infrastruktury krytycznej, wynikająca z dwuletniego cyklu aktualizacji tych dokumentów;
- 2) Od 26 marca 2020 do 27 marca 2022 r. codziennie opracowywano – przekazywano m.in. do ministerstw, służb i województw – zbiorczy raport dotyczący sytuacji epidemicznej wywołanej COVID-19 w Polsce i na świecie;
- 3) Na bieżąco przygotowywane były (we współpracy z KPRM, resortami, instytucjami centralnymi i służbami) oraz dystrybuowane cykliczne dokumenty zawierające istotne, z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, informacje z kraju i ze świata:
 - raport dobowy RCB,
 - notatka dzienna (opracowywana codziennie),
 - informacja sytuacyjna dotycząca napływu uchodźców z Ukrainy i pomocy udzielanej przez Polskę (opracowywana od 3 marca 2022 r. dwa razy w tygodniu). Informacja przekazywana jest m.in. do polskich przedstawicielstw przy NATO i UE oraz Sztabu Generalnego WP;
- 4) W związku ze stwierdzonymi zagrożeniami o charakterze hybrydowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r. odbyło się 15 posiedzeń Zespołu Roboczego Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (RZZK).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i z rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3,70 mln zł.

Zadanie 2.5.W Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP

W zakresie zadania znajdowały się dwa powiązane ze sobą rodzaje działalności państwa związane z zapewnieniem bezpieczeństwa granic i terytorium Polski. Pierwszym była ochrona granicy państwowej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, przy jednoczesnym sprawnym wykonywaniu odprawy granicznej. Zwalczane były przestępstwa i wykroczenia, których ściganie stanowiło właściwość Straży Granicznej. W szczególności zadanie dotyczyło takich działań instytucji publicznych jak: rozbudowa systemu ochrony granicy państwowej przy wykorzystaniu stacjonarnych i mobilnych urządzeń nadzoru, jak też utrzymanie sprawności sprzętu wykorzystywanego do kontroli granic, utrzymanie, modernizacja i rozbudowa przejść granicznych. Drugi rodzaj działalności, ujęty w zadaniu, jako bardzo ważny w związku z narastającym napływem uchodźców, stanowiła realizacja polityki migracyjnej i azylowej oraz sprawy cudzoziemców, na co składały się m.in.: koordynacja działań dotyczących migracji, ocena legalności pobytu cudzoziemców, pomoc socjalna udzielana cudzoziemcom oraz funkcjonowanie struktury migracyjno-azylowej, jak też prowadzenie postępowań w sprawach cudzoziemców.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności zapewnienia bezpieczeństwa granicy zewnętrznej UE i terytorium RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.451.056	4.384	2.781.958	4.490

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	88	87,35

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę wyników realizacji ustawowych zadań przez Straż Graniczną (SG), związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granic i terytorium Polski, odzwierciedla też graniczno-migracyjny charakter tej formacji. Zbudowany jest z mierników cząstkowych podzadań i działań, co umożliwia syntetyczną ocenę w ramach zadania związanego z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego na odcinku granicy zewnętrznej UE oraz kontrolą legalności pobytu, pracy cudzoziemców przebywających na terytorium RP oraz ze stopniem wyszkolenia funkcjonariuszy pełniących służbę.

W 2022 r. miały miejsce pozytywne, jak i negatywne odchylenia części składowych miernika, w wyniku czego miernik osiągnął wartość 87,35%, wobec planowanej 88%.

Na realizację miernika wpływ miały czynniki takie, jak m.in.:

- specyfika prowadzonych postępowań przygotowawczych przez SG, w szczególności ich złożoność, stopień skomplikowania, czas trwania i dynamika prowadzenia oraz nierównomierność ich wszczynania i zakańczania w skali roku oraz zmiana sposobu działania sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nielegalną migracją (przede wszystkim na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej) skutkująca zmniejszeniem efektywności prowadzenia postępowań przygotowawczych. Wartość miernika w dużej mierze zależała również od czynników zewnętrznych, niezależnych od funkcjonowania formacji,
- konieczność realizacji dodatkowych zadań związanych z ochroną granicy państwowej w związku z kryzysem migracyjnym,
- znaczne zwiększenie realizowanych czynności służbowych w związku z napływem uchodźców z terytorium Ukrainy,
- zmiany zadeklarowanych potrzeb szkoleniowych przez jednostki organizacyjne SG wynikające ze zwiększonej liczby realizowanych czynności służbowych oraz fluktuacją kadr (przeniesienia służbowe, delegowania, zwolnienia ze służby, itp.) oraz inne czynniki mające wpływ na liczbę uczestników szkoleń (subiektywna ocena dotycząca sytuacji służbowej, zmiany stanu prawnego, itp.); stan epidemii COVID-19, który wpłynął na liczbę szkoleń zrealizowanych przez SG – ograniczenie miejsc w bazie noclegowej (z uwagi na konieczność zachowania reżimu sanitarnego), a tym samym liczbę szkolonych osób.

Głównymi działaniami o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym były:

- 1) działania w zakresie naprawy systemów optoelektronicznych Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru (ZSRN) – realizację zadania związanego z budową ZSRN polskich obszarów morskich 2.0 przesunięto na 2023 r.,

2) działania w związku z bezprecedensową sytuacją związaną z masowym napływem nielegalnych migrantów z terytorium Republiki Białorusi:

- realizacja prac związanych z wyposażeniem stałej zapory wzdłuż granicy z Republiką Białorusi w system perymetrycznej ochrony granicy państwowej,
- wsparcie Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej (OSG) funkcjonariuszami z innych OSG jak również funkcjonariuszami Policji, żołnierzami Polskich Sił Zbrojnych, Służbą Ochrony Kolei,
- wprowadzenie zakazu przebywania na terenie 183 miejscowości przy granicy z Białorusią w województwach podlaskim i lubelskim,
- dostosowanie organizacji służby OSG do zaistniałej sytuacji,
- prowadzenie zintensyfikowanych czynności identyfikacyjno-powrotowych wobec cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców,
- ustanowienie oficera łącznikowego ds. współpracy z Urzędem ds. Cudzoziemców, którego celem jest analizowanie i monitoring prowadzonych postępowań o ochronę wobec cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach; selekcja spraw wymagających szybkiego i priorytetowego zakończenia oraz ścisła współpraca z tym urzędem oraz strzeżonymi ośrodkami w celu przyspieszenia procedur powrotowych,
- prowadzenie dialogu z państwami pochodzenia cudzoziemców w celu przyspieszenia procedur powrotowych na poziomie krajowym i unijnym,
- inicjowanie i prowadzenie dwustronnej współpracy z „trudnymi krajami pochodzenia cudzoziemców w zakresie powrotów” (np. Irak) w celu podpisania porozumień w zakresie szeroko pojętej współpracy w zakresie migracji.

Najważniejszymi inicjatywami podjętymi w 2022 r., aby poprawić/wzmocnić rezultaty realizacji zadania budżetowego były:

- prace związane z budową, wdrażaniem i rozwojem centralnych systemów informatycznych,
- udział w zgłoszonym i przyjętym przez Radę Naukowo-Techniczną MSWiA projekcie naukowo badawczym pn. „Perymetria na obszarach podmokłych/przybrzeżnych/ rzekach”,
- monitoring poziomu ukończenia placówek SG oraz opiniowanie wniosków dotyczących zmian organizacyjno-etatowych – działanie ciągłe,
- modyfikacja Systemu Wczesnego Ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko-ukraińskiej,
- poszukiwanie nowych rozwiązań i analiza możliwości wdrażania nowych technologii oraz systemów teleinformatycznych, pozwalających na wzmocnienie ochrony granicy zielonej,
- udział w pracach międzyresortowej grupy roboczej ds. wdrożenia Systemu CYFROWA GRANICA,
- prowadzenie wizytacji w ramach monitoringu weryfikującego realizację zadań, sporządzanie zaleceń mających na celu podniesienie poziomu efektywności i skuteczności działań pionu operacyjno-śledczego SG,
- modernizacja i doposażenie – w ramach pozyskanych środków z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji – strzeżonych ośrodków dla cudzoziemców, jak również prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Straży Granicznej w zakresie prowadzenia operacji powrotowych, zarządzania procedurami oraz ich wdrażania.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 420,00 zł;
2. **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 543,16 mln zł.

Funkcja 3.

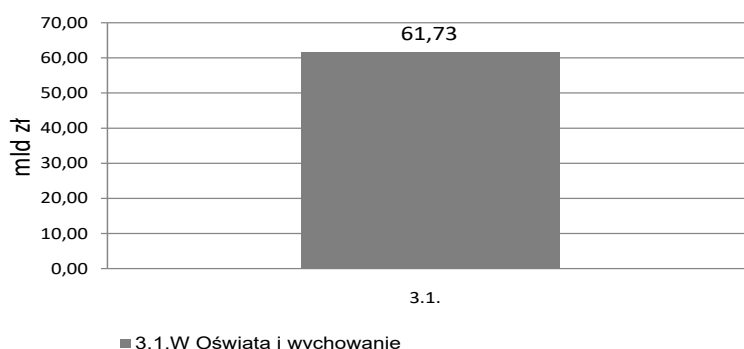
Edukacja, wychowanie i opieka

Funkcja obejmowała zadania dotyczące edukacji, wychowania i opieki, umożliwiające zapewnienie powszechnego dostępu do nauki, podnoszenie jakości kształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa, w tym zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji włączającej. Realizowano działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcie zdrowia psychicznego uczniów i pracowników szkół.

Jednocześnie wspierana była funkcja wychowawcza, opiekuńcza oraz profilaktyczna realizowana przez przedszkola, szkoły i placówki m.in. poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Ważne były w szczególności działania zorientowane na zapewnienie szkołom dostępu do narzędzi, pomocy dydaktycznych i materiałów edukacyjnych niezbędnych do nauczania i uczenia się w formie zdalnej (w związku z pandemią), podnoszenie poziomu kształcenia zawodowego oraz edukacji włączającej, w tym poprzez prace nad rozwiązaniami legislacyjnymi. Funkcja obejmuje także działania ukierunkowane na uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego – poprzez umożliwienie uczniom poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki – np. w ramach dofinansowywanych wycieczek. Ponadto w ramach realizacji programów Ministra dofinansowano podmioty wspierające system oświaty i wychowania, w zakresie realizacji działań mających na celu: tworzenie interaktywnych pomocy dydaktycznych oraz materiałów o charakterze edukacyjnym innowacyjnych co do formy; organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych; organizowanie współzawodnictwa sportowego; organizowanie wydarzeń, w tym: konkursów, wystaw, prezentacji, warsztatów, odczytów, imprez sportowo-rekreacyjnych, seminariów, konferencji, rajdów, a także budowanie integracji międzypokoleniowej oraz budowanie więzi społecznych i rozwijanie współpracy międzypokoleniowej. Realizowane były także działania mające na celu dopasowanie umiejętności i kwalifikacji społeczeństwa do zmian cywilizacyjnych, w szczególności obejmujące upowszechnienie i zwiększanie efektywności uczenia się przez całe życie dla wszystkich grup wiekowych. Kontynuowano pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 3. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **61.732.024 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 257.845 tys. zł.

Wykres 3: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 było:
podnoszenie jakości i efektywności kształcenia i wychowania.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 3. użyto następujących mierników:

- Liczba osób, które zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie lub egzamin zawodowy w stosunku do liczby osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu zawodowego (w %) – wykonanie miernika w 2022 r. wyniosło 78,07%, wobec wartości planowanej 72%. Uzyskanie większej niż planowano wartości miernika wynika m.in. z faktu, iż dla osób, które od 1 września 2019 r. rozpoczęły kształcenie wg podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego z 2019 r., wprowadzono obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego, stanowiący jeden z warunków promocji do następnej klasy lub ukończenia szkoły;
- Liczba absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin maturalny w stosunku do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego (w %) – w 2022 r. miernik zrealizowano w wysokości 85%, wobec wartości planowanej 82%. Osiągnięcie wyższej niż planowano wartości miernika wynika w głównej mierze z poziomu przygotowania absolwentów do egzaminu maturalnego. Ponadto w roku szkolnym 2021/2022 z uwagi na sytuację epidemiczną związaną z wirusem SARS-CoV-2 zmienione zostały zasady przystępowania do egzaminu maturalnego – absolwenci przystępowali do egzaminu na podstawie przygotowanych odpowiednio zmodyfikowanych wymagań egzaminacyjnych (m.in. maturzyści nie przystępowali do egzaminu ustnego);
- Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %) – wartość miernika wyniosła w 2022 r. 89,5% wobec planowanego poziomu 91%. Uwarunkowania realizacji tego rezultatu zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 3.1.W Oświata i wychowanie.

Zadanie 3.1.W Oświata i wychowanie

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło m.in. zapewnienia funkcjonowania szkół kształcących na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, udzielania pomocy materialnej dla uczniów, a także zwiększania powszechności wysokiej jakości edukacji przedszkolnej wśród populacji dzieci między 3 a 5 rokiem życia. W ramach zadania prowadzone były działania związane ze wspieraniem przedszkoli, szkół i placówek w zakresie rzeczywistego włączenia i integracji z rówieśnikami, dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.

Ponadto, w zadaniu realizowane były działania w zakresie kształcenia zawodowego młodzieży i osób dorosłych, prowadzonego w szkołach i placówkach systemu oświaty, w tym działania mające na celu dalsze dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki, poprzez poprawę jakości i efektywności kształcenia zawodowego. W ramach zadania podejmowane były działania związane z wdrażaniem mechanizmów włączania wszystkich kluczowych partnerów kształcenia zawodowego w działania służące systematycznemu dostosowywaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Prowadzono także doszkąłcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oświatowymi. Realizowano zadania związane z prowadzeniem publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, a także dotowaniem publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne, niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. W zakresie zadania odbywało się również kształcenie i przygotowanie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Ponadto w zadaniu ujęte było również funkcjonowanie szkół artystycznych, szkół i placówek rolniczych, szkół leśnych, szkół morskich oraz żegluga śródlądowej. Organizowana była także międzynarodowa wymiana dzieci i młodzieży, jak również wspierana była realizacja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Wspierano uczenie się przez całe życie, w tym rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i zapewnienie monitorowania efektywności wykonywania zadań przez szkoły i placówki oświatowe, w drodze badań edukacyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury oraz Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Celami określonymi dla zadania były:

- Podnoszenie dostępności, jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania;
- Zapewnienie uczniom szkół podstawowych dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 3.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	56.152.569	249.496	61.474.180	257.845

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	91,00	89,50

Komentarz:

Miernik pozwala na dokonywanie analiz porównawczych w dostępie do wychowania przedszkolnego dzieci, które ze względu na swój wiek (3-5 lat) mogą korzystać z tej formy wychowania. Pomiar miernika dokonywany jest wg danych na 30 września danego roku, zaś wstępne wyniki udostępniane są w połowie listopada danego roku.

Niewielki spadek zainteresowania wychowaniem przedszkolnym dzieci 3-5 lat i niewykonanie w pełni wartości miernika był spowodowany sytuacją epidemiczną na początku 2022 r., a po okresie pandemii zmianami społecznymi związanymi z realizacją obowiązków zawodowych. Po okresie pandemii wiele przedsiębiorstw zdecydowało się na przejście na pracę zdalną (ułatwiły to zmiany

w przepisach prawa pracy), zatem część rodziców zdecydowała o zatrzymaniu najmłodszych dzieci w domach i rezygnacji z usług przedszkola.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	84,00	86,20

Komentarz:

Wartość miernika uzależniona jest od liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, na co wpływ mają, oprócz polityki edukacyjnej, również czynniki zewnętrzne (np. sytuacje losowe lub indywidualne decyzje kształcących się osób).

W roku szkolnym 2021/2022 uzyskano wyższą wartość miernika w stosunku do wartości zaplanowanej. Świadczy to o zwiększeniu liczby uczniów, którzy w przewidywanym czasie ukończyli szkołę ponadgimnazjalną. W roku szkolnym 2022/2023 kontynuowane są działania wspierające uczniów w osiągnięciu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. Podkreślenia przy tym wymaga, iż ustawa o systemie oświaty określa zasady oceniania i klasyfikowania, które uwzględniają elementy wsparcia ucznia w pokonywaniu trudności w nauce i dające szansę na uzyskanie promocji do klasy programowo wyższej/ukończenie szkoły:

- jawność wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- jawność ustalonej przez nauczyciela oceny,
- możliwość podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej,
- możliwość przystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego - w przypadku, gdy nauczyciel nie może ustalić rocznej oceny klasyfikacyjnej, w związku z licznymi nieobecnościami ucznia na zajęciach,
- możliwość przystąpienia do egzaminu poprawkowego – w przypadku uzyskania przez ucznia niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z nie więcej niż dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- możliwość promocji do klasy programowo wyższej z jedną roczną niedostateczną oceną klasyfikacyjną, ustaloną w wyniku przeprowadzonego egzaminu poprawkowego.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Odsetek szkół, w których uczniom został zapewniony dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	96,00	97,34

Komentarz:

Pomiar rezultatów zadania odnosi się bezpośrednio do skuteczności realizacji celu dotyczącego zapewnienia uczniom szkół podstawowych dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Miernik nawiązuje do kompleksowych zmian w sferze

dotyczącej podręczników szkolnych, których celem jest zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników oraz innych materiałów edukacyjnych, jak również materiałów ćwiczeniowych.

Prognozowanie zapotrzebowania na środki finansowe na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jest utrudnione ze względu na szkoły prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. Osiągnięta wartość miernika jest uzależniona od decyzji podejmowanych przez dyrektorów ww. szkół. Odnotowano zmniejszenie wartości miernika o 0,64 punktu procentowego w stosunku do roku 2021.

Większość uczniów szkół podstawowych otrzymała dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Miało to wpływ na odciążenie budżetów domowych rodzin posiadających dzieci będące uczniami tych szkół.

Na realizację zadania w 2022 r. znaczny wpływ miał wybuch konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy i związana z nim emigracja obywateli Ukrainy na terytorium Polski, która skutkowałą zwiększeniem liczby uczniów w polskich szkołach. Zmiany te uwzględniono w działaniach służących prognozowaniu zapotrzebowania na środki finansowe na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2023 r.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 16,12 mln zł;
2. **Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,15 mln zł.

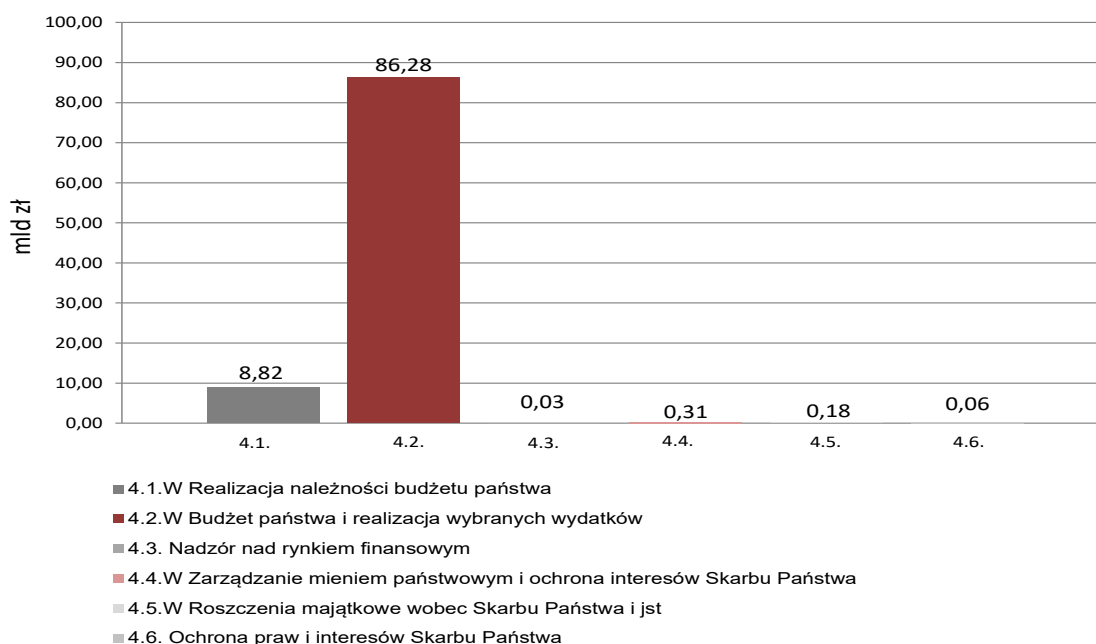
Funkcja 4.

Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym

Funkcja obejmowała zadania związane z zarządzaniem finansami publicznymi, których realizacja umożliwiała efektywne zaspokajanie potrzeb w zakresie finansowania wszystkich polityk państwa w sposób bezpieczny, stabilny i zrównoważony. W funkcji zostały ujęte rezerwy celowe i ogólna, składka do budżetu UE, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej) oraz koszty obsługi długu. Na etapie wykonania ustawy budżetowej rezerwy: ogólna i celowe przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację. W obrębie funkcji realizowane były działania związane z zapewnieniem dochodów publicznych dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej oraz związane z zarządzaniem długiem publicznym. Prowadzone były także działania kontrolne i administracyjne, jak również nadzór nad rynkami: kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym. Ponadto w funkcji ujęto działalność na rzecz ochrony interesów Skarbu Państwa oraz zarządzanie mieniem państwowym, a także sprawy z zakresu roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. W ramach funkcji inicjowano politykę państwa w zakresie wykorzystania mienia państwowego w celu zapewnienia jego racjonalnego i efektywnego wykorzystania oraz zwiększenia jego wartości.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 4. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **95.671.612 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 41.843 tys. zł.

Wykres 4: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 było **zapewnienie stabilności finansów publicznych**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto miernik – **kwota wydatków stabilizującej reguły wydatkowej w relacji do PKB (w %)**. Wykonanie miernika w roku 2022 wyniosło 36,7%, wobec wartości przyjętej na etapie WFPF na lata 2022-2025 – 38,7% PKB. Realizacja miernika wynika bezpośrednio z realizacji wydatków podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej określonej w art. 112aa ustawy o finansach publicznych oraz wyższego od oczekiwań szacunku PKB za rok sprawozdawczy.

Zadanie 4.1.W Realizacja należności budżetu państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała wpływ dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych. Zadanie to było realizowane m.in. poprzez pobór przez organy Krajowej Administracji Skarbowej należności podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa. W ramach zadania prowadzona była realizacja należności z tytułu opłat i kar, dokonywany był ponadto pobór należności wynikających ze zgłoszeń celnych. Wydawane były także interpretacje indywidualne i udzielana była informacja podatkowa. Zadanie obejmowało prowadzenie postępowań egzekucyjnych w zakresie zaległości podatkowych i niepodatkowych, jak też czynności sprawdzających, wykonywanie kontroli celno-skarbowej i kontroli podatkowej, opracowanie koncepcji oraz rozwiązań wspomagających optymalizację działania administracji skarbowej, a także pobór opłaty elektronicznej i opłaty za przejazd od pojazdów poruszających się po sieci dróg płatnych. W obszarze tym ujęte zostało również identyfikowanie istotnych nieprawidłowości zagrażających interesom finansowym budżetu państwa, audyty i kontrole w ramach środków pochodzących z UE i innych funduszy, jak również działania obejmujące zwalczanie przestępczości ekonomicznej, w tym działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom bezpieczeństwa finansowego państwa oraz ochronę ekonomicznych interesów UE. Zapewniana była ochrona rynku przed przemytem towarów oraz obszaru celnego przed napływem towarów o znaczeniu strategicznym. W ramach zadania prowadzona była także kontrola urządzania gier hazardowych. Celem działań realizowanych w zadaniu było zagwarantowanie wywiązywania się z obowiązków podatkowych i celnych przez podatników, zwiększenie dyscypliny podatników w wypełnieniu obowiązków podatkowych, ujawnianie uszczupień podatkowych i wyciąganie konsekwencji prawnych wobec ich sprawców, a także upowszechnianie wiedzy w zakresie finansów publicznych, budżetu i instytucji finansowych. Jednocześnie dążono do ujednolicenia procesów zwiększających przejrzystość i spójność prawa oraz monitorowanie obsługi zgłoszeń w celu zidentyfikowania i wyeliminowania złych praktyk.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy KAS;**
- **Budowanie przyjaznej Administracji Skarbowej;**
- **Ułatwienie legalnej działalności gospodarczej i usunięcie barier biurokratycznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.1.W** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.865.401	15.633	8.780.290	37.069

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik realizacji wpływów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 100	102,97

Komentarz:

Wskaźnik mierzy realizację poboru przez organy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) dochodów z tytułu podatków i innych należności, w porównaniu do prognozy dochodów ujętej w ustawie budżetowej. Działania jednostek KAS w ramach realizacji działania koncentrowały się na zapobieganiu wyłudzeniom podatkowym, poprawie sprawności identyfikowania nieprawidłowości działań podatników i przedsiębiorców oraz szybkości reakcji na te nieprawidłowości.

Wpływ na uzyskaną wartość miernika – oznaczającą osiągnięcie wyższych od zakładanych w ustawie budżetowej wpływów podatkowych – miała poprawa skuteczności:

- poboru podatków i cła. Dochody budżetu państwa w 2022 r. z tytułu podatku i cła były wyższe od dochodów uzyskanych w 2021 r. o 8,01%,
- prowadzonych postępowań egzekucyjnych (kwota zaległości wyegzekwowanych należności budżetowych przez organy egzekucyjne w 2022 r. wyniosła 6,60 mld zł i w porównaniu do 2021 r. była wyższa o 2,12 mld zł).

W 2022 r. kontynuowano wprowadzone w poprzednich latach działania mające na celu dalsze uszczelnienie systemu podatkowego.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Czas trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	< 24	21

Komentarz:

Wskaźnik mierzy czas trwania postępowań wszczętych na wniosek podatnika. Realizacja miernika na zaplanowanym poziomie wpłynęła na poprawę wizerunku organów podatkowych, które niezwłocznie powinny załatwić każdy wniosek podatnika.

Miernik został zrealizowany na zaplanowanym poziomie. Jednym z czynników, które mogły mieć wpływ na korzystny wynik realizacji zadania w 2022 r. było bieżące dostosowywanie przez organy Krajowej Administracji Skarbowej organizacji pracy w celu utrzymania ciągłości i terminowości realizacji zadań. Na realizację miernika miała również wpływ:

- realizacja zadań koncentrujących się na współpracy z organami KAS, m.in. w zakresie identyfikacji istotnych problemów związanych ze stosowaniem przepisów prawa podatkowego,

- opracowywanie i wysyłanie podległym organom podatkowym pism i wyjaśnień, stanowiących odpowiedzi na zgłaszane przez te organy problemy,
- przekazywanie wytycznych i zaleceń podległym jednostkom.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Czas obsługi zgłoszenia celnego wyliczany w imporcie oraz eksporcie (w min.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≤ 33	30,08

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla poziom wykorzystania ułatwień przez klientów KAS oraz usprawnienia odpraw standardowych. Obrazuje sprawność działania jednostek KAS w odniesieniu do obsługi kontrahentów (podatników). Miernik umożliwia określenie czasu obsługi klienta jednostki KAS w obszarze przywózowych i wywózowych odpraw celnych, a więc pośrednio także określenie poziomu szybkiej i sprawnej obsługi. Pomiar ten m.in. przyczynia się do ujednolicenia czynności i procesów w urzędach celno-skarbowych, zwiększenia ich przejrzystości, zwiększenia spójności stosowania prawa, monitorowania czasu obsługi zgłoszeń w procedurach dopuszczania do obrotu i wywozu, a także pozwala na ocenę jak kształtuje się proces obsługi przedsiębiorcy dokonującego zgłoszeń celnych z wykorzystaniem systemów informatycznych.

Algorytm miernika dotyczy czasu liczonego w minutach – w imporcie od momentu przesłania zgłoszenia do systemu, do momentu otrzymania informacji o zakończeniu czynności weryfikacyjnych i gotowości organu do zwolnienia towaru pod warunkiem uiszczenia/zabezpieczenia należności, a w eksporcie – od momentu kiedy przesłano zgłoszenie do systemu do czasu otrzymania informacji o zwolnieniu towaru.

Wartość miernika została zrealizowana w 2022 r. zgodnie z planem – tj. o 2,92 p.p. poniżej maksymalnej wartości (33 minut) określonej w planie na ten rok. Najważniejszymi działaniami/czynnikami służącymi realizacji zadania były:

- monitorowanie stanu kadrowego w obszarze odpraw celnych,
- monitorowanie czasu obsługi zgłoszeń celnych z wykorzystaniem aplikacji „Czasy”,
- postępująca automatyzacja obsługi zgłoszeń - stopniowe obejmowanie automatyczną obsługą zgłoszeń szerszego grona wiarygodnych importerów i eksporterów, uprzednio zweryfikowanych przez pion kontrolny MF,
- monitorowanie prawidłowości działania pełnego automatu w procedurach standardowych,
- analiza zakresu podmiotowego automatyzacji pod kątem sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś w związku z agresją na Ukrainę.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 4.2.W Budżet państwa i realizacja wybranych wydatków

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działania mające na celu przygotowanie, opracowanie, wykonanie, kontrolę realizacji oraz przygotowanie sprawozdań z wykonania budżetu państwa. Ponadto, w ramach zadania prowadzone były operacje związane z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, polegające w szczególności na zarządzaniu i obsłudze skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, jak również udzielonych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. W zadaniu tym ujmowane były rezerwy:

ogólna i celowe, które na etapie wykonania ustawy budżetowej przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację, jak też subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej). Ponadto realizowana była płatność składki członkowskiej do budżetu UE.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonym dla zadania były:

- Zapewnienie realizacji planu finansowego państwa, zgodnie z obowiązującą ustawą budżetową;
- Zapewnienie stabilności finansów publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.2.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	122.879.179	36.259.559	86.276.544	4.774

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja osiągniętego na koniec roku deficytu budżetu państwa do jego maksymalnego limitu planowanego w ustawie budżetowej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≤ 100	42,1

Komentarz:

Miernik umożliwia obiektywne monitorowanie założeń przyjętych dla budżetu państwa. Wyliczenie wartości miernika odbywa się poprzez odniesienie danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z wykonania ustawy budżetowej do danych z ustawy budżetowej na rok, którego dotyczy to sprawozdanie. Czynnikiem wpływającym na osiągniętą wartość miernika jest wykonanie prognozy dochodów budżetu państwa. Działaniem wpływającym na ograniczenie wystąpienia ryzyka niezrealizowania prognozy dochodów budżetu państwa jest monitoring realizacji harmonogramu wydatków i dochodów budżetu państwa.

Poziom wykonania miernika wynika z wyższego wykonania dochodów budżetu państwa w porównaniu do założeń przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2022 oraz niższej realizacji wydatków budżetu państwa w stosunku do planu.

Powyższe było efektem m.in. przyjęcia konserwatywnej, ostrożnej prognozy dochodów z uwagi na szereg ryzyk wewnętrznych i zewnętrznych, a z drugiej strony wyższego niż przewidywano poziomu inflacji i wzrostu gospodarczego, co determinowało wyższy niż zakładano poziom dochodów budżetowych. Jednocześnie po stronie wydatkowej budżetu państwa wystąpiły naturalne oszczędności. Przedmiotowe czynniki wpłynęły na faktyczną wielkość deficytu budżetu państwa.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	nie większa niż 60	39,3
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia Ministrowi Finansów sprawowanie kontroli nad zasadą stanowiącą, że państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60% wartości rocznego PKB, wynikającą z art. 216 pkt 5 Konstytucji RP oraz art. 74 uofp.</p> <p>Na koniec 2022 r. wielkość państwowego długu publicznego w relacji do PKB ukształtowała się poniżej wartości referencyjnej, co oznacza pełną realizację zadania.</p> <p>Zmniejszenie relacji długu publicznego do PKB wynikało przede wszystkim z niższych potrzeb pożyczkowych netto wobec zakładanych w ustawie budżetowej na rok 2022 r., wynikających m.in. z niższego deficytu budżetu państwa, oraz wyższego od zakładanego nominalnego poziomu PKB. Ustawa budżetowa na rok 2022 r. zakładała potrzeby pożyczkowe netto na poziomie 58,2 mld zł, natomiast ostatecznie były one ujemne i wyniosły one -5,6 mld zł.</p> <p>W 2022 r. zarządzanie długiem publicznym odbywało się na podstawie „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2022-2025”, przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2021 r. oraz „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2023-2026”, przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2022 r. Dokumenty te określały ten sam cel zarządzania długiem, czyli minimalizację kosztów obsługi długu w długim horyzoncie, przy przyjętych ograniczeniach dotyczących poziomów ryzyka.</p> <p>W ramach monitorowania poziomu długu publicznego sporządzano:</p> <ul style="list-style-type: none">– informacje miesięczne o wysokości i strukturze zadłużenia SP,– informacje kwartalne o wysokości i strukturze państwowego długu publicznego,– kwartalne prognozy wykonania relacji państwowego długu publicznego na koniec 2022 r. wraz z analizą wrażliwości. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Zadanie 4.3. Nadzór nad rynkiem finansowym

W ramach tego zadania sprawowany był nadzór nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym oraz nadzór w zakresie finansowych instrumentów wspierania eksportu i przedsiębiorczości. W zadaniu ujęto w szczególności tworzenie i koordynację regulacji dotyczących rynków finansowych.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, Ministerstwo Finansów oraz Polską Agencję Nadzoru Audytowego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zgodności postępowań podmiotów nadzorowanych z regulacjami rynku finansowego oraz ochrona interesów uczestników rynku finansowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.3. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	715.619	0	26.155	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty (w %)

2) Liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby postępowań inspekcyjnych planowanych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	1) 93		1) 105	
	2) 100		2) 97	

Komentarz:

Mierniki dotyczą działalności Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF). Poziom wykonania wartości mierników pozwala na ocenę sprawności realizacji czynności nadzorczych sprawowanych względem nadzorowanych podmiotów całego rynku finansowego, a jednocześnie o poziomie ochrony uczestników rynku finansowego. Realizacja mierników uwarunkowana była m.in. wydajnością i jakością prowadzonych postępowań administracyjnych, a także trafnością doboru podmiotów do kontroli oraz sposobu ich przeprowadzania. Miało to szczególne znaczenie dla utrzymania stabilności i bezpieczeństwa na rozwijającym się rynku finansowym, który cały czas się rozwija i coraz więcej podmiotów podlega nadzorowi KNF.

Na realizację zadania w 2022 r. wpływ miały w szczególności:

- działania w zakresie obszaru FinTech (innowacji finansowych), gdzie fundamentalne znaczenie ma bezpieczeństwo oferowanych rozwiązań, aby nie podważyć zaufania klientów do rynku finansowego,
- czynności mające na celu ochronę klientów przed działaniami podmiotów nieuprawnionych (prowadzenie listy ostrzeżeń),
- analizę sytuacji rynkowej i przygotowanie się do zmieniających się warunków na rynku finansowym.

Wyższe niż zaplanowane wykonanie pierwszego miernika wynika z faktu, iż część postępowań zrealizowanych w 2022 roku została wszczęta pod koniec 2021 roku. Były to przede wszystkim postępowania, które wpłynęły w ostatnich miesiącach 2021 roku oraz takie które, w których występował duży stopień skomplikowania kontroli. Nieznacznie niższa niż planowana wartość miernika liczby zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby postępowań inspekcyjnych planowanych wynika z faktu, iż stopień skomplikowania przedmiotu kontroli, istotność problemów do wyjaśnień albo trudności we współpracy z podmiotem kontrolowanym, które wymagały wydłużonego czasu kontroli, spowodowały przesunięcie zakończenia części postępowań (zaplanowanych na 2022 rok) na 2023 rok.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 452,76 mln zł;
2. **Polska Agencja Nadzoru Audytowego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,02 mln zł.

Zadanie 4.4.W Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa

W zadaniu tym ujęte zostały sprawy z zakresu trzech obszarów odnoszących się do: zarządzania mieniem państwowym, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz wsparcia finansowo-kapitałowego udzielanego wybranym podmiotom, niebędącego pomocą publiczną. Pierwszy z obszarów dotyczył takich działań jak prowadzenie zbiorczej ewidencji mienia Skarbu Państwa, zarządzanie i gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa (w tym także przez jednostki samorządu terytorialnego), regulacji stanu prawnego nieruchomości w postępowaniach administracyjnych. W ramach drugiego obszaru wykonywane było zastępstwo procesowe i rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa. Zapewniano zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych, a także – przed Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi, administracyjnymi i polubownymi. Prowadzony był też m.in. nadzór nad czynnościami prawnymi państwowych osób prawnych oraz rozstrzygane były spory dotyczące praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz spory kompetencyjne w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa, a także spory między innymi, niż Skarb Państwa, państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowymi osobami prawnymi.

Zadanie realizowane było przez **Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Fundusz Reprywatyzacji, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz Agencję Mienia Wojskowego.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Efektywne zarządzanie mieniem Skarbu Państwa;**
- **Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa w ramach postępowań prowadzonych przez PGRP.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	243.739	0	309.376	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Stosunek liczby wydanych przez Prezesa PGRP rozstrzygnięć w terminie do ogólnej liczby złożonych do Prezesa PGRP wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych (w %)

2) Stosunek liczby spraw zakończonych prawomocnie, pomniejszonej o liczbę spraw przegranych z powodu błędów formalnych radców PGRP do liczby spraw zakończonych prawomocnie (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 85 2) 99	1) 95 2) 100
<p>Komentarz:</p> <p>Mierniki służą do oceny realizacji zadań Prokuratury Generalnej RP (PG RP) w zakresie zastępstwa procesowego. Pierwszy z mierników dotyczy aspektu terminowości wydawania opinii, który ma istotne znaczenie dla podmiotów wnioskujących. Drugi miernik odnosi się do oceny skuteczności prowadzenia spraw. Oba mierniki zostały w 2022 r. wykonane w wysokości wyższej od planowanej.</p> <p>Uwarunkowaniami realizacji zadania były:</p> <ul style="list-style-type: none">– prawidłowość pracy radców i referendarzy, w tym w zakresie zgodności z przepisami prawa i postanowieniami zarządzeń wewnętrznych,– wspomaganie radców przez pozostałe służby merytoryczne. <p>W celu podniesienia skuteczności działania w 2022 r. realizowano m.in. działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji pracowników PG RP oraz zapewniono ocenę realizacji zadań i czynności przez radców i referendarzy (wizytacje). Ponadto, funkcjonował program umożliwiający ewidencję opinii.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 423,60 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 6.661,87 mln zł;
3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 385,04 mln zł;
4. **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 1.292,45 mln zł.

Zadanie 4.5.W Roszczenia majątkowe wobec Skarbu Państwa i jst

W ramach zadania ujęto działania umożliwiające wywiązywanie się państwa ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli. Środki publiczne przeznaczone były w szczególności na realizację wypłat: rekompensat z Funduszu Rekompensacyjnego osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa

do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, odszkodowań i zadośćuczynień osobom uprawnionym zgodnie z przepisami art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, tworzącej państwowy fundusz celowy pn. Fundusz Reprywatyzacji, którego środki przeznaczone były na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwanie skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa. Zaspokajane były też pozostałe roszczenia wobec Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewodów, **Fundusz Rekompensacyjny**, **Fundusz Reprywatyzacji**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli;
- Zadośćuczynienie stratom doznany przez obywateli w wyniku wypędzenia z byłego terytorium RP.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	106.453	0	176.687	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik zaspokojonych roszczeń (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	100

Komentarz:

Realizacja roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa (w tym wobec jednostek samorządu terytorialnego), polegała na realizacji wypłat odszkodowań zasądzanych przez sądy powszechne z tytułu niezgodnej z prawem nacjonalizacji, przekazywanych do realizacji przez właściwe organy administracji państwowej reprezentujące Skarb Państwa w tych postępowaniach oraz realizacji porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz tych jednostek. Dotacje te przeznaczone były na dofinansowanie zaspokajania, przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia (art. 56 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników).

Wypłaty odszkodowań dokonywane były na podstawie wniosków właściwych organów administracji państwowej reprezentujących Skarb Państwa w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Wszystkie wnioski zostały zrealizowane, wobec czego wartość miernika wykonana została na zaplanowanym poziomie.

Wskaźnik wypłaty rekompensat (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	98	96,04

Komentarz:

Realizacja zadania polega na zaspokajaniu roszczeń z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej i stanowi wykonanie zobowiązań ustawowych nałożonych na Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Miernik pozwala na weryfikację stopnia realizacji wypłaty rekompensat dla wszystkich osób uprawnionych, których dane wpłynęły do MSWiA. Planowana wartość miernika dotyczyła stopnia realizacji bieżących wypłat rekompensat osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowym uwarunkowaniem realizacji zadania było systematyczne przekazywanie do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) danych osób uprawnionych przy pomocy sprawnie działającego Systemu Informatycznego Rejestrów.

Na wartość osiągniętego miernika w roku 2022 (nieznaczne odchylenie od planu) wpływ miała konieczność dopełnienia procedur pod koniec roku kalendarzowego. Termin przekazania danych z MSWiA do BGK, następuje – co do zasady – w ostatnich dniach każdego miesiąca w danym roku. Natomiast w miesiącu grudniu – z uwagi na koniec roku kalendarzowego – dane przesłane przez Wojewodów do MSWiA są przesyłane wcześniej, tj. ok. 20 grudnia, a dane zgromadzone po 20 grudnia są przesyłane do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku. Weryfikacja merytoryczna decyzji wojewodów potwierdzających prawo do rekompensaty, wymaga przekazania dokumentacji przez wojewodów i pogłębionej analizy akt sprawy, z uwagi na czasochłonność tego procesu, dane z decyzji przesłane pod koniec roku, przekazywane są zatem do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku lub zwracane do wojewodów w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rekompensacyjny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 124,41 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 41,24 mln zł.

Zadanie 4.6. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były sprawy związane z nadzorem nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa m.in. wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika/akcjonariusza, jak również obowiązków wspólnika/akcjonariusza. Zadanie obejmowało również procesy zbywania akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, wnoszenia akcji lub udziałów, jako wkładu niepieniężnego na utworzenie lub podwyższenie kapitału zakładowego spółki z udziałem Skarbu Państwa, jak również obejmowania za wkład pieniężny akcji/udziałów w spółce z udziałem Skarbu Państwa. Realizowane były przedsięwzięcia mające na celu wzmocnienie ochrony interesów Skarbu

Państwa oraz wsparcie i monitoring pozyskiwania przez spółki z udziałem Skarbu Państwa zewnętrznych środków inwestycyjnych.

Ponadto podejmowane były czynności mające na celu optymalizację współpracy pomiędzy spółkami z udziałem Skarbu Państwa oraz tworzenie warunków prawno-organizacyjnych m.in. poprzez przygotowanie reformy nadzoru właścicielskiego nad spółkami Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie właściwego nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji/udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.6. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	18.731	0	60.718	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wykonywanie praw z akcji/udziałów w związku z Walnym Zgromadzeniem (WZ)/Zgromadzeniem Wspólników (ZW) spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji i udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 80	99,79

Komentarz:

Wartość miernika została w 2022 r. osiągnięta powyżej planowanej wielkości.

Na realizację zadania wpływ miały następujące czynniki:

- realizacja zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności Kodeksu Spółek Handlowych (KSH) oraz ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym,
- stosowanie opracowanych przez KPRM „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa”,
- rzetelność i terminowość prowadzenia analiz oraz formułowania wniosków w opracowywanych instrukcjach na Walnych Zgromadzeniach (WZ)/ Zgromadzeniach Wspólników (ZW), które zoptymalizowały stopień realizacji zadania wykonywanego w ramach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa,
- udział reprezentantów Skarbu Państwa w zgromadzeniach akcjonariuszy/wspólników w ramach stosownych upoważnień.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

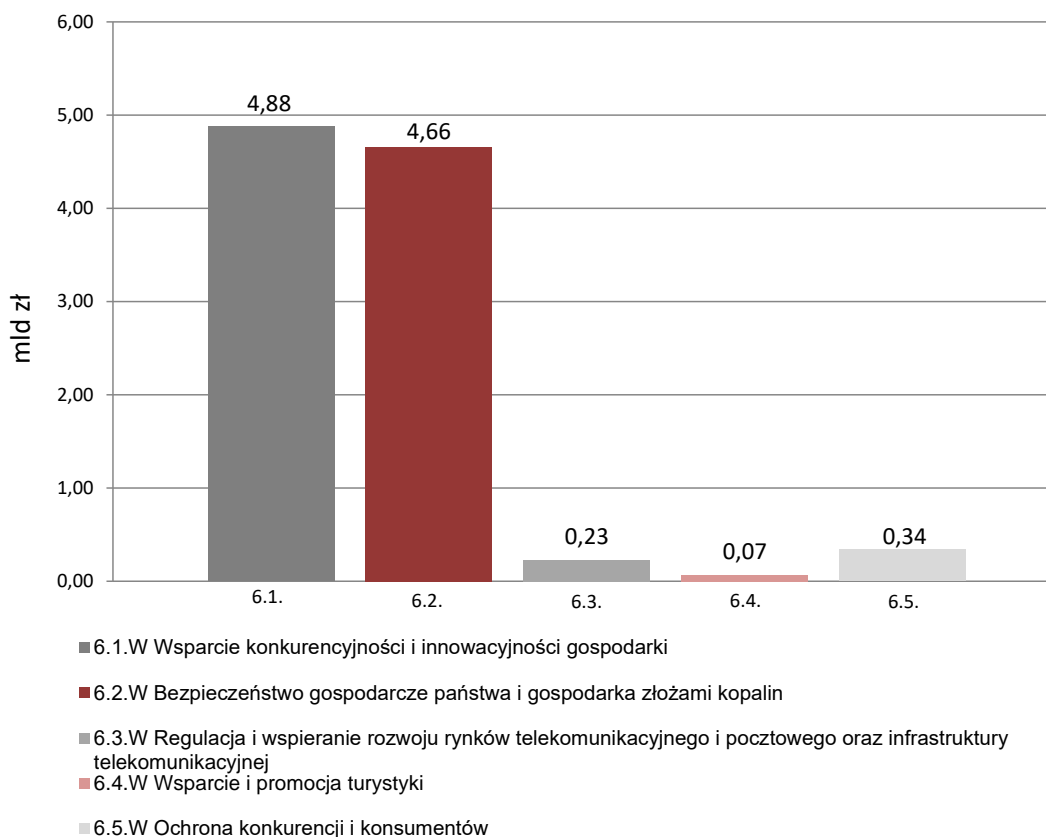
Funkcja 6.

Polityka gospodarcza kraju

Funkcja obejmowała zadania, których realizacja zapewniała stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki. Zadania państwa były zorientowane na wsparcie wzrostu konkurencyjności, wydajności i innowacyjności gospodarki, dążyły do tworzenia optymalnych warunków prawnych i organizacyjnych dla jej rozwoju, w tym dla funkcjonowania przedsiębiorstw (m.in. MSP). W ramach tej funkcji realizowane były działania związane m.in. ze współpracą gospodarczą z zagranicą, ochroną konkurencji i konsumentów, z bezpieczeństwem gospodarczym państwa, a także – z gospodarką złożami kopalin, polityką energetyczną, rozwojem energetyki jądrowej oraz ochroną własności intelektualnej. W szczególności realizowany był nadzór nad rynkiem energetycznym, bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną, a ponadto zapewniane były stabilne dostawy paliw i energii (bezpieczeństwo energetyczne kraju). W ramach funkcji realizowane były działania dotyczące regulacji i wspierania rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, a także zadanie wspierające i promujące turystykę w Polsce.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 6. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **10.188.559 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 6.085.024 tys. zł.

Wykres 6: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 były: **stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki, zwiększenie stopnia zaawansowania technologicznego polskiej gospodarki oraz zapewnienie odpowiedniego wolumenu mocy pozwalającego na bezpieczne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 6. przyjęto następujące mierniki:

- PKB per capita (w relacji do UE-27) (w %) – w 2022 r. osiągnięta została wartość miernika w wysokości 79,5%, wobec planowanej $\geq 76\%$. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 6.1. W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki;
- Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem – wartość miernika w 2022 r. wyniosła ok. 7%^{*)}, wobec zaplanowanej na poziomie $\geq 9\%$. Wyraźnie niższa od zakładanego poziomu szacowana wartość miernika za 2022 r. jest wynikiem wolniejszego wzrostu eksportu towarów hi-tech niż pozostałych produktów łącznie. Może to być konsekwencją intensyfikacji awersji do ryzyka przy podejmowaniu innowacyjnych projektów, jak również wyższej skłonności przedsiębiorstw do gromadzenia oszczędności jako wynik zwiększonej niepewności co do kształtowania się globalnej koniunktury w związku z sytuacją epidemiczną i wojną w Ukrainie;
- Liczba przeprowadzonych aukcji głównych i aukcji dodatkowych rynku mocy w danym roku – w 2022 r. osiągnięta została wartość miernika na poziomie planu tj. 5 szt. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 6.2. Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin.

^{*)} Dane wstępne za 2022 r. Ostateczne dane będą dostępne na przełomie lipca-sierpnia 2023 r.

Zadanie 6.1. W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania kreowane były efektywne, stabilne i sprzyjające rozwojowi warunki prawno-organizacyjne dla przedsiębiorców. Wdrażane były inicjatywy, których celem było m.in. zwiększenie dostępu przedsiębiorców do kapitału, pobudzanie innowacyjności, konkurencyjności i przedsiębiorczości, jak też zapewnienie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy. Podejmowane były czynności mające na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku Polski oraz polskich interesów gospodarczych za granicą, a także wzrost polskiego eksportu.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Wojewodów, Urząd Dozoru Technicznego, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskie Centrum Akredytacji, Polską Agencję Kosmiczną, Polską Organizację Turystyczną oraz Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji.

Celem określonym dla zadania był **wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.1.W** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.025.547	2.666.620	1.026.661	3.850.639

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Produktywność siły roboczej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 3	3,3 ^{*)}

Komentarz:

Produktywność siły roboczej jest jednym z najważniejszych czynników długookresowego wzrostu gospodarczego oraz bardzo ważnym miernikiem konkurencyjności kraju. Wydajność pracy pośrednio wpływa na dochody i poziom życia obywateli.

Konstrukcja wskaźnika w postaci 5-letniej średniej ma na celu ograniczenie wpływu wahań koniunktury, jednakże skala zaburzenia pandemicznego oraz koniecznych działań mających na celu ograniczenie jej skutków spowodowała, że wskaźnik spadł poniżej długookresowego celu. W 2020 roku odnotowano spadek produktywności. W kierunku spowolnienia silnie oddziaływał spadek aktywności gospodarczej, w kierunku przeciwnym działań zaś spadek zatrudnienia, choć jego skala była diametralnie mniejsza. Pomimo tego średnie tempo wzrostu gospodarczego w latach 2017-2022 było zbliżone do 4%, a średnie tempo wzrostu zatrudnienia było zbliżone do 0,7%.

W ostatnim roku tempo wzrostu aktywności gospodarczej było wyższe niż przeciętna 5-letnia, zaś tempo wzrostu zatrudnienia niższe, co pozwoliło na osiągnięcie zakładanego celu pomimo trudnych uwarunkowań związanych z sytuacją geopolityczną, kryzysem energetycznym i wojną w Ukrainie.

Dane za 2022 r. to dane wstępne dotyczące czwartego kwartału oraz całego 2022 roku. Dane będą podlegać rewizjom.

^{*)} Wstępne dane za 2022 r. Źródłem informacji dotyczącej osiągniętej wartości miernika będzie publikacja GUS pt. „Status osób na rynku pracy, NSP 2022. Wyniki wstępne”.

PKB per capita (w relacji do UE-27) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 76	79,5

Komentarz:

Miernik jest jednym z najważniejszych wskaźników skuteczności polityki gospodarczej państwa. Analiza trendu miernika pozwala wnioskować o stabilności i zrównoważonym rozwoju gospodarki, ogólnej efektywności koordynacji polityki gospodarczej, a także intensywności procesu konwergencji gospodarek państw członkowskich.

Metodologia obliczania wskaźnika PKB w PPS (tj. z uwzględnieniem siły nabywczej walut) ustalona została w European System of Accounts ESA'2010 i jest stosowana przez Eurostat dla wszystkich

krajów unijnych. Wskaźnik PKB per capita w PPS (UE-27=100) jest wskaźnikiem złożonym, obliczanym przez Eurostat przy wykorzystaniu następujących wielkości:

- 1) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach rynkowych (w EUR),
- 2) parytetów siły nabywczej walut (wskaźniki ilustrujące różnice w poziomach cen, konstruowanych przez Eurostat w oparciu o badania cen w krajach członkowskich),
- 3) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach porównywalnych, eliminujących efekt z tytułu różnic w siłę nabywczej walut, wyrażony w sztucznej walucie PPS (Purchasing Power Standard),
- 4) liczby ludności obliczanej zgodnie z zasadami ESA'2010, zmiany nominalnych wielkości PKB.

Odchylenia od wartości miernika mogą potencjalnie wynikać ze zmian nominalnych wielkości PKB oraz korekt liczby ludności w Polsce i krajach UE, a także wystąpienia niespodziewanych wydarzeń, które dotknąć mogą, w szczególności asymetrycznie, gospodarkę Polski oraz UE-27.

Liczba ludności, pomimo masowej migracji do Polski, pozostała w trendzie sprzed agresji rosyjskiej i zmniejszyła się o 335 tys. mieszkańców. Liczba ludności UE zwiększyła się o 1,059 mln mieszkańców. Zakładana, przy planowaniu miernika, liczba migrantów z Ukrainy w przypadku UE wynosiła blisko 2,5 mln, zaś w Polsce 1,3 mln.

Źródłem danych za 2022 rok jest rewizja związana z notyfikacją fiskalną z dnia 21 kwietnia 2023 roku (dane mogą podlegać dalszym rewizjom).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Urząd Dozoru Technicznego**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 444,39 mln zł;
2. **Polskie Centrum Akredytacji**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 25,19 mln zł;
3. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.256,03 mln zł;
4. **Polską Agencję Kosmiczną**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 36,02 mln zł;
5. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 2,25 mln zł;
6. **Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 785,34 mln zł.

Zadanie 6.2.W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były przedsięwzięcia umożliwiające pokrycie perspektywnego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Przedsięwzięcia obejmowały w głównej mierze przygotowanie regulacji, dokumentów programowych oraz systemów wsparcia na rzecz: zrównoważonego rozwoju sektora energetyki, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Realizacja działań ujętych w zadaniu była w wysokim stopniu zależna od prowadzenia inwestycji w zakresie infrastruktury sieciowej, dążących do umożliwienia przyłączania nowych źródeł energii odnawialnej oraz poprawy efektywności energetycznej, w tym realizacji działań mających na celu rozwój i modernizację sieci dystrybucyjnej i przesyłowej w kierunku sieci inteligentnych. Istotne były także inicjatywy zapewniające wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym, w tym biopaliw, a także tworzenie warunków do rozwoju energetyki jądrowej w Polsce oraz gospodarowanie rezerwami strategicznymi. Ponadto ważnym zamierzeniem realizowanym w zakresie zadania była stabilność i efektywność funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Regulacji Energetyki, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Rządową Agencję Rezerw Strategicznych, Fundusz Zapasów Interwencyjnych, Fundusz Wyplaty Różnicy Ceny.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie odpowiedniego wolumenu mocy pozwalającego na bezpieczne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego;**
- **Zabezpieczenie potrzeb rynku w zakresie dostaw surowca krajowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.2.W w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	945.226	2.281.852	2.432.565	2.232.259

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba przeprowadzonych aukcji głównych i aukcji dodatkowych (szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	5	5

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla liczbę przeprowadzonych aukcji głównych i aukcji dodatkowych (szt.), warunkiem przeprowadzenia aukcji jest wydanie rozporządzenia MKiŚ.

Liczba przeprowadzonych aukcji głównych (zgodnie z algorytmem wyliczenia miernika) wynosi - 1 szt., a aukcji dodatkowych - 4 szt.

Miernik został wykonany w 100%. Do osiągnięcia tego wyniku przyczyniły się:

- 1) wydanie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2027 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2024,
- 2) analiza wyników aukcji dodatkowych i przesłanie do Urzędu Regulacji Energetyki (URE) pisma o braku stwierdzenia podstaw do wydania decyzji unieważniającej dodatkowe aukcje mocy na rok 2023, co dawało Prezesowi URE podstawę do zatwierdzenia wyników aukcji,

- 3) analiza wyników aukcji głównej i przesłanie do URE pisma o braku stwierdzenia podstaw do wydania decyzji unieważniającej główną aukcję mocy na rok 2027, co dawało Prezesowi URE podstawę do zatwierdzenia wyników aukcji.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Roczne wydobycie węgla kamiennego (w tonach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 53 mln	52,83 mln
<p>Komentarz:</p> <p>Wykonanie wartości miernika wynika z gorszych niż zakładano warunków geologiczno-górnictwowych, zdarzeń nadzwyczajnych i zagrożeń naturalnych, w tym pożarów, wstrząsów, zaciśnięcia ścian wydobywczych oraz katastrof górniczych, tj. przyczyn niezależnych od Ministerstwa Aktywów Państwowych i przedsiębiorców górniczych.</p> <p>Działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym stanowiły analizy w zakresie możliwości zwiększenia wydobycia węgla kamiennego. Ponadto w toku realizacji zadania budżetowego podjęto prace nad aktualizacją programu pomocowego do notyfikacji Komisji Europejskiej, a także aktualizację „Programu dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce”.</p> <p>W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Zapasów Interwencyjnych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 866,48 mln zł;
2. **Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 10.608,63 mln zł;
3. **Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 8.454,39 mln zł.

Zadanie 6.3.W Regulacja i wspieranie rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej

Zadanie dotyczyło działań z zakresu regulacji i rozwoju rynku telekomunikacyjnego i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz rynku pocztowego. Realizacja działalności państwa związana z rynkiem telekomunikacyjnym obejmowała tworzenie ram prawnych zapewniających właściwe funkcjonowanie tego rynku, a także wspieranie realizacji projektów sprzyjających inwestycjom telekomunikacyjnym oraz stymulujących rozwój nowoczesnych technik i technologii telekomunikacyjnych. Przedsięwzięcia te umożliwiają dostęp do coraz szerszego zakresu usług telekomunikacyjnych, a w szczególności zwiększają dostępność szerokopasmowego Internetu. Natomiast realizacja zadań publicznych w zakresie rynku pocztowego obejmowała: działania regulacyjne dotyczące jego funkcjonowania, w tym nowelizację ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe zapewniającą skuteczny mechanizm finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych,

zapewnienie badania jakości usług pocztowych oraz prowadzenie kontroli podmiotów działających na rynku pocztowym, a także finansowe wsparcie dla operatora wyznaczonego na realizację ustawowych obowiązków związanych ze świadczeniem usług powszechnych (zapewnienie dostępu do powszechnych usług pocztowych) oraz dotowanie usług pocztowych ustawowo zwolnionych z opłat i realizacji publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Fundusz Szerokopasmowy.

Celami określonym dla zadania były:

- Wzrost dostępności usług telekomunikacyjnych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania;
- Wzrost dostępności usług pocztowych dla społeczeństwa oraz zwiększenie ich wykorzystania.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	131.209	23.977	228.029	2.126

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do Internetu o przepustowości dosyłowej łączy wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabajtach

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	70	72,5 ^{*)}

Komentarz:

Rozwój Internetu szerokopasmowego przyczynia się do zmniejszenia wykluczenia cyfrowego poprzez wzrost dostępu do informacji o pracy, nauce, kulturze oraz ma pośredni wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego Polski. Miernik pozwala określić stopień dostępności do Internetu szerokopasmowego i monitoruje proces zmniejszania się dystansu, jaki dzieli w tym obszarze Polskę od innych państw członkowskich UE, umożliwia również ocenę działań podejmowanych na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Obliczana przez Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) wartość miernika za 2022 r. będzie dostępna na przełomie czerwca i lipca 2023 r. (wynika z przepisów oraz konieczności zebrania i zagregowania danych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych przez UKE). Jednakże już wartość wykonania miernika za rok 2021 przekroczyła wartość planowaną na rok 2022.

Planowana wartość miernika, została określona przy założeniu dużego negatywnego wpływu epidemii COVID-19 (obostrzenia i przerwane łańcuchy dostaw utrudniające podejmowanie nowych, czy kontynuowanie dotychczasowych, inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową i rozwój dostępu do sieci Internet przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i samorządy). Jednakże pozytywne odchylenie wartości miernika pokazuje, że przeważał innego rodzaju wpływ (pozytywny) tego

czynnika na wykonanie miernika – epidemia wymusiła korzystanie z trybu zdalnego w odniesieniu do pracy, szkoły i rozrywki. Sytuacja ta uświadomiła, jak istotne jest posiadanie odpowiednio szybkiego dostępu do Internetu, co mogło wpłynąć na zwiększenie popytu. Ponadto pomimo wygaszania się epidemii, wielu pracowników wciąż pracowało zdalnie lub hybrydowo, co zwiększało popyt na szybki i niezawodny dostęp do Internetu.

Głównymi czynnikami wpływającymi na poziom realizacji zadania w 2022 r. były m.in. następujące przedsięwzięcia:

- prowadzenie prac legislacyjnych nad aktami prawnymi regulującymi rynek telekomunikacyjny,
- kontynuacja prac nad aktualizacją Narodowego Planu Szerokopasmowego, który określa cele w zakresie powszechnego dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego internetu, a także środki dla realizacji tych celów,
- przygotowywanie interwencji publicznych ze środków Funduszu Szerokopasmowego,
- współpraca przy pracach przygotowawczych do konkursów na dofinansowanie projektów szerokopasmowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy,
- rozpoczęcie realizacji projektów ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa „Wsparcie rozwoju komunikacji elektronicznej 2022-2023” oraz „Działania przygotowawcze do wdrożenia Advanced Mobile Location w Polsce”.

*) Wartość za rok 2021. Dane przekazane przez Urząd Komunikacji Elektronicznej według stanu na 31 grudnia 2022 r. będą znane na przełomie czerwca i lipca 2023 r.

Liczba placówek operatora wyznaczonego według stanu na koniec roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	7.626	7.626
<p>Komentarz:</p> <p>Sposób rozmieszczenia i liczba placówek pocztowych operatora wyznaczonego są uregulowane przepisami rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego.</p> <p>Zgodnie z § 24 ww. rozporządzenia, operator wyznaczony ma obowiązek posiadania jednej stałej placówki operatora wyznaczonego, licząc średnio w skali kraju, przypadającej na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6 000 mieszkańców na terenie gmin miejskich i gmin miejsko-wiejskich, – 85 km² powierzchni na obszarach wiejskich. <p>W każdej gminie powinna być uruchomiona co najmniej jedna stała placówka pocztowa. Poczta Polska S.A. utrzymuje wymaganą sieć placówek pocztowych oraz w miarę możliwości i zapotrzebowania rozwija dostępność do usług pocztowych.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Szerokopasmowy**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 87,12 mln zł.

Zadanie 6.4.W Wsparcie i promocja turystyki

ZADANIE PRIORYTETOWE

Rozwój turystyki jest istotnym wskaźnikiem rozwoju cywilizacyjnego społeczeństw, który przyczynił się do podnoszenia jakości życia, do odkrywania najcenniejszych zasobów kulturowych i środowiskowych, których eksponowanie poprawia konkurencyjność poszczególnych regionów. Polityka państwa w obszarze turystyki realizowana była poprzez podejmowanie działań na rzecz wzmacniania rozwoju konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej turystyki. Prowadzone były działania na rzecz pozytywnego wizerunku Polski, promujące jej atrakcyjność turystyczną. Rozwój sektora gospodarki turystycznej w Polsce nastąpił poprzez tworzenie markowych produktów turystycznych opartych na potencjale kulturowym i przyrodniczym kraju oraz koncentrację działań promocyjnych, zarówno w kraju jak i na rynkach zagranicznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Wojewodów oraz Polską Organizację Turystyczną.

Celem określonym dla zadania było **wzmacnianie rozwoju konkurencyjności polskiej turystyki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	71.983	0	73.742	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	47,94	63,09

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN), będące iloczynem liczby podróży i wartości przeciętnych wydatków na poszczególne rodzaje podróży, zostały zrealizowane w 2022 r. powyżej planowanej wartości. Wynikało to przede wszystkim z czynników zewnętrznych, tj. ze wzrostu presji inflacyjnej oraz niestabilności i osłabienia PLN względem kursu walut obcych.

Ponadto, na wykonanie miernika w 2022 r. wpływ miało w szczególności prowadzenie następujących zadań:

- głównym wydarzeniem w obszarze turystyki była konferencja tematyczna, podczas której ogłoszone zostały wyniki II naboru do Projektu Polskie Marki Turystyczne. Konferencja odbyła się 7 marca 2022 r. w Kielcach. Tytułem Polska Marka Turystyczna zostali uhonorowani: Jura Krakowsko-Częstochowska, Eno Tarnowskie, Łódź i Poznań. Przyznano następujące wyróżnienia: Góry Świętokrzyskie, Roztocze i Szlak aktywnej turystyki wodnej Czarnej Hańczy, Kanalu Augustowskiego i Biebrzy „Cha-Ka-Bi”,
- rozpoczęto procedury związane z realizacją Badania Mystery Client oraz aktualizacji broszury Polskie Marki Turystyczne,

- w zakresie promocji atrakcyjności turystycznej Polski realizowane były projekty informacyjno-promocyjne na rynku krajowym oraz na rynkach zagranicznych. Projekty promocyjne o charakterze wizerunkowym i produktowym realizowane były z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi promocji,
- realizowano działania promocyjne łącznie na 30 rynkach zagranicznych, w tym za pośrednictwem Zagranicznych Ośrodków POT (na wielu rynkach europejskich, amerykańskich, jak też azjatyckich, a ponadto w Izraelu i ZEA). W IV kwartale koordynację działań na rynkach czeskim i słowackim, węgierskim oraz izraelskim przejęły nowo powstałe ZOPOT, odpowiednio w Pradze, Budapeszcie i Tel Avivie.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 77,18 mln zł.

Zadanie 6.5.W Ochrona konkurencji i konsumentów

W celu ochrony konkurencji i konsumentów, władze publiczne przeciwdziałały praktykom ograniczającym konkurencję, praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowaniu niedozwolonych postanowień wzorców umów, a także przeciwdziałały antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków.

Ponadto, właściwe organy administracji w celu ograniczenia zatorów płatniczych na rynku, przeciwdziałały praktykom nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w transakcjach handlowych.

Właściwe organy administracji prowadziły także monitoring pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom.

W ramach zadania prowadzone były kontrole w zakresie produktów nieżywnościowych, paliw i usług. Działania kontrolne koncentrowały się na eliminowaniu zagrożeń i nieprawidłowości wynikających z niezgodności produktów nieżywnościowych, paliw oraz usług z wymaganiami określonymi w przepisach, bądź deklaracjach.

Zadanie obejmowało także działania w zakresie ochrony interesów klientów podmiotów rynku finansowego, które dotyczą osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, osób otrzymujących emeryturę kapitałową lub osób przez nie uposażonych.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów oraz Rzecznika Finansowego.

Celem określonym dla zadania było **podnoszenie dobrobytu konsumentów poprzez ochronę oraz tworzenie warunków dla funkcjonowania konkurencji**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	327.403	0	342.539	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek skutecznych interwencji Prezesa UOKiK w zakresie usuwania naruszeń przepisów ochrony konkurencji i konsumentów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	96	98
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do ochrony rynku przed praktykami ograniczającymi konkurencję lub naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów, która jest zapewniana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Miernik został wykonany w 2022 r. na poziomie wyższym niż założony w planie, a na jego realizację miały wpływ m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">- działania na rzecz ochrony konsumentów przed naruszeniami zbiorowych interesów konsumentów w strategicznych obszarach rynków konsumenckich takich jak: nowoczesne technologie finansowe, kredytu konsumenckiego i rolowania zadłużenia, nieautoryzowane transakcje płatnicze, kwestie związane z wdrożeniem przepisów o wakacjach kredytowych, platformy oferujące usługi finansowe, systemy promocyjne typu piramida i inwestycje alternatywne, działania wobec blogerów, influencerów, aplikacje mobilne, eliminacja praktyk związanych z niezamówionymi usługami na rynku telekomunikacyjnym, eliminacja naruszeń podczas pokazów w szczególności w odniesieniu do seniorów,- zakończenie projektu związanego z dostosowaniem przedsiębiorców do przepisów w zakresie wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego,- stabilna linia orzecznicza sądów,- bieżący monitoring realizacji zaplanowanych zadań, stała wymiana informacji w obrębie zespołu oraz odpowiednia reakcja, uzależniona od dynamiki prowadzonych działań,- kumulująca się liczba rozpraw sądowych (dotyczących decyzji wydanych w latach poprzednich),- procedura konsultacyjna projektów postanowień o wszczęciu postępowań sformalizowanych (w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów, antymonopolowych) oraz projektów rozstrzygnięć (decyzji), która przyczynia się do wysokiej skuteczności interwencji Prezesa Urzędu,- trudne do przewidzenia terminy orzecznictwa sądów. <p>Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2022 r. to:</p> <ul style="list-style-type: none">- z informatyzowany system analiz skarg, który pozwolił na szybszą identyfikację problemów o charakterze publicznym oraz szybszą reakcję,- szersza analiza orzecznictwa krajowego i europejskiego oraz szersze wykorzystywanie go w decyzjach i pismach sądowych, a także ustalenie w ramach Urzędu klasyfikacji problemów, co zwiększyło liczbę wezwań miękkich,- cykliczne (kwartalne) planowanie działań i monitoring efektywności ich wykonania. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Rzecznika Finansowego**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 0,03 mln zł.

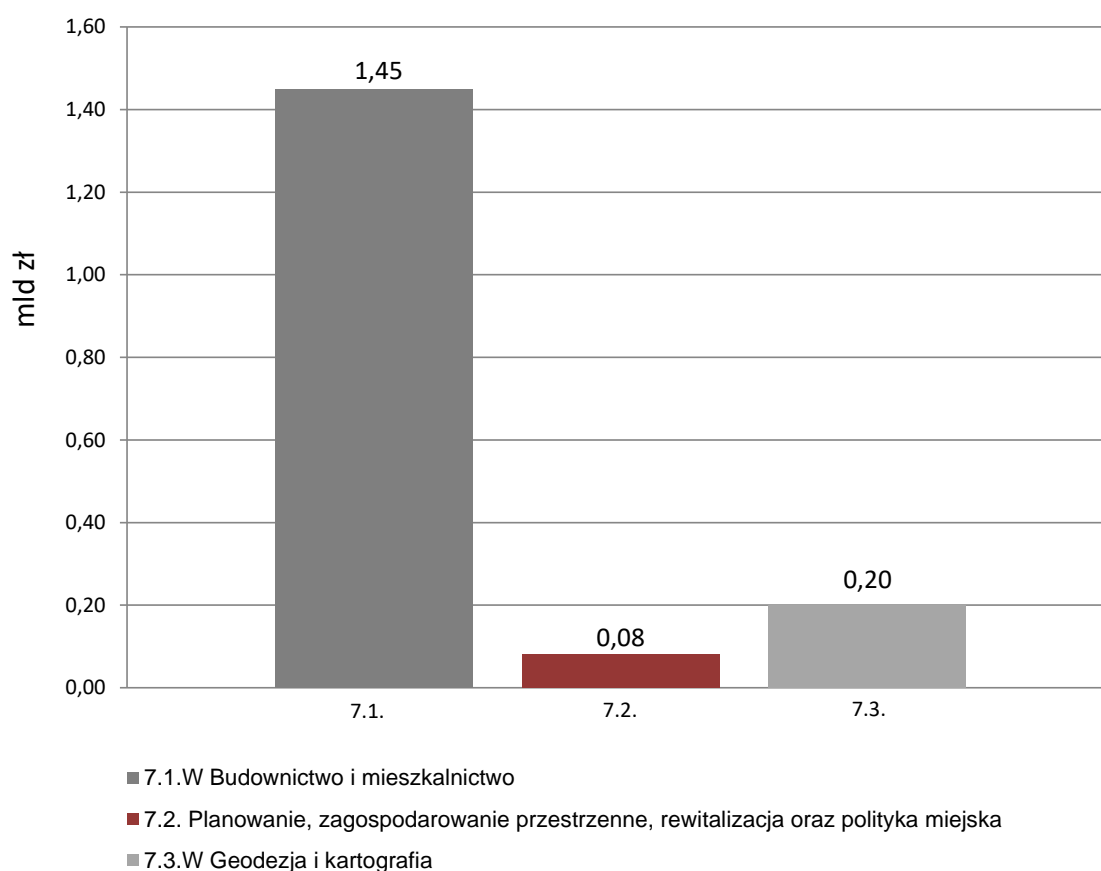
Funkcja 7.

Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo

Polityka państwa w ramach funkcji obejmowała realizację rządowych programów polityki mieszkaniowej umożliwiających wsparcie nowych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym oraz inwestycji zapobiegających degradacji fizycznej istniejącego zasobu, jak również realizację innych ustawowo określonych zobowiązań w zakresie finansowania mieszkalnictwa. Realizowane były również działania zmierzające do poprawy stanu technicznego istniejących zasobów, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej. W zakres funkcji wchodziły ponadto zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją i kartografią, systemem informacji przestrzennej, polityką miejską i rewitalizacją, gospodarką nieruchomościami oraz nadzorem architektoniczno-budowlanym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 7. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.737.253 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 9.229 tys. zł.

Wykres 7: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 była **poprawa stanu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 7. przyjęto następujący miernik: liczba mieszkań przypadająca na 1.000 mieszkańców (w szt.) – wykonanie w 2022 r. wyniosło 412,4 szt., wobec planu 404,2 szt. Rozbieżność między wartością planowaną a wykonaną miernika wynika przede wszystkim ze skutków pandemii, która w 2020 r. spowodowała wstrzymanie przez inwestorów części prac budowlanych przy nowych projektach i przesunięcie terminu ich realizacji na 2022 rok. Ponadto do szacowania wartości wskaźnika za 2022 r. wykorzystano nowe dane GUS pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, w których istniejący zasób mieszkaniowy okazał się większy niż wcześniej zakładano, zaś liczba ludności zdecydowanie mniejsza.

Zadanie 7.1.W Budownictwo i mieszkalnictwo

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie to obejmowało szeroki obszar działań m.in. związanych z tworzeniem i koordynacją regulacji w zakresie gospodarki nieruchomościami i mieszkalnictwa, wspieraniem termomodernizacji i remontów zasobów mieszkaniowych, a w szczególności działalnością państwa na rzecz rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

W ramach zadania w szczególności realizowany był Narodowy Program Mieszkaniowy, którego najważniejsze działania składały się na pakiet „Mieszkanie +”, tj. dostępne budownictwo na wynajem na gruntach samorządowych i Skarbu Państwa, a także społeczne budownictwo czynszowe (w tym także w odniesieniu do zasobu mieszkaniowego dla osób najuboższych, bowiem w ramach zadania prowadzone były działania związane z finansowym wsparciem tworzenia mieszkaniowego zasobu gminy, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń). Dodatkowo w ramach tego zadania gminom oferowano wsparcie w tworzeniu komunalnej infrastruktury technicznej lub infrastruktury społecznej towarzyszącej przedsięwzięciom o charakterze mieszkaniowym.

W odpowiedzi na wyzwania związane z potrzebą poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych realizowano program TERMO, w ramach którego dostępne są różnorodne instrumenty wsparcia inwestycji polegających na termomodernizacji, remontach oraz instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach wielorodzinnych. Ponadto, przewidziano udzielenie dopłat ze środków publicznych do oprocentowania kredytów w ramach prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego programu preferencyjnych kredytów dla społecznych inicjatyw mieszkaniowych (dotychczasowa nazwa: towarzystwa budownictwa społecznego), spółdzielni mieszkaniowych i spółek gminnych. Realizowane były dopłaty do czynszu dla najemców mieszkań budowanych we współpracy inwestora z gminą (program „Mieszkanie na Start”), dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki na usuwanie skutków powodzi, dopłaty do oprocentowania kredytów mieszkaniowych udzielonych na zakup własnego mieszkania (program „Rodzina na swoim”), a także dopłaty do kosztów nabycia pierwszego mieszkania lub domu jednorodzinnego przez młodych ludzi (program „Mieszkanie dla Młodych”). Jednocześnie pomoc państwa dotyczyła także spłaty spółdzielczych kredytów (wykup odsetek od spółdzielczych kredytów mieszkaniowych tzw. starego portfela), jak również refundacji premii gwarancyjnych. Prowadzony był nadzór nad Krajowym Zasobem Nieruchomości, którego zadaniem jest gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa

znajdującymi się w Zasobie. Sprawowana była kontrola nad działaniami organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego oraz kontrola wprowadzanych do obrotu wyrobów budowlanych. Ponadto, w zakresie zadania ujęte zostały m.in. sprawy dotyczące lokalizacji inwestycji i gospodarki nieruchomościami.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów oraz Krajowy Zespół Nieruchomości.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności mieszkań**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 7.1.W w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	709.689	15.991	1.445.082	7.698

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba nowo wybudowanych mieszkań na 1.000 mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	5,8	6,3

Komentarz:

Miernik odwzorowuje roczne efekty budownictwa mieszkaniowego, które są ściśle powiązane z procesem planowania przestrzennego, dostępnością terenów inwestycyjnych, regulacją procesu budowlanego oraz finansowym wsparciem części segmentów budownictwa mieszkaniowego. Liczba nowo wybudowanych w danym roku mieszkań zależy głównie od czynników makroekonomicznych, z uwzględnieniem inercji czasowej spowodowanej długotrwałym cyklem inwestycyjnym w budownictwie mieszkaniowym. Większość decyzji jest też podejmowanych przez niezależne podmioty prywatne.

Wykonanie miernika osiągnięto przy rekordowej – w ostatnich latach – liczbie mieszkań oddanych do użytkowania (największa po 1979 r.). Rozbieżność między wartością planowaną a wykonaną miernika wynika przede wszystkim ze skutków pandemii, która w 2020 r. spowodowała wstrzymanie przez inwestorów części prac budowlanych przy nowych projektach i przesunięcie terminu ich realizacji na 2022 rok.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Krajowy Zespół Nieruchomości**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 28,49 mln zł.

Zadanie 7.2. Planowanie, zagospodarowanie przestrzenne, rewitalizacja oraz polityka miejska

W ramach tego zadania prowadzone były sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz polityki miejskiej, polegające m.in. na przygotowywaniu, realizacji, monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów rządowych, w tym krajowej polityki miejskiej (w tym działań służących rewitalizacji miast). Prowadzona była także koordynacja spójności terytorialnej regionów granicznych, z uwzględnieniem powiązań transgranicznych. Celem zadania było m.in. usprawnienie systemu gospodarowania przestrzenią poprzez tworzenie kompleksowych regulacji dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie planowania przestrzennego i rewitalizacji poprzez prowadzenie szkoleń oraz wydawanie publikacji „dobrych praktyk”. Ponadto, prowadzona była koordynacja działań w zakresie tworzenia, utrzymywania i rozwijania infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematu – zagospodarowanie przestrzenne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Celem określonym dla zadania było **tworzenie warunków do prawidłowej realizacji zadań w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.620	6.004	80.467	1.531

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba publikacji zawierających przykłady dobrych praktyk z zakresu planowania i kształtowania przestrzeni (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	3	2

Komentarz:

Miernik obrazuje efektywność podejmowanych działań w celu wsparcia merytorycznego organów administracji publicznej oraz innych uczestników procesu planistycznego poprzez propagowanie modelowych rozwiązań, przyczyniających się do podnoszenia jakości wspólnej przestrzeni. Publikacje zawierające przykłady dobrych praktyk z zakresu planowania i kształtowania przestrzeni są integralnym elementem działań zmierzających do podniesienia jakości i efektywności polityki przestrzennej.

Planowane wartości miernika wynikają z założeń projektu „Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów – etap I” (współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)), w ramach którego w 2022 r. miały zostać wydrukowane i rozdyskrebowane 3 publikacje. Zrealizowano dwie z tych publikacji:

1. „Miejscowy plan rewitalizacji krok po kroku”,
2. „Odległość budynków i budowli od lasu w planach miejscowych”.

Trzecia planowana publikacja „Ochrona środowiska w dokumentach planowania przestrzennego rangi gminnej” nie została wykonana, ponieważ w przetargu nie wybrany został wykonawca dla tej publikacji. Zamówienie zostało powtórzone w Bazie konkurencyjności (zakończone wyborem wykonawcy).

Ponadto, dokonana została zmiana wniosku o dofinansowanie projektu, w tym wydłużenie terminu realizacji projektu do 30 września 2023 r. Zgodnie ze zmienionymi harmonogramami, realizacja zamówień publicznych, których nie udało się zrealizować zgodnie z planem w 2022 r., odbędzie się w 2023 r.

Zadanie 7.3.W Geodezja i kartografia

W ramach zadania wykonywane były działania zapewniające dostęp do aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej (informacji przestrzennej), służące poprawie obsługi obywateli w tym zakresie. Głównym rodzajem działalności w tym obszarze było: prowadzenie, gromadzenie i aktualizacja, a także udostępnianie danych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w szczególności za pomocą usług sieciowych. Zapewniono budowę/tworzenie, modernizację i aktualizację systemów infrastruktury informacji przestrzennej, a także dostęp i utrzymanie tej infrastruktury. Ponadto, prowadzony był nadzór i kontrola w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów prawa w dziedzinie geodezji i kartografii.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Wojewodów, Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie dostępu do zbiorów danych przestrzennych w ramach Infrastruktury Informacji Przestrzennej;
- Zapewnienie użytkownikom dostępu do zbiorów danych i usług danych przestrzennych w ramach Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	200.739	0	202.475	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia kraju objęta aktualizacją danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w danym roku kalendarzowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	37	37

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę aktualności danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (pzgik), do których dostęp interesariuszom zapewnia administracja publiczna. Dostarczanie danych gromadzonych w bazach danych przestrzennych wchodzących w skład pzgik jest ustawowym obowiązkiem Głównego Geodety Kraju.

Głównym czynnikiem wpływającym na realizację zadania była automatyzacja procesów kontroli danych. Ponadto w 2022 r. prowadzono następujące działania wspierające realizację zadania:

- bieżący monitoring prac realizowanych przez wykonawców prac geodezyjnych i kartograficznych (gik) zleczanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGIK),
- merytoryczną współpracę z wykonawcami prac gik zleczanych przez GUGIK (spotkania, wyjaśnienia, etc.),
- merytoryczne wsparcie przedstawicieli Urzędów Marszałkowskich w weryfikacji jakości prac gik zleczanych przez GUGIK.

Średnia miesięczna liczba odwiedzin Geoportalu

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	700.000	673.519

Komentarz:

Miernik pozwala na monitorowanie poziomu zainteresowania obywateli informacją przestrzenną oraz jej wykorzystania, a także informuje o skuteczności dotarcia do potencjalnych użytkowników Geoportalu, jak też ocenia skalę zaspokojenia potrzeb wszystkich interesariuszy.

W związku z wojną w Ukrainie oraz powiązanymi z tym wytycznymi służb specjalnych, wprowadzone zostały zabezpieczenia ograniczające dostęp do danych przestrzennych i portalu Geoportal.gov.pl dla osób łączących się z terytoriów znajdujących się poza Unią Europejską, co przełożyło się na spadek odwiedzin Geoportalu.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 9,82 mln zł.

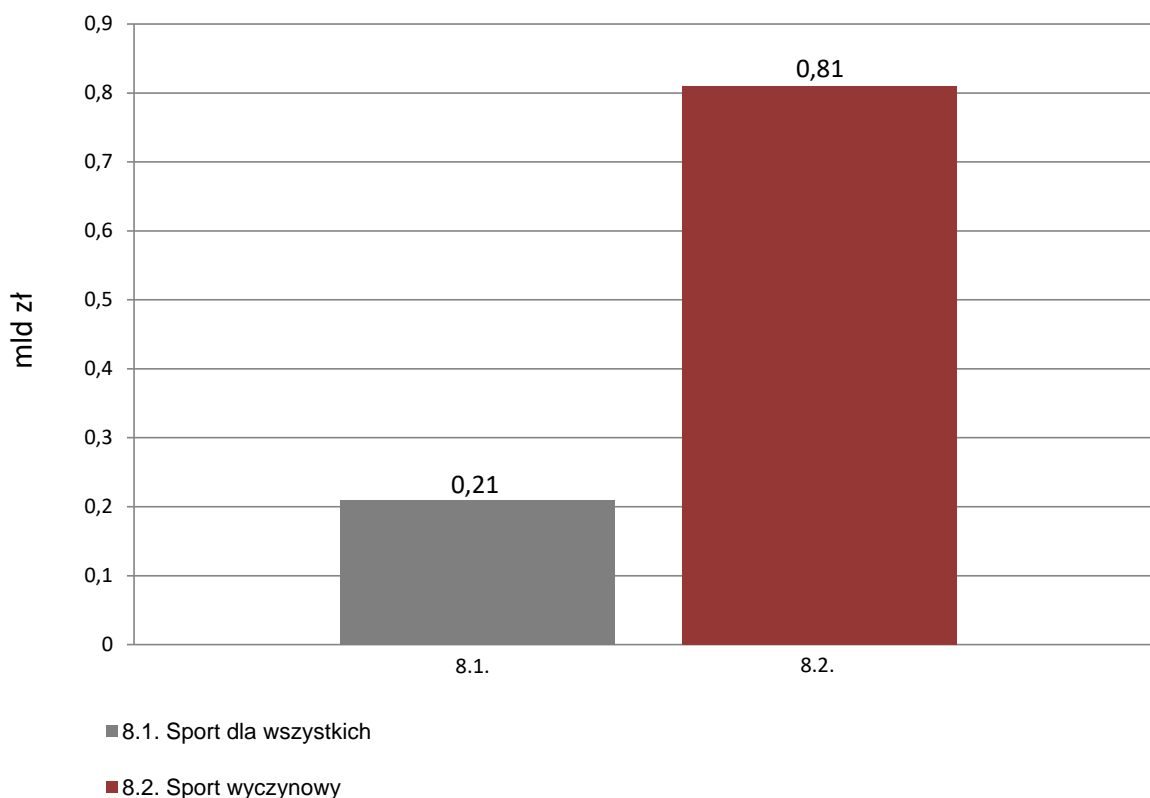
Funkcja 8.

Kultura fizyczna

Funkcja obejmowała zadania mające na celu promocję i upowszechnianie aktywności fizycznej w społeczeństwie, wspieranie sportu wyczynowego oraz rozwój infrastruktury sportowej. Realizowane w ramach funkcji przedsięwzięcia przyczyniały się także do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, poziomu edukacji czy zwiększenia wydajności pracy.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 8. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.022.496 tys. zł.**

Wykres 8: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 było **zwiększenie poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 8. przyjęto następujący miernik: stosunek liczby uczestników działań związanych z aktywnością fizyczną, realizowanych przez Ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, do ogólnej liczby ludności w Polsce (%). Miernik zrealizowano w 2022 r. w wysokości 94,4%, wobec wartości planowanej 9%. Uzyskana wartość miernika kształtuje się w 2022 r. znacznie powyżej wartości planowanej. Wynik został osiągnięty dzięki systemowemu wsparciu przedsięwzięć aktywizujących

społeczeństwo polskie, takich jak: imprezy sportowe, zajęcia sportowe, czy obozy sportowe, co miało istotny wpływ na kształtowanie nawyków ruchowych w Polsce. Kluczowy wpływ na osiągniętą wartość miernika miały działania uświadamiające oraz promujące sport. m.in. kampania informacyjna Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska pn. „Grajmy Razem” która dotarła do 6 mln odbiorców oraz kampania informacyjna Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych „Amp Futbol” pn. „Futbol Plus – Bo tu jest moc!”, która dotarła do ponad 14,5 mln odbiorców. Należy zauważyć że ww. działania mają charakter sezonowy, co jest istotne przy analizie danych, również na potrzeby planowania wartości miernika na kolejne lata.

Zadanie 8.1. Sport dla wszystkich

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie realizowane było poprzez działania promujące społeczne, edukacyjne i wychowawcze wartości sportu, w formie dofinansowania przedsięwzięć z zakresu upowszechniania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, różnych grup społecznych i środowiskowych oraz poprzez działania kreujące politykę w zakresie sportu dla wszystkich, tj. zlecenie badań społecznych czy przygotowywanie strategii rozwoju sportu w Polsce. Ponadto realizowany był rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej. Dofinansowano zadania inwestycyjne w obszarze budowy, remontów oraz przebudowy obiektów sportowych o wielofunkcyjnym i uniwersalnym charakterze, wpisujących się w potrzeby lokalnych społeczności, co stanowiło czynnik mobilizujący i ułatwiający uprawianie aktywności fizycznej obywateli na każdym etapie życia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów.**

Celami określonymi dla zadania były:

- **Tworzenie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich;**
- **Poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu dla wszystkich.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 8.1. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	118.715	0	214.267	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wspartych przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	7.000	7.814
Komentarz: <p>Działania prowadzone w obszarze sportu powszechnego skierowane są do ogółu społeczeństwa, bez względu na status, płeć, miejsce zamieszkania, wiek czy stan zdrowia. Szczególne znaczenie mają przedsięwzięcia organizowane dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Zakres i natężenie podejmowanych działań wynika bezpośrednio z obserwowanych zmian cywilizacyjnych, związanych w szczególności z deficytem aktywności fizycznej (żywienie, siedzący tryb życia, zmiana zachowań społecznych).</p> <p>Na wyższy w stosunku do zaplanowanego poziom realizacji miernika w 2022 r. wpływ miały takie czynniki jak:</p> <ul style="list-style-type: none">- właściwie zaadresowana oferta aktywizacyjna oraz optymalne kryteria i zasady uzyskania wsparcia, jak też szeroki zakres implementacji działań aktywizacyjnych,- odpowiedni poziom zainteresowania podmiotów realizacją zadań z zakresu tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich (beneficjentami zadań mających na celu aktywizację społeczeństwa są organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania w obszarze sportu). <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w ramach sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	550	445
Komentarz: <p>Miernik prezentuje rezultaty działań na rzecz poprawy, unowocześnienia i rozwoju infrastruktury sportowej – w zakresie tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich. Na wartość miernika składa się realizacja przedsięwzięć wyłanianych do dofinansowania w trybie konkursowym w ramach Programów ogłaszanych przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej. W celu poprawy stanu bazy sportowej realizowano następujące programy:</p> <ul style="list-style-type: none">- Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – dofinansowanie wypłacone na: 425 zadań (zadania w ramach programu) oraz 5 zadań inwestycyjnych (zadania kontynuowane z programów funkcjonujących we wcześniejszych latach jako odrębne: terenowy, remontowy, modernizacji, szkolny, ponadlokalny), które zastąpił Program Sportowa Polska,- Program budowy zadaszeń boisk piłkarskich – dofinansowano 9 zadań,- Program Rozwoju Infrastruktury Lekkoatletycznej – dofinansowano 3 zadania inwestycyjne,- „Tenisowa Polska – Program budowy infrastruktury tenisowej” – dofinansowano 3 zadania inwestycyjne. <p>W 2022 r. wykonano wartość miernika na niższym poziomie, na co wpływ miały m.in.: wysoki stopień uzależnienia od podmiotów zewnętrznych (warunki rynkowe – postępowania przetargowe wśród wykonawców, decyzje administracyjne – np. uzyskanie pozwolenia na budowę), warunki</p>		

atmosferyczne. Niższy od zakładanego stan zaawansowania robót wynikał również z trudności w zakupie komponentów niezbędnych do realizacji zadań, jak również wzrostu cen materiałów. W związku z tym, dla nowych zadań zaplanowanych do dofinansowania w 2022 r., wystąpiła potrzeba oceny wniosków oraz zaplanowania wypłat środków począwszy od 2023 r.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków:

1. **Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 606,21 mln zł;
2. **Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 24,74 mln zł.

Zadanie 8.2. Sport wyczynowy

Realizacja zadania obejmowała kreowanie polityki państwa w zakresie sportu wyczynowego. Prowadzone były działania na rzecz wzmocnienia pozycji reprezentantów Polski we współzawodnictwie międzynarodowym. Zapewniane było funkcjonowanie systemu szkolenia w sporcie wyczynowym, w tym również sporcie osób niepełnosprawnych, poprzez przygotowanie i udział kadr narodowych w międzynarodowych zawodach sportowych rangi mistrzowskiej oraz szkolenia sportowe dzieci i młodzieży. Rozwijano i utrzymywano infrastrukturę sportową na potrzeby sportu wyczynowego, a także organizowano zawody sportowe rangi mistrzowskiej w Polsce. Ponadto realizowane były działania dążące do zwalczania negatywnych zjawisk w sporcie oraz mające na celu doskonalenie kadr kultury fizycznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Ministerstwo Zdrowia, Centralny Ośrodek Sportu, **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, Polską Agencję Antydopingową, Polskie Laboratorium Antydopingowe oraz Polską Organizację Turystyczną.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym;**
- **Poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu wyczynowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 8.2. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	352.769	0	808.229	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	190	211
Komentarz: <p>Osiągnięta wartość miernika wskazuje na pozycję Polski w sporcie światowym, o której decyduje liczba zawodników, kobiet i mężczyzn o najwyższych predyspozycjach psychofizycznych, dających szansę osiągnięcia wyników na najwyższym poziomie międzynarodowego współzawodnictwa sportowego. Miernik określa potencjał sportu polskiego w zakresie możliwości podjęcia skutecznej walki o miejsca na najważniejszych zawodach sportowych na świecie.</p> <p>Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym to liczba zawodników spełniających kryteria kwalifikacji do grup szkolenia olimpijskiego, określonych w ogłoszonych przez ministra właściwego ds. sportu programach sportu wyczynowego. Wykonana wartość, wyższa niż zakładano w planach szkoleniowych, wynika bezpośrednio z faktycznej liczby zawodników, którzy uzyskali uprawnienia do szkolenia olimpijskiego i paraolimpijskiego w 2022 r.</p> <p>Istotne efekty osiągnięte przez zawodników kadry narodowej w 2022 r. to m.in. brązowy medal w skokach narciarskich na XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich Pekin 2022, natomiast w Igrzyskach Paraolimpijskich polscy reprezentanci wywalczyli 42 medale, w tym 8 złotych, 22 srebrne i 12 brązowych, zajmując wysokie 6 miejsce w klasyfikacji medalowej igrzysk.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej.</p>		

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	65	56
Komentarz: <p>Na wykonanie miernika składa się realizacja przedsięwzięć w ramach ogłoszonego przez Ministra właściwego ds. sportu „Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu”, co ma służyć do zapewnienia odpowiednich warunków szkolenia i treningu sportowców, przygotowania kadry narodowej oraz organizacji zawodów.</p> <p>Różnica w osiągniętej wartości miernika względem planu związana jest z opóźnieniami w realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Opóźnienia te wynikały przede wszystkim z wysokiego stopnia uzależnienia realizacji inwestycji od podmiotów zewnętrznych (postępowania przetargowe wykonawców, sytuacja finansowa beneficjentów, czas pozyskiwania pozwoleń budowlanych) oraz przyczyn niezależnych od realizatorów (warunki atmosferyczne). W związku z tym, dla nowych zadań zaplanowanych do dofinansowania w 2022 r., wystąpiła potrzeba zaplanowania wypłat środków poczynawszy od 2023 r.</p> <p>W 2022 roku rozpoczęto realizację inwestycji sportowych związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich. Ich realizacja zostanie zakończona w 2023 r. Igrzyska, będące największą multi-dyscyplinarną imprezą sportową w Europie w 2023 roku będą okazją do zaprezentowania</p>		

możliwości, sukcesów i promocji Polski na arenie międzynarodowej. III Igrzyska Europejskie 2023 będą pierwszymi igrzyskami europejskimi odbywającymi się w Unii Europejskiej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Sportu**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 329,51 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 531,15 mln zł;
3. **Polską Agencję Antydopingową**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 8,32 mln zł;
4. **Polskie Laboratorium Antydopingowe**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 12,88 mln zł;
5. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 8,05 mln zł.

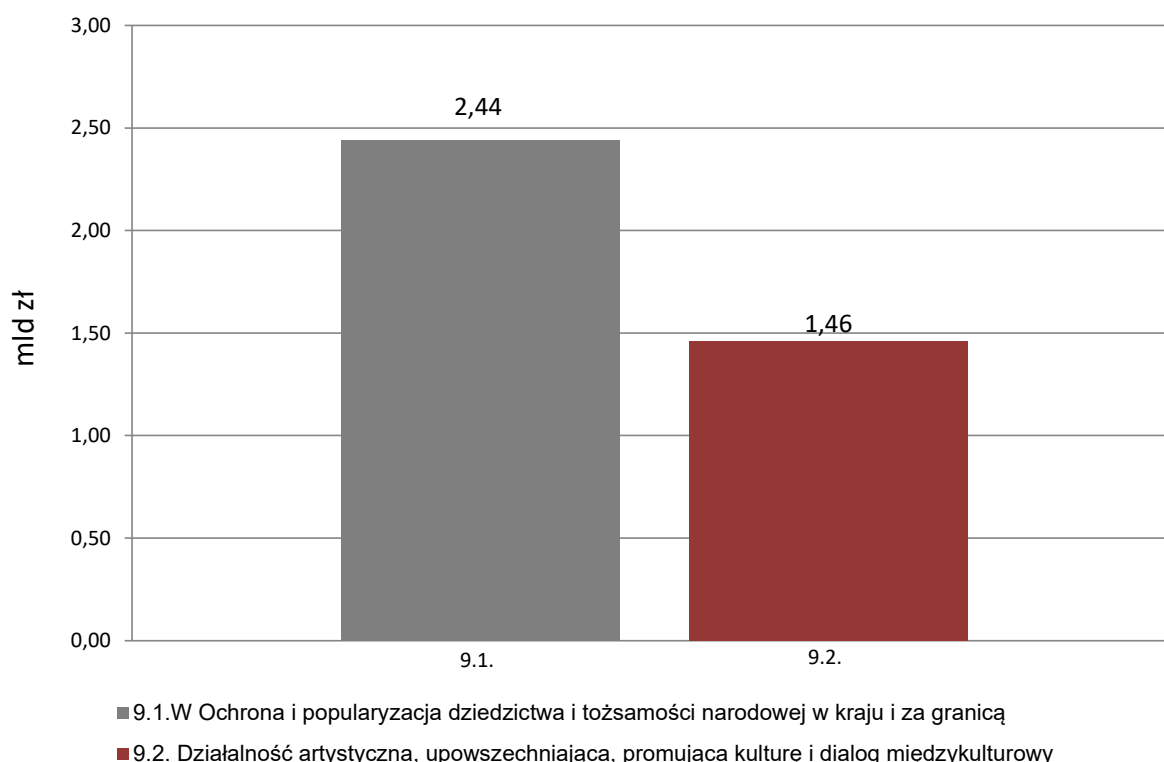
Funkcja 9.

Kultura i dziedzictwo narodowe

Funkcja ta obejmowała działalność kulturalną oraz sprawy rozwoju i opieki nad materialnym oraz niematerialnym dziedzictwem narodowym. W tym obszarze działalności państwa mieściło się podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, w tym upamiętnianie wydarzeń historycznych, ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej, grobów i cmentarzy wojennych. Wspierana była działalność muzeów, działalność twórcza i artystyczna. Realizowane były przedsięwzięcia związane z zachowaniem, ochroną i rewitalizacją dziedzictwa materialnego oraz restytucji dóbr kultury. Ważnymi elementami działań były przedsięwzięcia związane z budową i modernizacją infrastruktury kultury.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 9. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.905.100 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 209.841 tys. zł.

Wykres 9: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 były:
rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego oraz utrzymanie i pielęgnacja materialnej substancji sfery kultury.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 9. przyjęto następujące mierniki:

- Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych, otrzymujących dotację podmiotową na 1.000 osób w danym roku – w 2022 r. osiągnięta została wartość 93 osób, wobec planowanej wartości 67 osób. Realizacja zadania odbywała się poprzez udzielanie dotacji na działalność dla państwowych i współprowadzonych z jednostkami samorządu terytorialnego instytucji kultury, takich jak teatry, opery, filharmonie, orkiestry, które realizowały zadania z zakresu działalności artystycznej;
- Liczba nowo wybudowanych, modernizowanych, pozyskanych i wyposażonych obiektów służących kulturze w danym roku w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (w szt.) – wartość miernika wyniosła w 2022 r. 193 szt., wobec planowanych 91 szt. Miernik dotyczy dofinansowania działań z zakresu utrzymania, rozszerzania, konserwacji i digitalizacji zbiorów oraz innych obiektów dziedzictwa narodowego, a także propagowania wiedzy o polskim dziedzictwie narodowym przez instytucje takie jak muzea, archiwa państwowe, filharmonie, Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych, Narodowe Centrum Kultury, Instytut Książki itp.

Zadanie 9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania mające służyć ochronie, poprawie oraz upowszechnianiu wiedzy na temat dziedzictwa narodowego znajdującego się w kraju i za granicą, jego gromadzeniu, wzbogacaniu oraz bezpiecznemu przechowywaniu i popularyzacji, jak również restytucji dóbr kultury polegającej na poszukiwaniu, odnajdywaniu i odzyskiwaniu obiektów utraconych w wyniku II Wojny Światowej oraz w wyniku kradzieży współczesnych. Główne rodzaje działalności podejmowanej w ramach zadania polegały na finansowaniu działalności kulturalnej podmiotów podległych, jak również na udzielaniu dotacji/dofinansowania innym podmiotom działającym w sferze kultury na zadania takie jak: gromadzenie, badanie, opracowywanie i udostępnianie dóbr kultury; popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym; inwentaryzacja, konserwacja, rekonstrukcja, rewaloryzacja i przechowywanie materialnych dóbr kultury; prace inwentaryzacyjne oraz dokumentacyjne poloników; sprawowanie opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz grobami i cmentarzami wojennymi; upamiętnianie wydarzeń historycznych; działania związane z dbałością o zachowanie, utrzymanie i zagospodarowywanie zabytków; działania dotyczące digitalizacji, dokumentacji i popularyzacji dziedzictwa narodowego oraz realizacji koncepcji utworzenia systemu muzeów wojskowych ukierunkowanych na historię poszczególnych rodzajów sił zbrojnych z wiodącą rolą Muzeum Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Sprawiedliwości, Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury oraz Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków.

Celami określonymi dla zadania były:

- Kreowanie zainteresowania dziedzictwem kulturowym;
- Ochrona i poprawa stanu zachowania dziedzictwa narodowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 9.1.W** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.204.268	22.742	2.306.817	135.627

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Frekwencja w jednostkach podległych i nadzorowanych na 1.000 osób w danym roku (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	2.815	3.467

Komentarz:

Wykonanie miernika na poziomie przekraczającym plan jest przede wszystkim wynikiem następujących czynników:

- a) bardzo dużego zainteresowania cyfrową Biblioteką Narodową BN (polona.pl). Czytelnicy korzystali bardzo chętnie ze zdigitalizowanych zasobów BN. BN na bieżąco informowała i zachęcała czytelników do korzystania z zasobów polona.pl za pośrednictwem strony głównej BN, mediów społecznościowych BN oraz rozsyłanego regularnie newslettera;
- b) większej w stosunku do pierwotnie planowanej frekwencji, w związku z bardzo dużym zainteresowaniem organizowanymi wystawami oraz ponadprzeciętnej frekwencji na zajęciach edukacyjnych w Muzeum Pana Tadeusza;
- c) wzmocnienia działań komunikacyjnych oraz liczby wydarzeń towarzyszących projektom – podejmowano inicjatywy wspierające zwiększenie atrakcyjności projektów. Do większego wykonania miernika przysłużyły się także projekty wystawiennicze i podcasty (frekwencja online);
- d) kreowania zainteresowania dziedzictwem dokumentacyjnym poprzez:
 - udostępnianie online opisów jednostek oraz kopii cyfrowych materiałów archiwalnych z zasobu Archiwów Państwowych w serwisach internetowych (m.in. w serwisie www.szukajwarchiwach.gov.pl),
 - budowanie, rozwijanie i promowanie serwisów internetowych prezentujących kopie cyfrowe z zasobu archiwów państwowych, tj. www.szukajwarchiwach.gov.pl i www.genealogiawarchiwach.pl, a także serwisów tematycznych poświęconych określonym zagadnieniom, w tym: www.archiwarodzinne.gov.pl, www.1920.gov.pl, www.powstancyslascy.pl, www.momidontwantwar.eu,
 - realizację projektów międzynarodowych, np. polsko-ukraiński „1939-45 POLSKA / 2022 UKRAINA” i „Mamo, ja nie chcę wojny!”,
 - kontynuowanie ogólnopolskich projektów popularyzacyjnych – Archiwa Rodzinne Niepodległej, Archiwum Pandemii A.D. 2020, wystaw o charakterze regionalnym, warsztatów i lekcji archiwalnych, konferencji, prelekcji, promocji książek i spotkań

<p>autorskich, np. w ramach obchodów Dnia Archiwów oraz Dnia Archiwisty, które przyciągały do Archiwów Państwowych nowych użytkowników oraz umacniały obecność archiwów państwowych w świadomości społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wydarzeń (również online) upamiętniających rocznice ważnych wydarzeń np. 180. rocznica urodzin Marii Konopnickiej, obchodów rocznicowych np. 30. Rocznica ustanowienia przez UNESCO programu Pamięć Świata, konkursów np. „Bez korzeni nie zakwitniesz”; <p>e) przyjęcia za priorytet zachowania bezpieczeństwa sanitarnego uczestników wydarzeń i jednocześnie możliwie dużej frekwencji (podmiotom realizującym te wydarzenia stawiano wysokie wymagania organizacyjne).</p>
--

Liczba zabezpieczonych (zdigitalizowanych), odrestaurowanych ruchomych, nieruchomych i archeologicznych obiektów dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	3.454.794	3.857.249

Komentarz:

Na realizację zadania wpływ miały w szczególności następujące działania/czynniki:

- 1) kontynuacja prac konserwatorskich, obejmujących:
 - konserwację właściwą oraz konserwatorskie przygotowanie materiałów archiwalnych do digitalizacji, którym poddano ponad 51 tys. j.a.,
 - konserwację masową, którą objęto ponad 10 tys. j.a.,
 - dezynfekcję, której poddano prawie 536 tys. j.a.,
 - profilaktykę konserwatorską, którą objęto ponad 1,84 mln j.a;
- 2) kontynuacja digitalizacji (zabezpieczającej) materiałów archiwalnych z zasobu Archiwów Państwowych we własnych pracowniach digitalizacji, w ramach usługi zewnętrznej oraz na podstawie umów i porozumień z innymi instytucjami, np. towarzystwami genealogicznymi (łącznie w 2022 r. wykonano kopie zabezpieczające w liczbie ponad 161 tys. j.a.);
- 3) przeprowadzenie remontów obiektów zabytkowych należących do Archiwów Państwowych oraz Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (łącznie w 2022 r. prace remontowo-konserwatorskie przeprowadzono w 12 obiektach);
- 4) poddanie profilaktyce konserwatorskiej większej liczby jednostek niż planowano (w wyniku dodatkowej realizacji działań z zakresu profilaktyki konserwatorskiej);
- 5) konieczność weryfikacji planów Instytutu Polonika w związku z agresją Rosji na Ukrainę;
- 6) pozyskanie przez Filmotekę Narodową – Instytut Audiowizualny środków finansowych w ramach działania 2.3 „Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego”, poddziałania 2.3.2 „Cyfrowe udostępnianie zasobów kultury „Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014 – 2022”. W wyniku tego przystąpiono do realizacji projektu pn. „Digitalizacja zasobów kultury, w tym materiałów archiwalnych, zwiększenie dostępności i poprawa jakości zasobów kultury udostępnianych cyfrowo znajdujących się w zasobach FINA”. Wraz z pozyskaniem dodatkowego finansowania, korekcie uległa lista wykonywanych prac. Priorytetem została konserwacja 50 przedwojennych filmów, których digitalizację zakłada projekt POPC;
- 7) realizowanie projektów w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021, polegające głównie na ochronie dziedzictwa i popularyzacji

dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą. Beneficjenci prowadzili działania popularyzacyjne zasobów dóbr kultury i propagowania wiedzy o dziedzictwie kulturowym (w postaci: wystaw, warsztatów itp.). Przeprowadzono prace dotyczące rewitalizacji i restauracji dóbr kultury.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 51,74 mln zł;
2. **Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 83,06 mln zł.

Zadanie 9.2. Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania służące zachęceniu społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze. W ramach zadania finansowane i realizowane były liczne przedsięwzięcia promujące aktywne uczestnictwo społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych i upowszechniające działalność artystyczną, czytelnictwo i dialog międzykulturowy. Wspierana była działalność z zakresu kinematografii oraz dofinansowywana i popularyzowana polska twórczość filmowa. Ponadto, środki publiczne przeznaczone były na wsparcie wydarzeń promujących kulturę polską, twórców, artystów i osoby, które przyczyniły się do promowania i kreowania pozytywnego wizerunku Polski na forum międzynarodowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Fundusz Promocji Kultury, Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Wzbogacanie oferty programowej placówek kulturalnych;**
- **Kreowanie zainteresowania kulturą i wzrost udziału społeczeństwa w życiu kulturalnym.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.456.831	74.059	1.388.442	74.214

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba premier i nowych przedsięwzięć organizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	9.741	14.011
<p>Komentarz:</p> <p>Wykonanie miernika w 2022 roku zostało zrealizowane powyżej planu, na co wpływ miało m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kontynuowanie działalności instytucji w świecie wirtualnym - działania hybrydowe (częściowo stacjonarnie, częściowo online), 2) modyfikacje i zmiany (w tym dostosowawcze) w planach realizowanych projektów, dokonywane przez zespół Narodowego Centrum Kultury NCK, pod kątem większej efektywności realizacji przedsięwzięć, 3) przeformułowanie działań merytorycznych, których celem było rozbudowanie i uatrakcyjnienie ofert kulturalnej (m.in. podjęto działania we współpracy z radiem i telewizją – również w ramach organizacji programów cyklicznych). <p>Realizację miernika ograniczała natomiast w dużym stopniu sytuacja związana z agresją Rosji na Ukrainę – np. odwołano jedną z trzech wystaw (zaplanowaną we Lwowie, w związku z realizacją przez Instytut Polonika umowy pn. "Tytus Brzozowski. 12 miast" w ramach programu "Kultura inspirująca").</p>		

Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach kulturalnych zrealizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane / Liczba jednostek podległych i nadzorowanych w danym roku

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	672.928	1.521.554
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odzwierciedla efekty działań publicznych związanych z kreowaniem zainteresowania kulturą oraz pobudzaniem aktywnego uczestnictwa społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych. W sposób bezpośredni obrazuje frekwencję uczestników w organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych.</p> <p>Wykonanie miernika w 2022 roku zostało zrealizowane powyżej planu, na co wpływ miało m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) efektywne wykorzystywanie mediów tradycyjnych – przede wszystkim współpraca z radiem i telewizją – audycje i programy na zamówienie NCK. Wydarzenia kulturalne w wielu przypadkach były transmitowane i relacjonowane za pośrednictwem mediów, 2) efektywne wykorzystywanie Internetu, w tym kanałów w serwisach społecznościowych, transmisji i publikacji materiałów w sieci, 3) realizacja przez NCK kampanii społecznej w ramach WPR Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0, której odbiorców szacuje się na ponad 29 mln. Ponadto zorganizowano koncerty emitowane w telewizji, które oglądało ponad 2 mln widzów, realizowano cykle programów telewizyjnych i radiowych oraz publikowano i promowano w sieci teledyski i animacje oraz koncerty, 4) duże zainteresowanie działalnością edukacyjną i wydawniczą Zakładu Narodowego im. Ossolińskich oraz wystawami, zwłaszcza wystawą planszową o Kazimierzu Leskim 		

prezentowaną w Polsce i Irlandii oraz ponadprzeciętną frekwencją na zajęciach edukacyjnych w Muzeum Pana Tadeusza w IV kwartale 2022 r.,

- 5) zniesienie ograniczeń epidemicznych, co spowodowało zdecydowanie wyższą niż wstępnie zakładaną frekwencję, możliwość organizacji wydarzeń bez ograniczeń w liczbie uczestników oraz obserwowane zwiększenie zainteresowania uczestników prowadzonymi działaniami (intensyfikacja zainteresowania po czasie ograniczania uczestnictwa ze względu na obawy zw. z pandemią). Ponadto wpływ na wzrost miernika miała organizacja dodatkowych przedsięwzięć i projektów, zgłoszonych do realizacji w trakcie roku kalendarzowego – także jako odpowiedź na pojawiające się nowe wyzwania i potencjalnych nowych odbiorców działań,
- 6) podejmowanie (w tym już w toku realizacji) inicjatyw wspierających zwiększenie atrakcyjności projektów.

Realizację miernika ograniczała natomiast w znacznym stopniu sytuacja związana z agresją Rosji na Ukrainę (odwołano jedną z trzech wystaw w ramach programu "Kultura inspirująca" zaplanowaną we Lwowie, w związku z realizacją przez Instytut Polonika umowy pn. "Tytus Brzozowski. 12 miast"). Zaistniała też konieczność przeformułowania programu Międzynarodowego Centrum Kultury na rok 2022 – uniemożliwiło to realizację niektórych przedsięwzięć, które zastąpiono innymi – głównie mającymi na celu wsparcie Ukrainy i Ukraińców w Polsce.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 189,89 mln zł;
2. **Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 6,86 mln zł;
3. **Polski Instytut Sztuki Filmowej**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 265,96 mln zł.

Funkcja 10.

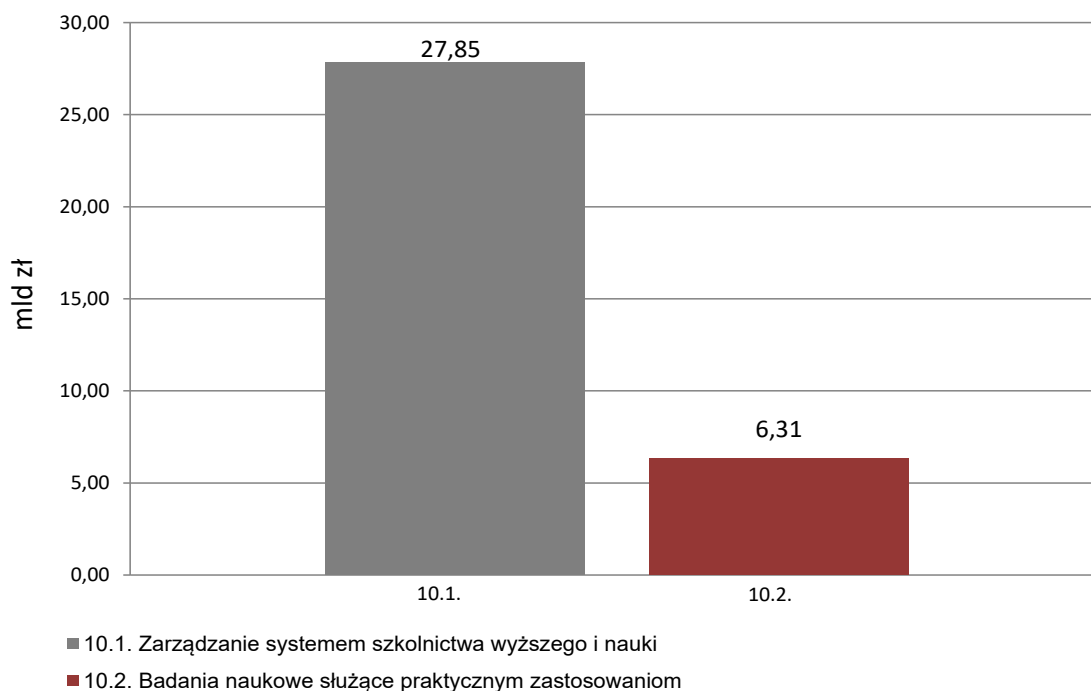
Szkolnictwo wyższe i nauka

W ramach funkcji realizowane były cele i założenia długoterminowej polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, a także zadania dotyczące kształcenia na poziomie wyższym. Wydatki publiczne koncentrowały się na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych, których celem było podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie powiązań nauki z gospodarką, wzrost znaczenia i rozpoznawalności nauki polskiej na arenie międzynarodowej oraz podnoszenie jakości kształcenia na poziomie wyższym.

Osiągnięciu wskazanego wyżej celu służyło również wdrażanie instrumentów wsparcia działalności badawczo-rozwojowej oraz przyjęcie przez Radę Ministrów dokumentu strategicznego pn. Polityka Naukowa Państwa, wskazującego priorytety dotyczące funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Celem Polityki Naukowej Państwa jest stworzenie warunków do prowadzenia badań naukowych oraz prac rozwojowych i ułatwienie dostępu do wysokiej jakości kształcenia przyszłych pokoleń. Priorytety określone w dokumencie mają służyć synergii i rozwojowi współpracy międzynarodowej w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 10. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **34.159.760 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 5.512.887 tys. zł.

Wykres 10: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 były: **podniesienie poziomu wyników badań naukowych oraz podniesienie poziomu jakości kształcenia.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 10. przyjęto następujące mierniki:

- Liczba publikacji z Polski w czasopismach objętych bazą SCOPUS (w szt.). Osiągnięta w 2022 r. wartość tego miernika wyniosła 58.276 szt., wobec wartości planowanej 52.500 szt. Wartość podana na podstawie bazy bibliograficznej Scopus (wg stanu na dzień 16.03.2022 r.) z uwzględnieniem wszystkich rodzajów publikacji z polską afiliacją opublikowanych w czasopismach. Ze względu na naturę procesu indeksacji danych w bazie Scopus, nie jest to wartość ostateczna – prawdopodobnie wartość wskaźnika wzrośnie nieznacznie w ciągu bieżącego roku. Istotny wzrost liczby publikacji naukowych z polskimi afiliacjami indeksowanych w bazie Scopus roku 2022 może wynikać z przedłużającego się okresu publikacyjnego znacznej liczby artykułów niezakończonych do końca roku 2021, co spowodowało że publikacje te zostały indeksowane w bazach w roku 2022;
- Liczba patentów międzynarodowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO) i w Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO) oraz liczba patentów krajowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Urzędzie Patentowym RP (w szt.). Miernik został wykonany w 2022 r. w wysokości: 188 EPO, 380 USPTO, 2.224 UPRP, wobec przyjętego na etapie planowania poziomu: 480 EPO, 400 USPTO, 3.900 UPRP. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom;
- Liczba aktywnych zawodowo pracujących z wyższym wykształceniem w liczbie zawodowo pracujących ogółem (w %). Ostatnia dostępna wartość miernika wynosiła 37,18%^{*)}, wobec planowanej 37,50%. Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest wzrostowy trend liczby aktywnych zawodowo z wyższym wykształceniem wśród ogólnej liczby aktywnych zawodowo pracujących. W roku 2021 wzrost ten był jednak niewielki w porównaniu do 2020 roku. Wartość osiągnięta miernika jest mniejsza od zaplanowanej i wynika to z faktu, że zmniejszyło się zainteresowanie studiowaniem wśród młodzieży, a tym samym udział osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie polskim zaczął spadać.

^{*)} Dane za rok 2021. Wskaźnik jest obliczany na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), które będą dostępne w lipcu 2023 r.

Zadanie 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające kształcenie studentów studiów stacjonarnych, doktorantów i kadr naukowych, dotyczące m.in. zapewnienia odpowiednich warunków i standardów kształcenia. Główne rodzaje działalności podejmowane w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki to: finansowanie podstawowej działalności dydaktycznej (oraz innych zadań w jej zakresie) oraz utrzymanie uczelni, a także finansowanie: wzmocnienia i rozwoju potencjału dydaktycznego i badawczego podmiotów działających w systemie szkolnictwa wyższego (w szczególności poprzez finansowanie projektów realizowanych przez uczelnie w ramach programów "Inicjatywa doskonałości - uczelnie

badawcza" i "Regionalna Inicjatywa Doskonałości"), wydatków związanych z realizacją wymiany stypendialnej, pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, jak również stypendiów za osiągnięcia w nauce. Ponadto, realizowany był nadzór, współpraca i obsługa finansowa jednostek i organów w systemie zarządzania szkolnictwem wyższym. Ważnym aspektem realizacji zadania była także promocja kultury polskiej dla cudzoziemców w polskich i zagranicznych ośrodkach akademickich, w tym możliwość wsparcia nauczania języka polskiego.

W ramach zadania realizowane było także finansowanie i współfinansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych, a także projektów badawczych obejmujących badania naukowe. Ponadto zapewniano finansowanie utrzymania aparatury naukowo-badawczej, stanowisk badawczych (unikatowych w skali kraju), jak również specjalnej infrastruktury informatycznej.

Realizowane były również inwestycje w zakresie kształcenia oraz działalności naukowej, które pomagały podmiotom tworzącym system szkolnictwa wyższego i nauki na unowocześnianie bazy aparaturowej, infrastruktury informatycznej oraz pozwalały na realizację inwestycji budowlanych.

Zadanie obejmowało działania mające na celu wspieranie współpracy naukowej z zagranicą (udział polskich naukowców w międzynarodowych programach badań naukowych), rozwoju kadry naukowej, jak również zmierzające do zwiększenia zainteresowania nauką i dziedzictwem narodowym poprzez ich upowszechnianie i promocję, co przyczyniało się bezpośrednio do wzrostu innowacyjności i podnoszenia poziomu technologicznego polskiej gospodarki. Prowadzone były ponadto działania na rzecz tzw. otwartej nauki, w tym otwartego dostępu do treści naukowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Polską Akademię Nauk, Akademię Kopernikańską, Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Fundusz Promocji Kultury oraz Uczelnie morskie.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dostępu do edukacji na poziomie wyższym;**
- **Podniesienie poziomu wyników badań naukowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.1. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	26.279.993	938.806	26.917.838	934.110

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział osób z wyższym wykształceniem w liczbie osób w społeczeństwie polskim w grupie wiekowej 30-34 lata (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	48,0	45,9 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik jest jednym z mierników „Strategii Europa 2020” i jest publikowany przez Główny Urząd Statystyczny oraz Eurostat.</p> <p>Na osiągniętą wartość miernika w badanym okresie wpłynął w głównej mierze mniejszy niż przewidywany poziom zainteresowania ukończeniem studiów przez osoby ze średnim wykształceniem. Na wartość miernika wpływają uwarunkowania demograficzne oraz stopień zainteresowania ukończeniem studiów wyższych (indywidualne decyzje osób dotyczące kontynuowania studiów).</p>		

^{*)} Dane za 2021 r. Wartość miernika za 2022 r. będzie dostępna pod koniec II kwartału 2023 r.

Odsetek studentów - cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	8,0	8,50 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Głównymi czynnikami wpływającymi w 2022 r. na wyższe od wartości planowanej wykonanie miernika było:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie kształcenia w polskich uczelniach (w tym w ramach przeniesienia z zagranicznej uczelni) przez studentów uchodźców z Ukrainy, a także przez obywateli polskich studiujących w Ukrainie – wobec agresji Rosji na Ukrainę i wybuchu wojny w tym kraju, – zwiększenie zainteresowania cudzoziemców podejmowaniem i odbywaniem kształcenia w polskich uczelniach spowodowane prawdopodobnie częściowym zniesieniem obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 oraz stopniowym wznowieniem międzynarodowej mobilności akademickiej. <p>W roku 2022 podejmowane były m.in. następujące działania/inicjatywy na rzecz wzmocnienia rezultatów zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizowano rządową politykę stypendialną za pośrednictwem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – poprzez programy indywidualne skierowane do uzdolnionej młodzieży z zagranicy („Anders NAWA”, „Banach NAWA”, „Solidarni z Białorusią”) oraz programy ukierunkowane na wsparcie instytucji w zakresie budowania potencjału dot. przyjmowania i obsługi zagranicznych studentów („Welcome to Poland”), 2) prowadzono aktywną politykę polonijną, w tym otwarcie programu „Anders NAWA” dla Polonii ze Stanów Zjednoczonych czy Europy Zachodniej poprzez wprowadzenie możliwości ubiegania się o stypendium przez osoby posiadające podwójne obywatelstwo, 3) realizowano działania (NAWA) na rzecz promocji szkolnictwa wyższego za granicą obejmujące m.in. organizację wirtualnych targów oraz upowszechniania informacji na stronie internetowej kampanii „Ready, Study, GO! Poland” oraz w mediach społecznościowych tej Agencji, 		

- 4) przyjęto wspólną deklarację państw V4 dotyczącą automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji w obszarze szkolnictwa wyższego w celu dalszego kształcenia,
- 5) informowano o algorytmie premiującym umiędzynarodowienie w ramach subwencji dla uczelni (w ramach tzw. „składnika umiędzynarodowienia” premiowani są przede wszystkim stypendyści NAWA oraz cudzoziemcy studiujący na pełnym cyklu studiów),
- 6) udzielano informacji o szerokim dostępie cudzoziemców studiujących w Polsce do pomocy materialnej z budżetu państwa (wszyscy studenci cudzoziemcy, którzy podejmują kształcenie w Polsce są uprawnieni do ubiegania się o stypendia z wyłączeniem stypendium socjalnego oraz kredytu studenckiego).

*) Dane wstępne na podstawie danych z Sytemu POL-on wg stanu na dzień 27 lutego 2023 r. Wartość miernika zostanie opublikowana przez GUS w informacji sygnałnej „Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2022/2023 (wyniki wstępne)” w czerwcu 2023 r. oraz w publikacji „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2022 r.” w październiku 2023 r.

Liczba artykułów naukowych z polskimi afiliacjami, które zostały opublikowane w danym roku budżetowym, odnotowanych w bazie bibliograficznej Scopus (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	38.200	44.409
<p>Komentarz:</p> <p>Baza Scopus jest jedną z dwóch najbardziej uznanych baz bibliograficznych w środowisku akademickim na świecie. Czasopisma naukowe, które są indeksowane w bazie, muszą spełniać określone wymagania jakościowe, a włączenie czasopisma do bazy poprzedzone jest skrupulatną weryfikacją tych wymogów. Opublikowanie artykułu naukowego w czasopiśmie zindeksowanym w bazie Scopus z jednej strony zapewnia, że artykuł spełnia określone wymagania jakościowe kontrolowane przez redakcję czasopisma, a z drugiej strony włącza ten artykuł w zasoby bazy bibliograficznej, która jest powszechnie wykorzystywana na całym świecie, przyczyniając się tym samym do upowszechniania informacji o wynikach badań przedstawionych w artykule.</p> <p>Wzrost liczby artykułów naukowych z polskimi afiliacjami indeksowanych w bazie Scopus odzwierciedla zatem rosnącą aktywność polskich naukowców w międzynarodowym obiegu myśli. Publikowanie przez polskich naukowców w czasopismach zindeksowanych w bazie Scopus jest miarą skuteczności realizowanej polityki naukowej w tym zakresie. Jest to miernik oddziaływania oddający długofalowe efekty działań dla podniesienia jakości badań naukowych prowadzonych w Polsce, ich upowszechniania i popularyzacji.</p> <p>Zakładana wartość wskaźnika została osiągnięta. Istotny wzrost liczby artykułów naukowych z polskimi afiliacjami indeksowanych w bazie Scopus można zaobserwować od roku 2018 (stała tendencja wzrostowa) i jest on związany z wdrażaniem reformy wprowadzonej ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zwiększenie aktywności publikacyjnej, a co za tym idzie, znacząco większy od zakładanego przyrost może być związany z tym, że 2021 r. był ostatnim rokiem okresu objętego ewaluacją jakości działalności naukowej (okres objęty ewaluacją został wydłużony w związku z pandemią Covid-19). Jak wynika z obserwowanych zmian aktywności publikacyjnej w Polsce ostatni rok okresu objętego ewaluacją odznacza się większą liczbą publikacji, będącej efektem intensywnych starań do poprawienia wyników w ramach ewaluacji. W związku z powyższym liczba artykułów opublikowanych w ostatnim roku okresu ewaluacji odchyła się (istotnie) w górę od długookresowego trendu. Przedłużenie tego wzrostu również w roku 2022 może wynikać z przedłużającego się okresu publikacyjnego znacznej liczby artykułów, co spowodowało że publikacje te zostały indeksowane w bazach w roku 2022.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Akademię Kopernikańską**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 2,00 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 912,27 mln zł;
3. **Narodowe Centrum Nauki**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.643,89 mln zł;
4. **Narodową Agencję Wymiany Akademickiej**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 227,96 mln zł;
5. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1,26 mln zł;
6. **Uczelnie morskie**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 203,95 mln zł.

Zadanie 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom

Realizacja zadania miała kluczowe znaczenie z punktu widzenia rozwoju nauki, wzrostu innowacyjności a w konsekwencji konkurencyjności polskiej nauki i gospodarki na arenie międzynarodowej. Polityka państwa w tym obszarze służyła wspieraniu ze środków publicznych badań aplikacyjnych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R. Zadanie obejmowało również swym zakresem działania służące wspieraniu funkcjonowania systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami, a także finansowanie i współfinansowanie prac rozwojowych oraz komercjalizację ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania tych wyników w praktyce. Istotnym obszarem realizacji zadania było także wspieranie prac rozwojowych w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa. Inicjatywy podejmowane w ramach niniejszego zadania miały również na celu rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki, a także rozwój kompetencji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju** oraz Centrum Łukasiewicz.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie poziomu praktycznego zastosowania prac B+R**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.807.875	3.845.661	1.729.035	4.578.777

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba patentów międzynarodowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO) i w Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO) oraz liczba patentów krajowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Urzędzie Patentowym RP (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 480 EPO 2) 400 USPTO 3) 3.900 UPRP	1) 188 EPO 2) 380 USPTO 3) 2.224 UPRP
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik składa się z trzech kategorii wartości, które dotyczą patentów uzyskanych przez polskich rezydentów, udzielonych przez: 1) Europejski Urząd Patentowy (EPO); 2) Urząd Patentowy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO); 3) Urząd Patentowy RP (UPRP).</p> <p>Niższe wykonanie w 2022 r., niż zakładane w planie, jest efektem spowolnienia prac B+R w związku z pandemią COVID-19 i konsekwencjami gospodarczymi wywołanymi przez pandemię. Z informacji otrzymanych z UPRP wynika, że niższa liczba patentów udzielonych podmiotom krajowym wynika również z niższej liczby decyzji warunkowych (pozytywnych) wydanych przez Urząd w postępowaniach dotyczących zgłoszeń wynalazków. Liczba tych decyzji w 2022 roku w stosunku do roku 2021 była mniejsza o około 21%.</p> <p>W 2022 r. w ramach realizacji zadania podejmowane były m.in. takie działania jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usprawnienia i uproszczenia w realizacji projektów, m.in. wydłużenie terminów na rozliczenie środków, – elastyczne i szybkie dopasowywanie harmonogramów realizacji projektów do sytuacji związanej z pandemią COVID-19, – dostosowanie obsługi projektów do pracy zdalnej, wprowadzenie elektronicznego obiegu wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektów. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.</p>		

Udział wydatków na B+R poniesionych przez sektor przedsiębiorstw w stosunku do całkowitych wydatków na B+R w Polsce (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	68,1	63,09 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Niższy wskaźnik udziału finansowania B+R przez przedsiębiorstwa w 2021 r., związany był bezpośrednio z konsekwencjami gospodarczymi wywołanymi sytuacją pandemii COVID-19. Przedsiębiorcy sygnalizowali opóźnienia w realizacji projektów B+R związane z zaburzeniami łańcucha dostaw oraz w związku z wojną w Ukrainie.</p> <p>Pozytywnym trendem jest stale rosnąca liczba podmiotów realizujących prace B+R (wzrost o 15% rok do roku). Rośnie również wartość nakładów na B+R oraz nakłady w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wzrost odpowiednio o 16% i 17% rok do roku).</p>		

Główne działania naprawcze podjęte w 2022 r.:

- usprawnienia i uproszczenia w realizacji projektów, m.in. wydłużenie terminów na rozliczenie środków,
- elastyczne i szybkie dopasowywanie harmonogramów realizacji projektów do sytuacji związanej z pandemią,
- dostosowanie obsługi projektów do pracy zdalnej, wprowadzenie elektronicznego obiegu wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektów.

W celu wzmocnienia rezultatów zadania uruchomione zostały dodatkowe środki na konkurs w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) oraz podpisane zostały kolejne umowy, które w najbliższych latach powinny przełożyć się na wyższe wydatki B+R w przedsiębiorstwach oraz wyższą liczbę uzyskiwanych patentów. W 2022 r. w ramach POIR NCBR podpisał umowy o dofinansowanie projektów B+R na wartość ponad 492 mln zł, w których zadeklarowany został dodatkowy wkład przedsiębiorców na kwotę prawie 241 mln zł.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2021 r. Dane za rok 2022 zostaną opublikowane przez GUS w listopadzie/grudniu 2023 r. w publikacji „Nauka i technika w 2022 r.” oraz informacji sygnalnej „Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2022 r.”.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 5.829,81 mln zł;
2. **Centrum Łukasiewicz**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 89,52 mln zł.

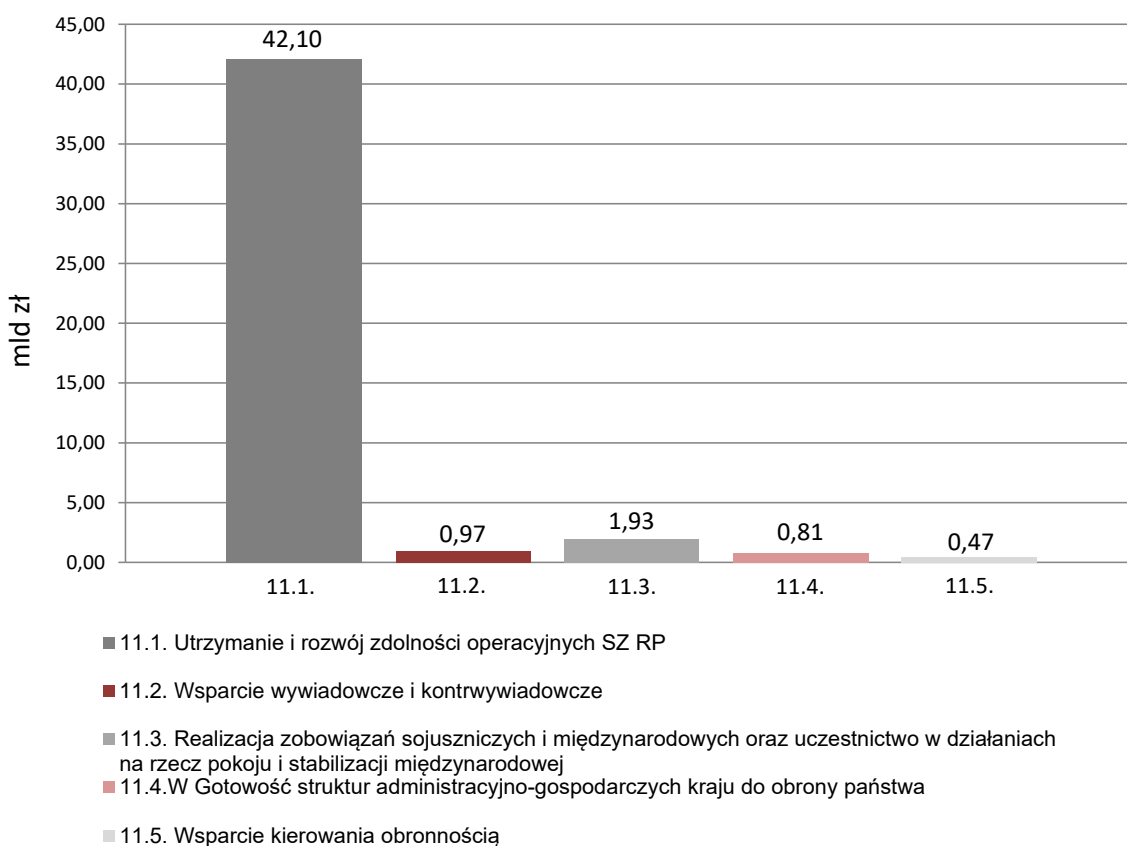
Funkcja 11.

Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic

Funkcja miała na celu zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP. Obejmowała sprawy dotyczące obronności oraz funkcjonowania i rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), w tym udziału w przedsięwzięciach wojskowych wynikających z umów międzynarodowych. Podstawowym zadaniem państwa w tym obszarze był rozwój zdolności operacyjnych sił zbrojnych dla zapewnienia skutecznej obrony i ochrony polskich granic. W ramach funkcji władze publiczne prowadziły także m.in. działania umożliwiające rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium RP. W zakresie wypełniania obowiązków sojuszniczych Siły Zbrojne RP utrzymywały gotowość do uczestnictwa w operacjach NATO, UE lub w ramach doraźnych koalicji państw.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 11. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **46.284.851 tys. zł.**

Wykres 11: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, było **zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 11. wykorzystano następujące mierniki:

- Relacja wskaźnika potencjału bojowego do jego poziomu z roku poprzedniego (wartość niemianowana) – wartość na 2022 rok została zaplanowana na poziomie 1,02;
- Wskaźnik ukompletowania żołnierzami zawodowymi Sił Zbrojnych RP czasu „P” (stan ewidencyjny żołnierzy zawodowych do liczby stanowisk etatu czasu „P”), (w %) – wartość na 2022 rok została zaplanowana na poziomie $\geq 82\%$;
- Średnioroczna liczba żołnierzy i pracowników skierowanych do Polskich Kontyngentów Wojskowych (w os.) – wartość na 2022 rok została zaplanowana na poziomie 1.618.

Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla funkcji 11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania w/w mierników są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zadanie 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zorientowana była na osiągnięcie odpowiedniego rozwoju zdolności strategicznych do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu, zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych, jak również na wzmocnienie potencjału bojowego (w tym jego nowoczesności). Środki publiczne przeznaczane także były m.in. na szkolenia Sił Zbrojnych RP i utrzymanie ich gotowości bojowej. W ramach zadania realizowane były działania polegające na zabezpieczeniu zdolności operacyjnych do dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP, utrzymaniu i rozwoju zdolności do rozpoznania wojskowego zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, a także umożliwiające skuteczne rażenie sił przeciwnika w sytuacji zagrożenia państwa, przy jednoczesnym zapewnieniu zabezpieczenia logistycznego i medycznego prowadzonych działań oraz zdolności do przetrwania i ochrony wojsk. Ponadto, realizowane były działania mające na celu zagwarantowanie wymaganych zasobów uzupełniająco-mobilizacyjnych oraz warunków do efektywnego szkolenia, jak również zakwaterowanie SZ RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**, Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, Agencję Mienia Wojskowego.

Celem określonym dla zadania było **osiągnięcie wymaganego poziomu rozwoju strategicznych zdolności do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu oraz wzmocnienie potencjału bojowego i zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.1. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	42.575.370	0	42.101.670	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił (relacja poziomu posiadanego do wymaganego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	informacja niejawna	informacja niejawna

Komentarz:

Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.645,07 mln zł;
2. **Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.437,84 mln zł.

Zadanie 11.2. Wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze

Zadanie dotyczyło zapewnienia wsparcia wywiadowczego i ochrony kontrwywiadowczej mających na celu rozpoznanie i ochronę przed zagrożeniami godzącymi w bezpieczeństwo państwa oraz w zdolność bojową Sił Zbrojnych. Prowadzone były działania związane z rozpoznawaniem i przeciwdziałaniem zagrożeniom godzącym w: bezpieczeństwo państwa; obronność i zdolności bojowe Sił Zbrojnych; niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wiodącymi podmiotami podległymi MON w tym zakresie były: Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Agencję Wywiadu**.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz zdolność bojową SZ RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	847.346	0	968.226	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przyjęcie sprawozdań z działalności SWW i SKW przez organ nadrzędny (wartość logiczna: tak-1/nie-0)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1	informacja niejawna

Komentarz:

Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.2. Wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zadanie 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej

Realizowane w ramach zadania inicjatywy i przedsięwzięcia miały na celu pogłębienie współpracy międzynarodowej na rzecz wzmocnienia obronności RP. Osiągnięciu celu służył aktywny udział w misjach i operacjach NATO, UE i koalicyjnych oraz rozszerzanie międzynarodowej współpracy bilateralnej i wielostronnej i funkcjonowania przedstawicielstw dyplomatycznych i struktur wielonarodowych w ramach NATO i UE, jak również obejmowało tworzenie i funkcjonowanie sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych na terenie RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Celem określonym dla zadania było **wzmocnienie bezpieczeństwa oraz pozycji RP na arenie międzynarodowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.3. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.908.730	0	1.930.931	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1.300 (18)	informacja niejawna
Komentarz: Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.		

Liczba sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych dyslokowanych na terenie RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	14	informacja niejawna
Komentarz: Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 1.165,95 mln zł.

Zadanie 11.4.W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa

W ramach zadania realizowano przedsięwzięcia mające na celu utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców zmierzając do jego osiągnięcia poprzez przygotowanie do zagwarantowania ciągłości dostaw wyrobów i usług na rzecz uprawnionych organów w czasie wojny oraz zapewnienie możliwości realizacji określonych zadań przez administrację publiczną. Organy administracji publicznej realizowały, w zakresie swojej właściwości, różnorodne działania związane

z przygotowaniem i utrzymywaniem pozamilitarnych struktur systemu obrony państwa, jak również związane z nakładaniem na przedsiębiorców obowiązku utrzymywania mocy produkcyjnych lub remontowych. Ponadto administracja publiczna zapewniała funkcjonowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, realizowała szkolenia obronne, organizowała i przeprowadzała rejestrację oraz kwalifikację wojskową, a także zajmowała się tworzeniem i utrzymaniem rezerw państwowych produktów leczniczych i wyrobów medycznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Patentowy RP, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Rzecznik Praw Pacjenta, Państwową Agencję Atomistyki, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, Rządowe Centrum Legislacji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Urząd Zamówień Publicznych, Polska Akademia Nauk, Wojewodów, Fundusz Administracyjny oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Celem określonym dla zadania było **utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	823.315	0	809.342	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji zadań obronnych z obszaru mobilizacji gospodarki (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	informacja niejawna

Komentarz:

Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.4.W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami

niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Relacja liczby zadań zrealizowanych do liczby zadań zaplanowanych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	90	informacja niejawna
Komentarz: Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.4.W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.		

Stopień wykonania decyzji na utrzymywanie mocy produkcyjnych lub remontowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	0
Komentarz: Miernik nie został zrealizowany. W związku z wejściem w życie w dniu 23 kwietnia 2022 r. ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (a tym samym utracenia mocy przez ustawę z dnia 23 sierpnia 2021 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców) realizacja zadania znalazła się poza kompetencjami Ministra Rozwoju i Technologii.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,25 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 0,94 mln zł.

Zadanie 11.5. Wsparcie kierowania obronnością

Realizacja zadania obejmowała zapewnienie funkcjonowania, ciągłości i organizacji pracy Ministerstwa Obrony Narodowej, wspierającego proces kierowania obronnością w całym dziale, umożliwiając realizację celów Ministra Obrony Narodowej w zakresie polityki obronnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie skutecznej i efektywnej obsługi organu administracji rządowej na rzecz osiągnięcia celów polityki obronnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 11.5. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	461.340	0	474.681	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Funkcjonowanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Obrony Narodowej (tak – w stopniu wystarczającym albo ograniczonym / nie – nie funkcjonowała)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	TAK	informacja niejawna

Komentarz:

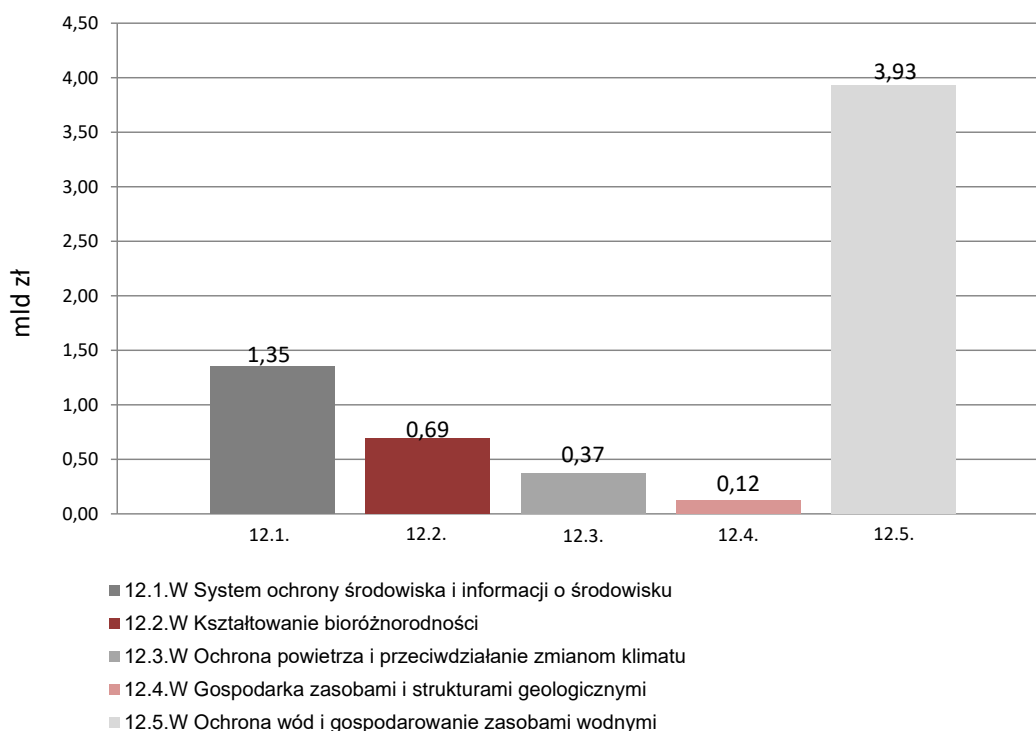
Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.5. Wsparcie kierowania obronnością (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Funkcja 12. Środowisko

Polityka państwa w zakresie funkcji obejmowała sprawy ochrony środowiska oraz ochrony wód i gospodarowania zasobami wodnymi. W jej ramach ujęto działania dotyczące systemu gospodarowania odpadami, wycofywania z produkcji i użytkowania substancji oraz materiałów niebezpiecznych, oczyszczalni i systemów kanalizacyjnych. Realizowane były działania mające na celu ochronę środowiska poprzez utrzymanie bądź poprawę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków fauny i flory. Funkcja miała na celu także zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie skutków powodzi i suszy, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Zapewniano funkcjonowanie systemu ochrony środowiska i informacji o środowisku, działania zorientowane były na kształtowanie bioróżnorodności, ochronę powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę wód, gospodarowanie zasobami wodnymi, a także ochronę przed hałasem i ochronę przed polami magnetycznymi. Realizacja poszczególnych działań funkcji umożliwiała racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym w szczególności: wodnymi, leśnymi, złożami kopalin, a także – obszarów chronionych; rekultywację gleb, gospodarowanie zasobami i strukturami geologicznymi, a ponadto – ochronę radiologiczną.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 12. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **6.456.975 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 2.366.387 tys. zł.

Wykres 12: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, były: **zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie negatywnych skutków powodzi i suszy, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nim ekosystemów, ochrona środowiska poprzez utrzymanie bądź poprawę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków fauny i flory oraz zmniejszenie liczby stref, w których występują przekroczenia standardów jakości powietrza.** Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 12. wykorzystano odpowiednio następujące mierniki:

- Odsetek parków narodowych posiadających plany ochrony (w %) – w 2022 r. wykonanie miernika wyniosło 48%, wobec wysokości zaplanowanej na poziomie 78%. Przyczyną nieosiągnięcia planowanej wartości miernika były długotrwałe uzgodnienia i konsultacje społeczne projektów planów ochrony stanowiących w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska (obecnie prowadzone są prace nad 7 projektami planów ochrony) oraz konieczność aktualizacji projektów z uwagi na zmiany spowodowane warunkami klimatycznymi (zmiana zakresu i rozmiaru planowanych wcześniej działań ochronnych);
- Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %) – w 2022 r. osiągnięto wartość na poziomie 54%, wobec planowanych 43% (na etapie przyjmowania WPFP na lata 2022-2025). Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu);
- Liczba przyjętych/uzgodnionych/zatwierdzonych dokumentów planistycznych – wartość miernika w 2022 r. została osiągnięta na poziomie 18 sztuk wobec planowanych 20 sztuk, tj. 90% wartości planowanej. Niższe wykonanie wartości miernika wynika z faktu, że nie udało się zrealizować do końca ub. roku dwóch zaplanowanych zadań: aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich oraz przeglądu i aktualizacji Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu.

Zadanie 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku

W zakresie zadania realizowano działania państwa tworzące szeroko pojęty system ochrony środowiska, a także informowania o stanie środowiska, co było niezbędne m.in. dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji skutków tych zagrożeń, a jednocześnie dla kształtowania świadomości proekologicznej mieszkańców. W tym celu realizowane były działania kontrolne oraz badania monitoringowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz oceny stanu i jakości poszczególnych komponentów środowiska. W ramach zadania zapewniano także funkcjonowanie systemu zagospodarowania odpadami (w tym ochronę powierzchni ziemi, poprzez m.in. rekultywację składowisk odpadów). W szczególności realizacja zadania polegała na tworzeniu regulacji, instrumentów i warunków niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej państwa, a tym samym służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju. Wdrażane były zasady ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami, w tym zasady hierarchii sposobów postępowania z odpadami poprzez projektowanie instrumentów prawnych,

ekonomicznych i organizacyjnych. Dofinansowywana była realizacja przedsięwzięć w ramach gospodarowania odpadami (w tym selektywna zbiórka odpadów, odzysk i unieszkodliwienie odpadów itd.). Zapewniana była ochrona przed skutkami zagrożeń środowiska wraz z likwidacją ich skutków. Promowane były działania proekologiczne i edukacja środowiskowa poprzez realizację odpowiednich działań edukacyjno-promocyjnych. Ponadto wykonywano nadzór nad spełnieniem warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w działalnościach związanych z wykorzystaniem energii atomowej oraz dokonywano oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie informacji w zakresie ochrony i stanu środowiska;**
- **Ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez właściwą gospodarkę odpadami;**
- **Zwiększenie liczby osób objętych działaniami edukacyjnymi w zakresie ochrony środowiska.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	532.374	479.182	911.811	438.327

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień wykonanych badań, ocen, raportów i sprawozdań w zakresie ochrony środowiska (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	250

Komentarz:

Miernik został wykonany zgodnie z założeniami określonymi w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), w ramach zapewniania pełnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska w zakresie wszystkich jego elementów dla potrzeb zarządzania środowiskiem oraz wysokiej jakości danych porównywalnych w skali kraju i Unii Europejskiej dla potrzeb sprawozdawczości krajowej i międzynarodowej.

Na realizację wartości miernika w 2022 r. wpłynęły m.in. następujące czynniki:

- kluczowe oceny – wchodzące w zakres wartości miernika – zostały zrealizowane w drugiej połowie roku (zgodnie z założeniami) na podstawie zweryfikowanych serii rocznych z roku 2021,
- od początku roku prowadzone były prace (np. szkolenia online, prace informatyczne itp.) służące uzyskaniu wysokiej jakości efektu końcowego w formie ocen stanu środowiska.

Ponadto, rozbudowano strony internetowe GIOŚ oraz strony mediów społecznościowych oraz rozpoczęto informowanie za ich pośrednictwem o działaniach GIOŚ.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	19	18 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami jest ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez właściwą gospodarkę odpadami. Podana wartość miernika, tj. masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu została obliczona na podstawie danych pozyskanych z danych GUS za rok 2021 (miernik osiągnął wartość 18%).</p> <p>Wartość miernika w stosunku do lat poprzednich prezentuje efektywność podejmowanych działań w celu zmniejszenia ilości składowanych odpadów i tym samym ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko. Jednocześnie należy wskazać, że monitoring i ocena systemu gospodarki odpadami jest prowadzona w sposób ciągły.</p> <p>Głównymi czynnikami, które w 2022 r. wpłynęły na wykonanie wartości miernika były m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizowanie przedsięwzięć polegających na rozwijaniu i utrzymaniu bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), – ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez właściwą gospodarkę odpadami. <p>W 2022 r. w ramach realizacji zadania, podejmowane były kontrole przestrzegania przepisów z zakresu gospodarki odpadami prowadzone przez inspekcję ochrony środowiska.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

^{*)} Dane za rok 2021. Ostateczne dane za 2022 rok będą opublikowane w Roczniku Statystycznym GUS w IV kwartale 2023 roku.

Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych (w osobach, mln)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	117	190
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik służy do monitorowania wdrażania programów priorytetowych mających na celu: edukację ekologiczną i podnoszenie świadomości społeczeństwa w tym zakresie, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz wspieranie służb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także Ministra Klimatu i Środowiska w jego działaniach na rzecz ochrony środowiska. Miernik dotyczy działalności NFOŚiGW.</p> <p>Miernik określa liczbę osób, jaka została objęta działaniami edukacyjno-promocyjnymi oraz informacyjnymi, a tym samym pomaga w ocenie efektu realizacji różnorodnych działań edukacyjnych (od wydawnictw, seminariów, konferencji, konkursów, poprzez działania realizowane w Internecie, kampanie informacyjne, w tym telewizyjne i radiowe, produkcję filmów, programów radiowych i telewizyjnych, aż do wspierania rozwoju infrastruktury służącej prowadzeniu edukacji ekologicznej i kształcenia kadry).</p>		

Wyższa od planowanej wartość wskaźnika jest bezpośrednio powiązana ze zwiększeniem zasięgu w realizacji działań dot. zdalnego dotarcia do odbiorcy. W tym celu wykorzystywane były takie formy jak reklama radiowa i telewizyjna a także reklama internetowa. Umożliwiło to znaczące poszerzenie kręgu odbiorców w stosunku do pierwotnie zaplanowanego.

W NFOŚiGW finansowanie zadań odbywa się w oparciu o programy priorytetowe, które są uchwalane przez Zarząd i Radę Nadzorczą. Zakres tematyczny oraz finansowy jest cyklicznie dostosowywany do potrzeb wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa, strategii oraz programów operacyjnych, w których NFOŚiGW jest podmiotem finansującym.

Ponadto w zakresie zadania realizowano finansowanie pożyczkowe głównie w ramach:

- programu priorytetowego „Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie skutków zagrożeń środowiska”,
- programu priorytetowego „Racjonalna gospodarka odpadami. Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami”,
- w ramach współfinansowania projektów realizowanych w ramach działań 2.2 i 2.5 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2022 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 414.771 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 737,69 mln zł.

Zadanie 12.2.W Kształtowanie bioróżnorodności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zakresie zadania realizowano działania państwa ukierunkowane na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Aktywność publiczna zmierzała do zachowania i rozwijania różnorodności biologicznej, koncentrując się głównie na przedsięwzięciach w zakresie zachowania i kształtowania procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemie, ochrony gatunkowej, opracowaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody, parków narodowych i krajobrazowych, wykonywaniu faktycznych działań naprawczych oraz przedsięwzięć w zakresie leśnictwa i łowiectwa. Prowadzone były czynności ochronne ekosystemów leśnych i gospodarowanie ich zasobami. Podejmowane były w tym obszarze starania służące zapewnieniu warunków dla ochrony i utrzymania gleb, stanowisk roślinnych, grzybów i zwierząt, jak również remediacja zanieczyszczonej powierzchni ziemi. W ramach zadania prowadzone było też zalesianie gruntów, a także obrót leśnym materiałem rozmnożeniowym oraz ochrona zwierząt łownych. Ponadto w zadaniu ujęto regulacje, monitoring i kontrolę w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz finansowanie rekompensaty szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Parki Narodowe.

Celem określonym dla zadania była **ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.2.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	332.713	281.044	427.778	260.449

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań wynikających z dokumentów planistycznych i z rocznych zadań rzeczowych (w ha)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1) 318.809,59 (MKiŚ) 2) 329.282,71 (PN)	1) 707.944,91 (MKiŚ) 2) 329.282,71 (PN)

Komentarz:

Miernik obejmuje wszystkie działania ochronne na terenie rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000 i 23 parków narodowych oraz działania związane z ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów. Powyższe działania przyczynią się do ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych, utrzymania różnorodności biologicznej, a także zachowania przyrodniczego dziedzictwa regionów. Ponadto miernik pozwala na odzwierciedlenie rzeczywistych działań publicznych z zakresu aktywnej ochrony przyrody, jak również czynności wynikających z ustanowionych planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zadań ochronnych dla obszarów chronionych oraz rocznych zadań rzeczowych, realizowanych w celu ochrony różnorodności biologicznej przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska. Działania pozwalające na realizację miernika związane są m.in. z wykonywaniem zadań ochrony czynnej określonych w dokumentach planistycznych dla obszarów chronionych - obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody (ew. w zadaniach ochronnych).

Pomimo osiągnięcia, w zakresie regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, wartości miernika znacznie powyżej wartości planowanej, kilku zadań nie udało się wykonać w całości z uwagi na brak wyłonienia wykonawcy w ramach procedur udzielenia zamówień publicznych (brak możliwości ponownego udzielenia tych zamówień ze względu na specyfikę zamówień przyrodniczych, których termin jest zależny od pór roku, okresu wegetacyjnego czy sezonu migracyjnego). Wykonano w zamian inne zadania, ale nie zbilansowały one w całości powierzchni oddziaływania zakładanej przy uwzględnieniu zadań pierwotnie zaplanowanych. Na poziom wykonania miernika ma też wpływ sukcesywne zatwierdzanie planów ochrony dla parków narodowych.

Wartość miernika (w zakresie Parków Narodowych) przedstawia zbiorczo obszar wszystkich Parków Narodowych, na którym realizowane są wszelkie działania ochronne. Najważniejszymi działaniami realizowanymi przez poszczególne Parki Narodowe w 2022 r. przyczyniającymi się do rezultatów zadania były m.in.:

- zabiegi wspomagające przyspieszenie naturalnego procesu przekształcającego istniejący drzewostan we właściwy dla siedliska,
- utrzymanie i zachowanie stanowisk roślin rzadkich,
- ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt,

- sprzyjające warunki atmosferyczne i hydrologiczne,
- realizacja zadań ochronnych w ekosystemach Parków oparta na umowach z dzierżawcami i wykonawcami usług oraz poprzez wykup gruntów prywatnych,
- zaangażowanie środków zewnętrznych w ramach realizowanych projektów (np. POIiŚ).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

W ramach zadania w 2022 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Finansowanie pożyczkowe dotyczyło realizacji programów priorytetowych: „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin” oraz „Ochrona powierzchni ziemi. Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych”.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2022 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 6.050 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 133,65 mln zł,
2. **23 Parki Narodowe**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosły koszty w wysokości 366,45 mln zł, z tego:

Nazwa parku	Koszty (w mln zł)
Babiogórski Park Narodowy	11,63
Białowiecki Park Narodowy	16,07
Biebrzański Park Narodowy	25,61
Bieszczadzki Park Narodowy	17,99
Park Narodowy „Bory Tucholskie”	6,62
Drawieński Park Narodowy	11,10
Park Narodowy Gór Stołowych	19,22
Kampinoski Park Narodowy	30,46
Karkonoski Park Narodowy	19,58
Magurski Park Narodowy	13,51
Narwiański Park Narodowy	6,48
Ojcowski Park Narodowy	7,59
Pieniński Park Narodowy	8,19

Poleski Park Narodowy	8,23
Roztoczański Park Narodowy	17,66
Słowiński Park Narodowy	18,53
Świętokrzyski Park Narodowy	11,76
Tatrzański Park Narodowy	44,23
Park Narodowy „Ujście Warty”	8,83
Wielkopolski Park Narodowy	11,95
Wigierski Park Narodowy	29,24
Woliński Park Narodowy	12,86
Gorczański Park Narodowy	9,12

Zadanie 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Poprawa jakości powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu zależało m.in. od działań państwa na rzecz ograniczenia emisji pyłu drobnego, a także i innych substancji do powietrza oraz emisji gazów cieplarnianych w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz w sektorach nie objętych tym systemem. Działalność mająca na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, takich jak dwutlenek siarki, tlenków azotu i pyłu drobnego odbywała się poprzez wspieranie projektów na rzecz poprawy jakości powietrza oraz skuteczne egzekwowanie prawa środowiskowego. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych dokonywało się m.in. dzięki działaniom skutkującym ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych z instalacji energetycznych, przemysłowych oraz w innych sektorach. Ponadto zapewniany był nadzór nad systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych. Wspierane były projekty mające na celu ograniczanie wpływu działalności człowieka na klimat m.in. poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz gazów cieplarnianych, podnoszenie efektywności energetycznej budynków i zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokuraturę Krajową, Wojewodów, **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, Fundusz Wsparcia Policji oraz Fundusz Wsparcia Straży Granicznej.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zmniejszenie liczby stref, w których występują przekroczenia standardów jakości powietrza;
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.742	69.458	342.058	27.028

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	43	54*)

Komentarz:

Miernik wynika z nałożonych na Polskę, przepisami UE, wymogów dotyczących osiągnięcia standardów jakości powietrza dla niektórych substancji w powietrzu. Polska podzielona jest na 46 stref (12 aglomeracji, 18 miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz 16 pozostałych obszarów województw), w których dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu. Miernik ten wskazuje na realny, faktyczny stan powietrza w kraju. Jakość powietrza w Polsce ma bezpośredni wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz ogólną kondycję środowiska w Polsce.

Zgodnie z wynikami zbiorczej oceny jakości powietrza za 2021 r. liczba stref, w których stwierdzone zostały przekroczenia standardów jakości powietrza dla pyłu PM10 wynosi 25 spośród 46 w skali kraju, co stanowi ok. 54% wszystkich stref.

Pomimo istotnego obniżenia stężenia oraz zasięgów obszarów przekroczeń norm jakości powietrza dla pyłu zawieszonego PM10 w latach 2019-2020, w ocenie za rok 2021 zarówno stężenia, jak i obszary przekroczeń uległy powiększeniu w stosunku do roku 2020. Wynika to m.in. z faktu, że w 2021 r. panowały niekorzystne warunki atmosferyczne sprzyjające kumulacji stężeń, szczególnie w sezonie zimowym. Na tle warunków termicznych wcześniejszej dekady rok 2021 był chłodniejszy od poprzednich 7 lat, a szczególnie od lat 2018-2020. Miało to bezpośredni wpływ na zwiększenie się liczby stref z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10.

Głównymi czynnikami/działaniami, które w 2022 r. wpłynęły na wykonanie wartości miernika były:

- inicjonowanie i przygotowanie nowych narzędzi prawno-finansowych, mających na celu osiągnięcie poprawy jakości powietrza w postaci redukcji liczby stref z przekroczeniami norm jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10,
- bieżący monitoring stanu realizacji programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Czyste Powietrze”, Programu „Stop Smog”, oraz innych narzędzi finansowych dedykowanych dofinansowaniu przedsięwzięć proekologicznych mających na celu poprawę jakości powietrza,
- analizowanie wyników ocen jakości powietrza, przeprowadzanej w województwach przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- wzmocnienie sieci pomiarowej Państwowego Monitoringu Środowiska.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2021 r. Ostateczne dane za 2022 r. zostaną opublikowane, zgodnie z zasadami określonymi w art. 89 – Prawo ochrony środowiska, w terminie do 31 października 2023 r.

Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla (w Mg/rok)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1.435.806	1.715.291

Komentarz:

Miernik określający szacowaną redukcję emisji gazów cieplarnianych, prezentuje efekt realizacji przedsięwzięć wspieranych przez NFOŚiGW. Wartość miernika wynika z planowanych do osiągnięcia wartości zawartych w poszczególnych programach priorytetowych realizowanych przez NFOŚiGW. Zakres tematyczny oraz finansowy jest cyklicznie dostosowywany do potrzeb wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa, strategii oraz programów operacyjnych, w których NFOŚiGW jest podmiotem finansującym.

W 2022 r. największy wpływ na przekroczenie wartości planowanych dla miernika miały dwa programy priorytetowe:

- „Czyste powietrze” – w ramach programu uzyskano wartość unikniętej emisji dwutlenku węgla w wysokości 801 661 Mg/rok. Zakładany w planie poziom miernika do uzyskania na koniec 2022 roku był zbyt niski, ze względu na to, że wartość efektu została odniesiona do planowanych wypłat środków na realizację programu. Natomiast wartość wypłat mogła zostać zaniżona z uwagi na to, że beneficjent ma 30 miesięcy na realizację przedsięwzięcia od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie, a wypłata następuje po zakończeniu części lub całości prac. Z uzyskanej wartości wynika, że beneficjenci realizowali przedsięwzięcia w krótszym czasie niż zakładano. Ponadto ze względu na specyfikę wdrażania tzn. udostępnienie środków, koszty wdrażania programu są przedstawiane w relacji NFOŚiGW – fośigw, a uzyskane efekty dotyczą rzeczywiście zrealizowanych przedsięwzięć przez beneficjentów czyli relacji wfośigw-beneficjent;
- „Mój prąd” – dzięki któremu uzyskano efekt na poziomie 747.712 Mg/rok, co oznacza wyższą wartość niż w roku poprzednim o ponad 100.000 Mg/rok.

W rezultacie realizacji pozostałych programów finansowanych przez NFOŚiGW uzyskano dodatkowe 165 918 Mg/rok.

Ponadto w zakresie zadania realizowano finansowanie pożyczkowe głównie w ramach:

- programu priorytetowego „Energia Plus”,
- współfinansowania projektów realizowanych w ramach podziałania 1.1.1., działań 1.2, 1.5 i 1.6 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2022 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 650.560 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4.963,14 mln zł,
2. **Fundusz Wsparcia Policji**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 1,00 mln zł,
3. **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 0,70 mln zł.

Zadanie 12.4.W Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi

W ramach zadania prowadzone były działania związane z realizacją przedsięwzięć geologicznych. Głównym celem tej działalności było rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny, racjonalne gospodarowania zasobami geologicznymi, ochrona złóż kopalin oraz zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju. Realizacja zadań polegała przede wszystkim na: koncesjonowaniu działalności górniczej, rozporządzaniu informacją geologiczną, prowadzeniu spraw z zakresu geologii inżynierskiej i hydrogeologii, nadzorze nad państwową służbą geologiczną oraz jednostkami podległymi, stwierdzaniu kwalifikacji geologicznych, współpracy z jednostkami samorządowymi administracji geologicznej, a także współpracy międzynarodowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	99.302	0	121.368	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wydanych koncesji na działalność określoną w ustawie Prawo geologiczne i górnicze oraz przeprowadzonych postępowań przetargowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	65	92

Komentarz:

Przy wydawaniu decyzji koncesyjnych, uwzględniane są potrzeby prowadzenia racjonalnej gospodarki złożem oraz ochrony złóż kopalin. Wartość miernika oszacowano na podstawie rozeznania w zakresie planów przedsiębiorstw branży geologicznej i górniczej, dotyczących inwestycji w poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż oraz podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji lub podziemne składowanie odpadów oraz analizy czasu trwania postępowań administracyjnych.

Prognozowanie wykonania miernika jest utrudnione ze względu na zmieniające się zainteresowanie przedsiębiorców, którzy składają wnioski o udzielenie koncesji.

Głównymi czynnikami oddziałującymi na proces realizacji zadania w 2022 r. były: większe zainteresowanie przedsiębiorców działalnością geologiczno-górnictwem oraz formalno-prawna złożoność spraw w arbitrażach międzynarodowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 106,64 mln zł.

Zadanie 12.5.W Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zakresie zadania ujęto działalność państwa związaną z zapewnieniem ochrony wód i gospodarowaniem zasobami wodnymi. Zadanie umożliwiało zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej, realizowane m.in. przez zwiększenie ilości retencjonowanej wody, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Efektem realizowanych w ramach zadania działań było również: wzmocnienie odporności społeczeństwa, gospodarki i środowiska na zagrożenia związane ze zmianami klimatu takie jak powódzie i susze, właściwe utrzymanie majątku związanego z gospodarką wodną, a także poprawa bezpieczeństwa powodziowego i zapobieganie skutkom suszy (m.in. poprzez budowę nowej oraz modernizację i remonty istniejącej infrastruktury) oraz wyposażenie i utrzymanie wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych. Zapewniano osłonę hydrologiczną i meteorologiczną oraz prowadzono działania mające na celu usuwanie skutków powodzi w administrowanej infrastrukturze, wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, mających na celu zwiększenie liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych. Realizowane były działania mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotowymi pochodzenia rolniczego. Zadanie obejmowało także realizację współpracy międzynarodowej na wodach granicznych, opracowanie dokumentów strategicznych, planistycznych i sprawozdawczych dotyczących utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, **Wojewodów**, **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie** oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zrównoważonego gospodarowania wodami**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.122.899	1.152.717	2.287.573	1.640.582

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba przyjętych / zatwierdzonych przez kierownictwo resortu planistycznych i sprawozdawczych dokumentów z obszaru ochrony wód i gospodarowania wodami (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	4	4
Komentarz: Miernik pozwala na ocenę działalności związanej z zapewnieniem zrównoważonego gospodarowania wodami, co jest realizowane m.in. poprzez przedłożenie oraz zatwierdzanie przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej dokumentów planistycznych i sprawozdawczych związanych ze zrównoważonym gospodarowaniem wodami. Wszystkie planowane do przedłożenia dokumenty w 2022 r. zostały zaakceptowane i zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. W wartości miernika ujęto następujące przyjęte/zatwierdzone dokumenty: <ul style="list-style-type: none">– „Program Realizacji zadań związany z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną”,– roczne sprawozdanie z realizacji zadań państwowej służby hydrogeologicznej (PSH),– roczne sprawozdanie z realizacji zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej (PSHM),– roczne sprawozdanie z realizacji zadań państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących (PSBBP).		

W ramach zadania w 2022 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2022 r. (wykonanie rozchodów) wyniosło 715.241 tys. zł.

Finansowanie pożyczkowe w tym zadaniu realizowane było w ramach programów priorytetowych:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 2) Współfinansowanie projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 1) Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 29,41 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 2.064,77 mln zł.

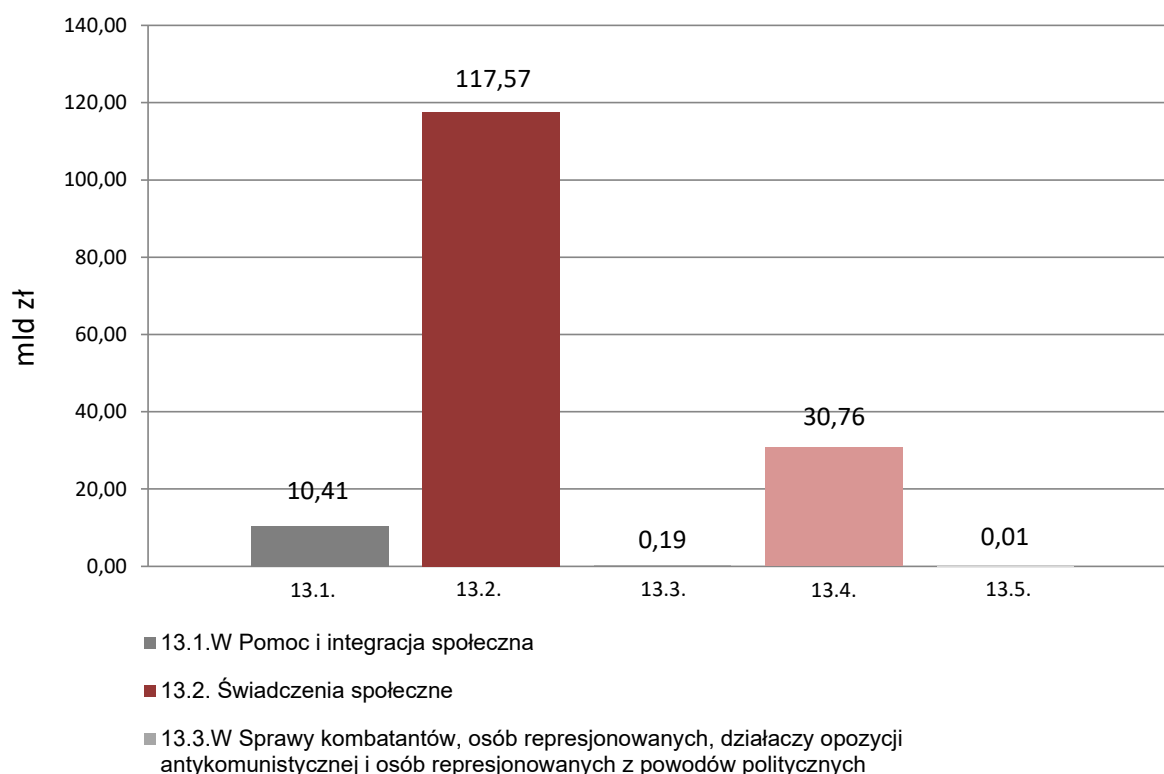
Funkcja 13.

Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny

Realizacja funkcji umożliwiała obsługę ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz ich rodzin w ramach systemów zaopatrzenia i ubezpieczenia społecznego. Wykonywane w ramach funkcji zadania związane były z działalnością na rzecz bezpieczeństwa socjalnego obywateli, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia kombatanom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki. Państwo wspiera rodziny z dziećmi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i poprzez usługi społeczne, takie jak m.in. instytucje opieki nad małymi dziećmi, wspieranie rodzin wielodzietnych i kobiet w ciąży, a w przypadku dzieci czasowo lub trwale pozbawionych opieki rodzicielskiej - poprzez system pieczy zastępczej oraz adopcję. Przeciwdziałano też zjawisku bezdomności. Wspierane były również przedsięwzięcia na rzecz aktywnego starzenia się. Ponadto, w ramach funkcji realizowane były działania z zakresu działalności pożytku publicznego, społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki społecznej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 13. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **158.923.400 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 223.495 tys. zł.

Wykres 13: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, były: **systemowe wsparcie rodzin oraz osób będących w trudnej sytuacji życiowej**, a także **systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej i edukacyjnej**, a ponadto – **ochrona aktywnych zawodowo obywateli przed skutkami różnego rodzaju ryzyka związanego z aktywnością zawodową**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 13. wykorzystano następujące mierniki:

- Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia (w zł) – wartość miernika ukształtowała się w 2022 r. na poziomie 1.578 zł i była nieco niższa od wysokości przewidzianej w WPFP na lata 2022-2025 – tj. kwoty 1.609 zł. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 13.4.W Wspieranie rodziny;
- Wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, świadczenie "Dobry Start" oraz rodzinny kapitał opiekuńczy w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia (w zł) – w 2022 r. osiągnięto wartość 6.456 zł, wobec wartości planowanej 6.484 zł. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 13.4.W Wspieranie rodziny);
- Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym – relacja ta uzyskana została w 2022 r. na poziomie 0,73 wobec planowanej wartości na poziomie 0,70. Wartość wykonana miernika różni się od planowanej z uwagi na fakt, iż na etapie prognozowania nieznacznie nie doszacowano liczbę osób ubezpieczonych (o 1,5%) oraz przeszacowano liczbę osób w wieku produkcyjnym (o 3%).

Zadanie 13.1.W Pomoc i integracja społeczna

ZADANIE PRIORYTETOWE

Państwo finansowało realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz udzielało finansowego wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego oraz innym podmiotom uprawnionym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielającym wsparcia osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności osobom samotnym w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – w tym m.in. zapewniło realizację programów opracowywanych w ramach Funduszu Solidarnościowego oraz wsparcie finansowe ze środków tego Funduszu. Finansowano działania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, działania na rzecz aktywności społecznej osób starszych, czy działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi (utrzymanie i rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla tych osób w ich miejscu zamieszkania). Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych ma istotny wpływ na proces włączenia społecznego tej grupy, zaś włączenie społeczne skutkuje wzrostem aktywizacji zawodowej i zapobiega wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i pozostawaniu w sferze ubóstwa. Ponadto, realizowano program pomocy państwa w zakresie dożywiania (zapewnienie posiłku w szkole i w domu), a także program mający na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie. Wsparciem objęto podmioty uprawnione działające na rzecz przeciwdziałania bezdomności. Jednocześnie, dążono do zapewnienia osobom i rodzinom

korzystającym z pomocy społecznej fachowej obsługi i dobrej jakości usług, tj. zgodnie z odpowiednim standardem.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, Fundusz Dostępności oraz Fundusz Solidarnościowy.

Celami określonymi dla zadania były:

- Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych;
- Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych;
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.020.147	75.064	10.184.892	220.389

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób korzystających z pomocy niepieniężnej do ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	44	46

Komentarz:

Miernik obrazuje stopień wykorzystania innych niż świadczenia pieniężne instrumentów służących przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin. Ważnym czynnikiem realizacji zadania jest rozwój dobrej jakości usług (w zakresie świadczeń niepieniężnych).

Wartość wykonania miernika w 2022 r. ustalona została w oparciu o dane z rocznego sprawozdania MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach.

Z danych statystycznych wynika, że w 2022 roku nastąpił wzrost wartości wykonania miernika w stosunku do wartości planu po zmianach, z poziomu 44% do 46%, co może mieć m.in. związek ze zmianami obserwowanymi w strukturze form pomocy udzielanej osobom najbardziej potrzebującym, w tym z rozszerzeniem oferty wsparcia w formie świadczeń niepieniężnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Stosunek liczby osób korzystających z zajęć aktywizujących społecznie do ogólnej liczby osób starszych (osoby 60+) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	ok. 1 (ok. 76 tys. os.)	ok. 2 (ok. 150 tys. os.)
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik wskazujący na stosunek liczby osób/seniorów – beneficjentów ostatecznych Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 oraz Programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 do ogólnej liczby osób starszych (60+) w Polsce pozwala na monitorowanie rezultatów realizacji i wydatkowania środków finansowych na te programy.</p> <p>Osiągnięta wartość wynika z faktu, iż działaniami dofinansowanymi w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 objęto większą, w stosunku do planowanej, liczbę seniorów.</p> <p>Opis zadań wykonanych w zakresie tego Programu został przedstawiony w rozdziale 5.5 Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.</p> <p>Ostateczne dane będą dostępne w sprawozdaniu z realizacji edycji 2022 programów - do końca września 2023 r. Podstawą prawną są treści programów rządowych (program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 oraz Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025), przyjętych uchwałami Rady Ministrów.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym w gospodarstwach domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	6,5	6,7 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych ma istotny wpływ na proces włączenia społecznego tych osób, zaś włączenie społeczne skutkuje wzrostem aktywizacji zawodowej i zapobiega wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i pozostawaniu w stanie ubóstwa.</p> <p>Miernik ten jest właściwy do określenia skali ubóstwa skrajnego gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną, co przekłada się na poziom wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych. Zgodnie z definicją wskaźnik odnosi się do odsetka osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej minimum egzystencji, z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną.</p> <p>Uwarunkowaniami realizacji zadania i tym samym poziomu wykonania miernika były w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poziom rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, – realizacja w ramach PFRON zadań na rzecz aktywacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym m.in. programów aktywizujących osoby niepełnosprawne oraz zadań zleczanych, – budżet gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną, 		

- ochrona socjalna dla gospodarstw domowych np. kontynuacja wypłacania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- sytuacja epidemiczna w kraju związana z COVID-19.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za rok 2021. Wartość wskaźnika na 2022 rok będzie dostępna w II połowie 2023 roku (w publikacji GUS "Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2022 r." publikowanej w czerwcu 2023 r.).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

- 1) **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 2.535,53 mln zł;
- 2) **Fundusz Dostępności**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 57,24 mln zł;
- 3) **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4.435,94 mln zł.

Zadanie 13.2. Świadczenia społeczne

W ramach zadania wykonywano czynności polegające na wypłacie świadczeń w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego (emerytur, rent i zasiłków), z ubezpieczenia społecznego rolników, z zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, uposażeń dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku. Sprawowany był również nadzór nad systemem ubezpieczeń społecznych, a także prowadzone były prace związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Prokuraturę Krajową, Sąd Najwyższy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Trybunał Konstytucyjny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Naczelny Sąd Administracyjny, Fundusz Administracyjny, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Emerytur Pomostowych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	121.695.948	0	117.566.424	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	0,70	0,73
Komentarz: <p>Liczba ubezpieczonych w systemie powszechnym jest informacją charakteryzującą podstawowy aspekt ubezpieczeń społecznych. Określa ona podstawową kwestię dotyczącą ubezpieczeń społecznych, a mianowicie zakres objętych nim osób w relacji do całej populacji w wieku produkcyjnym. Miernik prezentuje jednocześnie wskaźnik obciążenia demograficznego, silnie determinujący sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.</p> <p>W przypadku tego miernika na osiągniętą wartość miernika w 2022 r. wpływ mają przede wszystkim czynniki demograficzne oraz ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza.</p>		

Liczba osób, która skorzystała ze wsparcia w ramach Funduszu Solidarnościowego

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	ok. 9.730 tys.	ok. 17.869 tys.
Komentarz: <p>Zadanie dotyczy finansowania z Funduszu Solidarnościowego: dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, o którym mowa w ustawie z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów, renty socjalnej i zasiłku pogrzebowego, o których mowa, o których mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej.</p> <p>Wartość wykonania miernika została ustalona na podstawie danych przekazanych przez ZUS oraz KRUS. Dane dotyczą liczby osób, która skorzystała ze wsparcia w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none">– dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów,– rent socjalnych i zasiłków pogrzebowych przy rentach socjalnych,– kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów ("14"). <p>Wyższe w stosunku do planowego wykonanie miernika wynika z faktu, iż na etapie planowania miernika nie uwzględniono w szacunkach beneficjentów dodatkowego świadczenia – tzw. "14".</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 27.823,67 mln zł;
2. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 19.542,17 mln zł;
3. **Funduszu Prewencji i Rehabilitacji**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 55,09 mln zł;

4. **Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 308.107,49 mln zł;
5. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 793,58 mln zł;
6. **Fundusz Emerytur Pomostowych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.814,59 mln zł.

Zadanie 13.3.W Sprawy kombatantów, osób represjonowanych, działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych

Realizacja zadania umożliwiała zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki, w szczególności poprzez wypłatę świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy o kombatantach, a także przez udzielanie doraźnej bądź okresowej pomocy pieniężnej kombatantom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. W ramach zadania organizowano również uroczystości upamiętniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP. Rozpatrywane były również wnioski o przyznanie orderów, odznaczeń państwowych i resortowych oraz podejmowano decyzje o mianowaniu na wyższe stopnie wojskowe. Realizowane były także działania wynikające z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, na podstawie której nadawany jest status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych w drodze decyzji administracyjnej oraz przyznawano i wypłacano świadczenia i pomoc pieniężną dla osób uprawnionych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie kombatantom, osobom represjonowanym, działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym z powodów politycznych należytej pomocy i opieki.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	157.130	0	185.401	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma liczby osób pobierających dodatek kombatancki i liczby osób pobierających świadczenia pieniężne mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych (w tys.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	73,3	60,4

Komentarz:

Miernik odzwierciedla wielkość grupy osób uprawnionych do tego typu świadczeń. Na wartość miernika w 2022 r. w znacznym stopniu wpływały:

- sytuacja demograficzna w populacji kombatanatów i osób mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych,
- dynamika przyznawania nowych świadczeń pieniężnych osobom mającym status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.

Zadanie 13.4.W Wspieranie rodziny

ZADANIE PRIORYTETOWE

Polityka rodzinna jest priorytetem w kontekście wyzwań demograficznych stojących przed Polską. Główne zamierzenia tej polityki to: stworzenie polskim rodzinom warunków zachęcających do podejmowania decyzji o rodzicielstwie oraz ograniczenie ubóstwa rodzin wychowujących dzieci. Polityka rodzinna ukierunkowana na ograniczenie ubóstwa i przeciwdziałanie pogłębiającej się zapaści demograficznej to przede wszystkim inwestycja w przyszłość. Dobrze prowadzona przyczynia się do budowania kapitału ludzkiego i pełniejszego wykorzystania potencjału społeczeństwa. W ramach zadania ze środków publicznych wypłacane były świadczenia mające na celu wsparcie rodzin posiadających dzieci, jak również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane w zastępstwie alimentów. Rozwijany był system wsparcia rodzin w zakresie funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej poprzez tworzenie zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3. W ramach zadania realizowany był program dla rodzin wielodzietnych, którego celem było nie tylko bezpośrednie wsparcie rodzin, ale również promowanie modelu rodziny wielodzietnej. Wsparcie państwa dotyczyło także kobiet w ciąży. Prowadzona była profilaktyka i doskonalone były metody pracy z rodziną, upowszechniano rodzinne formy pieczy zastępczej nad dzieckiem, jak również dążono do poprawy standardów w istniejących placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które udzielają pomocy dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Prowadzone były również działania mające na celu wykonywanie zadań z zakresu przysposobienia krajowego, jak i międzynarodowego poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej, opiekuńczej i edukacyjnej;**
- **Promocja rodziny.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.518.773	0	30.759.760	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia (w zł)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1.600	1.578

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności realizowanej przez państwo w zakresie wsparcia rodzin – nie tylko w wymiarze socjalnym, ale również opiekuńczym i wychowawczym. Wartość miernika wskazuje na wysokość jednostkowego wsparcia (finansowego oraz w formie usług), kierowanego do rodzin z dziećmi na utrzymaniu, które ma na celu pomoc w realizacji najważniejszych funkcji rodziny.

Wartość miernika wynika z uwzględniania wydatków, m.in. na: Program „Małuch” i na dofinansowanie kosztów bieżących funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wydatków na składki za nianie, wydatków na resortowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydatków na ośrodki adopcyjne, na realizację jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł na podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wydatków na pobyt dzieci cudzoziemskich w pieczy zastępczej.

Na ogólne efekty realizacji zadania oddziaływały:

- wzrost dochodów rodzin z dziećmi, wzrost minimalnego wynagrodzenia wpłynęły na zmniejszenie liczby rodzin objętych świadczeniami uzależnionymi od kryterium dochodowego,
- mniejsza niż szacowano liczba świadczeniobiorców świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynikająca m.in. ze wzrostu dochodów rodzin z dziećmi,
- mniejsze niż szacowano wydatki na nowe wsparcie w formie dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, świadczenie "Dobry Start" oraz rodzinny kapitał opiekuńczy w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia (w zł)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	6.464	6.456

Komentarz:

Wartość miernika wskazuje na wysokość jednostkowego wsparcia finansowego kierowanego do rodzin z dziećmi na utrzymaniu w wieku do 18 roku życia, które ma na celu pomoc w wychowywaniu dzieci. Wartości miernika wynikają z uwzględnienia wydatków na świadczenia

wychowawcze, świadczenia "Dobry start" oraz rodzinny kapitał opiekuńczy w przeliczeniu na osobę w wieku do 18 roku życia (źródłem danych jest GUS).

Wykonanie jest nieznacznie niższe od planowanego i wynika z większej od przyjętej na etapie planu liczby osób w wieku do 18 roku życia.

Liczba zrealizowanych/przeprowadzonych działań promocyjnych mających na celu promocję rodziny

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	2	2
Komentarz: Wskaźnik zdefiniowany jest jako liczba działań inicjowanych na rzecz promocji rodziny. Podejmowane działania oddziałują bezpośrednio, bądź pośrednio na opinię społeczną, podnosząc świadomość w tym zakresie. Miernik zostały w pełni zrealizowany a jego realizacja dotyczyła następujących przedsięwzięć: <ul style="list-style-type: none">- ogłoszono III Otwarty konkurs ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2022,- przyjęta została (w IV kwartale 2022 r.) „Strategia Demograficzna 2040”. W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.		

Zadanie 13.5. Ekonomia społeczna i solidarna

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wzmocnienia sektora ekonomii społecznej i solidarnej (w szczególności w zakresie aktywizacji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapewniania obywatelom dostępu do efektywnych i wysokiej jakości usług społecznych), w tym poprzez wejście w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej wraz z rozporządzeniami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz aktualizację i realizację Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES), stanowiącego kluczowy dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, określający kompleksowe założenia polityki rządu w zakresie wspierania rozwoju ww. sektora. W ramach zadania sprawowany był również nadzór nad fundacjami oraz koordynacja współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze rodziny, pracy i zabezpieczenia społecznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zwiększenie udziału obywateli i organizacji pozarządowych w życiu publicznym;**
- **Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez instrumenty ekonomii społecznej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.5. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.910	2.268	3.428	3.106

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba organizacji pozarządowych w Polsce (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	148 tys.	132 tys.

Komentarz:

Miernik pozwala określić poziom zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej tworzy ramy ekonomii społecznej oraz podejmuje działania na rzecz jej rozwoju (w tym m.in. wdrażanie ustawy z dn. 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, aktualizację Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, nowelizację ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym), co wpływa na liczbę organizacji pozarządowych w Polsce.

Organizacje pozarządowe, jako podmioty ekonomii społecznej, poprzez działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego służą integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

Wartość miernika wykonana w 2022 r. ukształtowała się na poziomie niższym od zaplanowanego. Może to wynikać m.in. z następstw pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie, co może powodować zmniejszenie dynamiki powstawania organizacji pozarządowych w kolejnych latach, jednakże wartość miernika nadal świadczy o zapotrzebowaniu na działania organizacji pozarządowych oraz o gotowości do formalizowania działań w życiu publicznym.

Niższa niż zaplanowana wartość miernika wynika także z uporządkowania bazy organizacji i wykreślenia z niej podmiotów nieistniejących - a widniejących w przesyłanych do MRiPS danych z KRS.

Czynniki, które w 2022 r. miały wpływ na wartość osiągniętego miernika:

- realizacja programów i działań zawartych w Programie współpracy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2023,
- dostępność środków zwłaszcza europejskich oraz ze względu na większe doświadczenie skuteczniejsze ich pozyskiwanie przez organizacje pozarządowe,
- nadzór nad działalnością ok. 8.300 fundacji (prowadzona była analiza i ocena sprawozdań z działalności fundacji pod względem zgodności ich działania z przepisami prawa, statutem i celem w jakim zostały ustanowione pozwalają na identyfikację działalności niezgodnej z obowiązującym prawem),
- aktualizacja zapisów Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES), który jest dokumentem określającym kluczowe kierunki interwencji publicznej mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej,
- wdrażanie ustawy o ekonomii społecznej, dzięki czemu stworzone zostały ramy prawne sektora ekonomii społecznej.

Liczba miejsc pracy utworzonych przy wsparciu środków publicznych w podmiotach ekonomii społecznej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	3.100	2.764
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik koresponduje z celem przyporządkowanym do zadania, pozwala określić poziom skuteczności działań realizowanych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, mającej na celu w szczególności aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – mierzoną za pomocą liczby miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej przy wsparciu środków publicznych.</p> <p>Wartość planowana miernika stanowiła prognozę odnoszącą się do sumy przewidywanej liczby miejsc pracy jakie powstaną w ramach środków z EFS (w obecnej i kolejnej perspektywie finansowej) oraz prognozowanej liczby miejsc pracy jakie powstaną w poszczególnych latach ze środków Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w ramach dostępnych instrumentów wsparcia).</p> <p>Wiele zmiennych wpływało na osiągniętą w wartość miernika, nie wszystkie czynniki można było przewidzieć – należą do nich m.in. sytuacja gospodarcza panująca w Polsce. Ostateczna wartość miernika w dużej mierze zależała również od wydatkowania środków na poziomie beneficjentów Programów. Czynniki, które w 2022 r. miały wpływ na wartość miernika to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostępność środków zwłaszcza europejskich oraz większe doświadczenie, skuteczniejsze ich pozyskiwanie przez podmioty, – aktualizacja zapisów Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES), który jest dokumentem określającym kluczowe kierunki interwencji publicznej mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej, – wdrażanie ustawy o ekonomii społecznej, dzięki czemu stworzone zostały ramy prawne sektora ekonomii społecznej. <p>Niższa wartość wykonania miernika wynika z faktu, iż wsparcie udzielane było w zależności od potrzeb podmiotów ekonomii społecznej.</p>		

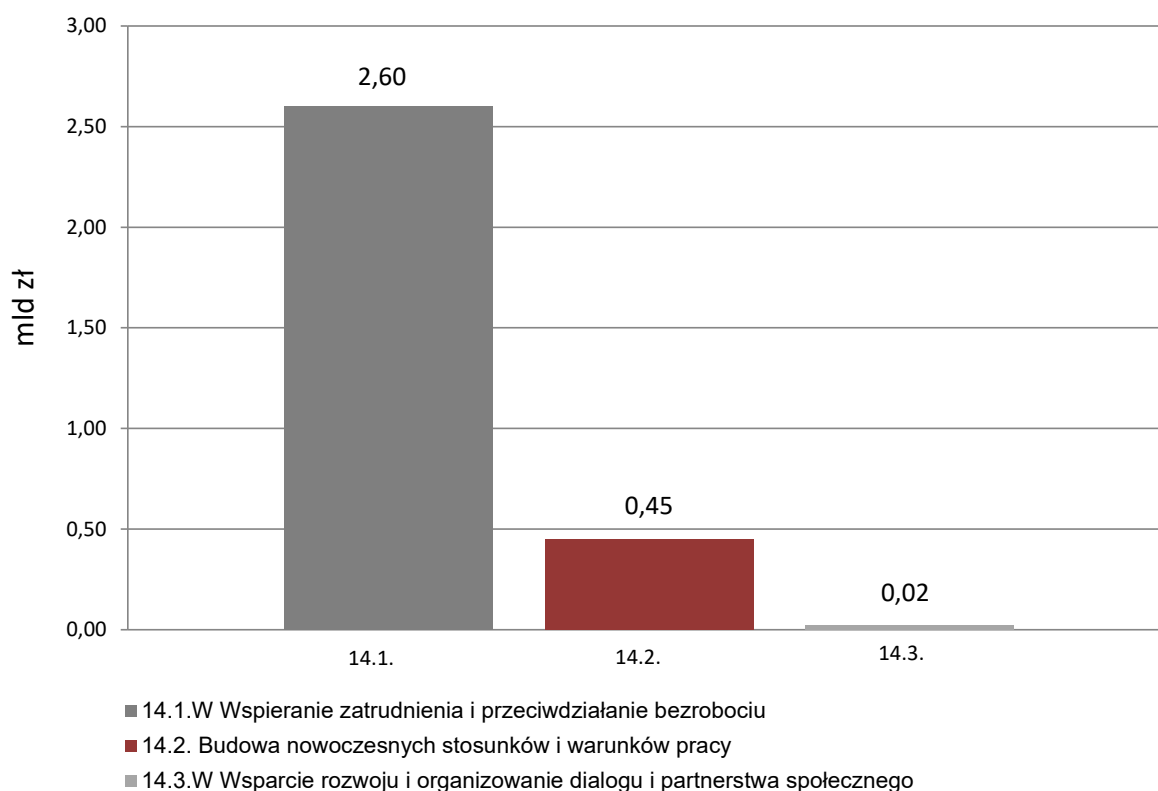
Funkcja 14.

Rynek pracy

Podstawowym zadaniem w ramach funkcji było wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu. Celem polityki państwa było zwiększanie aktywności zawodowej – dążenie (poprzez działalność instytucji rynku pracy) do pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej i zwiększenia mobilności, a także wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. W ramach funkcji stosowane były także instrumenty z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Państwo prowadziło również działalność na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rozwoju instytucji dialogu społecznego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 14. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.062.964 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 1.719.696 tys. zł.

Wykres 14: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, były **zwiększanie zatrudnienia oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 14. wykorzystano następujące mierniki:

- Wskaźnik zatrudnienia w wieku 20-64 lata (w %) – w 2022 r. ukształtował się na poziomie 76,7%, wobec 76,2% planowanych. Pozytywne odchylenie poziomu wykonania miernika od wartości planowanej wynika ze stabilnej sytuacji na polskim rynku pracy i konsekwentnej poprawy wskaźników w tym obszarze;
- Wskaźnik wypadkowości (liczba niemianowana) – w 2022 r. jego wartość wyniosła 4,66^{*)} wobec przewidywanego poziomu 6,54. Miernik pozwala na monitorowanie, w jakim stopniu zmienia się względna częstotliwość wypadków przy pracy.

^{*)}Wartość wstępna. Wartość ostateczna będzie dostępna wraz z opublikowaniem 30 listopada 2023 r. przez Główny Urząd Statystyczny raportu rocznego pn. „Wypadki przy pracy w 2022 roku”.

Zadanie 14.1.W Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie miało na celu m.in. zmniejszanie zjawiska bezrobocia. Było realizowane poprzez wspieranie i modernizację (koordynację i podnoszenie jakości funkcjonowania) publicznych służb zatrudnienia, a także zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru nad działalnością tych służb i przestrzeganiem standardów usług na rynku pracy. Wśród zadań o charakterze systemowym znajdowało się też m.in. tworzenie ram prawnych rynku pracy oraz opracowywanie regulacji prawnych w zakresie stosunków pracy, a także przygotowanie i realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ponadto, opracowywane i wdrażane były rozwiązania z zakresu zarządzania migracjami, które odpowiadały potrzebom rynku pracy. Udzielana była pomoc w powrocie na rynek pracy. W zakresie zadania ujęte zostało także finansowanie zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych. Powyższy zakres działań uzupełniła realizacja założeń dotyczących przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu wkraczającej na rynek pracy młodzieży. Szczególna aktywność państwa w tym obszarze zorientowana była na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Była ona realizowana poprzez instrumenty wsparcia z zakresu rehabilitacji zawodowej, przeciwdziałania bezrobociu osób niepełnosprawnych i wspierania ich zatrudnienia.

W 2022 roku, ze względu na agresję Rosji na Ukrainę, do zakresu Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia Zielona Linia dołączono obsługę uchodźców z Ukrainy, którą realizowano poprzez wielokanałową obsługę w języku ukraińskim oraz polskim.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów, **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** oraz Fundusz Pracy.

Celami określonym dla zadania były:

- **Zapewnienie wsparcia osobom bezrobotnym w powrocie na rynek pracy;**
- **Przygotowanie młodzieży do aktywnego i skutecznego poruszania się po rynku pracy;**
- **Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	847.187	2.129.449	876.633	1.719.696

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób objętych aktywnymi programami rynku pracy (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	466.666	293.288

Komentarz:

Na wartość docelową miernika składa się szereg parametrów: bieżąca sytuacja na rynku pracy (w tym m.in. skutki pandemii), wysokość środków przeznaczona na aktywne programy rynku pracy. Znaczący wpływ ma także średni koszt aktywizacji jednej osoby, skala bezrobocia oraz struktura bezrobocia, udział długotrwale bezrobotnych w strukturze bezrobotnych (i tym samym wyższy koszt ich aktywizacji) oraz dostępność ofert pracy.

Podstawowym dokumentem programowym, w oparciu o który prowadzona była polityka na rzecz zatrudnienia był Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022 (KPDZ). Przewidziano m.in. kontynuację działań na rzecz zatrudnienia osób młodych poprzez realizację:

- nowej edycji Gwarancji dla młodzieży, zgodnie ze zaktualizowanym Planem realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce,
- nowych rozwiązań instytucjonalnych i prawnych w zakresie form wsparcia, w ramach pakietu ustaw modernizujących rynek pracy (m.in. ustanowienie funkcji doradcy ds. zatrudnienia osób młodych, stworzenie punktów obsługi osób młodych, ocena kompetencji cyfrowych osób młodych i ich uzupełnienie).

Planowana wartość miernika określona została na podstawie szacowanej kwoty FP przeznaczonej na aktywizację w 2022 r.

Liczba aktywizowanych bezrobotnych w dużej mierze zależy od sytuacji na rynku pracy, w tym m.in. od dostępności ofert pracy, jak również liczby zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych. Na koniec 2022 r. w rejestrach bezrobotnych zarejestrowanych było 812,3 tys. osób, czyli w skali roku było to o 82,9 tys. osób (9,3%) mniej niż rok wcześniej (była to najniższa liczba bezrobotnych notowana w końcu roku na przestrzeni ostatnich 33 lat). W 2022 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 1,2 mln ofert pracy, czyli o prawie 12% mniej niż w 2021 r. Dobra sytuacja na rynku pracy, stosunkowo duża dostępność ofert pracy, ale też występujący u części bezrobotnych brak chęci do uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy, czy też podejmowania zatrudnienia przez część bezrobotnych (rejestracja w celu zapewnienia ubezpieczenia zdrowotnego) obok faktycznej wysokości dostępnych środków oraz decyzji starostów o wyborze form aktywizacji miały wpływ na mniejszą niż zakładano liczbę zaktywizowanych bezrobotnych. W 2022 r. powiatowe urzędy pracy wydatkowały na aktywizację bezrobotnych 3,5 mld zł – średni koszt aktywizacji wyniósł prawie 12 tys. zł, czyli był o ok. 1/3 wyższy niż zakładano w momencie planowania miernika.

Liczba osób w wieku 15-25 lat objętych formami wsparcia, w ramach rozwoju zawodowego, oferowanymi przez OHP (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	45.000	67.815

Komentarz:

Głównym zadaniem działalności jednostek OHP na rzecz rozwoju zawodowego osób w wieku 15-25 lat jest dostarczenie kompleksowego wsparcia w zakresie funkcjonowania na rynku pracy (zaplanowanie kariery zawodowej, uzyskanie zatrudnienia, uzupełnienie kwalifikacji zawodowych) oraz zapobieganie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu wśród młodzieży.

Wsparcie w ramach rozwoju zawodowego zapewniono 67.815 osobom, co stanowi 150,7% planu określonego na 2022 r. Wykonanie miernika wynika z faktu, że działania OHP w zakresie usług rozwoju zawodowego są stale dostosowywane do aktualnych potrzeb młodzieży oraz bieżących możliwości organizacyjnych. Po sytuacji epidemicznej, która wymusiła zmiany formy świadczenia usług oraz wpłynęła na zwiększenie zainteresowania młodzieży usługami rozwoju zawodowego oferowanymi przez OHP, w 2022 roku nadal utrzymywało się wysokie zainteresowanie ofertą OHP szczególnie dotyczącą wsparcia w wyborze szkoły i zawodu, umiejętności poszukiwania pracy oraz podniesienia swoich kwalifikacji na rynku pracy.

W ramach realizacji zadania w 2022 r. uzyskano także takie rezultaty, jak:

- działalność Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia "Zielona Linia" zanotowała wzrost liczby obsługiwanych spraw m.in. z uwagi na obsługę uchodźców z Ukrainy, którzy po wybuchu wojny szukali pomocy dotyczącej zatrudnienia, zakwaterowania oraz informacji o możliwościach przebywania w Polsce. Jednocześnie wpływ na ten wzrost miała obsługa pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z Ukrainy,
- zatrudnienie za pośrednictwem OHP podjęło 14.637 młodych ludzi (plan roczny wykonano w 73,2%, natomiast w porównaniu do roku 2021 odnotowano wzrost o 25 %),
- wsparcie w ramach usług poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych zapewniono 59.658 młodzieży. Plan wykonano w 133%.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	32,8	32,5*)

Komentarz:

Miernik odnosi się do udziału pracujących osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w populacji osób niepełnosprawnych w tym wieku. Miernik obrazuje zmiany w zakresie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym.

Zadanie było realizowane ze środków budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonych na zadania realizowane na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym m.in. na dystrybucję środków dla jst, programy aktywizujące osoby niepełnosprawne, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zadania zlecane.

Głównymi czynnikami, które w 2022 r. wpłynęły na wykonanie wartości miernika były m.in:

- poziom rozwoju społeczno-gospodarczego kraju,
- oferty pracy kierowane dla osób niepełnosprawnych,
- wysokość płacy minimalnej,
- ograniczenia w kontaktach i inne restrykcje związane ze stanem epidemicznym w kraju.

Wskaźnik zatrudnienia danej grupy ludności, wyróżnianej ze względu na wiek, określoną kategorię lub rodzaj zbiorowości, to udział osób pracujących w tej grupie (zgodnie z metodologią Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. realizowanego przez GUS), do ogółu ludności w tej grupie. Należy jednak zwrócić uwagę na zmianę definicji w BAEL od I kwartału 2021 r. – pytania o aktywność w badaniu dotyczą osób w wieku 15-89 lat (osoby niepełnosprawne w wieku 16-89 lat), zmieniła się definicja osoby pracującej, co rzutuje ostatecznie na liczbę osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo oraz na wskaźniki. Zgodnie z informacjami GUS, dane od I kwartału 2021 r. są nieporównywalne z wcześniejszymi szeregami czasowymi.

*) Miernik pochodzi z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowanego co kwartał przez Główny Urząd Statystyczny. Wykonanie podano na podstawie danych według stanu na III kwartał 2022 roku. Ostateczne dane za 2022 rok dostępne będą w II kwartale 2023 roku.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pracy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 14.933,15 mln zł;
2. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4.101,03 mln zł.

Zadanie 14.2. Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy

Realizacja tego zadania dotyczyła głównie tych działań państwa, które poprawiały bezpieczeństwo i warunki pracy oraz umożliwiały ochronę praw pracowniczych. W szczególności działania te polegały na dostosowywaniu regulacji i instytucji rynku pracy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, na poprawie bezpieczeństwa i warunków pracy, a także na działalności legislacyjnej w zakresie stosunków pracy, w tym wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych i zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Prowadzone były także działania z zakresu równego statusu kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Ponadto, realizacja zadania umożliwiała ochronę i zaspokojenie podstawowych roszczeń pracowniczych w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności oraz ochronę praw innych osób wykonujących pracę. Zadanie obejmowało również działalność nadzorczą-kontrolną realizowaną przez Państwową Inspekcję Pracy, której celem było doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do stanu zgodnego z przepisami prawa pracy oraz działalność informacyjno-promocyjną, w tym programy prewencyjne i kampanie informacyjne adresowane do osób oraz podmiotów zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i warunków pracy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Państwową Inspekcję Pracy**, oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zabezpieczenie wypłaty świadczeń pracowniczych;**
- **Przeciwdziałanie nierównościami społeczno-ekonomicznym kobiet i mężczyzn;**

- Doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 14.2.** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	449.399	0	450.365	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób, którym wypłacono świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	15.265	4.400

Komentarz:

Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) jest ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawców z powodu ich niewypłacalności.

Wszystkie wnioski złożone do WUP poprawne pod względem formalnym oraz spełniające przesłanki wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r., o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy zostały objęte wypłatą świadczeń. Niższe wykonanie miernika wynika z mniejszej liczby złożonych wniosków i wykazów o wypłatę świadczeń do Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Liczba unikalnych użytkowników korzystających z aplikacji "Równość płac"

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	15.000	1.368

Komentarz:

Miernik zdefiniowany jest jako liczba unikalnych użytkowników, którzy ściągnęli aplikację „Równość płac”. Aplikacja jest narzędziem CSR (Corporate Social Responsibility), które umożliwia pracodawcom zbadanie poziomu luki płacowej w przedsiębiorstwie.

Miernik dotyczy aktualizacji, w ramach projektu „Dobry klimat dla miejsc pracy dobrej jakości”, aplikacji pozwalającej na mierzenie nierówności płacowych i rozwoju tego narzędzia. Duża rozbieżność między wartością planowaną, a osiągniętą wynika z tego, iż ich szacowanie, ze względu na brak danych dotyczących lat ubiegłych, było utrudnione (oparto się na aktywności użytkowników w podobnych aplikacjach).

**Odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu (decyzji administracyjnej)
w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy (w %)**

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	59,00	59,31
Komentarz: <p>Realizacja tego zadania związana była z działaniami Państwowej Inspekcji Pracy (PIP), które poprawiały poziom przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy w skontrolowanych zakładach. Stan przestrzegania tych przepisów obrazuje miernik zadania budżetowego - odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu (decyzji administracyjnej) w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy.</p> <p>Wykonanie miernika w 2022 r. jest nieco wyższe w porównaniu do lat poprzednich (wartość miernika w roku 2022 wyniosła 59,31% wobec 55,9% w roku 2021). Wynika to z przyjętej strategii (opisanej w „Programie działania PIP na lata 2022-2024”), która działania kontrolo-nadzorcze inspekcji pracy w większym stopniu koncentruje na kwestiach bezpieczeństwa i higieny pracy (nieprawidłowości z tego zakresu regulowane są decyzjami administracyjnymi).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 211,16 mln zł.

Zadanie 14.3.W Wsparcie rozwoju i organizowanie dialogu i partnerstwa społecznego

Realizacja zadania prowadzona była poprzez wsparcie dialogu i partnerstwa społecznego, w szczególności związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także pomocy w zakresie rozwiązywania sporów zbiorowych, mediacji oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Zadanie ukierunkowane było na rozwój i promocję dialogu społecznego w różnych formach, jako jednego z najbardziej efektywnych modeli tworzenia polityk publicznych państwa, polegającego na szerokiej partycypacji społecznej. Dialog społeczny umożliwiał większą, społeczną akceptację rozwiązań, a tym samym większą stabilność stanowionego prawa. W ramach tego zadania kształtowane były również formy rozwiązań w zakresie zbiorowego prawa pracy oraz prowadzona była lista mediatorów i monitoring konfliktów społecznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie roli dialogu i partnerstwa społecznego w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	13.725	76	16.270	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba podmiotów administracji publicznej i spoza niej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, z którymi utrzymywana jest współpraca w obszarze rozwoju dialogu i partnerstwa społecznego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	410	521

Komentarz:

Współpraca wspierająca rolę dialogu społecznego pozwalała kształtować sytuację społeczno-gospodarczą w wielu aspektach, m.in. wpływała na: stosunki pracy poprzez wypracowywanie rozwiązań z zakresu prawa pracy i rynku pracy, na kształtowanie właściwych relacji na linii pracodawca – pracownik (porozumienia, rady pracownicze i rozwiązywanie konfliktów), jak też na zachowanie pokoju społecznego w przypadkach konfliktowych i kryzysowych.

Pomiar rezultatów zadania odnosi się do liczby organizacji i podmiotów administracji publicznej, z którymi MRIPS współpracuje w ramach prowadzenia dialogu społecznego. Dialog społeczny może być efektywny i skuteczny, jeśli jest prowadzony z udziałem jak największej liczby podmiotów, w tym przypadku, liczba nie jest jedynie ilościowym odzwierciedleniem wykonania zadania, ale wskazuje również na jego jakość.

W ramach realizacji zadania odbywała się promocja dialogu społecznego (działania informacyjne, publikacja informatorów). Zadania te zostały wykonane zgodnie z założeniami, m.in. dzięki współpracy z właściwymi podmiotami i uczestnikami działań. Na posiedzeniach plenarnych Rady Dialogu Społecznego, Prezydium Rady oraz Zespołów Problemowych Rady prowadzony był dialog w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych. Rada brała udział w pracach nad projektem ustawy budżetowej poprzez możliwość:

- opiniowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie wybranych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu budżetu państwa na kolejny rok,
- przedstawienia propozycji wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organizowano też posiedzenia Trójstronnych Zespołów Branżowych, których celem było wypracowanie kierunków rozwiązań społeczno-gospodarczych w branżach i sektorach polskiej gospodarki, szczególnie objętych planami restrukturyzacyjnymi i innowacyjnymi.

Zwiększona liczba podmiotów, których dotyczy wartość miernika, wynikała w 2022 r. z bardziej intensywnego i szerszego zainteresowania sytuacją na rynku pracy w związku z dynamicznymi zmianami w obszarze społeczno-gospodarczym, a będącymi następstwem m.in. wojny w Ukrainie, rosnącymi cenami węgla oraz energii oraz wysoką inflacją. Zwiększeniu uległa również liczba wniosków o wskazanie mediatora.

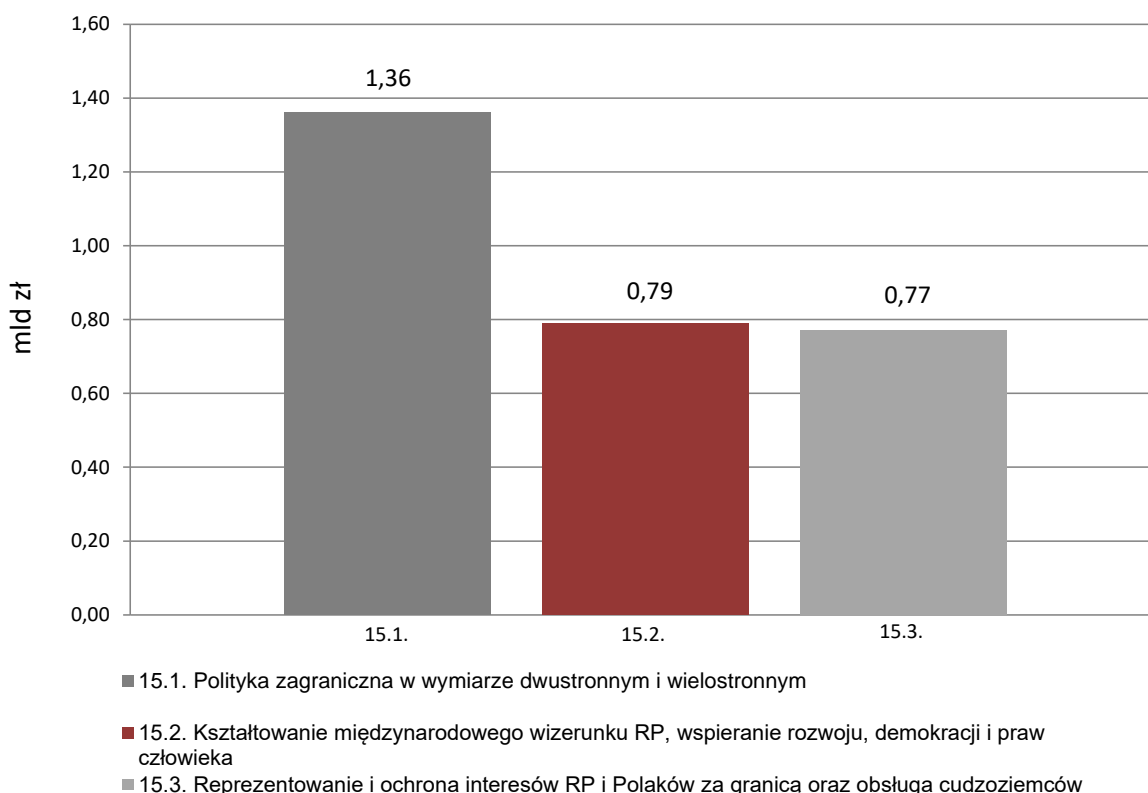
Funkcja 15.

Polityka zagraniczna

Funkcja obejmowała relacje Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami oraz aktywność w ramach organizacji międzynarodowych. Działalność w tym obszarze miała na celu identyfikację oraz ochronę interesów Polski w środowisku międzynarodowym. Priorytetem polskiej polityki zagranicznej było zapewnienie Rzeczypospolitej Polskiej bezpieczeństwa, możliwości wszechstronnego rozwoju oraz umacnianie znaczenia Polski w wymiarze międzynarodowym w funkcjonujących formatach. Funkcja obejmowała koordynację aktywności zagranicznej państwa, reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w stosunkach międzynarodowych oraz ochronę polskich obywateli i osób prawnych za granicą. Istotne znaczenie miały działania na rzecz wzmocnienia pozycji i kształtowania pozytywnego wizerunku Polski m.in. poprzez promocję kultury i dziedzictwa narodowego za granicą, promocję polskich kandydatów na ważne stanowiska w międzynarodowych instytucjach, współpracę ze środowiskami polonijnymi oraz działania na rzecz rozwoju demokracji i ochrony oraz promocji praw człowieka na świecie, a także udział Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowej współpracy rozwojowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 15. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.918.679 tys. zł.**

Wykres 15: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, były **wzmocnienie wizerunku Polski na arenie międzynarodowej w obszarach priorytetowych z zakresu dyplomacji publicznej i kulturalnej oraz dyplomacja w służbie RP.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 15. wykorzystano następujące mierniki:

- Ocena wizerunku Polski w mediach zagranicznych (ocena w skali: zdecydowanie negatywny, raczej negatywny, neutralny, raczej pozytywny, zdecydowanie pozytywny) – uzyskano w 2022 r. wynik zgodny z planem określony, jako „neutralny”. Wartość miernika uwzględnia pozytywne relacje medialne powstałe w efekcie dyplomatycznej, konsularnej i promocyjnej aktywności polskich placówek zagranicznych, w tym także wystąpienia/wywiady przedstawicieli placówek w mediach.
W 2022 r. działania placówek zagranicznych przyczyniły się do publikacji ponad 5.912 pozytywnych relacji w mediach tradycyjnych i elektronicznych o Polsce i Polakach (liczba ta nie obejmuje wpisów w mediach społecznościowych). Największy wpływ na liczbę i charakter doniesień o Polsce miał wybuch wojny w Ukrainie. Doniesień o Polsce, głównie pozytywnych, było więcej niż zaplanowano z uwagi na reakcję Polski i Polaków na wojnę i powiązany z nią kryzys migracyjny. O Polsce jako o kraju przyfrontowym, udzielającym Ukrainie ogromnego wsparcia, będącym hubem pomocy militarnej i humanitarnej, pisano i mówiono dużo w większości krajów świata. Szczególnie w pierwszym półroczu 2022 r. i to głównie sytuacja za naszą wschodnią granicą oraz solidarność Polski i Polaków wobec Ukrainy i Ukraińców miały wpływ na wartość miernika, gdyż determinowały wiele działań polskiej dyplomacji po 24 lutego 2022 r., a te przekładały się na liczbę doniesień i ich nacechowanie;
- Ocena realizacji Założeń Polskiej Polityki Zagranicznej (ZPPZ) (ocena w skali: 5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - dostateczna, 2 - niedostateczna) – w 2022 r. została uzyskana wartość na zaplanowanym poziomie – dobrym.
Rok 2022 charakteryzował się wysoką dynamiką relacji międzynarodowych, w tym przede wszystkim pogorszeniem się sytuacji bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie Polski. Agresja Rosji na Ukrainę stała się głównym punktem odniesienia dla wszystkich działań podejmowanych przez polską dyplomację. Sukcesem resortu spraw zagranicznych w 2022 r., na który należy zwrócić szczególną uwagę, było skuteczne skoncentrowanie działań na rzecz wzmocnienia jedności i spójności Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz jego polityki odstraszania i obrony. Ponadto polska dyplomacja realizowała szereg ponadstandardowych zadań, elastycznie dostosowując się do bieżącej sytuacji stając się liderem regionalnym w organizowaniu i przekazywaniu pomocy walczącej Ukrainie.
Z uwagi na obiektywnie skomplikowaną sytuację międzynarodową należy uznać, że Założenia Polskiej Polityki Zagranicznej w 2022 r. zostały zrealizowane w zadowalającym stopniu.

Zadanie 15.1. Polityka zagraniczna w wymiarze dwustronnym i wielostronnym

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działalność państwa na rzecz realizacji interesów Polski w ramach dwustronnych i wielostronnych stosunków w wymiarze politycznym, bezpieczeństwa oraz gospodarczym. Było ono realizowane poprzez współdziałanie z innymi państwami, a także poprzez aktywność Polski na forum organizacji międzynarodowych, w szczególności Sojuszu Północnoatlantyckiego, kluczowego dla zagwarantowania bezpieczeństwa państwu polskiemu i jego obywatelom, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Organizacji Narodów Zjednoczonych i organizacji wyspecjalizowanych systemu Narodów Zjednoczonych, Rady Europy, Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, czy porozumień i inicjatyw regionalnych takich jak G20, czy Trójmorze, a także międzynarodowych instytucji finansowych (np. Europejski Bank Inwestycyjny, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Europejski Bank Obudowy i Rozwoju, Grupa Banku Światowego, Bank Rozwoju Rady Europy, Azjatycki Bank Inwestycji Infrastrukturalnych). Prowadzona była koordynacja działań administracji rządowej w zakresie polskiej polityki zagranicznej, zarówno w kontekście kształtowania kierunków jej rozwoju, jak też w odniesieniu do umów międzynarodowych i problematyki prawno-międzynarodowej. Istotnymi obszarami działalności ujętymi w ramach zadania były: kształtowanie i koordynacja polityki RP w Unii Europejskiej w odniesieniu do spraw członkostwa Polski w UE (w tym koordynacja udziału Polski w procesie decyzyjnym UE, udział Polski w posiedzeniach Rady Europejskiej, Rady UE, współpraca z instytucjami UE, obsługa prawna zadań wynikających z tego członkostwa), umacnianie bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej (w tym bezpieczeństwa politycznego i wojskowego, jak też ekonomicznego, energetycznego oraz ekologicznego, a także zagwarantowanie bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej). W zakresie zadania ujęto również działania związane ze wsparciem dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej, w tym również w kontekście dyplomacji ekonomicznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów** oraz **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Rozwój dwustronnych i wielostronnych stosunków politycznych i gospodarczych;**
- **Zapewnienie adekwatnej do celów polskiej polityki zagranicznej reprezentacji dyplomatycznej na świecie;**
- **Zapewnienie ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej na forum Unii Europejskiej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.1. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.234.043	0	1.358.988	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba konsultacji politycznych i przedsięwzięć ekonomicznych organizowanych przez MSZ (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	102	167
<p>Komentarz:</p> <p>Planowane wartości miernika dotyczą obszaru właściwego dla spraw zagranicznych i stanowią sumę konsultacji politycznych i ekonomicznych o charakterze dwustronnym i wielostronnym zrealizowanych na szczeblu Kierownictwa MSZ. Prognozy wartości miernika wynikały z planowanego kalendarza wizyt i spotkań członków Kierownictwa resortu. Działania realizowane w ramach zadania wynikały z członkostwa RP w UE, NATO, ONZ i innych organizacjach międzynarodowych, zostały określone m.in. poprzez „Założenia polityki zagranicznej na 2022 r.”.</p> <p>Zasadniczymi czynnikami warunkującymi realizację zadania były: koncentracja na sprostaniu wyzwaniom wynikającym z agresji Rosji przeciwko Ukrainie (min. zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego, w tym zapewnienie nieprzerwanych łańcuchów dostaw surowców i poszukiwanie ich nowych źródeł), a także budowa na rynkach zagranicznych wizerunku nowoczesnej polskiej gospodarki poprzez wspieranie ekspansji polskich eksporterów nowoczesnych technologii i bazujących na nich produktów.</p> <p>Wyższa wartość wykonania miernika wynika w głównej mierze z dużego zaangażowania Ministra Spraw Zagranicznych (jako Przewodniczącego OBWE) w ramach przewodnictwa Polski w OBWE w 2022, co wiązało się m.in. z koniecznością zintensyfikowania działań związanych z realizacją polskiego Przewodnictwa. Podyktowane to było m.in. uwarunkowaniami rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie oraz zaostrzającą się sytuacją międzynarodową, w tym także możliwością eskalacji konfliktów regionalnych w obszarze OBWE (m.in. konflikt azersko-ormiański), sytuacją w Mołdawii oraz w Azji Centralnej. Minister Spraw Zagranicznych jako Przewodniczący OBWE odwiedził większość krajów, które goszczą misje terenowe OBWE oraz był gospodarzem licznych wizyt zagranicznych oraz konferencji tematycznych, w tym Rady Ministerialnej OBWE w Łodzi.</p> <p>Wpływ na realizację miernika miała także wysoka aktywność i zaangażowanie MSZ na forum ONZ, uwzględniające przede wszystkim agresję Rosji na Ukrainę i jej następstwa polityczne, społeczne i gospodarcze (w tym kryzys bezpieczeństwa żywnościowego). MSZ reprezentowało interesy Polski i polski punkt widzenia podczas najważniejszych spotkań organów ONZ oraz agencji wyspecjalizowanych ONZ. Do najważniejszych przedsięwzięć podjętych w toku realizacji zadania należy zaliczyć m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywny udział w debatach Rady Bezpieczeństwa, Zgromadzenia Ogólnego ONZ (ZO ONZ) oraz spotkaniach innych organów ONZ i podnoszenie kwestii związanych m.in. z sytuacją bezpieczeństwa w Ukrainie, sytuacją uchodźców i osób wewnątrznie przesiedlonych, kobiet, dzieci i osób niepełnosprawnych, ofiar przemocy seksualnej w konflikcie; - zwalczanie dezinformacji oraz rosyjskiej propagandy m.in. poprzez organizację i udział w wydarzeniach nt. globalnych konsekwencji wojny, w tym nt. przyczyn kryzysu żywnościowego, wpływu wojny na ludność cywilną, w tym na dzieci, kobiety i osoby niepełnosprawne; - zorganizowanie z inicjatywy Polski, przy współpracy z Albanią i Ukrainą, nieformalnego spotkania Rady Bezpieczeństwa ONZ poświęconego problemowi niszczenia dziedzictwa kulturowego Ukrainy w wyniku rosyjskiej agresji; 		

- aktywny lobbying na rzecz rezolucji ZO ONZ i dokumentów innych organizacji mających na celu potępienie agresji oraz napiętnowanie wpływu jej wielowymiarowych konsekwencji na Ukrainę i jej społeczeństwo oraz resztę świata;
- zorganizowanie 33. sesji Regionalnej Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa dla Europy (ERC33) w dniach 10 – 13 maja 2022 r. w Łodzi, poświęconej zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego w Europie i Azji Środkowej;
- szereg inicjatyw MSZ na forach oenietowskich poświęconych promowaniu osiągnięć Polski w tematyce urbanizacyjnej, w tym informujących o Światowym Forum Miejskim (WUF11), które odbyło się w Katowicach w czerwcu 2022 r.

W ramach zadania uczestniczono w 77. sesji ZO ONZ (Nowy Jork, 19-23.09), a także w konferencjach międzynarodowych, m.in. w: Raisina Dialogue (25-27.04), Bled Strategic Forum (29-30.08), Warszawski Dialog na Rzecz Demokracji (6.10), Aspen Security Forum (7-8.12).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba przedstawicielstw dyplomatycznych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	104	105

Komentarz:

Miernik odzwierciedla liczbę przedstawicielstw dyplomatycznych RP w świecie (w tym: ambasady, stałe przedstawicielstwa). Głównymi uwarunkowaniami realizacji zadania są: sytuacja geopolityczna, dynamika współpracy z innymi krajami oraz na forum organizacji międzynarodowych, w tym NATO, Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie czy Rady Europy, zarówno w obszarze politycznym, gospodarczym i bezpieczeństwa, a także kwestie organizacyjne, w tym kadrowe, infrastrukturalne oraz stan relacji dwustronnych z państwem przyjmującym. Wykonanie zadania wpływa na skuteczność realizacji celów polskiej polityki zagranicznej w obszarze politycznym, bezpieczeństwa i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wykonanie miernika w 2022 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż założony w planie. Na sieć przedstawicielstw dyplomatycznych RP w świecie w roku 2022 składało się 96 ambasad oraz 9 stałych przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych. Na wynik miernika w 2022 r. wpływ miały w szczególności decyzje Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie utworzenia dwóch nowych placówek zagranicznych – Ambasad Rzeczypospolitej Polskiej w: Republice Sudanu z siedzibą w Chartumie i w Republice Rwandy z siedzibą w Kigali (przy czym pierwsza z nich uwzględniona została na etapie planowania wartości miernika).

Liczba konsultacji politycznych i ekonomicznych organizowanych przez KPRM dotyczących agendy UE na szczeblu ministra ds. UE (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	60	93

Komentarz:

Aktywne uczestnictwo w dyskusjach na forum UE ma kluczowe znaczenie dla ochrony interesów państwa polskiego i obywateli polskich w zakresie politycznym, gospodarczym i społecznym, a także dla zapewnienia adekwatnej pozycji Polski w Europie i na świecie.

Prognozowana liczba konsultacji wynikała z planowanego kalendarza wizyt i spotkań sekretarza stanu ds. europejskich w MSZ. Uwzględniono przy tym dane dotyczące realizacji tego typu wydarzeń w latach poprzednich.

Inwazja Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. wpłynęła na konieczność częstszych spotkań Ministra ds. UE, skutkiem tego liczba przeprowadzonych konsultacji politycznych i ekonomicznych przewyższyła zaplanowaną wartość.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 11,81 mln zł.

Zadanie 15.2. Kształtowanie międzynarodowego wizerunku RP, wspieranie rozwoju, demokracji i praw człowieka

W ramach zadania państwo realizowało inicjatywy związane z kształtowaniem pozytywnego wizerunku RP za granicą jako wiarygodnego partnera, m.in. poprzez działania dyplomacji w obszarze promocji gospodarki, kultury i nauki. Prowadziło działania na rzecz koordynacji aktywności ministerstw i instytucji im podległych w zakresie promocji kraju. Państwo angażowało się też na rzecz wspierania rozwoju demokracji, ochrony i promocji praw człowieka na świecie, a także w aktywny udział Polski w międzynarodowe wysiłki mające zapewnić zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy na świecie oraz w niesienie pomocy o charakterze humanitarnym. W celu budowania międzynarodowego dialogu, uzyskania zrozumienia i poparcia dla polskich interesów w wymiarze regionalnym i globalnym oraz wzmocnienia potencjału społeczeństwa obywatelskiego w kraju i za granicą realizowane były inicjatywy w zakresie upowszechniania wiedzy o Polsce oraz informowania o polityce zagranicznej naszego kraju.

Zadanie realizowane było przez: **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie udziału Polski w działaniach na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz umacniania demokracji i przestrzegania praw człowieka na świecie;**
- **Kształtowanie i umocnienie pozytywnego wizerunku Polski za granicą.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 15.2. w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	809.461	0	787.586	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz promujących demokrację i prawa człowieka (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	91	91
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik dotyczy oceny skuteczności działań MSZ, realizowanych we współpracy z partnerami w kraju i zagranicą w obszarze współpracy rozwojowej, promocji demokracji i praw człowieka.</p> <p>Postawą działań realizowanych w ramach zadania był „Plan współpracy rozwojowej w 2022 r.” (dalej – Plan), który został zaktualizowany ze względu na wyjątkową sytuację międzynarodową. W obliczu bezprecedensowego kryzysu migracyjnego i humanitarnego, jaki dotknął Ukrainę, zaatakowaną przez Rosję, a także mając na uwadze podejmowane przez Rząd RP nadzwyczajne działania pomocowe na rzecz Ukrainy i uchodźców z tego kraju, nadrzędnym celem stało się zabezpieczenie środków kierowanych na pomoc humanitarną oraz wsparcie organizacji pozarządowych i międzynarodowych, które tę pomoc świadczą. Zadania mające wpływ na wykonanie miernika były realizowane we współpracy z organami administracji centralnej, organizacjami pozarządowymi i samorządami oraz Krajową Szkołą Administracji Publicznej im. Lecha Kaczyńskiego, a także placówkami zagranicznymi.</p> <p>Ponadto, na wykonanie wartości miernika w 2022 r. wpływ miały m.in. takie czynniki, jak:</p> <ul style="list-style-type: none">- realizacja spotkań na forach prawnoczułowieczych w różnym formacie (hybrydowy, wyłączenie on-line, osobisty),- reagowanie <i>ad hoc</i> na dynamiczną sytuację międzynarodową (w tym agresja Rosji na Ukrainę oraz usunięcie/zawieszenie Rosji w organizacjach międzynarodowych),- realizacja zaplanowanych działań Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka w odniesieniu do praw człowieka i promocji demokracji, tj. przede wszystkim koordynacja kadencji Polski w Radzie Praw Człowieka ONZ w ostatnim roku jej kadencji (2020-2022). <p>Do najważniejszych przedsięwzięć podjętych w 2022 r., w toku realizacji zadania budżetowego należy zaliczyć m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">- koordynację i zapewnienie obsługi kadencji Polski w Radzie Praw Człowieka ONZ wraz z uwzględnieniem w niej polskich priorytetów,- przygotowanie merytoryczne i organizacyjne udziału delegacji RP w sesjach III Komitetu ZO ONZ oraz opracowywanie wystąpień narodowych,- inicjowanie działań w związku z pogarszaniem się sytuacji praw człowieka w Rosji i na Białorusi,- przygotowanie merytoryczne i organizacyjne 10. edycji konferencji „Warszawski Dialog na Rzecz Demokracji” (powrót po przerwie spowodowanej wybuchem pandemii),- promocję wolności religii lub przekonań, w tym szczególnie ochrony praw mniejszości religijnych. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej i rezerw celowych.</p>		

Liczba pozytywnych relacji medialnych o Polsce inspirowanych działaniami placówek zagranicznych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	nie mniej niż 4.500	5.912
Komentarz: <p>Miernik obrazuje liczbę pozytywnych komunikatów dotyczących naszego kraju odzwierciedlając tym samym efektywność i skuteczność działań w obszarze budowania i umacniania korzystnego wizerunku Polski za granicą. Wartość miernika uwzględnia pozytywne relacje medialne powstałe w efekcie dyplomatycznej, konsularnej i promocyjnej aktywności polskich placówek zagranicznych, w tym także wystąpienia/wywiady przedstawicieli placówek w mediach.</p> <p>Miernik dotyczy komunikacji tj. dziedzin, w której wyjątkowo trudno – szczególnie w czasach dominacji wielkich korporacji technologicznych – precyzyjnie zaplanować efekty działań. Wpływ na wykonanie miernika ma bardzo wiele czynników nieprzewidywalnych: kryzysy, kataklizmy, wojny i eskalacje konfliktów, nowe platformy i kanały komunikacji. Dodatkowo architektura i co za tym idzie uwarunkowania mediów społecznościowych stale się zmieniają (na dynamikę zmian znacząco wpłynęła m.in. pandemia COVID-19), co wymaga stałego dostosowywania się do tych zmian przez administrację publiczną.</p> <p>Wartość miernika osiągnięta na koniec 2022 r. była (co do zasady) wynikiową powyższych uwarunkowań, przy czym największy wpływ na liczbę i charakter doniesień o Polsce miał wybuch wojny w Ukrainie. O Polsce, jako o kraju przyfrontowym, udzielającym Ukrainie ogromnego wsparcia, będącym tzw. „hubem” pomocy militarnej i humanitarnej, pisano i mówiono dużo w większości krajów świata – szczególnie w pierwszym półroczu 2022 r. W konsekwencji, to głównie sytuacja za wschodnią granicą Polski miała wpływ na wartość miernika, determinowała bowiem wiele działań polskiej dyplomacji, a te przekładały się na liczbę doniesień i ich nacechowanie.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 6,58 mln zł.

Zadanie 15.3. Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców

Realizacja zadania służyła ochronie interesów obywateli polskich za granicą, obejmując jednocześnie sprawy związane z reprezentacją i ochroną interesów międzynarodowych RP i wzmacniając tym samym pozycję i pozytywny wizerunek Polski. Państwo zapewniało polskim obywatelom i osobom prawnym pomoc i obsługę konsularną za granicą. Realizowało również w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej czynności na rzecz cudzoziemców i zagranicznych osób prawnych. W ramach zadania zapewniano też reprezentację i ochronę interesów RP przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka oraz wspierano sprawne i terminowe wykonanie orzeczeń i decyzji tych instytucji. Ponadto, działalność dysponenta miała na celu utrzymanie więzi Polonii i Polaków za granicą z Rzeczpospolitą Polską poprzez działania o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, medialnym oraz w zakresie pomocy charytatywnej, a także ochronę praw

mniejszości polskich, wspieranie struktur organizacji polonijnych i pomoc w utrzymaniu wykorzystywanej przez nie infrastruktury.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych** oraz Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie reprezentacji RP w sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka obsługiwanych przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych;
- Zapewnienie dostępności usług konsularnych dla obywateli RP i cudzoziemców.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.3. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	633.472	0	772.105	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja liczby postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, w których Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych zapewnił reprezentację RP i w których podjęto działanie w imieniu Rządu RP, do liczby wszystkich postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, które leżą w kompetencji Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	100

Komentarz:

Miernik odzwierciedla zaangażowanie w reprezentowanie i zapewnienie ochrony interesów RP we wszystkich sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka.

Realizacja zadania umożliwiła skuteczną i efektywną reprezentację Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPC). Prowadzono działania upowszechniające standardy ETPC oraz koncentrowano się na wykonywaniu wyroków celem zapobiegania nowym naruszeniom. Wielkość miernika w 2022 r. została w pełni zrealizowana w odniesieniu do wielkości założonej w planie.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba urzędów konsularnych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	130	130
Komentarz: <p>Miernik dotyczy procesu tworzenia sieci polskich urzędów konsularnych w świecie. Realizacja zadania służyła zapewnieniu usług ukierunkowanych na ochronę interesów międzynarodowych RP i obywateli polskich podczas pobytu za granicą.</p> <p>W 2022 r. liczba funkcjonujących urzędów konsularnych pozostawała na poziomie przyjętym w planie (w tym roku nie było w planach utworzenia nowego urzędu konsularnego).</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

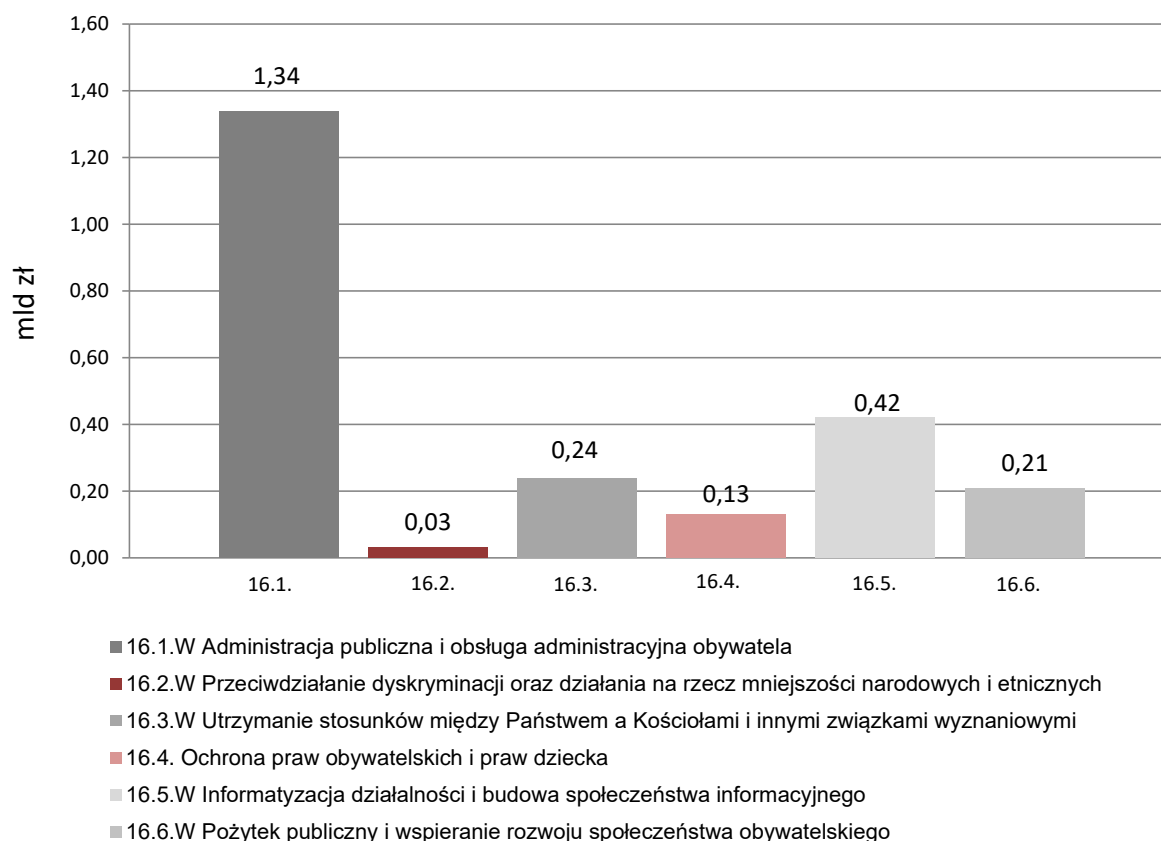
Funkcja 16.

Sprawy obywatelskie

Funkcja obejmowała obszar działalności państwa związany z organizacją urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych, obsługą administracyjną obywateli, ewidencją ludności, dowodami osobistymi i paszportami, rejestracją stanu cywilnego. W tym obszarze państwo realizowało przedsięwzięcia związane z informatyzacją działalności i budową społeczeństwa informacyjnego. Organy administracji publicznej dbały o zapewnienie ochrony przysługujących praw obywatelskich, praw dziecka oraz ochrony danych osobowych. Obszar ten obejmował również stosunki Państwa z Kościołem Katolickim, innymi kościołami i związkami wyznaniowymi oraz kwestie związane z zachowaniem i rozwojem tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 16. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.365.661 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 220.822 tys. zł.

Wykres 16: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, było **zapewnienie przysługujących praw obywatelskich przez organy administracji publicznej oraz poprawa obsługi administracyjnej obywatela.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 16. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w celu wysyłania wypełnionych formularzy (w %) – wartość planowana miernika na etapie WPFP na lata 2022-2025 wynosiła 40,9%, natomiast wykonanie 50,9%. Na pozytywną wartość miernika miały wpływ:
 - wysyłanie wypełnionych deklaracji podatkowych (28,9%),
 - złożenie wniosku o urzędowe dokumenty lub akty (6,1%),
 - złożenie wniosku o świadczenia lub uprawnienia (15,9%).

Za przedstawioną interpretacją przemawiają także takie czynniki, jak: stałe podnoszenie poziomu dostępności informacji i e-usług w ramach Portalu RP jako bramy do informacji i e-usług publicznych, stałe wspieranie obywateli w procesie korzystania z e-usług administracji poprzez infolinie funkcjonujące w systemie Informacja dla Obywatela oraz stale wzrastająca liczba użytkowników profilu zaufanego jako klucza do e-usług publicznych;

- Liczba skarg na bezczynność lub przewlekłość postępowań prowadzonych przez organy administracji publicznej, które są skierowane do sądów administracyjnych (w szt.) – w 2022 r. liczba skarg wyniosła 14.613 szt. wobec planowanych 14.000 szt. W znacznym zakresie wykonanie miernika jest niezależne od działań realizowanych przez MSWiA. Wskazany miernik ujmuje w swojej wartości sprawy prowadzone nie tylko przez organy administracji rządowej ale również przez inne organy np. przez jednostki samorządu terytorialnego, czego nie można uniknąć z uwagi na brak statystyk sądowych, które uwzględniałyby źródła pochodzenia skarg.

Zadanie 16.1.W Administracja publiczna i obsługa administracyjna obywatela

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało szeroki zakres spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego, działalnością wojewodów i zespolonej administracji rządowej. W ramach zadania realizowane były działania związane z działaniem administracji publicznej oraz przedsięwzięcia stanowiące o jakości usług świadczonych przez administrację na rzecz obywateli. W szczególności w ramach zadania realizowane były sprawy dotyczące m.in. ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego, zmiany imion i nazwisk, obywatelstwa polskiego, czy wydawania dowodów osobistych lub paszportów. Zapewniano funkcjonowanie centralnych systemów ewidencji państwowych. Prowadzone były też sprawy dotyczące obywatelstwa polskiego i repatriacji (w tym związanych z nabyciem obywatelstwa polskiego w trybie repatriacji oraz pomocy dla repatriantów). Realizowane były zadania na rzecz współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz jego harmonijnego rozwoju i podnoszenia standardów jego działania. Wykonywany był także nadzór prawny wojewody nad jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi jednostkami podlegającymi nadzorowi. Sprawowana była funkcja organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości jednostek samorządu

terytorialnego oraz orzekanie w innych sprawach na zasadach określonych w ustawach (SKO). Prowadzone były sprawy związane z działalnością wojewodów i funkcjonowaniem terenowej administracji rządowej. Finansowane były zadania z zakresu prawa humanitarnego (prowadzenie Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Samorządowe Kolegia Odwoławcze, Wojewodów, Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców oraz Centralny Ośrodek Informatyki.

Celami określonymi dla zadania były:

- Poprawa obsługi administracyjnej obywatela;
- Zwiększanie liczby bezpośrednich użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych prowadzonych przez MC w danym roku w stosunku do roku bazowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.043.256	80.500	1.263.977	72.816

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik braku beczynności/przewlekłości prowadzenia postępowań w zakresie skarg wpływających do sądów administracyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	40	46,60

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla skuteczność działań państwa na rzecz poprawy obsługi administracyjnej obywatela i zapewnienia przysługujących praw obywatelskich. Miernik pozwala na pomiar wpływających do sądów administracyjnych skarg składanych przez obywateli niezadowolonych z szybkości prowadzonego postępowania przez urzędy na terenie całego kraju.

Miernik uwzględnia sprawy prowadzone nie tylko przez organy administracji rządowej, ale również przez inne organy np. przez jednostki samorządu terytorialnego, czego nie można uniknąć z uwagi na brak statystyk sądowych, które uwzględniałyby źródła pochodzenia skarg.

Wzrost wartości wykonania miernika o blisko 7 p.p. w stosunku do roku ubiegłego, oznacza zmniejszenie liczby zgłaszanych skarg na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez urzędy.

Czas personalizacji dokumentów tożsamości (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	5	4,41
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odzwierciedla stopień realizacji wyznaczonego celu – minimalizacji czasu personalizacji dokumentu tożsamości, a tym samym poprawy obsługi administracyjnej obywatela. Miernik dotyczył następujących rodzajów dokumentów: dowodów osobistych, paszportów, Karty Polaka (od roku 2022 zamiast MRG), kart pobytu w 2022 r.</p> <p>Wynik czasu personalizacji pozwolił na zachowanie ustawowo określonych terminów dotyczących wydania dokumentów tożsamości. Wykonanie miernika w 2022 r. ukształtowało się na poziomie zbliżonym do planowanego (czas personalizacji dokumentów w 2022 r. był krótszy o ok. 0,59 dnia od czasu przewidzianego w planie).</p> <p>Średni czas personalizacji dokumentów w roku 2022 (w dniach) dla poszczególnych rodzajów dokumentów wynosił:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Dowód: 4,11 dnia,2) Paszport: 5,72 dnia,3) Karta Polaka: 1,79 dnia,4) Karta pobytu: 6,01 dnia. <p>Na korzystne wykonanie miernika względem wartości planowanej wpłynęły w 2022 r. następujące uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none">- wykorzystanie 100% możliwości produkcyjnych dostępnego parku maszynowego,- praca w systemie wielozmianowym,- relokacja pracowników w zależności od zapotrzebowania. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Relacja liczby faktycznych użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych prowadzonych w ramach SRP i SI CEPIK przez MC w danym roku w stosunku do roku bazowego N-2 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	124	167,13
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik pokazuje liczbę faktycznych użytkowników korzystających z dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych. Pozwala na monitorowanie zakresu dostępności usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną a pośrednio stopnia nowoczesności i bezpieczeństwa funkcjonujących systemów teleinformatycznych rejestrów publicznych. Realizacja zadania uwarunkowana jest usprawnianiem i rozszerzeniem dostępu do zasobów informacyjnych sektora publicznego.</p> <p>Na znacząco wyższe – względem planu – wykonanie wartości miernika w 2022 r. wpływ miały m.in. takie czynniki, jak:</p>		

- 1) Utworzenie nowego rejestru UKR na podstawie art. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, co wiąże się ze zwiększeniem nowych użytkowników mających dostęp do rejestru PESEL,
- 2) Utworzenie nowego rejestru wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Baza danych wniosków o świadczenia pieniężne utworzona w oparciu o art. 13a ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, którą w tym zakresie prowadzą organy gminy, miała wpływ na zwiększenie potrzeb związanych z podłączaniem nowych użytkowników do rejestru PESEL w ramach realizowanych zadań przez te podmioty np. Ośrodki Pomocy Społecznej,
- 3) Wejście w życie ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych oraz produkcyjne uruchomienie Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP), z którym wiąże się zwiększenie użytkowników korzystających z SRP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 228,39 mln zł;
2. **Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 160,82 mln zł.

Zadanie 16.2.W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

W ramach realizacji zadania podtrzymywana była tożsamość kulturowa mniejszości narodowych i etnicznych. Realizowane były działania na rzecz tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Wspierane były instytucje kulturowe, ruch artystyczny i twórczość mniejszości oraz imprezy artystyczne mające istotne znaczenie dla kultury mniejszości, a także wydawane były książki, czasopisma, periodyki w językach mniejszości lub w języku polskim, prowadzone były biblioteki, zapewniano ochronę miejsc związanych z kulturą mniejszości, propagowana była także wiedza z zakresu tej problematyki. Ponadto realizowane były działania na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce m.in. uruchomienie systemów stypendialnych dla uczniów i studentów romskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.2.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	24.512	0	32.976	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba osób, będących odbiorcami zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, w stosunku do liczby osób należących do tych mniejszości (liczba)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	6,0	5,9

Komentarz:

Miernik dotyczy działań podejmowanych przez państwo na rzecz ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowania i rozwoju języka regionalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

W ramach zadania realizowany był „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, którego koordynatorem jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, natomiast za realizację poszczególnych zadań odpowiadali bezpośrednio wojewodowie. Zadania objęte Programem, pod nadzorem urzędów wojewódzkich, realizowały jednostki samorządu terytorialnego, podmioty zaliczone do sektora finansów publicznych oraz organizacje pozarządowe, w tym organizacje mniejszości romskiej.

Pomiar miernika umożliwia badanie rzeczywistego zainteresowania odbiorców zadaniami, na które przekazane zostały dotacje. Nieznaczne odchylenie wartości wykonania miernika w 2022 r. od planu jest wynikiem rezygnacji zleceniobiorców z realizacji kilku zadań publicznych.

Dane (składowe) służące do wyliczenia wykonanej wartości miernika (zgodne z algorytmem określonym dla miernika) są następujące:

- 1) 2.344.251 – liczba odbiorców zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych (jako liczba uczestnictw w tych działaniach),
- 2) 394.332 – liczba osób deklarujących przynależność do mniejszości.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 16.3.W Utrzymanie stosunków między Państwem a Kościołami i innymi związkami wyznaniowymi

W ramach zadania prowadzone było szerokie spektrum działań zapewniających prawidłowe oraz sprawne wykonywanie ustawowych zadań wojewodów oraz ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w stosunku do kościołów i związków wyznaniowych. Miały one na celu zabezpieczenie harmonijnego współdziałania państwa z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, w tym umożliwiające zagwarantowanie prawa do wolności sumienia i wyznania. Prowadzony był przez państwo

rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych oraz sprawy związane z osobowością prawną kościelnych jednostek organizacyjnych, a także postępowania w sprawach roszczeń majątkowych kościelnych osób prawnych, jak też sprawy legislacyjne w obszarze prawa wyznaniowego. W ramach zadania prowadzone były działania – wynikające z obowiązujących przepisów prawa – związane z obowiązkiem zapewnienia opieki duszpasterskiej (duszpasterstwa wojskowego) przez księży kapelanów żołnierzy zawodowych i księży kapelanów pracowników cywilnych wojska sprawujących posługę w strukturach Ordynariatu Polowego, Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego i Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie członkom wspólnot religijnych poszanowania wolności sumienia i wyznania**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 16.3.W w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	233.934	0	236.939	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procent spraw z zakresu poszanowania wolności sumienia i wyznania załatwionych w terminie krótszym niż przewidziany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	70	71,5

Komentarz:

Miernik wskazuje na stopień realizacji jednego z celów działalności państwa, jakim jest właściwe, terminowe prowadzenie polityki wyznaniowej, w tym podtrzymywanie dobrych relacji pomiędzy państwem, a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.

W 2022 r. łącznie załatwiono 2.054 spraw (przed terminem przewidzianym w KPA załatwiono 1.469 spraw, natomiast w terminie KPA 585 spraw). Uwarunkowaniami realizacji zadania w 2022 r. była m.in. zwiększona aktywność wspólnot religijnych – kościołów i innych związków wyznaniowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 16.4. Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka

Realizacja zadania polegała na ochronie wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz innych przepisach prawa. W ramach zadania ujęto działalność związaną z badaniem ewentualnych naruszeń prawa oraz zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej przez organy, organizacje i instytucje zobowiązane do przestrzegania i realizacji wolności człowieka i obywatela, w tym podejmowania interwencji w obronie praw i wolności

konkretnej osoby, w przypadku podejrzenia istnienia naruszenia tych praw, a także działań o charakterze systemowym. Zadanie swym zakresem obejmowało także działanie interwencyjne w sytuacjach naruszenia praw dziecka (zmierzające do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem) oraz promocję tych praw. Ponadto, prowadzona była działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie praw pacjentów oraz interwencyjna w obszarze naruszeń tych praw. Sprawowana była też kontrola nad jednostkami przetwarzającymi dane osobowe.

Zadanie realizowane było przez **Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Urząd Ochrony Danych Osobowych** oraz Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Celami określonym dla zadania były:

- Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności i praw człowieka i obywatela;
- Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom praw dziecka;
- Zwiększenie bezpieczeństwa danych osobowych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 16.4.** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	129.332	0	128.840	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wystąpień generalnych RPO pozytywnie zakończonych w stosunku do liczby wystąpień generalnych RPO skierowanych i zakończonych w okresie sprawozdawczym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 60	64,2

Komentarz:

Realizacja zadania służy ochronie praw i wolności oraz zwiększeniu zaufania obywateli do państwa i prawa. Miernik odnosi się do oceny działań Rzecznika Praw Obywatelskich w kontaktach z podmiotami publicznymi oraz efektywności i skuteczności Rzecznika w działaniach mających charakter systemowy. Pozwala ocenić stopień realizacji zmian systemowych proponowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

W 2022 r. miernik wykonano powyżej minimalnego poziomu wartości założonej w planie na ten rok (o 4,2 p.p.).

Na osiągniętą wartość miernika w dużej mierze wpływ miała duża liczba spraw wskazujących na potrzebę zmian w prawie, bądź sposobie jego funkcjonowania, a także reakcja organów, do których Rzecznik kierował postulaty i propozycje zmian.

Liczba spraw zakończonych przez RPD w stosunku do ogólnej liczby spraw, które wpłynęły w danym roku budżetowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	80	96

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności realizowanej przez Rzecznika Praw Dziecka (RPD), mającej zapewnić dziecku pełny i harmonijny rozwój, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości. Wykonanie miernika (czas trwania rozpatrywanych spraw) zależy w głównej mierze od skali trudności spraw jakie wpływają do rozpatrzenia w danym roku budżetowym.

W 2022 r. odnotowano pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika. Do RPD kierowane były sprawy dotyczące problemów rodzinnych dzieci, w tym okołorozwodowe, sprawy dotyczące nieprawidłowego traktowania dzieci, przemocy, cyberprzemocy, hejtu, wyzysku, demoralizacji, zaniedbania oraz innych przejawów złego traktowania. W razie potrzeby Rzecznik badał sprawę na miejscu, zlecał przeprowadzenie badań, sporządzenie ekspertyz i opinii. Ponadto, wystosowywał on zapytania oraz kierował pisma do organizacji i instytucji w celu udzielenia informacji, złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia akt i dokumentów niezbędnych do należytego rozpatrzenia spraw. W sytuacji, gdy prawa dziecka naruszane były podczas spraw sądowych Rzecznik Praw Dziecka dzięki swoim ustawowym uprawnieniom przystępował do postępowań.

Na realizację w 2022 r. miernika wpływ miały m.in. takie czynniki jak: współpraca z większą liczbą kancelarii prawnych, w ramach zastępstwa procesowego i doradztwa prawnego oraz podejmowanie przez Rzecznika działań w zakresie ochrony, promowania oraz przestrzegania praw dziecka w celu zapewnienia mu pełnego i harmonijnego rozwoju z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Stosunek liczby wykonanych decyzji przywracających stan zgodny z prawem do liczby wydanych przez Prezesa UODO decyzji dotyczących oceny funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	44,7

Komentarz:

Wykonanie miernika dotyczy działalności Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) i ma istotne znaczenie w zapewnieniu odpowiedniego poziomu zastosowania środków bezpieczeństwa danych osobowych i prywatności obywateli. Ochrona tego dobra konstytucyjnego ma duży wpływ na wzmocnienie realizacji praw osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych, w szczególności w dobie nowych technologii. Jednocześnie rozwój gospodarki cyfrowej, na rynku wewnętrznym, wymaga zagwarantowania podmiotom danych osobowych realizacji ich praw do kontroli procesu przetwarzania danych oraz wzmocnienia pewności prawnej.

W 2022 roku miernik został wykonany na niższym poziomie od planowanego, co było m.in. skutkiem tego, iż:

- w części spraw, które zostały zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, sąd wydawał postanowienia o wstrzymaniu wykonalności decyzji,
- brak wykonalności wydanej decyzji w wyniku postępowań o ponowne rozpatrzenie sprawy,

- od części decyzji wydanych pod koniec roku 2022 zwrotne potwierdzenia ich odbioru przez strony wpłynęły dopiero w 2023 r.

Korzystanie przez strony postępowań administracyjnych z przysługujących im środków ochrony prawnej powodował brak niezwłocznego wykonania niektórych decyzji Prezesa UODO. Były to przyczyny od organu niezależne, wynikające ze specyfiki postępowania administracyjno-sądowego. Niemniej jednak wykonanie wskaźnika w skali niższej niż planowano nie wpływa na poziom ochrony danych osobowych obywateli.

W celu wsparcia procesu realizacji zadania w 2022 r. podejmowano następujące działania:

- kierowano wezwania do podmiotów zobowiązanych – w celu zweryfikowania wykonania decyzji, jak też upomnienia w sytuacjach niewykonania decyzji,
- wszczynano postępowania, w związku z nieprzestrzeganiem nakazu sformułowanego w decyzji,
- wystawiano tytuły egzekucyjne w celu nałożenia grzywny, w związku z niewykonaniem nakazu o charakterze niepieniężnym lub w celu egzekucji kary pieniężnej.

Przedsięwzięcia strategiczne jakie podjął organ w roku 2022 skupiły się m.in. na bieżącej analizie obciążenia pracą poszczególnych jednostek organizacyjnych i podejmowaniu działań służących optymalizacji realizowanych zadań.

Zadanie 16.5.W Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego

W ramach zadania udostępniany był szeroki zakres usług administracji publicznej świadczonych drogą elektroniczną oraz podnoszona była efektywność administracji publicznej. Upowszechniane i wspierane było tworzenie oraz rozwój e-usług zorientowanych na użytkownika, ułatwienie dostępu do danych i usług oraz usprawnienie funkcjonowania administracji publicznej poprzez wykorzystanie systemów teleinformatycznych. Zapewniana była ciągłość i terminowość aktualizacji istniejących baz systemowych. Finansowane było również utrzymanie i eksploatacja systemów teleinformatycznych wspierających funkcjonowanie e-usług publicznych. Podnoszone były kompetencje cyfrowe w administracji i umiejętność tworzenia produktów zorientowanych na potrzeby użytkowników. Promowane było także społeczeństwo informacyjne oraz upowszechniane były umiejętności informatyczne w społeczeństwie. Ważną dziedziną działalności publicznej było ponadto kształtowanie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, w tym m.in. wsparcie podmiotów zobowiązanych do zapewnienia cyberbezpieczeństwa. W zakresie zadania ujęto też informatyzację systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Wojewodów, Centralny Ośrodek Informatyki oraz Fundusz Cyberbezpieczeństwa.

Celem określonym dla zadania było **umożliwienie obywatelom, przedsiębiorcom oraz administracji publicznej załatwiania spraw urzędowych drogą elektroniczną**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.5. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	412.949	196.409	274.232	148.006

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek osób korzystających z elektronicznej administracji wśród użytkowników Internetu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	43.9	55

Komentarz:

Realizacji zadania związana jest z zaspokajaniem przez administrację publiczną zwiększających się potrzeb obywateli w zakresie elektronicznego kontaktu z urzędami i możliwości załatwiania wielu spraw urzędowych online. Miernik dotyczy możliwości korzystania drogą elektroniczną z usług administracji publicznej przez obywateli, przedsiębiorców.

Odsetek osób korzystających z elektronicznej administracji wśród użytkowników Internetu przedstawiany jest na podstawie opracowania DESI profil państwa – Polska (DESI: ang. Digital Economy and Society Index Wskaźnik gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego).

W 2022 roku do wykonania wartości miernika na poziomie powyżej wartości planowanej przyczyniły się m.in.:

- 1) rozwijanie Portalu RP (gov.pl) jako bramy do informacji i e-usług publicznych,
- 2) zwiększanie oferty e-usług administracji.

W latach następnych rozbudowywana będzie brama do informacji i e-usług publicznych oraz będą prowadzone działania zmierzające do powstania nowych e-usług i zapewnienia ich dostępności dla wszystkich obywateli.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 127,39 zł;
2. **Fundusz Cyberbezpieczeństwa**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 148,17 mln zł.

Zadanie 16.6.W Pożytek publiczny i wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wolontariatu oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także współpracy tych podmiotów z organami administracji publicznej oraz prowadzenie dialogu obywatelskiego. Równie istotne było wspieranie społeczeństwa obywatelskiego przez wzmacnianie

zorganizowanej i dobrowolnej aktywności obywateli, jak również wsparcie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych.

Zadanie realizowane było przez Ministerstwo Obrony Narodowej, **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Wojewodów, Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz **Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.6.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	135.166	0	207.875	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba beneficjentów objętych wsparciem

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 1.647	2.067

Komentarz:

Miernik odzwierciedla działania na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego.

Na wykonanie miernika przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW CRSO) wpływ miało w szczególności:

- uruchomienie dodatkowego programu, którego głównym celem jest wsparcie działań służących aktywizacji młodzieży pn. „Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033”,
- dodatkowe wsparcie beneficjentów w ramach „Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030”,
- wsparcie beneficjentów w ramach „Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030”,
- duże zainteresowanie organizacji pozarządowych konkursami ogłoszonymi w ramach programów realizowanych w NIW CRSO,
- przeprowadzenie na szeroką skalę działań informacyjno-promocyjnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,69 zł;
2. **Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 50,55 mln zł;
3. **Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 229,93 mln zł.

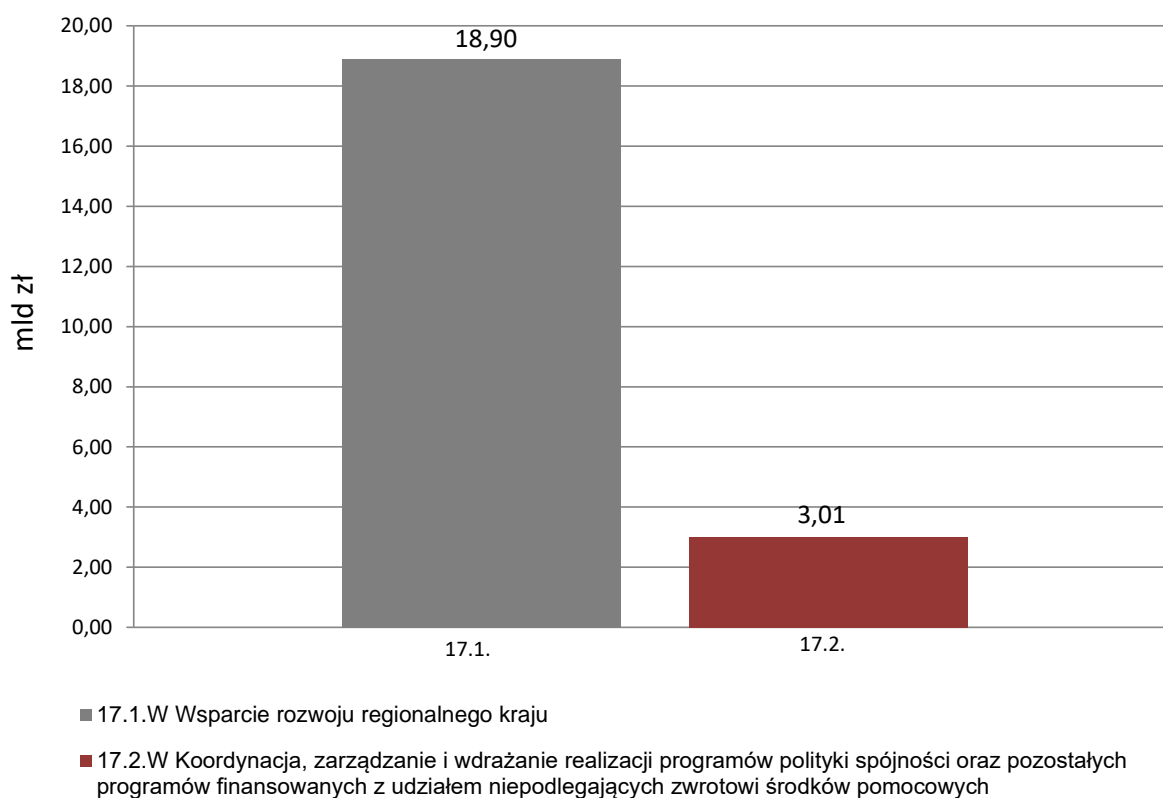
Funkcja 17.

Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju

Funkcja wpisywała się w obszar strategicznego zarządzania polityką rozwoju, która wiązała się m.in. z opracowywaniem dokumentów strategicznych dotyczących polityki rozwoju kraju. Ponadto, w obrębie funkcji realizowane były również zadania związane z zarządzaniem, koordynacją i wdrażaniem programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 17. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **21.907.221 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 19.553.990 tys. zł.

Wykres 17: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, było **efektywne wykorzystanie przez Polskę środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej w ramach programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 17. wykorzystano następujące mierniki:

- Wartość środków certyfikowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program (w %), która w 2022 r. wyniosła 86,3% w odniesieniu do planowanej wartości na poziomie 85%. Na pozytywne odchylenie poziomu wykonania miernika od wartości planowanej wpłynął wyższy poziom certyfikacji w ramach 16 RPO 2014-2020, POIR, POPC, PO PW niż pierwotnie planowano. Odchylenie to wynikało głównie z różnic kursowych oraz z przyspieszenia rozliczania projektów;
- Wartość środków zakontraktowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program (w %), która w 2022 r. wyniosła 94,9% w odniesieniu do planowanej wartości na poziomie 99%. Wartość wykonana miernika różni się od planowanej z uwagi na niższy poziom kontraktacji w ramach 16 RPO 2014-2020, PO PW, PO WER, POLiŚ.

Niższy poziom kontraktacji wynikał głównie z następujących czynników:

- wzrostu kursu EUR, co spowodowało wzrost alokacji do wykorzystania w ramach umów zawieranych w PLN,
- wzrostu alokacji z tytułu II transzy REACT-EU,
- rozwiązywania umów o dofinansowanie i odstępowania od ich podpisania głównie ze względu na okoliczności wywołane sytuacją gospodarczą i polityczną (spowolnienie gospodarcze, wzrost inflacji, wojna w Ukrainie, pandemia COVID-19) lub trudnościami z pozyskiwaniem środków na sfinansowanie wkładu własnego,
- oszczędności pojawiających się po rozliczeniu wniosków o płatność końcową.

Zadanie 17.1.W Wsparcie rozwoju regionalnego kraju

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działania mające na celu poprawę spójności społecznej i terytorialnej. Powyższe działania realizowane były zarówno w skali całego kraju, w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020, jak i w odniesieniu do regionów wymagających szczególnego, zintegrowanego wsparcia państwa, w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, tj. na terenie pięciu województw Polski Wschodniej (województwa warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego). Ponadto, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), realizowane były projekty dotyczące innowacji społecznych, projektów ponadnarodowych i mobilności ponadnarodowej. Dodatkowo w ramach powyższego zadania wdrażany był Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, w ramach których realizowane były lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Wojewodów, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem określonym dla zadania była **poprawa spójności społecznej i terytorialnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.479.672	16.283.379	1.371.026	17.528.563

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji UP 2014-2020 na poziomie regionów (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	94

Komentarz:

Miernik pozwala określić stopień wykorzystania w programach środków służących poprawie spójności społecznej i terytorialnej. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: 16 RPO 2014 - 2020, PO PW (oś priorytetowa I – III), PO WER (działania: 4.1, 4.2 i 4.3). Realizacja zakładanego poziomu środków zakontraktowanych, a w konsekwencji realizacja projektów, których dotyczą podpisane umowy pozwala ocenić na ile możliwe jest osiągnięcie celów rozwojowych założonych w programach.

Na wykonanie miernika w największej mierze wpływa kontraktacja w 16 RPO, gdzie wartość miernika w 2022 r. wykonano na poziomie 93% alokacji, tj. 7 p.p. poniżej planowanego poziomu.

Na mniejszą niż planowano wysokość wykonanej wartości miernika miały wpływ rozwiązywania umów o dofinansowanie projektów przez beneficjentów z uwagi na trudności i brak możliwości realizacji projektów z powodu np.:

- wybuchu wojny w Ukrainie, co spowodowało m.in. ograniczenia w dostępie do towarów i usług oraz wzrost ich cen,
- skutków pandemii COVID-19,
- sytuacji na rynkach finansowych powodującej trudności z pozyskiwaniem środków na sfinansowanie wkładu własnego.

W przypadku PO PW wartość miernika wykonano na poziomie 96 %, która była niższa od zakładanego o 3 p.p. Na osiągnięty poziom wartości miernika miały wpływ następujące czynniki:

- rozwiązane umowy w trakcie roku (ok. 59 mln zł wkładu UE),
- różnice kursowe,
- niezadowalająca jakość wniosków o dofinansowanie skutkująca niskim wskaźnikiem efektywności wniosków rekomendowanych do dofinansowania,
- ze względu na okoliczności wywołane sytuacją gospodarczą część z wnioskodawców odstępowała od ubiegania się o dofinansowanie projektu na etapie kontraktacji.

W celu maksymalizacji wykorzystania środków PO PW, w porozumieniu z Ministerstwem Finansów, w 2022 r. ustalono dodatkową kwotę nadkontraktacji środków PO PW w wysokości 20,5 mln zł oraz utrzymano formę zawierania umów z wykorzystaniem podpisu kwalifikowalnego. Utrzymanie takiej formy zawierania umów niweluje opóźnienia i ew. bariery związane z COVID-19 w procesie zawierania umów.

Natomiast w przypadku PO WER (działania 4.1, 4.2 i 4.3) poziom kontraktacji w 2022 roku wyniósł 92% i był niższy od zakładanego o 4 p.p. Główną przyczyną niższej wartości miernika był wzrost kursu euro na etapie wykonania.

W toku realizacji zadania budżetowego prowadzony był bieżący monitoring wykonania planu kontraktacji środków. Dodatkowo, prowadzono konsultacje z poszczególnymi Instytucjami Pośredniczącymi PO WER, których celem była identyfikacja możliwości dodatkowej kontraktacji środków, w celu zapewnienia pełnego wykorzystania alokacji PO WER.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 848,90 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 3,71 mln zł.

Zadanie 17.2.W Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych

W ramach zadania prowadzone były działania mające na celu efektywne i sprawne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020 oraz związane z przygotowaniem programów w ramach Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027. Działania te miały charakter systemowy – polegały one w szczególności na koordynacji, zarządzaniu lub wdrażaniu poszczególnych programów operacyjnych lub osi priorytetowych w ramach programów oraz Instrumentu Łącząc Europę w sektorze transportu (CEF). W ramach powyższego realizowane były projekty pomocy technicznej w zakresie: wsparcia realizacji programów operacyjnych, ewaluacji, informacji i promocji, wsparcia potencjału beneficjentów. Ponadto, w ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające skuteczne i efektywne wykorzystanie środków pochodzących m.in. z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG), Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF), oraz innych projektów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. W tym celu realizowane były procesy zarządzania, wdrażania, monitoringu i kontroli projektów, obsługa płatności, działania informacyjne i promocyjne oraz wdrażane były projekty Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym w ramach MF EOG i NMF.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewodów, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnego systemu realizacji programów**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.2.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.146.537	1.415.315	982.206	2.025.426

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wartość środków certyfikowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014-2020 (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	86	86

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie rozliczania wydatków poniesionych na finansowanie projektów, które uzyskały dofinansowanie. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: POPT, POIR, POLiŚ, CEF, PO WER, POPC, PO PW, programów (zarządzanych przez stronę polską) w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, wynikających z harmonogramów realizacji poszczególnych programów i projektów. Wartość docelowa miernika określana jest m.in. z uwzględnieniem zasady n+3, osiągniętego już poziomu certyfikacji oraz wielkości środków, które pozostały do certyfikacji.

Wartość miernika osiągnięta na koniec 2022 r. została zrealizowana w wartości przyjętej w ustawie budżetowej na 2022 r. W ciągu roku na bieżąco prowadzono monitoring wykonania miernika.

Realizacja wartości miernika na poziomie planowanym wynika z:

- prowadzenia bieżącego monitoringu wykonania planu certyfikacji środków,
- skorzystania z możliwości rozliczenia z KE 100% wydatków, zgodnie z art 25a rozporządzenia ogólnego - na wnioski poszczególnych IP wydłużyła okres, za który sporządzana była ostatnia deklaracja wydatków IP w 2022 roku, co pozwoliło na certyfikację dodatkowych środków,
- bieżącej współpracy z IP/IW w zakresie możliwości lub problemów pojawiających się podczas realizacji projektów przez beneficjentów oraz weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność przez IP/IW,
- rzetelnego i terminowego rozliczenia wydatków przez beneficjentów,
- mobilizacji wszystkich instytucji programowych na poszczególnych szczeblach systemu wdrażania do pełnej realizacji celów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020.

Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014-2020 (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	98	96
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie podpisanych umów o dofinansowanie projektów. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: PO Pomoc Techniczna (PO PT), PO Inteligentny Rozwój (POIR), POIiŚ, CEF, PO WER, PO Polska Cyfrowa (POPC), PO PW, programów (zarządzanych przez stronę polską) w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS).</p> <p>Na wykonanie miernika mają wpływ krajowe programy operacyjne. Poniżej przedstawiono wyjaśnienia dotyczące programów, w którym wystąpiły odchylenia wykonania w porównaniu do planu.</p> <p>Niższy niż zakładano poziom kontraktacji odnotowano w PO WER, który wynika m.in. z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obaw potencjalnych beneficjentów co do możliwości realizacji projektów wobec sytuacji geopolitycznej, – opóźnień w realizacji projektów, – zbliżającego się końca okresu kwalifikowania wydatków PO WER, co powoduje, że powstające oszczędności na projektach zakończonych nie mogą być ponownie wykorzystane w tak krótkim czasie, – wyższego kursu przeliczeniowego PLN/EUR stosowanego na etapie sprawozdawania od kursu przyjętego na etapie planowania. <p>W 2022 roku w toku realizacji zadania budżetowego Instytucja Zarządzająca (IZ) PO WER prowadziła bieżący monitoring wykonania planu kontraktacji środków. Dodatkowo, prowadzono konsultacje z poszczególnymi Instytucjami Pośredniczącymi PO WER, których celem była identyfikacja możliwości dodatkowej kontraktacji środków, w celu zapewnienia pełnego wykorzystania środków PO WER. IZ PO WER korzystała również z mechanizmu nadkontraktacji środków.</p> <p>W POIŚ 2014-2020 poziom kontraktacji środków UE w stosunku do alokacji szacowano na poziomie 96%, ale w rezultacie zmian w harmonogramach realizacji projektów oraz przesunięć w harmonogramach kontraktacji nowych projektów plan został w II kwartale 2022 r. zaktualizowany do wartości 92%. Przesunięcia w harmonogramach wynikały z sytuacji gospodarczej (wzrost cen w wyniku wojny w Ukrainie, zerwane łańcuchy dostaw, problemy z odpływem pracowników z branży budowlanej). Oszacowany w II kwartale 2022 r. poziom realizacji miernika został zrealizowany i osiągnięty na koniec 2022 r. poziom 92%.</p> <p>W celu maksymalizacji wykorzystania środków w POPW, w porozumieniu z Ministerstwem Finansów, w 2022 r. ustalono dodatkową kwotę nadkontraktacji środków POPW w wysokości 20,5 mln zł.</p> <p>W procesie kontraktacji utrzymano formę zawierania umów z wykorzystaniem podpisu kwalifikowalnego. Utrzymanie takiej formy zawierania umów niweluje opóźnienia i ew. bariery związane z COVID-19 w procesie zawierania umów.</p> <p>Na osiągnięty poziom wartości miernika miały wpływ następujące czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązane umowy w trakcie roku (ok. 59 mln zł wkładu UE), – różnice kursowe, – niezadowolająca jakość wniosków o dofinansowanie skutkująca niskim wskaźnikiem efektywności wniosków rekomendowanych do dofinansowania, 		

- ze względu na okoliczności wywołane sytuacją gospodarczą część z wnioskodawców odstępowała od ubiegania się o dofinansowanie projektu na etapie kontraktacji.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 64,10 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 12,58 mln zł;
3. **Fundusz Rozwoju Regionalnego**, z którego w 2022 r. w ramach zadania nie poniósł żadnych wydatków.

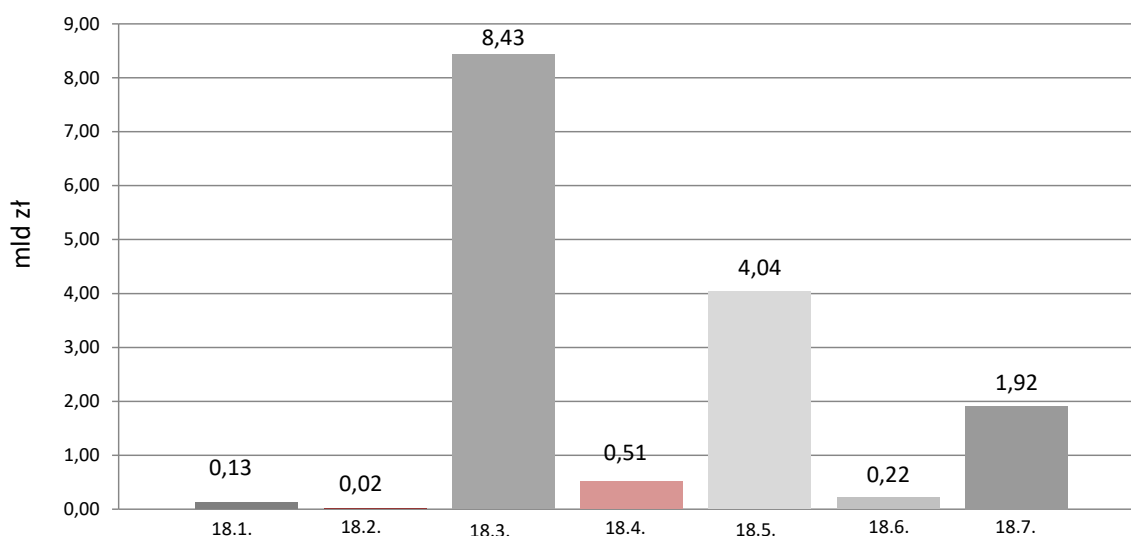
Funkcja 18.

Sprawiedliwość

Funkcja obejmowała zadania związane z zagwarantowaniem obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, tj. do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w ramach systemu sądownictwa powszechnego, administracyjnego oraz wojskowego. Realizacja funkcji umożliwiała także zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności, resocjalizację osób pozbawionych wolności oraz przygotowanie skazanych do powrotu do życia w społeczeństwie po zakończeniu odbywania kary. Ponadto, w obszarze sprawiedliwości prowadzone były działania mające na celu poprawę warunków obrotu gospodarczego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 18. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **15.265.098 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 64.941 tys. zł.

Wykres 18: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

- 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy
- 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa
- 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe
- 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne
- 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania
- 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia
- 18.7. W Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 były **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu oraz zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 18. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek obywateli pozytywnie oceniających funkcjonowanie sądów (w %) – planowana wartość miernika na rok 2022 wynosiła 32%, natomiast wykonana 26% (wynik badania zaufania do instytucji publicznych CBOS z września 2022 r., obejmujący sądownictwo). Badanie ankietowe CBOS w przedmiotowym obszarze polega na uzyskaniu od respondentów odpowiedzi na pytanie, jak oceniają pracę sądów w Polsce. W publikacji uwzględniane są jedynie wskazania pozytywne i negatywne, przy czym nie brane są pod uwagę odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Ważnym czynnikiem wpływającym na wartość miernika było ogólne pogorszenie się nastrojów społecznych wywołane przez sytuację w Ukrainie. We wziętym pod uwagę okresie wiele badań opinii publicznej (badania Deloitte, CBOS) wskazywało na obniżenie nastrojów społecznych w obszarze gospodarczym, geopolitycznym, ekonomicznym i społecznym;
- Odsetek spraw, w których uwzględniono skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (w relacji do liczby spraw rozpatrywanych przez sądy) (w %) – planowana wartość miernika na rok 2022 wynosiła 0,040%, natomiast wykonana 0,031%. Zauważenia wymaga, iż wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów;
- Powrotność do przestępstwa osób prawomocnie skazanych (w %) – planowana wartość miernika na rok 2022 wynosiła 22,0%. Z uwagi na przedłużające się procedury postępowania przetargowego w zakresie wdrożenia systemu informatycznego wspierającego przygotowanie analizy, brak jest aktualnych danych na temat powrotności do przestępstwa osób prawomocnie skazanych. Mając na uwadze powyższe na obecnym etapie prezentuje się ostatnią wielkość wykonania miernika za 2020 r., tj. 24,3%.

Zadanie 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy

Zadanie dotyczyło działalności Sądu Najwyższego jako organu władzy sądowniczej, powołanego do sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie w ramach nadzoru judykacyjnego zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych (poprzez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne). Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości obejmowało również kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych celem zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych. W tym zakresie realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Dodatkowo Sąd Najwyższy, w ramach zadania, opiniował projekty ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają

i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego. Prowadzona była także działalność publikacyjna w formie serii wydawniczych, w których podejmowane były zasadnicze problemy prawne wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego publikowane także było bieżące orzecznictwo wraz z uzasadnieniami, co przyczyniało się do jego upowszechnienia i podniesienia świadomości prawnej obywateli. Ponadto Sąd Najwyższy rozpatrywał sprawy dyscyplinarne w zakresie określonym w ustawie, zapewniając tym samym właściwe standardy w zakresie wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego.

Zadanie realizowane było przez **Sąd Najwyższy**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.1. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	160.458	0	128.310	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procentowy wskaźnik rozpatrzenia liczby spraw w danym roku

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 80	80,37

Komentarz:

Miernik odnosi się do działalności orzeczniczej Sądu Najwyższego – wynika ze zobowiązań prawnych i uwzględnia standardy dotyczące szybkości postępowania, wynikające z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Przyjęty miernik (stanowiący stosunek sumy jednostkowych czasów rozpatrywania spraw do liczby spraw ogółem) pozwala na ocenę poziomu realizacji prawa do sądu, w tym w aspekcie dotyczącym rozpatrywania spraw w rozsądnych terminach i niedopuszczania do roszczeń odszkodowawczych z tytułu nieuzasadnionej zwłoki.

Na stosunek spraw załatwionych w danym roku do spraw, które wpłynęły do Sądu Najwyższego składają się:

- Izba Cywilna Sądu Najwyższego: odnotowano wpływ 8.176 spraw – załatwiono 5.785,
- Izba Karna: odnotowano wpływ 4.224 spraw – załatwiono 4.161,
- Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: odnotowano wpływ 2.550 spraw – załatwiono 2.286,
- Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych: wpłynęło 1.617 spraw – załatwiono 1.523,
- Izba Odpowiedzialności Zawodowej (działalność od 15 lipca 2022 r.): wpłynęło 736 spraw, z czego znaczną część stanowiły sprawy określone w repertoriach prowadzonych w Izbie Dyscyplinarnej – załatwiono 151 z nich.

Na wykonanie miernika wpłynęła ponadto niepełna obsada stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym w stosunku do obsady wynikającej z przepisów § 2 rozporządzeń Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej: z dnia 29 marca 2018 r. - Regulamin Sądu Najwyższego oraz z dnia 14 lipca 2022 r. – Regulamin Sądu Najwyższego. Istotny wpływ na wykonanie miernika miały także zmiany organizacyjne wynikające z przepisów, które zniosły Izbę Dyscyplinarną i utworzyły w jej miejsce Izbę Odpowiedzialności Zawodowej. Zarejestrowano w niej wszystkie sprawy nierozpoznane przez Izbę Dyscyplinarną. Izba Odpowiedzialności Zawodowej rozpoczęła działalność w II połowie roku, zatem nie było możliwe rozpoznanie wszystkich tych spraw w roku budżetowym 2022 r. Dysponent części budżetu państwa podejmował w roku 2022 r. działania zmierzające do wzmocnienia rezultatów realizacji zadania. W tym celu wyznaczono sędziów orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych do orzekania w Izbie Cywilnej przez czas określony. Z początkiem 2022 r. wdrożono także nowy podział na wydziały Izby Cywilnej, mający na celu bardziej efektywne opanowanie wpływu spraw.

Zadanie 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa

W zadaniu została ujęta działalność Krajowej Rady Sądownictwa koncentrująca się na zapewnianiu odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i powszechnych. KRS dokonywała tym samym oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego i asesorskiego oraz realizowała proces nominacyjny sędziów i asesorów sądowych. Podstawowym obowiązkiem KRS było stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (w tym zakresie występowała do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych). Ponadto uczestniczyła w procesach legislacyjnych przez opiniowanie projektów aktów prawnych. W obszarze kompetencji KRS była także popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Sądownictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, na stanowiskach sędziów sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i w sądach powszechnych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	17.521	0	16.591	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas dokonania oceny kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	96	69
Komentarz: <p>Procedura obsadzania wolnych stanowisk sędziowskich warunkuje sprawne wykonywanie podstawowej funkcji sądów, tj. sprawowanie wymiaru sprawiedliwości i wykonywanie innych zadań sądów z zakresu ochrony prawnej.</p> <p>Wpływ na pozytywne odchylenie – względem planu – wykonania w 2022 r. wartości miernika zadania budżetowego (o 27 dni) miała głównie mniejsza liczba postępowań na wolne stanowiska sędziowskie i asesorskie, które wpłynęły do Krajowej Rady Sądownictwa i zostały przez nią rozpatrzone.</p> <p>Wpływ na osiągnięcia wartości miernika miał również fakt, iż w 2022 roku Krajowa Rada Sądownictwa utrzymywała możliwość zdalnego uczestnictwa jej członków w posiedzeniach plenarnych i wykorzystywania środków porozumiewania się na odległość w pracach komisji i zespołów roboczych.</p>		

Zadanie 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Działania w tym zakresie polegały na zapewnieniu wysokiej jakości orzecznictwa zarówno w zakresie sądów powszechnych jak też i wojskowych, wsparciu administracyjnym i logistycznym sądów powszechnych (zapewnienia odpowiedniej infrastruktury oraz warunków organizacyjno-technicznych i administracyjnych do prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania sądów), a także na zarządzaniu i nadzorze administracyjnym nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych. Równolegle do działalności orzeczniczej, w ramach prowadzonych postępowań realizowane były zadania związane z wykonywaniem orzeczeń wydanych przez sądy, w tym w szczególności działania z zakresu właściwości kuratorskiej służby sądowej, nadzoru penitencjarnego oraz egzekucji należności sądowych. Ponadto prowadzona była działalność na rzecz ułatwiania dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.3. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	8.494.591	8	8.427.921	3.112

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	97	101,9

Komentarz:

W roku 2022 odnotowano pozytywne odchylenie (4,9 p.p.) od planowanej ustawie budżetowej wartości, pomimo wzrostu wpływu spraw o 2,62% (z 14.262.435 w 2021 do 14.636.439 w 2022 r.). Wpływ na osiągnięty wynik miało m.in. zmniejszenie utrudnień w działalności sądów, jakie miały miejsce w latach poprzedzających z powodu pandemii COVID-19. Jest to jednocześnie uwarunkowanie, którego wpływ trudno było ocenić na etapie planowania. Podejmowane w 2022 r. działania z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego obejmowały zadania wskazane w art. 37 g § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, tj. dokonanie oceny Informacji rocznych prezesów sądów apelacyjnych o działalności sądów działających na obszarze apelacji w 2021 r., ustalenie Ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych oraz monitorowanie wyników sądów i wystosowywanie pism nadzorczych do prezesów sądów apelacyjnych w przypadkach stwierdzenia pogorszenia wyników.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Realizacja zadania wspierana była również przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 8,15 mln zł.

Zadanie 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w zakresie sądownictwa administracyjnego. W ramach zadania sądy administracyjne realizowały przede wszystkim działalność orzecniczą sprawowaną poprzez kontrolę działalności publicznej w zakresie zgodności z prawem. Kontrola ta obejmowała także orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Prowadzona była też działalność naukowo-publicystyczna w formie cyklicznego wydawnictwa Zeszytów Naukowych Sądownictwa Administracyjnego oraz Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, w których rozstrzygane były zasadnicze problemy

prawne oraz prezentowane było orzecznictwo Sądów Europejskich dotyczące kognicji sądów administracyjnych, jak również Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie realizowane było przez **Naczelny Sąd Administracyjny**.

Celem określonym dla zadania było **wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach – zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.4. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	547.138	0	509.947	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas trwania postępowania przed sądami administracyjnymi - czasookres rozpatrywania spraw przez sądy I instancji (przy rocznym wpływie do 70 tys.) (m-ce)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	do 6	5,36

Komentarz:

Stosunkowo krótki czas oczekiwania na rozpoznanie sprawy wpływa na przekonanie, że sądy administracyjne dokładają wszelkich starań o zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, co przynosi także wymierne korzyści społeczno-gospodarcze i wpływa na zwiększenie zaufania do sądów. Ponadto sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne w rozsądnych terminach minimalizuje zakres i wysokość przyznawania sum pieniężnych za przewlekłość postępowania sądowoadministracyjnego.

Wykonana w 2022 r. wartość miernika potwierdza realizację celu zadania, tj. zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu. Na wynik miernika wpływają uwarunkowania ogólne, takie jak m.in.: ilość, struktura i stopień złożoności spraw wpływających do sądów administracyjnych, stan obsad etatowych sędziów i wyspecjalizowanego korpusu urzędniczego. Ponadto kluczowe znaczenie dla wykonania miernika ma stworzenie warunków zapewniających sprawność postępowania sądowo-administracyjnego odpowiednia organizacja działania sądów administracyjnych.

Działaniami wzmacniającymi rezultaty zadania w 2022 r. były:

- bieżące monitorowanie poziomu obciążenia sądów sprawami, sprawności orzekania oraz jednolitości orzecznictwa,
- realizacja czynności nadzorczo-wizytacyjnych w wojewódzkich sądach administracyjnych ukierunkowanych na zagadnienia sprawności orzekania i jednolitości orzecznictwa, utrwalanie zasady jednolitości orzecznictwa sądów administracyjnych w trybie uchwałodawczej działalności Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Zadanie 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania obejmującego wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania obejmowała dwa podstawowe aspekty: 1) zapewnienie nieuchronności wykonywania orzekanej przez wymiar sprawiedliwości kary pozbawienia wolności (m.in. poprzez tworzenie nowych miejsc dla osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz wykonywanie kar alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności), 2) zapewnienie wykonywania kary pozbawienia wolności w warunkach zapewniających osobom skazanym i tymczasowo aresztowanym, przestrzeganie ich praw (zarówno w aspekcie odpowiedniej ilości miejsc dla osadzonych, jak również zapewnienia odpowiednich warunków bytowych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych). Główne rodzaje działalności realizowanej w ramach zadania to: utrzymanie skazanych, eksploatacja systemu dozoru elektronicznego, a także poprawa dostępności świadczeń zdrowotnych w więziennych zakładach opieki zdrowotnej, przygotowywanie pawilonów mieszkalnych oraz infrastruktury niezbędnej do zabezpieczenia potrzeb związanych z pozyskaniem miejsc zakwaterowania, resocjalizacja skazanych przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej "MAZOVIA", Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.5. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.998.991	29.218	4.007.630	32.766

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powrotność do przestępstwa skazanych opuszczających zakłady karne i areszty śledcze (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	36,70	39,50*)
Komentarz:		

Miernik odzwierciedla odsetek skazanych, którzy do 5 lat od opuszczenia zakładu karnego lub aresztu śledczego ponownie popełnili przestępstwo, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu – w ogólnej liczbie skazanych, którzy zakończyli odbywanie kary pozbawienia wolności lub zostali warunkowo zwolnieni, opuszczających zakłady karne i areszty śledcze.

Jednym z podstawowych czynników oddziaływujących na trwałe, pozytywne, skutki resocjalizacji i powstrzymywanie się osób opuszczających zakłady karne przed powrotem na drogę przestępstwa jest możliwość samodzielnego utrzymania się oraz podjęcia zatrudnienia.

Z uwagi na przedłużające się procedury postępowania przetargowego dotyczącego systemu informatycznego wspierającego przygotowanie analizy, dane za rok 2021 będą dostępne w II połowie roku 2023 (po tym terminie firma zewnętrzna przystąpi do opracowywania danych za rok 2022). Tryb procedowania w zakresie pozyskiwania tych danych jest realizowany w tym kształcie od kilku lat. Dane statystyczne za rok 2022, będą realizowane w drodze kolejnego postępowania przetargowego zaplanowanego do przeprowadzenia w roku 2023. Jednocześnie każdorazowo postęp prac jest zależny od terminów zagregowania danych w bazach Krajowego Rejestru Karnego (KRK) oraz od przeprowadzenia i rozstrzygnięcia postępowania przetargowego na realizację zadania związanego z pozyskaniem danych statystycznych.

*) Dane za rok 2020. Dane dla kolejnego okresu w przedmiotowym zakresie dostępne będą w II połowie 2023 r.

Odsetek skazanych objętych oddziaływaniami resocjalizacyjnymi (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	68	89

Komentarz:

Miernik obrazuje efektywność działań podejmowanych przez Służbę Więzienną w celu objęcia oddziaływaniami resocjalizacyjnymi jak największej grupy skazanych w formach uwzględnionych w algorytmie wyliczenia miernika, tj. zatrudnienia, nauczania, terapii oraz programów resocjalizacyjnych. W 2022 r. odnotowano pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika, na co największy wpływ miały następujące czynniki:

- właściwe wykorzystanie miejsc nauczania w szkołach funkcjonujących w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz podnoszenie atrakcyjności kierunków nauczania i bazy dydaktycznej w Centrach Kształcenia Ustawicznego,
- zwiększanie dostępności do prowadzenia oddziaływań terapeutycznych poprzez zmianę organizacji funkcjonowania oddziałów terapeutycznych;
- bogata oferta dostępnych dla skazanych programów resocjalizacyjnych,
- kontynuacja działań w ramach programu „Praca dla więźniów” powiązana z budową hal produkcyjnych w celu podnoszenia odsetka osadzonych korzystających z możliwości podjęcia zatrudnienia w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności,
- realizacja kursów zawodowych finansowanych z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości,
- weryfikacja stopnia zaangażowania i wykorzystania umiejętności przeszkolonej kadry penitencjarnej w zakresie prowadzenia programów resocjalizacyjnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 382,81 mln zł;

2. **Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 223,99 mln zł;
3. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 20,20 mln zł.

Zadanie 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia

Zadanie obejmowało przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich, poprzez stosowanie środków powstrzymujących proces demoralizacji. W przypadku nieletnich przebywających w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, którzy dopuścili się czynów zabronionych oraz wykazali znamiona nieprzystosowania społecznego stosowane były oddziaływania resocjalizacyjne i wspierające proces ich powrotu do normalnego życia. W ramach zadania realizowana była: resocjalizacja i edukacja nieletnich oraz ich kształcenie w zawodzie lub przysposobienie do pracy, zapewnienie profesjonalnej i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i niepedagogicznej, odpowiednich warunków dla wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**.

Celem określonym dla zadania była **skuteczna resocjalizacja wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.6. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	237.087	0	221.628	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Powrotność wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich z urlopów i przepustek (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	≥ 90	94

Komentarz:

Do oceny stopnia realizacji celu przyjęto algorytm stanowiący odsetek łącznej liczby przepustek i urlopów udzielonych wychowankom zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich na podstawie art. 95 cc § 1 pkt 10 i § 2 pkt 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, zakończonych powrotem nieletnich do placówek w wyznaczonym terminie lub spóźnieniem do 24 godzin. Miernik ten umożliwia ocenę skuteczności resocjalizacji w czasie pobytu nieletnich w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Zmniejszenie jego wartości sygnalizuje zakłócenia w przebiegu procesu wychowania nieletnich w placówkach, które mogą wpływać na obniżenie lub brak skuteczności realizowanych oddziaływań.

Główne czynniki, które wpłynęły na wykonanie wartości miernika w 2022 r. to m.in. działania nadzorcze podejmowane w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru zwierzchniego oraz pedagogicznego nad zakładami dla nieletnich, w szczególności realizacja zaleceń kierowanych w pismach nadzorczych do dyrektorów placówek, nakładających na nich obowiązek dokładnego typowania nieletnich do przepustek i urlopów, monitorowania ich pobytu poza zakładem, podejmowania działań w celu zwiększenia liczby terminowych powrotów do placówek, podejmowanie współpracy z domem rodzinnym, policją, kuratorami. Dodatkowym czynnikiem była weryfikacja wydawanych pozwoleń na przepustki i urlopy z uwagi na pandemię COVID-19 i konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim wychowankom i pracownikom placówki. Na osiągnięcie wysokiej wartości miernika w 2022 r. wpływ miało również przekształcenie z dniem 1 września 2022 r. 10 zakładów dla nieletnich w okręgowe ośrodki wychowawcze. W przekształconych placówkach przepustki i urlopy w okresie od września do grudnia 2022 r. udzielane były jednostkowo.

Zadanie 18.7.W Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Realizacja zadania stanowiła niezbędny warunek zwiększania sprawności działania wymiaru sprawiedliwości oraz przyczyniła się do poprawy jakości orzecznictwa sądów, przy jednoczesnym zapewnieniu aby system ten był dostosowany do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Realizacja zadania dotyczyła tworzenia nowych przejrzystych przepisów prawa w zakresie właściwości Ministra Sprawiedliwości, jak również działań mających na celu wzrost dostępności do usług prawnych oraz zwiększenie dostępności do uzyskiwania informacji przez przedsiębiorców i obywateli (z rejestrów prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości). Jednocześnie zadanie obejmowało następujące rodzaje działalności: przygotowanie zawodowe i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratur (działalność i nadzór nad Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury), nadzór nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, budowę oraz realizację strategii, a także wsparcie procesów stanowienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości (poprzez m.in.: przygotowywanie opracowań naukowych dotyczących wymiaru sprawiedliwości, wydawanie opinii i ekspertyz na potrzeby sądów oraz prokuratury, promowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów). W zadaniu realizowana była też pomoc pokrzywdzonym przestępstwem i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zapewniano również prowadzenie rejestrów sądowych oraz wprowadzenie e-usług w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego, Krajowego Rejestru Zadłużonych, Elektronicznego Postępowania Upominawczego, Rejestru Zastawów i Ksiąg Wieczystych, a także prowadzenie Krajowego Rejestru Karnego. Ponadto, w zadaniu ujęto informatyzację działalności na rzecz zwiększenia sprawności wymiaru sprawiedliwości, zwiększenia dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz rozwoju e-usług w resorcie sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Wojewodów, Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz Centrum Cyberbezpieczeństwa.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa warunków sprawnego obrotu gospodarczego;**
- **Poprawa stabilności i jakości orzecznictwa.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.7.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.992.270	62.830	1.888.130	29.063

Do pomiaru stopnia realizacji celów zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw gospodarczych (z wyłączeniem spraw rejestrowych Rejestru Zastawów i Krajowego Rejestru Sądowego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	99,70	101,70

Komentarz:

Wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw, czy też zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Wskaźnik przekraczający 100% oznacza, że więcej spraw zostało załatwionych niż wpłynęło do sądów w danym okresie.

Wykonanie miernika za rok 2022 r. było o 2 p.p. wyższe od wartości planowanej. W roku 2022 odnotowano wzrost liczby spraw załatwionych (693.621 w 2021 r., 786.513 w roku 2022). Osiągnięciu tego wyniku sprzyjało wyhamowanie w 2022 r. pandemii COVID, która w mniejszym stopniu niż przed rokiem, destabilizowała pracę sądów. Czynnikiem wpływającym na uzyskany stopień opanowania wpływu był także spadek wpływu najważniejszych kategorii spraw gospodarczych: GC (w sądach rejonowych o 11,1% i w sądach okręgowych o 1,7%) oraz Ga (o 19,8%), przy czym wyższy o 16,5% w stosunku do roku 2021 był łączny wpływ spraw gospodarczych (z wyłączeniem spraw rejestrowych Rejestru Zastawów i Krajowego Rejestru Sądowego).

Podejmowane w 2022 r. działania z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego obejmowały zadania wskazane w art. 37 g § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, tj. dokonanie oceny Informacji rocznych prezesów sądów apelacyjnych o działalności sądów działających na obszarze apelacji w 2021 r., ustalenie Ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych oraz monitorowanie wyników sądów i wystosowywanie pism nadzorczych do prezesów sądów apelacyjnych w przypadkach stwierdzenia pogorszenia wyników.

Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	64,20	61,80

Komentarz:

Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych ukazuje, jaki procent apelacji na postanowienia sądu pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uznał za bezzasadne, czyli oddalił wnioski. Wskaźnik w sposób syntetyczny bada jakość orzecznictwa sądów w Polsce, będącą wypadkową m.in. procesu kształcenia kadr sądownictwa, nadzoru nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, wsparcia procesów stanowienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

Wartość miernika zależy od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. zmiana ilości wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Ograniczanie ryzyka realizacji zadania opiera się na działaniach na rzecz poprawy kształcenia kadr i zwiększania dostępu do wiedzy dla pracowników sądownictwa, a także – ukierunkowanych na podniesie jakości i spójności stanowionego prawa.

Nie były prowadzone badania dotyczące przyczyn zmian lub uchyleń wyroków sądów w sprawach apelacyjnych – badania takie wymagałyby analizy akt poszczególnych postępowań. Niezależnie od powyższego, na stabilność i jakość orzecznictwa negatywny wpływ mogło mieć m.in. duże obciążenia orzeczników (sędziów, asesorów sądowych i referendarzy).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 83,82mln zł;
2. **Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 94,42 mln zł;
3. **Centrum Cyberbezpieczeństwa**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 3,81 mln zł.

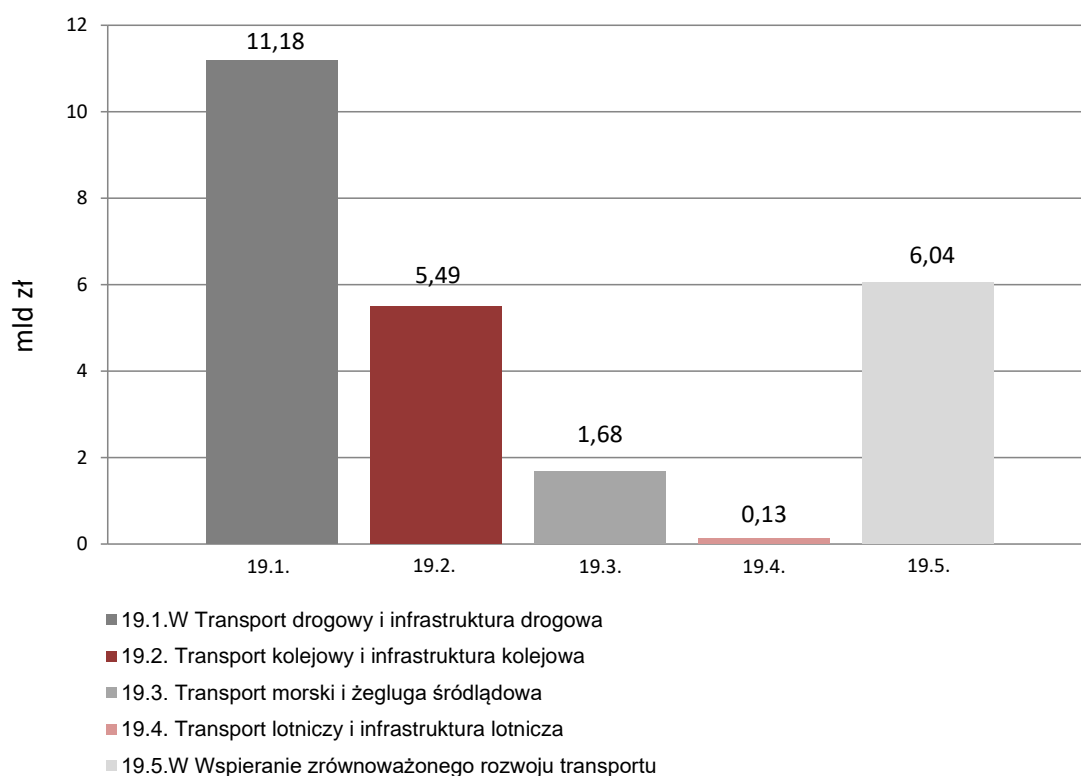
Funkcja 19.

Transport i infrastruktura transportowa

Funkcja obejmowała zadania, przyczyniające się w szczególności do modernizacji, budowy, przebudowy oraz utrzymania i ochrony infrastruktury transportowej, na którą składała się sieć komunikacji lądowej, w tym transport drogowy, kolejowy, transport miejski, transport lotniczy, transport morski i żegluga śródlądowa oraz transport intermodalny. Działalność ta zorientowana była na osiągnięcie poprawy dostępności komunikacyjnej/transportowej Polski oraz budowę/modernizację głównych europejskich korytarzy transportowych (sieć TEN-T) przebiegających przez terytorium państwa. Ważnym elementem polityki transportowej było również utrzymanie, a także – tam gdzie to niezbędne – podnoszenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego oraz zapewnianie konkurencyjności i współdziałania całego sektora transportowego, integracja poszczególnych gałęzi multimodalnego systemu transportowego (transport morski, wodny śródlądowy, drogowy, kolejowy, lotniczy i intermodalny). Dodatkowo funkcja obejmuje zadania mające na celu wyeliminowanie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego poprzez uzupełnienie sieci komunikacyjnej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami a miastami wojewódzkimi.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 19. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **24.525.252 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 13.445.188 tys. zł.

Wykres 19: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025 były **poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi** oraz **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego**, a także **poprawa konkurencyjności polskich portów**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 19. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %) – wartość miernika wyniosła w 2022 r. 60,7%, wobec zaplanowanego poziomu 62,2%. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 19.1.W Transport drogowy i infrastruktura drogowa;
- Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %) – na etapie przyjmowania WPFP na lata 2022-2025 zaplanowano wykonanie w 2022 r. miernika na poziomie 86%. Wartość osiągnięta wyniosła 91,14%. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2022 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 19.2. Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa;
- Poziom zmian wielkości przeładunków towarów w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (w %) – planowana na 2022 r. wartość miernika kształtowała się na poziomie 107%, natomiast wykonanie wyniosło 117,8. Na wysokość wykonania miernika miała wpływ wielkość przeładunków towarów w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, poziom rozwoju i atrakcyjności tych portów oraz konkurencja ze strony innych portów Morza Bałtyckiego i hubów kontenerowych Morza Północnego. Ponadto na wynik osiągnięty w 2022 r. wpływ miał zwiększony import węgla do Polski z różnych kierunków świata (m.in. Kolumbia, RPA, Australia), a także obsługa dodatkowych wolumenów towarów będących przedmiotem handlu zagranicznego Ukrainy (m.in. zboże, ilmenit, ruda żelaza, surówka żelaza, wyroby stalowe).

Zadanie 19.1.W Transport drogowy i infrastruktura drogowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Cele zadania były osiąganę przez publiczne inwestycje w sektorze infrastruktury drogowej i zarządzania ruchem, w tym w odniesieniu do sieci najważniejszych dróg w Polsce. Realizowane były działania związane z zarządzaniem siecią dróg krajowych i ich utrzymaniem, remontami, a także budową. Działalność o charakterze inwestycyjnym, ujęta w ramach zadania to m.in. przebudowa dróg krajowych, budowa autostrad i dróg ekspresowych, a także budowa pozostałych dróg krajowych. Przebudowa lub rozbudowa dróg miała na celu stworzenie spójnej sieci dróg o dużej przepustowości, zapewniającej płynny przepływ ruchu pomiędzy drogami w miastach a ciągami pozamiejskimi, a także budowę/modernizację głównych europejskich korytarzy transportowych (sieć TEN-T) przebiegających przez terytorium Polski. Budowane były obwodnice i drogi krajowe oraz trasy wylotowe, co przyczyniło się do odciążenia miast od nadmiernego ruchu i poprawy ich dostępności. Ponadto, realizowane były inwestycje z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (inżynieria), działania edukacyjne i informacyjne skierowane do uczestników ruchu drogowego mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce oraz dotyczące usprawnień zarządzania ruchem drogowym. W ramach zadania

sprawowany był nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach publicznych, a także realizowane działania kontrolne, które miały realny wpływ na przestrzeganie przez przewoźników i kierowców przepisów w zakresie transportu drogowego oraz ruchu drogowego. Ponadto, w zadaniu ujęty został proces tworzenia prawa w zakresie transportu drogowego i ruchu drogowego, a także system kształcenia kierujących pojazdami oraz kierowców wykonujących przewóz drogowy towarów niebezpiecznych. Zadanie obejmowało także przygotowanie rozwiązań dotyczących automatyzacji transportu drogowego, a także system poboru opłat za przejazdy po drogach krajowych. Ponadto, dofinansowane były zadania budowy, przebudowy, remontów dróg gminnych i powiatowych oraz budowy mostów w ciągu tych dróg, a także finansowana była budowa, przebudowa i remonty dróg lokalnych o znaczeniu obronnym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Wojewodów, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg oraz Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi;**
- **Zapewnienie prowadzenia skutecznych działań kontrolnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.1.W w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.020.165	5.192.671	5.379.777	5.802.511

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	62,2	60,7*)

Komentarz:

Miernik pozwala na monitorowanie postępów w realizacji kompleksowej sieci autostrad i dróg ekspresowych w Polsce, odzwierciedlając tym samym rozwój infrastruktury drogowej, wzrost dostępności dróg o dobrej jakości, a także podwyższenie możliwości rozwojowych terenów przyległych do budowanych dróg. Realizacja miernika obrazuje również postęp w zwiększaniu dostępności komunikacyjnej Polski poprzez rozwój sieci dróg krajowych, zwiększanie bezpieczeństwa i komfortu jazdy, a także – skracanie czasu podróży.

Miernik dotyczy „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 - 2023 (z perspektywą do 2025 r.)” oraz „Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020 – 2030” i odnosi się do wszystkich źródeł finansowania, w tym środków z Krajowego Funduszu Drogowego.

Opis zadań wykonanych oraz ich wpływ na wartość miernika w zakresie pierwszego programu wieloletniego został przedstawiony w rozdziale 5.5 Informacja o realizacji programów wieloletnich

w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Do głównych działań o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjętych w 2022 r. należą w szczególności:

- zaliczkowanie robót w celu zapewnienia wykonawcy sprawnej organizacji prac początkowych oraz płynności finansowej,
- zwiększenie limitu waloryzacji wynagrodzenia dla nowych kontraktów oraz w kontraktach już zawartych, jako reakcja na sytuację geopolityczną wywołaną wojną w Ukrainie i jej konsekwencje dla rynku budowlanego.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wartość planowana i wykonana miernika, spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”

Liczba przeprowadzonych kontroli drogowych w zakresie transportu drogowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	160.000	163.780

Komentarz:

Miernik dotyczy działań kontrolnych Inspekcji Transportu Drogowego (ITD), które mają realny wpływ na przestrzeganie, przez przewoźników i kierowców, przepisów w zakresie transportu drogowego oraz ruchu drogowego. W konsekwencji, przekłada się to na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, przestrzegania przepisów w transporcie drogowym oraz bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego.

Zadania wpisują się w realizację „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” w obszarze Transport w zakresie poprawy warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów.

Wartość miernika ustalono w oparciu o wyniki z przeprowadzonych przez wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego kontroli za cały 2022 r. Pozytywne odchylenie od wartości planowanej miernika było spowodowane przede wszystkim mniejszymi, w stosunku do roku poprzedniego, ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19. Do uzyskania tej wartości przyczyniła się także mniejsza rotacja pracowników na stanowiskach inspektorskich.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 2.915,50 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 528,02 mln zł.

Zadanie 19.2. Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były działania mające na celu utrzymywanie i poprawę stanu infrastruktury kolejowej. Ponadto, realizowane były procesy inwestycyjne (budowa, modernizacja, rehabilitacja) wpływające na zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury kolejowej, tj. m.in. linii kolejowych, przystanków kolejowych, multilokalizacyjnych systemów kolejowych i dworców. W ramach przeciwdziałania zjawisku wykluczenia komunikacyjnego realizowano zadania dotyczące uzupełnienia infrastruktury kolejowej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami a miastami wojewódzkimi oraz zadania z zakresu rozbudowy oferty przewozowej, polegającej na poprawie dostępności komunikacyjnej i udoskonalaniu jakości usług przewozowych. Aktywność w ramach niniejszego zadania obejmowała również budowę / modernizację linii kolejowych stanowiących główne europejskie korytarze transportowe (sieć TEN-T) przebiegające przez terytorium Polski. Prowadzona była działalność nadzorcza ze strony administracji publicznej, w ramach której egzekwowane było osiąganie przez podmioty rynku kolejowego odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, a także zwiększanie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego. Działalność nadzorcza ukierunkowana była na weryfikację poziomu dostosowania podmiotów funkcjonujących na rynku kolejowym do obowiązujących wymagań w obszarze eksploatacji i utrzymania, kompetencji personelu kolejowego, interoperacyjności, a także oceny zgodności, w tym w zakresie zapewniającym interoperacyjność systemu kolei. Równocześnie w ramach zadania prowadzone były działania z zakresu regulacji rynku kolejowego, bezpieczeństwa użytkowników na obszarach kolejowych oraz przestrzegania praw pasażerów w transporcie kolejowym. Ponadto, stosowana była ulga intermodalna, która ma na celu kreowanie efektywnego rynku przewozów kolejowych poprzez tworzenie atrakcyjnej oferty dla przewoźników kolejowych, a w konsekwencji wzrost realizowanych przewozów.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji** oraz **Urząd Transportu Kolejowego**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.2.** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.094.293	2.976.848	1.565.354	3.929.165

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany były mierniki:

Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	86	91,14 ^{*)}

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie skuteczności polityki państwa zmierzającej do wzmacniania roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju, a także pomiar rezultatów inwestycji w infrastrukturę kolejową, które przyczyniają się do zwiększenia dostępności połączeń, skrócenia czasu przejazdu oraz zwiększenia bezpieczeństwa podróży koleją.

Miernik ten jest najbardziej uniwersalną miarą jakości infrastruktury kolejowej i odzwierciedla procentowy udział eksploatowanych linii kolejowych określonych wg kryterium jako spełniające standardy w zakresie wszystkich eksploatowanych linii, a więc takich, których jakość jest:

- dobra, tj. linie eksploatowane są z założonymi parametrami eksploatacyjnymi i wymagają jedynie robót konserwacyjnych,
- dostateczna, tj. linie eksploatowane są ze zmniejszonymi parametrami eksploatacyjnymi (obniżenie prędkości rozkładowych, wprowadzenie punktowych ograniczeń prędkości) i wymagają oprócz robót konserwacyjnych dla utrzymania parametrów eksploatacyjnych, napraw bieżących polegających na wymianie uszkodzonych elementów toru.

Realizacja miernika wpływa na poprawę standardu linii kolejowych, a także na większe zainteresowanie usługami przewozowymi ze strony przewoźników, jak i klientów.

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na realizację zadania jest m.in. kumulacja efektów prowadzonych robót mających na celu zwiększenie długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających wymagane standardy.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika determinowane jest przez realizację programu wieloletniego pn. „Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku”, którego założenia i cele przyczyniają się do poprawy dostępności transportowej poprzez zwiększenie efektywności działań utrzymaniowo-remontowych. Opis zadań wykonanych oraz ich wpływ na wartość miernika w zakresie programu wieloletniego został przedstawiony w rozdziale 5.5 Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wartość planowana i wykonana miernika, spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku”.

Stopień realizacji planu nadzoru Prezesa UTK (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	100

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę skuteczności realizacji przez Prezesa UTK podstawowych zadań jako regulatora rynku kolejowego oraz krajowej władzy ds. bezpieczeństwa. W sposób bezpośredni wskazuje stopień realizacji niezbędnych działań podejmowanych w ramach realizacji zadania w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Miernik wyrażony jest jako procentowa wartość wykonania przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego rocznego planu nadzoru i wskazuje jaka część zaplanowanych kontroli została zrealizowana w danym okresie sprawozdawczym (%).

Wartość miernika osiągnęła 100%, co oznacza, że wszystkie planowane kontrole zostały zrealizowane.

Szczególne znaczenie ma nadzór Prezesa UTK m.in. nad bezpieczeństwem transportu kolejowego opierający się na stałym monitorowaniu i weryfikacji sygnałów w tym zakresie. Prezes UTK w

odpowiedzi na zgłoszenia wpływające udostępnionymi kanałami komunikacji, a które dotyczyły kwestii związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa ruchu, każdorazowo podejmował działania weryfikujące. Podejmowane czynności są zawsze dostosowane do charakteru i znaczenia zgłoszenia i obejmują między innymi: działania nadzorcze (w tym kontrole), wyjaśnienia z zakresu bezpieczeństwa ruchu kolejowego, ale również skierowanie zgłoszenia do organu właściwego do jego rozpatrzenia. Taki tryb obsługi wpływających zgłoszeń dotyczy również zgłoszeń anonimowych – każdorazowo poruszane zagadnienia podawane były szczegółowej weryfikacji.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowana była działalność państwa mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi m.in. na wodach śródlądowych oraz na polskich obszarach morskich, dobrego stanu infrastruktury portowej oraz infrastruktury funkcjonalnie powiązanej ze śródlądowymi drogami wodnymi. Zadanie obejmowało ochronę brzegów morskich oraz ochronę środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami ze statków, a także rozwój funkcji transportowych śródlądowych dróg wodnych. W ramach zadania ujęto również m.in. działania zorientowane na zrównoważony rozwój transportu morskiego oraz wodnego śródlądowego i uatrakcyjnienie polskich portów, jak też optymalne zagospodarowanie przestrzenne polskich obszarów morskich. Rozbudowywana i remontowana była infrastruktura zapewniająca dostęp do portów. Sprawowany był nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi na polskich obszarach morskich oraz na wodach śródlądowych, jak też – nad stanem technicznym oraz parametrami torów wodnych. Ujęte w zadaniu funkcjonowanie systemu monitorowania i oznakowania zagwarantowało odpowiednie warunki dla bezpiecznej nawigacji dróg morskich i śródlądowych, w portach i przystaniach morskich oraz na wybrzeżu, do czego przyczyniła się też osłona radionawigacyjna i meteorologiczna (oraz łączność żeglugi) wzdłuż polskiego wybrzeża. Zapewniane było sprawne funkcjonowanie działalności ratowniczej polegającej na poszukiwaniu i ratowaniu życia ludzkiego oraz zwalczaniu zagrożeń na morzu. Przewidziano także możliwość prowadzenia badań wypadków morskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zwiększenie dostępności portów morskich wraz z poprawą jakości transportu morskiego;
- Zwiększenie możliwości transportowych śródlądowych dróg wodnych;
- Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu i postoju statków na śródlądowych drogach wodnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.3. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.275.060	103.311	1.368.293	310.633

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza, dla której podjęto działania służące zwiększeniu dostępności i poprawie jakości (budowa, przebudowa, remont) w ogólnej długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza w danym roku (w mb/mb)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	47.800/382.581	51.169,76/382.581
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia monitorowanie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz utrzymaniowych, polegających na budowie, przebudowie lub remontach infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza ukierunkowanej na zwiększenie dostępności i konkurencyjności polskich portów.</p> <p>Głównymi czynnikami, które miały wpływ na realizację zadania w 2022 r. były m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">– konieczność reagowania na zmienne warunki makro i mikroekonomiczne (m.in. wojna w Ukrainie, wzrost cen materiałów budowlanych i cen paliw dla jednostek pływających),– prowadzenie działań interwencyjnych w niesprzyjających warunkach atmosferycznych oraz geologicznych. <p>W 2022 r. w ramach zadania realizowane były programy wieloletnie: „Program ochrony brzegów morskich” oraz „Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028”, jak też „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”. Opis zadań wykonanych oraz programów wieloletnich został przedstawiony w rozdziale 5.5 Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.</p> <p>Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2022 r. to:</p> <ul style="list-style-type: none">– podpisywanie aneksów waloryzacyjnych do umów z wykonawcami robót (aktualizacja wartości umownych przez zamawiającego, podpisywanie aneksów terminowych z wykonawcami robót).– zmiany warunków przetargowych,– zmiany dostawców materiałów przez wykonawców (opóźnienia w dostawach),– okresowe sondaże dna morskiego (badania batymetryczne) w celu wyznaczenia obszarów prac pogłębiarskich, podczyszczeniowych i refulacyjnych,– planowanie remontów istniejących nabrzeży i falochronów w oparciu o okresowe przeglądy budowlanego stanu technicznego (przeglądy roczne, trzyletnie i pięcioletnie),– planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) nowych nabrzeży w oparciu o strategię rozwoju poszczególnych portów,– planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) infrastruktury hydrotechnicznej w oparciu o informacje urzędów morskich (falochrony, groble, wały, umocnienia brzegowe),– planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) infrastruktury portowej (budynki, dźwigi, slipy) w oparciu o zapotrzebowania użytkowników. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Ilość ładunków przetransportowanych śródlądowymi drogami wodnymi (w tys. ton)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	4.149	3.464

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę stopnia realizacji działań zmierzających do poprawy i zwiększenia potencjału śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym na terytorium RP.

Wartość miernika nie została w 2022 r. osiągnięta zgodnie z planem, w szczególności z powodu:

- niedostatecznych warunków nawigacyjnych na drogach wodnych,
- zmian w funkcjonowaniu rynku żeglugowego mających wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw (rosnące koszty stałe wynikające z konieczności modernizacji floty statków, rosnące cen paliw oraz problemy z ich dostępnością oraz brak dostępu do wykwalifikowanej kadry),
- trwających inwestycji na najważniejszym szlaku żeglugowym w Polsce (Odra) oraz budowy podnośni w niemieckiej miejscowości Niderfinow (kluczowy odcinek łączący Polskę z drogami wodnymi Europy Zachodniej),
- niedostatecznego zagospodarowania dróg żeglownych w Polsce, zarówno pod względem charakteru (rzeki skanalizowane, swobodnie płynące, kanały), jak i parametrów żeglugowych (wymiały śluz, głębokość i szerokość szlaku, wysokości mostów).

Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2022 r. to:

- działania nadzorcze polegające na monitoringu realizacji projektów inwestycyjnych na drogach wodnych, współfinansowanych ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2013-2020 przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- prace nad zapewnieniem finansowania ze środków UE, w ramach Polityki Spójności 2021-2027,
- bieżąca współpraca z armatorami śródlądowymi oraz wsparcie finansowe armatorów,
- kontynuacja prac nad opracowaniem spójnej polityki rozwoju żeglugi śródlądowej określającej diagnozę i cele w wymiarze infrastrukturalnym i sektorowym wraz z horyzontem czasowym.

Liczba statków, w których stwierdzono uchybienia w stosunku do ogólnej liczby przeprowadzonych inspekcji statków (w szt./szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	510/3.400	599/3.730

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę stopnia zapewnienia działań służących bezpieczeństwu żeglugi śródlądowej poprzez przeprowadzanie inspekcji statków. Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w żegludze śródlądowej wpływa na poprawę jej jakości oraz zwiększenie atrakcyjności wykorzystania tej formy transportu. Miernik pozwala na poglądową ocenę zarówno jakości i rzetelności przeprowadzanych inspekcji, jak i stopnia przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa żeglugi przez armatorów i członków załóg statków żeglugi śródlądowej.

Wartość miernika w 2022 r. została osiągnięta na poziomie wyższym niż planowano. Główne czynniki, które wpłynęły na wykonanie wartości miernika to: utrzymanie obsady etatowej inspektorów, natężenie ruchu jednostek sportowych i turystycznych, realizacja wspólnych patroli z funkcjonariuszami Referatu Wodnego KMP w Szczecinie oraz Żandarmerią Wojskową w Szczecinie (UŻŚ w Szczecinie) oraz poprawa mobilności zaplecza transportowego dla osób realizujących zadania mające wpływ na poziom wykonania mierników w warunkach suszy hydrologicznej.

Zadanie 19.4. Transport lotniczy i infrastruktura lotnicza

Celem zadania było zapewnienie rozwoju transportu lotniczego, w szczególności rozwoju infrastruktury lotniskowej i nawigacyjnej, stanowiącej jeden z filarów efektywnego rozwoju rynku usług transportu lotniczego, a także zapewnienie i utrzymanie bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym oraz ochrony ruchu lotniczego.

W ramach realizacji działań finansowano zapewnienie służb żeglugi powietrznej w przypadku lotów zwolnionych z opłat nawigacyjnych, udzielano dofinansowania zakupu sprzętu niezbędnego dla bezpieczeństwa działalności lotniczej. Podejmowano także działania wspierające zarządzających portami lotniczymi w zakresie pozyskania środków unijnych na realizację inwestycji na lotniskach mających charakter podwójnego zastosowania w ramach mobilności wojskowej instrumentu Łącząc Europę.

W ramach zadania prowadzona była działalność nadzorcza dotycząca systemu lotnictwa cywilnego oraz działania z zakresu regulacji rynku lotniczego. Realizowana była także działalność związana z licencjonowaniem personelu lotniczego, ochroną praw pasażerów oraz badaniem zdarzeń lotniczych.

Podkreślić należy, iż w związku ze zbrojną agresją Rosji na Ukrainę, zaszły zmiany w funkcjonowaniu polskiej przestrzeni powietrznej. Wprowadzone zostały między innymi znaczne ograniczenia wykorzystania przestrzeni powietrznej przez lotnictwo cywilne, szczególnie we wschodnich regionach kraju. Wybuch wojny w Ukrainie skutkował zamknięciem ukraińskiej przestrzeni powietrznej oraz wprowadzeniem szeregu sankcji państw unijnych wobec Rosji (blokady przestrzeni powietrznych, ograniczenia w cywilnym ruchu lotniczym w polskiej przestrzeni powietrznej).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury** oraz Polską Agencję Żeglugi Powietrznej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie rozwoju transportu lotniczego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.4** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	101.029	8.749	121.373	12.106

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Operacje lotnicze IFR w polskiej przestrzeni powietrznej (liczba operacji)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	643.000	626.974

Komentarz:

Miernik wskazuje na tempo rozwoju transportu lotniczego w Polsce, w tym dostępność infrastruktury lotniskowej oraz pojemność polskiej przestrzeni powietrznej, w której zapewniona jest służba informacji powietrznej tj. FIR Warszawa (Flight Information Region).

Liczba operacji lotniczych IFR odnosi się do operacji zarejestrowanych w polskiej przestrzeni powietrznej, obejmuje przeloty tranzytowe oraz ruch krajowy i międzynarodowy z/do polskich lotnisk.

IFR (Instrument Flight Rules) to loty wykonywane zgodnie z przepisami wykonywania lotów według wskazań przyrządów.

Osiągnięta wartość miernika jest niższa od wartości zaplanowanej o ok. 2,5% (tj. 16.026 operacji). Wykonane operacje lotnicze IFR w 2022 r. wzrosły o 32% w stosunku do liczby operacji zarejestrowanych w 2021 r. oraz stanowią 69% operacji z 2019 r. (przed pandemią), co wskazuje na powolną odbudowę rynku lotniczego po okresie pandemii. Planowana na 2022 r. wartość 643.000 operacji wynikała z prognozy EUROCONTROL/STATFOR opracowanej w maju 2021 r. i uwzględniającej spodziewany rozwój pandemii Covid-19.

W związku z inwazją Rosji na Ukrainę i wprowadzonymi sankcjami wobec Rosji (blokady przestrzeni powietrznych), cywilny ruch lotniczy w polskiej przestrzeni został ograniczony. Część polskiej przestrzeni powietrznej jest przeznaczona dla wojska i sił sojuszniczych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Agencję Żeglugi Powietrznej**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 1.111,89 mln zł.

Zadanie 19.5.W Wspieranie zrównoważonego rozwoju transportu

W ramach zadania prowadzone były kwestie z zakresu kreowania i realizacji polityki transportowej, polegające m.in. na przygotowaniu, realizacji i monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów i działań rządowych w celu wspierania rozwoju i modernizacji poszczególnych gałęzi transportu, tj. lądowego, lotniczego, miejskiego, morskiego, wodnego śródlądowego i intermodalnego. Realizowane były projekty, których zakres obejmował głównie: szeroko rozumiane działania operacyjne i inwestycje infrastrukturalne służące m.in. unowocześnianiu funkcjonowania obsługi niskoemisyjnego transportu publicznego i obsługi pasażerów, a także zmniejszeniu zatłoczenia motoryzacyjnego w miastach, jak też poprawie płynności ruchu oraz bezpieczeństwa. Przedsięwzięcia te dotyczyły adaptacji, budowy, przebudowy i rozbudowy sieci transportu miejskiego, zakupu i modernizacji jednostek taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego wraz z infrastrukturą służącą do jego utrzymania, a także inwestycji taborowych w kolejach. Duży nacisk kładziono na realizację inwestycji i rozwiązań transportowych przyjaznych środowisku naturalnemu i rozwój połączeń multimodalnych, m.in. poprzez wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS) oraz promowanie działań mających na celu zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. Zapewniane było także dofinansowanie pasażerskich przewozów kolejowych, w tym z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Ponadto, w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną w kraju – powodującą czasowe ograniczenie w zakresie możliwości przemieszczania się ludności środkami publicznego transportu zbiorowego – udzielano wsparcia finansowego operatorom przewozów kolejowych.

Prowadzone były czynności w zakresie bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych, rzetelnej kontroli pojazdów oraz homologacji typów pojazdów bądź przedmiotów ich wyposażenia, a także transformacji transportu w kierunku niskoemisyjnego.

Wsparcie służyło również wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań w transporcie towarów, w tym rozwojowi transportu intermodalnego poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury transportu intermodalnego (wykorzystującego różne rodzaje środków

transportu) w Polsce, a także umożliwiło zakup taboru kolejowego, specjalistycznego sprzętu i oprogramowania wykorzystywanego w przewozach intermodalnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury, Wojewodów oraz Transportowy Dozór Techniczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Poprawa jakości połączeń kolejowych;
- Zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnego transportu miejskiego;
- Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.388.793	2.626.875	2.645.267	3.390.773

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba zakupionych/zmodernizowanych pojazdów kolejowych w ramach POIŚ 2014-2020 (narastająco w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	458	458

Komentarz:

Miernik jest tożsamy ze wskaźnikiem określonym dla V osi priorytetowej POIŚ 2014-2020 odnoszącym się do liczby zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego.

W celu wzmocnienia w kolejnych latach osiągnięcia efektu/rezultatu będą realizowane założenia przyjęte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), tj.:

- poprawa stanu taboru pasażerskiego transportu drogowego i kolejowego wykorzystywanego do usług przewozowych użyteczności publicznej,
- poprawa jakości usług transportu publicznego, a także potrzeb osób o ograniczonej mobilności (wiek, niepełnosprawność),
- stworzenie przewoźnikom kolejowym możliwości przygotowania atrakcyjnej oferty kolejowych przewozów pasażerskich i towarowych zwiększających udział transportu kolejowego w tym segmencie usług (poprzez min. poprawę parametrów utrzymania nowoczesnego parku taborowego i infrastruktury kolejowej).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba zrealizowanych projektów w zakresie publicznego transportu zbiorowego w miastach w ramach POIiŚ 2014-2020 (narastająco w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	32	29

Komentarz:

Realizacja miernika wpływa na zwiększenie udziału przyjaznego środowisku transportu publicznego w obsłudze mieszkańców obszarów metropolitalnych.

Wartość miernika stanowi ogólną liczbę projektów realizowanych w ramach POIiŚ 2014-2020 w zakresie rozwoju publicznego transportu zbiorowego w miastach. Na niepełne zrealizowanie planu wpływ miał fakt, iż w odniesieniu do trzech projektów nie została zakończona procedura zatwierdzania wniosków o płatność końcową (osiągnięcie wartości miernika dla tych zadań planowane jest w 2023 r.) powyższe dotyczy projektów:

- POIS.06.01.00-00-0012/16 „Budowa linii tramwajowej wzdłuż Trasy Łagiewnickiej”,
- POIS.06.01.00-00-0027/16 „Rozwój zrównoważonego transportu publicznego w Gdyni poprzez inwestycje infrastrukturalne, m.in. utworzenie węzła integracyjnego Gdynia Chylonia”,
- POIS.06.01.00-00-0068/19 „Zakup nowych autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą ładowania dla Miasta Gorzowa Wlkp.”.

Aby w kolejnych latach wzmocnić/rozwinąć osiągnięcie efektu/rezultatu zadania będą realizowane założenia przyjęte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), tj.:

- rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych, w tym systemów zarządzania ruchem oraz systemów informacji pasażerskiej i umożliwiających planowanie podróży różnymi rodzajami transportu,
- włączenie publicznego transportu zbiorowego w aglomeracjach w projekt „Wspólny Bilet”, tj. integracja biletowa pasażerskiego transportu kolejowego z innymi środkami publicznego transportu zbiorowego,
- przygotowanie mechanizmów koordynacji zasad świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego na poziomie województwo – powiat – gmina z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb lokalnych społeczności (edukacja, praca, rozrywka), tak aby móc zmniejszyć udział indywidualnego transportu w podstawowych dojazdach, a także przeciwdziałać procesowi niekontrolowanej suburbanizacji,
- promocja mechanizmów zarządzania i poprawy transportu publicznego w miastach i w ich obszarach funkcjonalnych,
- przegląd niezbędnych działań (prawnych, organizacyjnych oraz inwestycyjnych) sprzyjających poprawie funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego, przechodzeniu na tabor niskoemisyjny i wyprowadzania niskoemisyjnych pojazdów samochodowych, a także stref z zakazem ruchu,
- działania na rzecz zmniejszenia udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym i zachęcenia do korzystania z transportu publicznego, promocja ruchu rowerowego i pieszego,
- rozbudowa łańcuchów ekomobilności w miastach i ich obszarach funkcjonalnych,
- wsparcie dla systemów współdzielenia pojazdów, zwłaszcza na obszarach wiejskich – rozwiązanie zmniejszające koszty indywidualnego dojazdu do pracy, a także presję na środowisko naturalne.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba przeprowadzonych działań technicznych obejmująca liczbę przeprowadzonych badań technicznych i przeegzaminowanych osób (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	262.103	282.159
<p>Komentarz:</p> <p>Realizowany przez Transportowego Dozoru Technicznego miernik dotyczy zapewnienia bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym, a także pozwala na utrzymanie wiedzy i kompetencji kadry odpowiedzialnej za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych, które mogą stwarzać zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.</p> <p>Głównymi czynnikami/działaniami mającymi wpływ na realizację miernika w 2022 r. były:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenie badań technicznych u użytkowników urządzeń technicznych, – przeprowadzenie egzaminów sprawdzających kwalifikacje kadry odpowiedzialnej za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych, – wydawanie decyzji w zakresie homologacji. <p>Wzrost osiągniętej w 2022 r. wartości miernika w stosunku do wartości planowanej wynika głównie z takich czynników jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – większa niż szacowana ilość urządzeń technicznych przyjętych pod dozór techniczny w roku 2022, co przedkładało się na wzrost liczby przeprowadzonych badań technicznych, – wzrost liczby przeegzaminowanych osób. 		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Transportowy Dozór Techniczny**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 71,67 mln zł.

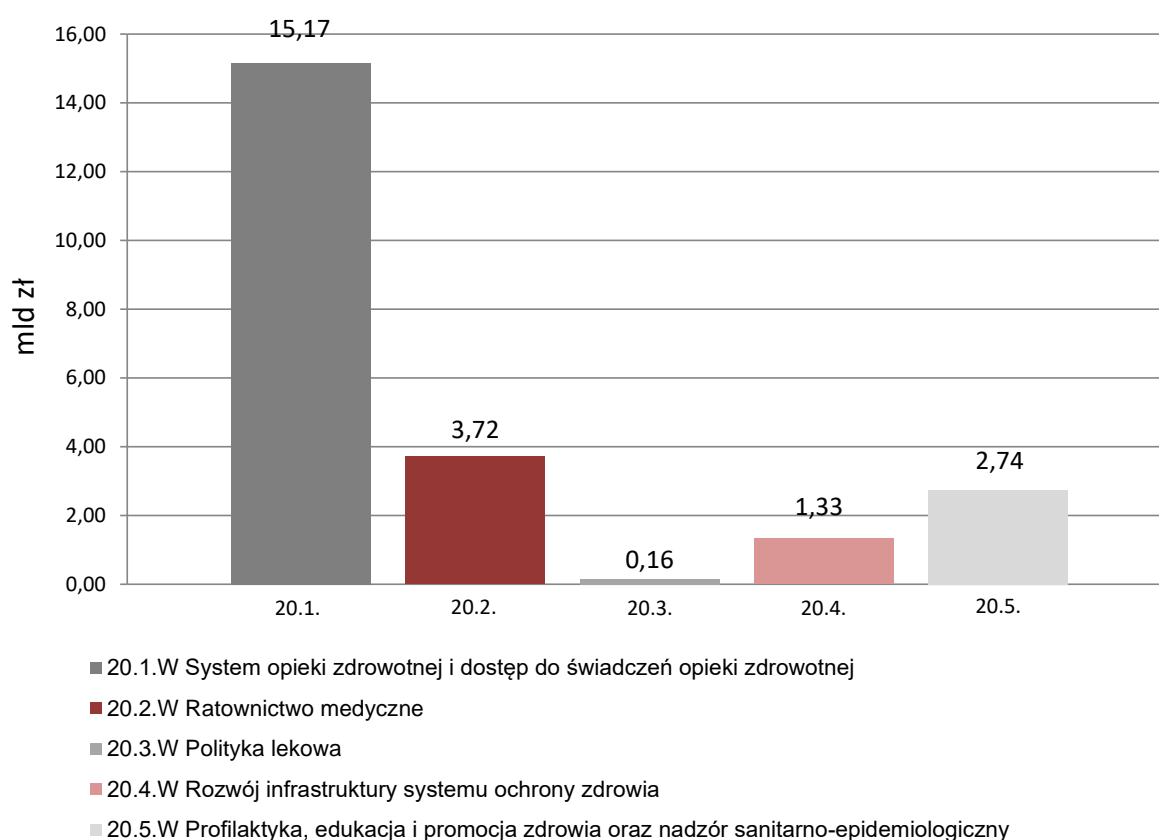
Funkcja 20.

Zdrowie

Funkcja umożliwiała realizację polityki zdrowotnej państwa w zakresie finansowanym ze środków budżetowych. Celem działań realizowanych w tym obszarze było zwiększanie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie. W ramach funkcji państwo zapewniało funkcjonowanie ratownictwa medycznego. Finansowane były też wysokospecjalistyczne procedury medyczne oraz wieloletnie programy rządowe związane z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych. Ponadto, państwo wspierało zadania dotyczące rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia, realizowało politykę lekową oraz zapewniało bezpieczeństwo sanitarne i farmaceutyczne. Zapewniane były badania profilaktyczne oraz promocja zdrowia. W ramach funkcji sprawowany był także nadzór nad systemem opieki zdrowotnej oraz podejmowane były działania na rzecz ochrony praw pacjenta.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 20. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **23.126.716 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 542.594 tys. zł.

Wykres 20: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, było **zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 20. wykorzystano następujące mierniki:

- Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w osobach) – która w 2022 r. wyniosła 131.504 osób, wobec założonego planu 19.000 osób. Z uwagi na znaczną rozbieżność pomiędzy planowaną a wykonaną liczbą świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną, nie jest precyzyjnie możliwe wskazanie przyczyn różnic między tymi dwoma wskaźnikami. Może wynikać to z większej liczby pacjentów, którzy po odwołaniu stanu epidemii zgłosili się na badania kontrolne, w wyniku przeprowadzenia których wykryto nowotwór oraz przede wszystkim nieuwzględnieniu chęci uczestnictwa pacjentów w programach kompleksowej opieki onkologicznej w stosunku do dotychczasowego modelu leczenia;
- Liczba jednostek KKCz (Koncentratu Krwinek Czerwonych) wydanych do lecznictwa (w szt.) – w 2022 r. zaplanowano 1.100.000 szt., natomiast wykonano 1.199.395 szt. Wzrost liczby jednostek KKCz wydanych do lecznictwa był spowodowany większą liczbą pacjentów, którym przetaczano krew i jej składniki, co w konsekwencji przyczyniło się do wzrostu wydanego do lecznictwa KKCz – głównego składnika krwi. Niewątpliwie na zaistniałą sytuację miał wpływ powrót szpitali do wykonywania planowych zabiegów oraz operacji, które wraz z początkiem pandemii COVID-19 zostały czasowo wstrzymane. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że postęp medycyny i możliwość przeprowadzenia skomplikowanych zabiegów, szczególnie przeszczepień, operacji kardiochirurgicznych, do których wykorzystuje się duże ilości krwi, a także aktualna sytuacja demograficzna (społeczeństwo starzeje się, co oznacza wzrost liczby hospitalizacji) prowadzi do zwiększenia zużycia krwi i jej składników;
Liczba przeprowadzonych postępowań rejestracyjnych w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych (w szt.) – w 2022 r. wartość miernika wyniosła 80.787 szt., wobec 72.855 szt. planowanych. W 2022 roku złożono więcej niż planowano wniosków o zmiany porejestracyjne dla produktów leczniczych. Wnioski te dotyczyły głównie zmian porejestracyjnych związanych z transferem miejsc wytwarzania substancji czynnych lub gotowych produktów leczniczych. Zmiany te były konsekwencją wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej i koniecznością pozyskania przez producentów nowych, alternatywnych źródeł wytwarzania substancji czynnych lub gotowych produktów leczniczych. Na zwiększoną liczbę złożonych wniosków miały też wpływ zmiany w drukach informacyjnych, których wpłynęło w 2022 roku więcej, niż zakładał plan na ten rok. Zmiany te wynikały z bezpieczeństwa stosowania produktów leczniczych i zaleceń Europejskiej Agencji Leków wynikających z monitorowania niepożądanych działań produktów leczniczych z większej liczby przeprowadzonych postępowań w zakresie produktów leczniczych.

Zadanie 20.1.W System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania tworzone były warunki funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz oceniane były potrzeby zdrowotne obywateli. Ze środków publicznych opłacane były i refundowane składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione. Finansowane były programy z zakresu polityki zdrowotnej ważne dla zdrowia społeczeństwa oraz dostęp do: świadczeń wysokospecjalistycznych, innowacyjnych technologii medycznych, a także leków nowej generacji. W zadaniu ujęte było również funkcjonowanie publicznej służby krwi. Szczególne znaczenie dla zadania miały programy polityki zdrowotnej dotyczące: profilaktyki zdrowia, wykrywania i realizowania określonych potrzeb zdrowotnych, poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców, a także zwiększania dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej oraz wdrożenia nowych procedur medycznych. Realizowane w ramach zadania programy obejmowały w szczególności leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV, chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne i zwalczanie chorób nowotworowych. W zadaniu ujęte były także działania w zakresie rozwoju medycyny transplantacyjnej oraz programy dotyczące diagnostyki i terapii wad rozwojowych dziecka nienarodzonego i noworodków. Ponadto prowadzony był nadzór nad Narodowym Funduszem Zdrowia oraz ocena świadczeń opieki medycznej i technologii medycznych. W ramach zadania realizowano także kształcenie i podnoszenie kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód medyczny.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rzecznika Praw Pacjenta, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewodów, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny, Agencję Badań Medycznych, Fundusz Medyczny oraz Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie dostępności pacjentom do świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej;**
- **Zapewnienie dostępu do wysokospecjalistycznych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa;**
- **Rozwój medycyny transplantacyjnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	13.182.725	544.888	14.816.718	357.107

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób objętych w ciągu roku leczeniem w ramach programów polityki zdrowotnej ukierunkowanych na realizację świadczeń opieki zdrowotnej (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	17.000	19.153
Komentarz: <p>Miernik odzwierciedla liczbę specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w ramach programów polityki zdrowotnej (w tym: programów wieloletnich) przede wszystkim w zakresie konieczności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) zapewnienia ciągłości leczenia chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne,2) interwencji medycznej zapewniającej ochronę życia lub poprawę jego jakości w przypadku przeszczepów u pacjentów, u których stwierdzono wysokie ryzyko odrzutu (leczenie choroby przeszczep przeciw gospodarzowi). <p>W zakresie wartości miernika ujęte zostały procedury w zakresie leczenia choroby „przeszczep przeciw gospodarzowi (GvHD)” metodą fotoferezy pozaustrojowej (w ramach Narodowego Programu Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej).</p> <p>Osiągnięta w 2022 r. wartość miernika przewyższyła zakładany plan, na co wpływ miał m.in. zwiększony napływ uchodźców z Ukrainy, wymagających włączenia do terapii antyretrowirusowej.</p> <p>Wartość wykonania miernika w 2022 r. może ulec zmianie po ostatecznej weryfikacji danych przez Krajowe Centrum Bankowania Tkanek i Komórek.</p>		

Liczba wykonywanych świadczeń wysokospecjalistycznych finansowanych z budżetu państwa na 1 mln mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	72	77
Komentarz: <p>Miernik pokazuje liczbę udzielonych świadczeń wysokospecjalistycznych w odniesieniu do liczby mieszkańców. Miernik pozwala na ocenę stopnia dostępności świadczeń wysokospecjalistycznych, które finansowane są z budżetu państwa. Świadczenia obejmują nowoczesne metody leczenia oraz wysokospecjalistyczne procedury i badania medyczne.</p> <p>Realizacja zadania była monitorowana na podstawie miesięcznych sprawozdań przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.</p>		

Liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	34	39,45 ^{*)}
Komentarz: <p>Miernik związany z realizacją programu wieloletniego – <i>Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej</i>, którego głównym celem jest wzrost liczby przeszczepów w Polsce. Opis zadań wykonanych w zakresie tego Programu został przedstawiony w rozdziale 5.5 Informacja o realizacji</p>		

programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Możliwość wykonania przeszczepu jest ściśle związana z określeniem zgodności tkankowej dawcy i biorcy, jak również z pozyskaniem dawcy oraz czasem, który upływa pomiędzy pobraniem narządu, a przeszczepieniem oraz kwalifikacją medyczną pozyskanego narządu (nie każdy pobrany narząd zostaje zakwalifikowany do przeszczepienia). Miernik jest ponadto silnie uzależniony od panującego w kraju zagrożenia epidemiologicznego.

^{*)} Dane wstępne za 2022 r. Ostateczna wartość zostanie zamieszczona w Biuletynie Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant” (planowana publikacja – czerwiec 2023 r.).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.764,85 mln zł;
2. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 78,56 mln zł;
3. **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,04 mln zł;
4. **Agencję Badań Medycznych**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 304,85 mln zł;
5. **Fundusz Medyczny**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 2.143,08 mln zł;
6. **Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 3,68 mln zł.

Zadanie 20.2.W Ratownictwo medyczne

Fundusze przeznaczone na to zadanie umożliwiały zapewnienie pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zadaniem objęta była działalność zespołów ratownictwa medycznego, dyspozytorni medycznych, a także finansowanie „Programu zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowiec Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie”. W ramach zadania finansowane były takie przedsięwzięcia jak przebudowa, rozbudowa, remonty i doposażenie szpitalnych oddziałów ratunkowych, centrów urazowych oraz zespołów ratownictwa medycznego, utrzymanie dyspozytorni medycznych, jak też funkcjonowanie lotniczego pogotowia ratunkowego (w tym zapewnienie baz dla tego pogotowia) oraz realizowane było utrzymanie i obsługa techniczna Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia** i Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły transportu sanitarnego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.2.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.479.894	38.243	3.693.338	29.517

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	100	100,20

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie stopnia wykonania zadania, w stosunku do całości zadań zakontraktowanych na cały rok. Uwarunkowaniami realizacji zadania było m.in. równomierne rozmieszczenie baz HEMS na terenie całego kraju, jak też utrzymywanie statków powietrznych Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR) w ciągłej gotowości do wykonywania operacji lotniczych. Utrzymano stabilność funkcjonowania Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS), a tym samym zapewniono należyty dostęp do świadczeń ratowniczych realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły lotnictwa sanitarnego.

Miernik zależny jest od stopnia realizacji podzadań i działań LPR – jest ściśle powiązany z osiągniętymi wartościami mierników cząstkowych w zakresie działań dotyczących HEMS, świadczeń opieki Lotniczych Zespołów Ratownictwa Medycznego i Lotniczych Zespołów Transportu Sanitarnego.

Wartość miernika stopnia realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym osiągnięta w okresie sprawozdawczym przewyższyła wartość planowaną (większe wykonanie wynikało z przekroczenia godzin dyżurowania zespołów HEMS).

Liczba przebudowanych, rozbudowanych, wyremontowanych lub doposażonych baz lotniczego pogotowia ratunkowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1	0

Komentarz:

Wartość miernika wynika z planowanej liczby przebudowanych, rozbudowanych, wyremontowanych lub doposażonych baz lotniczego pogotowia ratunkowego. Pomiar miernika umożliwia monitorowanie zadań realizowanych przez SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w ramach projektu „Wsparcie Baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego” (roboty budowlane, doposażenie), w ramach działania 9.1. Infrastruktura ratownictwa medycznego POLiŚ 2014-2020, którego celem jest poprawa jakości i dostępności usług świadczonych przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (LPR HEMS).

Zaplanowany miernik nie został osiągnięty w zakładanym terminie z uwagi na problemy, które zidentyfikowano w trakcie prac budowlanych związanych z budową bazy LPR HEMS w Warszawie, tzn.:

- trudności w zapewnieniu odpowiedniej liczby pracowników na budowie,
- wzrost cen materiałów budowlanych i robocizny.

Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2022 r. to m.in.: wystąpienie do IP z wnioskiem waloryzacyjnym, optymalizacja w zakresie materiałów i rozwiązań przyjętych w projekcie budowlanym, a także wydłużenie okresu kwalifikowania wydatków do 30 września 2023 r.

Zadanie 20.3.W Polityka lekowa

W ramach zadania prowadzona była rejestracja produktów leczniczych i biobójczych oraz sprawowany był nadzór farmaceutyczny nad jakością i obrotem tych produktów. Działania w obrębie zadania związane były również z oceną dokumentacji złożonej w postępowaniach rejestracyjnych oraz z monitorowaniem działań niepożądanych, wywoływanych przez produkty lecznicze przeznaczone dla ludzi lub zwierząt, a także ze zwalczaniem nielegalnego obrotu produktami leczniczymi. Zabezpieczany był dostęp do leków i wyrobów medycznych oraz oceniane były świadczenia medyczne, leki i wyroby medyczne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Wojewodów oraz Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Celem określonym dla zadania było **ograniczenie nieprawidłowości produktowych i procesowych w obszarze jakości produktów leczniczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 20.3.W** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	182.698	0	160.432	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Stosunek liczby działań, w wyniku których wykryto nieprawidłowości do liczby podjętych działań w zakresie nadzoru nad jakością i obrotem produktów leczniczych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	12,80	12,62

Komentarz:

Miernik dotyczy skali działań Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego realizowanych w postaci czynności nadzorczych w zakresie kontroli i inspekcji u podmiotów prowadzących działalność na rynku farmaceutycznym (wytwórców, importerów, dystrybutorów, hurtowników, pośredników), liczby wydanych decyzji.

Na wartość wykonania miernika wpłynęły następujące wielkości:

- liczba decyzji wydanych po inspekcjach w stosunku do całkowitej liczby inspekcji (w przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań wydawane są decyzje administracyjne nakazujące unieruchomienie wytwórni lub wstrzymanie wytwarzania produktów leczniczych/dystrybucji substancji czynnych; w przypadku braku akceptacji harmonogramu działań naprawczych wydawane są decyzje administracyjne nakazujące usunięcie niezgodności stwierdzonych podczas inspekcji),
- liczba wydanych decyzji dotyczących wycofania z obrotu/wstrzymania w obrocie produktów leczniczych na skutek negatywnych wyników badań jakościowych przeprowadzonych przez Narodowy Instytut Leków (NIL) i PZH w stosunku do wszystkich badań przeprowadzonych przez te laboratoria,
- liczba zgłoszeń dotyczących reklam produktów leczniczych przekazanych do Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego.

Wpływ na osiągniętą wartość miernika miało także przywrócenie przeprowadzania inspekcji w sposób tradycyjny tj. w miejscu wytwarzania (w trakcie pandemii COVID-19 część inspekcji przeprowadzana była w sposób zdalny) oraz wzmocnienie kadry w zakresie nadzoru branży obrotu hurtowego oraz analizy danych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,02 mln zł.

Zadanie 20.4.W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia

Zadanie dotyczyło w szczególności inwestycji budowlanych, w tym m.in. budowy, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia oraz zakupów inwestycyjnych (zakupów gotowych dóbr inwestycyjnych), w tym wymiany i modernizacji sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej w szpitalach ogólnych, klinicznych i innych podmiotach leczniczych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia;**
- **Poprawa dostępności, jakości i efektywności leczenia specjalistycznego w kraju.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.620.008	132.925	1.242.527	89.066

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Ilość zrealizowanych inwestycyjnych zadań budowlanych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Zdrowia w ramach środków budżetu państwa

2) Procentowy wskaźnik liczby świadczeniodawców doposażonych i modernizowanych w ciągu roku w ramach programów polityki zdrowotnej w odniesieniu do ogólnej liczby świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 15	1) 15
	2) 23	2) 28,60

Komentarz:

Pierwszy miernik odnosi się do inwestycji budowlanych finansowanych z budżetu państwa w części budżetowej 46 - Zdrowie, a jego planowane wartości ustalono w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy zadań. Odzwierciedla uzyskanie efektu rzeczowego w postaci zrealizowanych inwestycji budowlanych, w celu poprawy jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia.

Zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi zrealizowane zostały następujące budowlane zadania inwestycyjne:

- Budowa Centrum Psychiatrii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku - Klinika Psychiatrii Osób Dorosłych;
- Budowa Centrum Psychiatrii Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego im. L. Zamenhofa w Białymstoku - Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży;
- Modernizacja pomieszczeń i sal operacyjnych szpitala USK w Białymstoku;
- Modernizacja pomieszczeń sanitarnych i zabezpieczeń ścian w szpitalu i poradniach specjalistycznych Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy;
- Modernizacja instalacji przeciwpożarowej oraz gazów medycznych Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy;
- Modernizacja poradni w zakresie wymiany zestawów okiennych Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie;
- Modernizacja Oddziału Klinicznego Gastroenterologii Ogólnej i Onkologicznej wraz z wyposażeniem w aparaturę medyczną - USK nr 1 im. Norberta Barlickiego UM w Łodzi;
- Przebudowa pomieszczeń Budynku Głównego Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera UM im Karola Marcinkowskiego w Poznaniu - na Bloki Operacyjne i Oddziały Pooperacyjne - Etap II;
- Rozbudowa systemów chłodzenia, gazów medycznych oraz zapasowego źródła wody Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi w Poznaniu;
- Przebudowa i adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie budynku nr 4 na potrzeby realizacji Kompleksowego Programu Diagnostyki i Rehabilitacji poznawczo-leczniczej w zespole po-Covid-19 Narodowy Instytut Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie;
- Modernizacja pomieszczeń i wyposażenie nowej Centralnej Sterylizatorni Narodowy Instytut Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie;
- Przebudowa budynku C na potrzeby Europejskiego Centrum Diagnostyki Molekularnej, Obrazowej i Metabolizmu Matki i Dziecka - Instytut Matki i Dziecka w Warszawie;
- Zabezpieczenie oddziałów całodobowych oraz spełnienie minimalnych wymogów p.poż. w budynkach A i B - Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi;

- Modernizacja i adaptacja Światowego Centrum Słuchu dla celów realizacji nowych wielospecjalistycznych usług medycznych - Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu;
- Dostosowanie pomieszczeń dla Breast Cancer Unit wraz z wyposażeniem - Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – PIB Oddział w Krakowie.

Drugi miernik przedstawia % wskaźnik objęcia działaniami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej, w podmiotach świadczeniodawców, posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego. W zakresie wykonanej wartości drugiego miernika w roku 2022 doposażano jednostki funkcjonujące w ochronie zdrowia. Uwarunkowaniami realizacji tego zadania były:

- liczba świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego,
- liczba podmiotów biorących udział w konkursach organizowanych przez MZ,
- liczba podmiotów wyłonionych w konkursach MZ i realizujących zadania.

Realizacja miernika zależna była m.in. od stopnia zainteresowania podmiotów leczniczych organizowanymi konkursami, co miało wpływ na wyłonienie większej liczby realizatorów.

Realizację zadania wspierała:

- analiza potrzeb w zakresie doposażenia i modernizacji podmiotów leczniczych przy współpracy konsultantów krajowych odpowiednich dziedzin medycyny,
- bieżący monitoring przebiegu procedur przetargowych realizowanych dla potrzeb zakupu sprzętu specjalistycznego w ramach programów polityki zdrowotnej (PPZ)/programów wieloletnich.

Zadanie 20.5.W Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny

W zakresie zadania ujęta była działalność państwa polegająca na: sprawowaniu nadzoru sanitarnego, prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej na lotniczych przejściach granicznych, granicy państwa i Unii Europejskiej oraz działalności kontrolno-inspekcyjnej. Realizowane były działania polegające na bieżącym i zapobiegawczym nadzorze sanitarnym oraz na zabezpieczeniu sanitarno-epidemiologicznym granic państwa (przed napływem środków spożywczych o niewłaściwej jakości oraz przeciwdziałających szerzeniu się chorób zakaźnych). Zapewniano też zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, a także monitorowanie zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego (w tym obszarze realizowano takie rodzaje działalności jak: monitorowanie stanu ochrony radiologicznej, ochrona przed szkodliwym wpływem substancji chemicznych na zdrowie człowieka i na środowisko, a także prewencja zagrożeń zdrowia wynikających z wpływu niekorzystnych warunków środowiska pracy i sposobu jej wykonywania, a ponadto – badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi). W ramach zadania finansowany był zakup szczepionek, jak też zabezpieczono utrzymywanie stałej rezerwy państwowej i dystrybucję środków medycznych, antyseptycznych oraz szczepionek. Ważną dziedziną była także profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia prowadzona m.in. w ramach programów polityki zdrowotnej. Zwalczane były również wszelkie uzależnienia: alkoholowe, narkotykowe, hazardowe itp. Upowszechniany był zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży opierający się na aktywności fizycznej i zasadach prawidłowego żywienia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Wojewodów, Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego na terenie Polski;
- Poprawa dostępności do profilaktycznych świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 20.5.W** w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.908.524	823.065	2.671.106	66.905

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby wymierzonych mandatów na skutek wykrytych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	3,06	0,82

Komentarz:

Miernik monitoruje sprawowanie przez państwo właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, w szczególności nad:

- 1) warunkami higieny: środowiska; pracy w zakładach pracy; radiacyjnej; procesów nauczania i wychowania; wypoczynku i rekreacji,
- 2) warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- 3) warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Czynniki, które mają wpływ na poziom miernika, to przede wszystkim nieprawidłowości wykryte w toku działań kontrolnych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz liczba przeprowadzonych kontroli, uzależniona od bieżącej oceny stanu sanitarno-epidemiologicznego kraju, jak też przyjętych do realizacji rocznych planów kontroli i realizowanych na bieżąco kontroli interwencyjnych.

Niższa od planowanej wartość miernika w 2022 r. związana jest ze zwiększoną liczbą przeprowadzonych kontroli w okresie wprowadzonego stanu epidemii oraz stanu zagrożenia przeciwepidemicznego, w szczególności w pierwszej połowie 2022 r. W tym okresie wystąpiła kolejna fala zachorowań na COVID-19 (nawet ponad 30 tys. dziennie), podczas której konieczna była weryfikacja sposobu przestrzegania obostrzeń, związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Wiązało się to z przeprowadzeniem z 2022 roku łącznie prawie 3 mln kontroli (2.928.123), w ramach których nie każda musiała się kończyć wystawieniem mandatu. Powyższa sytuacja miała wpływ na osiągnięty miernik, który wskazuje na ogromne zaangażowanie Państwowej Inspekcji Sanitarnej w działania przeciwepidemiczne.

Liczba osób korzystających z profilaktycznych badań przesiewowych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1.822.000	2.058.831
Komentarz: <p>Miernik przedstawia liczbę osób (dorosłych i noworodków) objętych badaniami profilaktycznymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej (badania kolonoskopowe, badania mammograficzne, badania cytologiczne, onkologiczne badania genetyczne, badania przesiewowe noworodków).</p> <p>Do wyniku przyczyniła się w dużej mierze realizacja zadania pn. „Program badań w kierunku wykrywania raka płuca”, w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej, które jest realizowane od 2021 r. Zadanie obejmuje badania CT płuca. W 2022 r. w ramach konkursu ofert wyłoniono dodatkowych realizatorów niniejszego zadania, co przełożyło się na wykonanie większej liczby badań CT płuca i tym samym na wykonaną wartość miernika.</p> <p>Natomiast mimo, iż w zakresie badań przesiewowych noworodków realizacja badań w 2022 r. przebiegała bez zakłóceń, to spadek liczby urodzeń wpłynął ograniczająco na wykonanie wartości miernika.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych**, z którego w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 21,58 mln zł;
2. **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 2,53 mln zł.

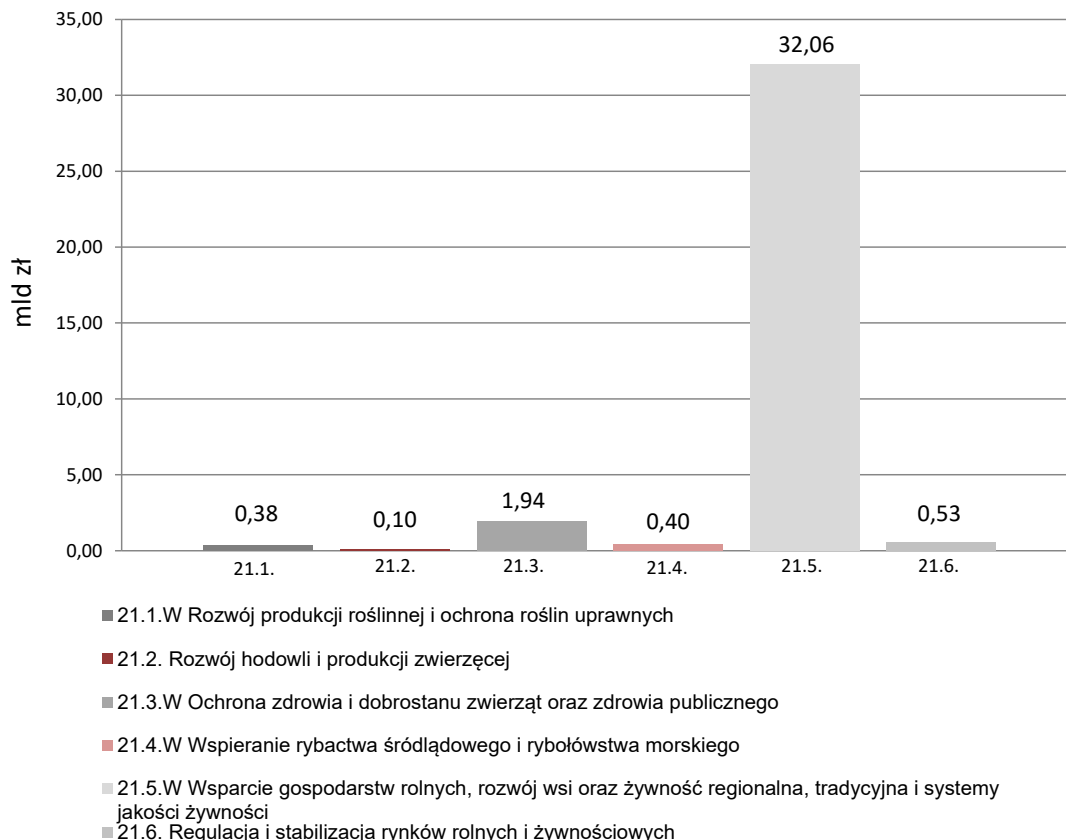
Funkcja 21.

Polityka rolna i rybacka

W ramach funkcji realizowane były zadania związane z rolnictwem, regulacją i stabilizacją rynków rolnych i żywnościowych, rozwojem obszarów wiejskich oraz rybołówstwem. Celami funkcji były poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej, a także tworzenie i utrzymanie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego. Działania państwa w tym obszarze obejmowały zagadnienia dotyczące produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych, nasiennictwa, roślin genetycznie zmodyfikowanych, hodowli i produkcji zwierzęcej, ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz nadzoru nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz wpływu zmian klimatu na sektor rolnictwa. Państwo odpowiadało także za wspieranie gospodarstw rolnych, kształtowanie ustroju rolnego i gospodarki żywnościowej oraz infrastruktury wsi, a także wspieranie promocji produktów rolno-spożywczych. Ponadto realizowano działania z zakresu rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 21. w 2022 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **35.397.772 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 23.541.317 tys. zł.

Wykres 21: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2022-2025, były:
Poprawa warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich, zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej oraz poprawa stanu środowiska naturalnego, a także tworzenie i utrzymanie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 21. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień wykorzystania limitów środków na WPR w ramach perspektywy 2014-2020 i 2021-2027 (narastająco) (w %) – miernik został zrealizowany w 2022 r. na poziomie 89,7% wobec planu 89,9%, było to spowodowane mniejszymi płatnościami w ramach PROW 2014-2020;
- Liczba projektów realizowanych z udziałem środków PROW 2014-2020 i PS WPR 2021-2027 w danym roku (w szt.) – planowano wykonanie miernika w 2022 r. na poziomie 199.149 szt., natomiast wykonano 183.500 szt. Niższa od prognozowanej liczba realizowanych projektów wynikała z mniejszego zainteresowania wnioskodawców w naborach wniosków;
- Wielkość produkcji akwakultury (w tonach) – w 2022 r. osiągnięta została wartość miernika na poziomie planu tj. 41.500 ton.

Zadanie 21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych

Zadaniem objęty był szereg działań zmierzających do utrzymania stabilnej i dostosowanej do wymagań rynkowych produkcji roślinnej, zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej oraz z uwzględnieniem ochrony środowiska, zdrowia ludzi i zwierząt. Realizacja zadania była bezpośrednio związana z produkcją i bezpieczeństwem żywności, konkurencyjnością i dochodowością gospodarstw rolnych. Realizowane były badania na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej, badania obejmujące hodowlę roślin, ochronę zasobów genowych, nawożenie, ochronę gleb i wód oraz wpływ zmian klimatu na obszar rolnictwa, a także działania dotyczące badania, rejestracji i ochrony prawnej odmian roślin. Przeprowadzone były doświadczenia odmianowe oraz ocena tożsamości i czystości odmianowej. Wykonywany był nadzór nad zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, a także wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego. Ograniczane było ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin w produkcji roślinnej. Prowadzona była również kontrola i nadzór nad zakazem stosowania roślin genetycznie zmodyfikowanych (gmo) w uprawach oraz sprawowany był monitoring azotu mineralnego i agrochemiczna obsługa rolnictwa w kraju. Realizowana była także ocena merytoryczno-prawna rozwiązań stosowanych w nawożeniu, hodowli i ochronie roślin, jak również w zakresie nasiennictwa, ochrony bioróżnorodności i bezpieczeństwa białkowego oraz gromadzona i upowszechniana była wiedza służąca osiągnięciu celów działań realizowanych w ramach zadania.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	339.789	0	380.944	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w płodach rolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	< 2,5	2,42

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności na rzecz zapewnienia właściwych warunków do prowadzenia prawidłowej produkcji rolnej – zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej. Pomiar pozwala na ocenę działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, w tym – prowadzonych przez służby kontrolne.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika poniżej 2,5% jest wartością bezpieczną, świadczącą o braku zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin i dostosowaniem produkcji rolnej do wymogów konsumenta, a jednocześnie pozwalającą na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym. Ponadto, osiągnięcie założonej wartości miernika jest związane z celem określonym w dyrektywie 2009/128/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

W 2022 r. uzyskano korzystny wynik miernika, tj. poniżej poziomu 2,5%, do czego przyczyniły się takie czynniki jak:

- zapewnienie ciągłości kontroli w zakresie prawidłowości obrotu i stosowania środków ochrony roślin, kontroli i stosowania materiału siewnego wraz z prowadzeniem nadzoru fitosanitarnego,
- upowszechnianie postępu biologicznego w produkcji roślinnej oraz zapewnienie stabilnych warunków do realizacji tematów badawczych wspomagających ten postęp,
- wspieranie rozwoju zrównoważonych i ekologicznych metod produkcji roślinnej.

W 2022 r., w ramach „Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin” kontynuowano realizację zadań mających na celu zapewnienie maksymalnej efektywności oraz wzmocnienie i rozwinięcie dotychczas osiągniętych efektów. W szczególności, wypełnianie celu oparte było o prowadzenie takich działań, jak:

- zapewnianie przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin przez użytkowników profesjonalnych,
- upowszechnianie stosowania metod niechemicznych oraz ograniczania zależności produkcji roślinnej od stosowania chemicznych środków ochrony roślin,
- upowszechnianie wiedzy dotyczącej bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin,
- ochrona terytorium kraju przed introdukcją nowych organizmów szkodliwych dla roślin,
- optymalizacja efektywnych i bezpiecznych dla środowiska i konsumentów metod ochrony roślin oraz zapewnienie wysokiej jakości materiału siewnego.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 144,64 mln zł.

Zadanie 21.2. Rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej

Realizacja zadania służyła wspieraniu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej (realizacji określonych celów hodowlanych), służących stworzeniu hodowcom możliwości wykorzystania w gospodarstwach rolnych najnowszych osiągnięć genetyki i hodowli. Działania te były ukierunkowane na stworzenie odpowiednich warunków do produkcji elitarnego materiału hodowlanego, a także na wspieranie działań pozwalających na podejmowanie przez hodowców właściwych decyzji hodowlanych. Zapewniana była ochrona różnorodności genetycznej zwierząt gospodarskich. Zadanie obejmowało także czynności związane z oceną wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt (bydła, koni, świń, owiec, kóz i drobiu) oraz z ochroną zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Prowadzone były księgi, a także organizowane wystawy i pokazy zwierząt hodowlanych. Wykonywane były badania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Ponadto utrzymywana była kontrola w zakresie organizacji hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, jak też działania na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni ras czystych i półkrwi oraz prowadzenia centralnej bazy danych koniowatych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz Polski Klub Wyścigów Konnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.2. w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	99.582	0	97.376	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do pogłowia zwierząt ogółem na przykładzie krów ras mlecznych (w %)

2) Liczba programów hodowlanych, o których mowa w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, realizowanych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, koni, świń, owiec, kóz oraz dla drobiu (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	1) 21,00 2) 148	1) 38,94 2) 148
Komentarz: <p>Stosowany miernik pozwala na ocenę czy rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i nie następuje zagrożenie odnośnie do likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych, co wpływałoby negatywnie na poziom efektywności rolnictwa i dostosowanie produkcji do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.</p> <p>Pierwszy z mierników dotyczy hodowli i produkcji zwierzęcej w zakresie krów ras mlecznych. Wartość miernika przyjęta w planie stanowi tzw. wartość stabilizacyjną (21,0%), zastosowaną w celu kontroli poziomu, poniżej którego nie może spaść jego wartość, aby nie występowało zagrożenie likwidacji w Polsce aktywnej populacji. Osiągnięta wartość tego miernika jest zjawiskiem pozytywnym – obecnie nie występuje w Polsce zagrożenie likwidacji populacji aktywnej w zakresie tego gatunku.</p> <p>Drugi z mierników, zastosowany po raz pierwszy począwszy od ustawy budżetowej na rok 2022, dotyczy monitorowania sytuacji w zakresie elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, koni, świń, owiec, kóz oraz dla drobiu.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Klub Wyścigów Konnych**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 6,81 mln zł.

Zadanie 21.3.W Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego

W ramach zadania realizowane były działania związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych w celu zapewnienia zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii oraz dobrostanu zwierząt. Inspekcja weterynaryjna koordynowała i nadzorowała procedury w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz prowadziła czynności umożliwiające rozpoznawanie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Realizowane były badania dotyczące ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego. Zapewniane było bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu. W szczególności, kontrolowane były warunki weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Prowadzona była też

graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Ponadto finansowana była diagnostyka laboratoryjna chorób zwierząt, a także skażeń żywności i pasz.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.3.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.656.961	0	1.938.890	161

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysyłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłaszanych przez polskich przedsiębiorców (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	25	30,53

Komentarz:

Miernik odzwierciedla stan bezpieczeństwa epizootycznego i nadzoru weterynaryjnego w Polsce. Świadczą one, bowiem, o uznaniu polskiego systemu za bezpieczny i niestwarzający zagrożeń epizootycznych. Uzgadnianie weterynaryjne świadectwa zdrowia umożliwiają polskim przedsiębiorcom eksport zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do państw trzecich.

Osiągnięcie w 2022 r. wyższej niż planowana wartości miernika spowodowane jest uzgodnieniem większej niż zakładano liczby bilateralnych świadectw zdrowia na zwierzęta oraz produkty pochodzenia zwierzęcego i pasze. Zerwanie łańcuchów dostaw w krajach trzecich spowodowane pandemią COVID-19 oraz powrót do intensywnych kontaktów z niektórymi państwami trzecimi po ustaniu epidemii, utrudnionych podczas jej trwania, stało się szansą dla Polski na szybsze zakończenie procedur w dostępie do niektórych rynków państw trzecich.

W ramach realizacji zadania w 2022 r. prowadzono m.in. następujące działania:

- nadzór procedur w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt,
- rozpoznawanie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt,
- realizacja badań dotyczących ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego,
- kontrola warunków weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego oraz pasz,
- graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz pasz.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wskaźniki % spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dla zwierząt z gatunków: bydło, owce, kozy, świnie (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
Wartości miernika	bydło 90,00	bydło 92,56
	owce 90,00	owce 92,12
	kozy 85,00	kozy 86,66
	świnie 92,00	świnie 98,53

Komentarz:

Wskaźnik obejmuje zwierzęta ze spójną historią ruchu i opisuje procentowy udział spójnych zwierząt w całym pogłowie żyjących zwierząt danego gatunku. Za spójne uważa się zwierzęta, których historia zdarzeń jest kompletna – istnieją wszystkie zdarzenia komplementarne (np. kupno-sprzedaż, sprzedaż-ubój w rzeźni) oraz zdarzenia poprawne merytorycznie (nie zawierają błędów). Wskaźniki pozwalają na precyzyjne opisanie jakości bazy danych Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ), od której, zależy m.in. zapewnienie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości w bazie danych prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w celu uzyskania brakujących zgłoszeń/korekt zgłoszeń oraz zapewnienia zgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym.

W trakcie 2022 r. wartość miernika została zrealizowana powyżej planu w zakresie wszystkich wartości składowych (bydło, owce, kozy, świnie). Wykonanie miernika na takich poziomach możliwe było m.in. dzięki:

- możliwości składania informacji o zdarzeniach zwierzęcych przez Internet w Portalu IRZ plus,
- bieżącemu monitoringowi i wyjaśnianiu niespójności w zgłoszeniach zwierzęcych,
- poprawie terminowości zgłoszeń składanych przez posiadaczy zwierząt.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 201,68 mln zł.

Zadanie 21.4.W Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego

Zadanie dotyczyło działań finansowanych ze środków publicznych związanych z zapewnieniem tworzenia warunków dla wspierania rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego, jak również zrównoważonego i racjonalnego zarządzania zasobami wód i ich ochrony. Wsparcie w tym obszarze dotyczyło m.in. zarybiania polskich obszarów morskich rybami dwuśrodowiskowymi, a także przeciwdziałania kłusownictwu na wodach śródlądowych, jak też funkcjonowania nadzoru i kontroli wykonywania rybołówstwa morskiego. W ramach zadania realizowany był Program Operacyjny Rybactwo i Morze. Jednocześnie prowadzone były działania na rzecz przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury (wspieranie organizacji producenckich).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.4.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	174.070	251.890	164.657	234.609

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Udział eksportu ryb i bezkręgowców wodnych w eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	19,5	16 ^{*)}

Komentarz:

Realizacja zadania przyczynia się do rozwoju wszystkich podmiotów sektora rybackiego, umożliwiając osiąganie dochodów przez te podmioty oraz osoby pracujące w tym sektorze, a także zwiększenie zatrudnienia w gospodarstwach rybackich, zakładach przetwórczych, organizacjach rybackich.

Miernik wykorzystywany jest do badania stanu konkurencyjności sektora rybackiego poprzez porównanie procentowe eksportu sektora rybackiego na tle eksportu produktów zwierzęcych ogółem. Miernik w dużej mierze uzależniony jest od aktualnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw eksportujących produkty rybne, zwiększonego popytu zagranicznego i konkurencyjnych cen.

Na wynik niższy, w stosunku do zaplanowanego, wpłynęły w szczególności czynniki:

- wysoka dynamika eksportu produktów mięsnych i mlecznych;
- mniejsza niż zakładana produkcja ryb w akwakulturze,
- wyższe ceny importowe surowców rybnych.

Ponadto w związku z agresją Rosji na Ukrainę występują poważne zakłócenia na rynku produktów rybołówstwa i akwakultury.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} Dane za styczeń-listopad 2022 r. Ostateczne dane będą dostępne we wrześniu 2023 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 19,30 mln zł.

Zadanie 21.5.W Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zadaniu ujęto bardzo szerokie spektrum działań finansowanych ze środków publicznych, zorientowanych na tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego, a także na rzecz zapewnienia stabilnych warunków do prowadzenia produkcji rolnej, przy jednoczesnym upowszechnianiu i promowaniu zasad dobrej kultury rolnej. Realizowane było wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w szczególności w zakresie dochodów rolników z dopłat bezpośrednich oraz dofinansowywano przedsięwzięcia objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020). Wspierany był transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, jak też konkurencyjność wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.

Podejmowane były przedsięwzięcia na rzecz organizacji łańcucha żywnościowego i promowania zarządzania ryzykiem w rolnictwie. Odtwarzano, chroniono i wzmacniano ekosystemy zależne od rolnictwa i leśnictwa. Wspierane było efektywne gospodarowanie zasobami oraz przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym. Ważną częścią zadania były działania na rzecz włączenia społecznego i ograniczania ubóstwa oraz promowanie rozwoju gospodarczego na terenach wiejskich. Zabezpieczana była też pomoc techniczna dla PROW 2014-2020. Realizowana była także pomoc krajowa i unijna poza wspólną polityką rolną (w tym m.in. dotacje na dopłaty do oprocentowania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i wznowienie produkcji rolniczej po klęskach, zwrot podatku akcyzowego, dopłaty do materiału siewnego, dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich od negatywnych skutków spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi), jak też nadzór i kontrola jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań w rolnictwie. Zapewniane było wsparcie instytucjonalne w ramach programów finansowanych z budżetu UE. Następował zwrot gminom (poprzez dotacje) części wydatków w ramach funduszu sołeckiego. W ramach zadania realizowane były działania na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno – spożywczym. Zadanie obejmowało także doradztwo rolnicze, w tym: doskonalenie kadr rolniczych, funkcjonowanie działalności doradczej w rolnictwie, a także organizację działań o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i upowszechnieniowym. Tworzone były warunki dla kształtowania ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej. W ramach zadania, finansowano badania w zakresie gospodarki żywnościowej, a także w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce. Prowadzone były działania informacyjne, edukacyjne oraz promocyjne w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych. Promowane były, w kraju i za granicą, produkty rolno – spożywcze, w celu zwiększenia ich spożycia, eksportu i konkurencyjności, w tym: systemy jakości żywności, żywność ekologiczna, regionalna i tradycyjna. Upowszechniana była także wiedza, badania i dobre praktyki pomocne w wytwarzaniu żywności oraz zapewniane było doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego. W zadaniu zawarto jednocześnie działalność służącą wsparciu infrastruktury wsi (m.in. prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa, w tym scalanie i wymiana gruntów, prace na rzecz właściwego gospodarowania wodą w rolnictwie, w tym zwiększające retencję wody oraz poprawiające zdolności produkcyjne gleby). Na potrzeby polityki krajowej i unijnej w zakresie rozwoju rolnictwa prowadzone były prace związane ze zbieraniem

i wykorzystywaniem danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych ich rachunkowości.

Realizowane były również zadania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynikające ze zobowiązań krajowych i międzynarodowych powierzonych państwowym instytutom badawczym nadzorowanym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów, **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa** oraz Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Celami określonymi dla zadania były:

- Objęcie ochroną ubezpieczeniową produkcji rolniczej;
- Wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej;
- Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.5.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.639.150	14.478.823	9.141.901	22.913.725

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	30	30,01
Komentarz: Miernik wskazuje poziom powierzchni upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową i w roku 2022 został wykonany w zgodnie z założonym w ustawie budżetowej planem. W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.		

Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	1.275.000	1.352.899
Komentarz: Do wyliczenia miernika przyjęto określony w przepisach prawa UE termin realizacji płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (wszystkie instrumenty pomocy). Płatności końcowe dla danej kampanii w ramach systemów wsparcia bezpośredniego są przekazywane w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 czerwca następnego roku kalendarzowego. Wartość miernika określa		

liczbę beneficjentów (w os.), dla których zrealizowano płatności końcowe w danym roku kalendarzowym.

Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym jest zależna od kwoty środków udostępnionych ARiMR na wypłatę płatności końcowych w grudniu. Ostateczną wartość miernika udało się osiągnąć dzięki udostępnieniu ARiMR w grudniu 2022 r. dodatkowych środków finansowych na realizację wypłat płatności końcowych w ramach płatności bezpośrednich.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	13,7	13,8 ^{*)}

Komentarz:

W celu oszacowania wartości miernika obliczany jest udział (w %) wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu ogółem. Źródłami pochodzenia danych do wyliczenia miernika są informacje GUS i Ministerstwa Finansów oraz obliczenia Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Wykonanie miernika Biuro Analiz i Strategii KOWR oszacowało wykorzystując wstępne dane za 11 miesięcy w zakresie eksportu produktów rolno-spożywczych. Do wykonania miernika przyjęto szacunek Biura Analiz i Strategii dotyczący polskiego eksportu ogółem oraz szacunek eksportu rolno-spożywczego w 2022 r. ponieważ w momencie sporządzania formularza dostępne były dane GUS za 11 miesięcy 2022 r. Ostateczne dane GUS i MF dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2022 r. będą znane na przełomie lipca – sierpnia 2023 r.

Na nieznacznie wyższe od planowanego wykonanie miernika w 2022 r. wpływ miały m.in. następujące czynniki:

- dynamiczny wzrost cen nośników energii, który miał wpływ na wzrost cen żywności na rynku globalnym,
- rosnące ceny żywności, które miały przełożenie na wzrost cen transakcyjnych uzyskiwanych przez eksporterów,
- konkurencyjność cenowa krajowych produktów rolno-spożywczych na rynku UE (pomimo wzrostu cen żywności w Polsce), sprzyjająca wzrostowi eksportu
- duży wzrost wartości w eksporcie na rynki pozaunijne,
- korzystny dla eksporterów kurs wymiany złotego względem euro i dolara amerykańskiego,
- wysokie zbiory na rynku większości segmentów upraw rolnych i ogrodnich umożliwiające kierowanie nadwyżek produktów żywnościowych na rynki zagraniczne,
- aktywne wsparcie promocji polskiej żywności w kraju i na rynkach zagranicznych w celu poprawy konkurencyjności krajowych produktów eksportowych.

^{*)} Wykonanie oszacowano wg dostępnych danych za 11 miesięcy 2022 r. Ostateczne dane dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2022 r. będą dostępne na przełomie lipca-sierpnia 2023 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 6.240,02 mln zł;
2. **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 39,38 mln zł;

3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 133,52 mln zł;
4. **16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego**, które w 2022 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 477,38 mln zł, z tego:

Nazwa WODR	Wydatki (w mln zł)
Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	23,54
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	35,33
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	40,35
Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	13,24
Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	35,14
Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	23,06
Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	58,25
Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	13,86
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	38,85
Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	30,73
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	24,98
Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	21,76
Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	24,10
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	22,74
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	49,92
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	20,53

Zadanie 21.6. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych

W tym obszarze realizowane były działania państwa, głównie w ramach WPR, zapewniające wsparcie dla sektora rolno-spożywczego, a tym samym – wzmacniające konkurencyjność i stabilizację rynków produktów rolnych i żywnościowych. Prowadzone były działania w ramach administrowania obrotem towarowym z krajami spoza Unii Europejskiej

oraz działania interwencyjne WPR dotyczące publicznych zakupów i sprzedaży produktów rolnych, dopłat do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych i inne uruchamiane w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych. Wspierane i nadzorowane były działania wynikające z realizacji WPR na wybranych rynkach rolnych m.in. poprzez realizację „Programu dla szkół”, wspomaganie produkcji i przetwórstwa artykułów rolno – spożywczych (w tym na rynku produktów pszczelich) oraz inne działania w ramach wspierania realizacji WPR, w tym dotyczące promocji żywności, monitorowania produkcji na wybranych rynkach rolnych i obowiązku zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych. Prowadzone były działania związane z uznawaniem i funkcjonowaniem grup producentów i ich związków oraz organizacji producentów i ich zrzeszeń.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa** oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **stabilizacja rynków i wspieranie konkurencyjności produktów rolno-spożywczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 21.6 w 2022 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	122.849	196.312	132.687	392.822

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.	Wykonanie w 2022 r.
	18.262	26.781

Komentarz:

Zadanie obejmuje zarówno stałe działania wpływające na popyt lub podaż wybranych produktów, doraźne działania wspierające rolników w przypadkach kryzysowych oraz poprzez wspieranie działania grup i organizacji producentów. Wartość miernika została określona na podstawie liczby beneficjentów uczestniczących w działaniach wchodzących w zakres zadania oraz związanej z ich obsługą przewidywanej liczby decyzji.

Zwiększenie planowanego wykonania wartości miernika wynikało przede wszystkim z:

1) uruchomienia przez Komisję Europejską nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej w sektorach rolnych dla producentów, którzy najbardziej ucierpieli z powodu zakłóceń na rynku wynikających z inwazji Rosji na Ukrainę.

Na podstawie rozporządzenia KE2022/467, ARMIR uruchomiła mechanizm wsparcia udzielanego w sektorze owoców i warzyw („Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza dla producentów jabłek”) oraz mechanizm wsparcia udzielanego producentom świń („Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza dla producentów świń”).

2) większej liczby wniosków o pomoc złożonych w ramach „Programu dla szkół” za rok szkolny 2021/2022 oraz 2022/2023, w związku z umożliwieniem beneficjentom składania wniosków o pomoc już po pierwszych dwóch tygodniach udostępniania owoców i warzyw lub mleka i przetworów mlecznych w semestrze oraz zwiększeniem maksymalnej liczby wniosków za dostawy do danej

szkoły składanych w semestrze (z 2 do 6 wniosków) – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu dla szkół. Ponadto, w roku szkolnym 2021/2022 zwiększono z 6 do 8 liczbę zawartych umów dotyczących realizacji zadań promocyjnych Programu.

3) zwiększenia liczby wydanych decyzji w działaniu związanym z uznawaniem i funkcjonowaniem grup producentów i ich związków oraz organizacji międzybranżowych. Wynikało to ze zwiększonego zainteresowania uzyskaniem statusu uznania przez grupy producentów rolnych, który był wymagany przy ubieganiu się o pomoc w ramach działania 9 PROW 2014-2020 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”.

Ponadto, w mechanizmie „Administrowanie rozdysponowaniem owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży” wystawiono większą niż pierwotnie zakładano liczbę decyzji wygaszających (na wniosek beneficjenta).

Głównymi działaniami podjętymi były m.in.:

- monitorowanie prawodawstwa krajowego i unijnego,
- tworzenie, aktualizacja i realizacja wewnętrznych procedur oraz zarządzeń, a także warunków udziału beneficjentów w mechanizmach,
- monitorowanie koniunktury oraz sytuacji podaży-popytu i cenowej na rynkach rolnych,
- monitorowanie postępów prac nad wnioskami i bieżące rozwiązywanie problemów związanych z rozpatrywaniem wniosków.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2022 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 11,29 mln zł;
2. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2022 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 62,37 mln zł.

Funkcja 22.

Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Zadanie 22.1.W Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Funkcja 22. miała charakter uzupełniający i mogła być wykorzystywana przez dysponentów w szczególnie uzasadnionych przypadkach do klasyfikowania wydatków związanych z koordynacją działalności oraz obsługą administracyjną i techniczną w tym zakresie. Zgodnie z zasadami planowania wydatków w układzie zadaniowym, określonymi w ust. 57 załącznika nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, dysponenci powinni dążyć do przypisywania wydatków do działań w funkcjach 1-21, natomiast wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w tych funkcjach, rozliczać na te działania w sposób określony przez jednostkę. Takie rozwiązanie pozwoliło docelowo uzyskać informację o pełnych kwotach wydatków na realizację poszczególnych zadań, przydatną z punktu widzenia przeglądów wydatków. Wdrożenie takich rozwiązań planistycznych wymagało jednak odpowiedniego dostosowania przyjętych przez dysponentów kluczy alokacyjnych i stosowanych systemów finansowo-księgowych. Z tych względów, w szczególnie uzasadnionych przypadkach w ramach funkcji 22. mogły być ujmowane wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w funkcjach 1-21, związane w szczególności z koordynacją działalności urzędów obsługujących ministrów, wojewodów oraz centralne organy administracji rządowej i organy administracji państwowej. W ramach funkcji wyodrębniono wyłącznie jedno zadanie budżetowe, którego zakres przedmiotowy był tożsamy z zakresem przedmiotowym funkcji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 22.1.W w 2022 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2022 r.		Wykonanie w 2022 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.474.776	8.269	1.405.721	9.690

Szczegółowy wykaz dysponentów części budżetowych, którzy realizowali zadanie 22.1.W, zamieszczono w Aneksie tabelarycznym.

Aneksy tabelaryczne